

4-5
YENİ ÇAĞ

BARIŞ VE SOSYALİZM PROBLEMLERİ

Karl Marks ve Fridrih Engels'in yarattıkları devrim öğretisini yeni koşullara göre dâhice geliştirip uygulayan, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ni meydana getiren, en büyük sosyal devrimi yöneten ve dünyanın ilk sosyalist devletini kuran, uluslararası işçi sınıfının ve bütün emekçilerin önderi Vladimir İliç Ulyanov-Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümünü, dünya emekçileri hararetle kutlamaktadırlar.

«Yeni Çağ»ın bu birleşik sayısında, komünist ve işçi partileri yöneticilerinin Lenin ve Leninizm hakkındaki yazılarını yayınlamaktayız.

Bu sayımızda, şu yöneticilerin yazıları vardır:

Yakub Demir

Türkiye Komünist Partisi

Merkez Komitesi Birinci Sekreteri

Rodney Arismendi

Urugvay Komünist Partisi

Merkez Komitesi Birinci Sekreteri

Jak Düklo

Fransız Komünist Partisi

Politbüro üyesi

Güs Hol

Birleşik Amerika Devletleri Komünist

Partisi Genel Sekreteri

Dolores Ibaruri

İspanya Komünist Partisi Başkanı

Todor Jivkov

Bulgaristan Komünist Partisi

Merkez Komitesi Birinci Sekreteri

Yanoş Kadar

Macaristan Sosyalist İşçi Partisi

Merkez Komitesi Birinci Sekreteri

Kosta Koliyanis

Yunanistan Komünist Partisi

Merkez Komitesi Birinci Sekreteri

Alvaro Kunyal

Portekiz Komünist Partisi

Merkez Komitesi Genel Sekreteri

Reza Radmanış

Iran (Tude) Halk Partisi

Merkez Komitesi Birinci Sekreteri

Valter Ulbriht

Almanya Birleşik Sosyalist Partisi

Merkez Komitesi Birinci Sekreteri

Meir Vilner

İsrail Komünist Partisi

Merkez Komitesi Genel Sekreteri

Lenin ve Türkiye'de devrim hareketinin bazı problemleri

YAKUB DEMİR

Dünya tarihi boyunca hiçbir sosyal öğretisi insanların gönüllerini, dimağlarını Marksizm-Leninizm kadar kuvvetle kavramamış, hiçbir öğretisi yeryüzüne bu kadar hızla yayılmamış, halkların hayatında bu kadar derin değişiklikler yapmamıştır. Çünkü hiçbir öğretisi, hiçbir dünya görüşü hayatın gerçeklerini, emekçi insanların, insanların ezici çoğunluğunun emellerini, dileklerini bu kadar açık ve doğru dile getirmemiştir. Marksizmin-Leninizmin gücü buradadır.

V. İ. Lenin, Marksizmin düşmanlarına karşı, bu öğretiyi devrimci özünden ayırmayı, yozlaştırmayı deneyenlere karşı ömrü boyunca savaştı. Yeni tarihi aşamada bilimin yeni başarılarını, sınıf mücadelesinin yeni tecrübelerini genelleştirdi, işçi sınıfının, onun avangardı olan komünist ve işçi partilerinin devrimci teorisi Marksizmi, her yönden, yaratıcı dehâsiyle, bilimsel buluşlarıyla ve devrimci pratikle geliştirdi, zenginleştirdi.

V. İ. Lenin'in Marksist teoriye katkısı büyüktür, o kadar ki, bu katkı onun adını Marks'ın adıyla birleştirmiştir. Bu, tarihi gerçeğin ve Lenin'in hizmetinin en veciz, en özlü ifadesidir.

XIX'uncu yüzyılın sanlarına doğru beliren yeni çağda, emperyalizm ve sosyalist devrimler çağında ortaya çıkan teorik ve pratik soruları Lenin cevaplandırdı, bu yeni çağın belirtilerini çözümlemede Marksist diyalektiği ustaca uygulayarak, kapitalizmin emperyalizm aşaması öğretisini meydana getirdi, pratikle parlak bir şekilde doğrulanan sosyalist devrim teorisini geliştirdi.

Leninizm, burjuva ideologlarının ve işçi hareketini parçalamayı amaç edinmiş küçük burjuva sosyalistlerinin iddia ettikleri gibi Marksizmden ayrı, ona paralel bir öğretisi değildir, Marksizmin kendisidir, çağımızın Marksizmidir.

Lenin'in dünya proletaryasına en büyük hizmetlerinden biri, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ni, sınıf mücadelesinin yeni şartlarında tarihi ödevlerini gereği gibi yerine getirebilecek yeni tip partiyi kurmasıdır. Bu parti, oportünizmin her çeşidinin üstesinden gelebilecek, sınıf mücadelesinin bütün şekillerini bir amaca yöneltebilecek, devrimci mücadelede sınıf kuvvetleri orantısına, politik kuvvetler yerleşimine uygun doğru bir strateji ve taktik çizerek, proletaryayı sosyalist devrime ulaştırabilecek gücteydi ve bunu ispat etti.

Marksçı-Leninci yeni tip partinin gücü, şüphe yok ki, her şeyden önce, savunmasını ve uğrunda gereği gibi savaşmasını bildiği dâvanın haklı bir dâva olmasındadır. V. İ. Lenin daha Büyük Oktobr devrimi gerçekleşmeden bir süre önce şöyle diyordu:

«Düşmanlarımız ajitasyon ve propagandanın gelişmesinde mucizeler yarattığımızı söylediler, kabul ettilerse, bunu dış şekliyle olmamak, bizde çok ajitatörler bulunduğu, çok kâğıt harcandığı şeklinde anlamamak gerektir; bunu iç şekliyle almak, bu ajitasyonlardaki gerçeğin herkesin beynine işlediği şeklinde anlamak gerekir. Ve bu gerçeğe sırt çevrilemez» (Lenin, cilt 40, s. 252).

Bugün burjuvazinin, özellikle takelci burjuvazinin ekonomik ve politik egemenliğinin, nüfuzunun hüküm sürdüğü ülkelerde, yürürlükteki anti-demokratik kanunlara ve cebir araçlarına paralel olarak binbir çeşit anti-komünist propaganda cihazları, yalan ve iftira makinaları işletiliyor. Bunlar, emperyalizmin gerici ve harpçi iç ve dış politikasının emrine verilmişlerdir.

Emperyalizmin ve gericiliğin bu yoğun çabalarının hiçbir sonuç vermediği söylenemez. Fakat hiçbir tedbir, Marksizm-Leninizm öğretisinin yığınlara yayılmasına, geniş emekçi yığınları sarmasına engel olamamaktadır.

Anti-komünizm, emperyalizmin manevi çöküntüsünün açık belirtisi, bir can çekişme debelenmesidir. Burjuvazi sosyalizmin önünde durulmaz gücü karşısında ideolojik silâhlarının etkisizliğini görüyor, yalan ve iftira makinalarını işletmekten, anti-komünizm isterisini kızdırmaktan başka çare bulamıyor. Burjuva ideologları ve yordakçıları bir yandan bilimsel komünizmi tahrif ediyor, bir yandan da bu tahriflere dayanarak hücumla geçiyorlar. Dikkate değer olan şu ki, Lenin'in sosyal düzenleri ayrı ayrı ülkelerin barış içinde yanyana yaşaması prensibini kabule yanan yaşamayanlar, burjuva ve proleter ideolojilerinin barış içinde yanyana yaşaması fikrinin en ateşli savunucusu ve propagandacısı kesilmişler, proletarya enternasyonalizmi ile burjuva ve küçük burjuva nasyonalizmini uzlaştırmaya, devrim savaşçıların saflarını parçalama gayretine düşmüşlerdir.

Nasyonalizmin böylesi özellikle tehlikelidir, çünkü Marksist terminoloji ile maskelenmiştir. Lenin, Marksist partilerin burjuva ideolojisine karşı mücadeleyi gevşetmelerinin bu ideolojinin etkisini arttırmasına yol açacağını her zaman belirtmiştir. Emperyalizmin ideolojik saldırıya hız verdiği ve küçük burjuva ideolojisinden yardımcı ve destek bulduğu bir sırada, bugün Lenin'in bu uyarısı ayrı bir önem kazanıyor. Komünist ve İşçi Partileri 1969 Moskova Danışma Toplantısı Ana Belgesinde şöyle deniliyor: «Emperyalizme karşı mücadeleyi başarıyla yürütmek ve dâvalarının zeferini sağlamak için onlar (komünistler) işçi hareketinde geniş halk yığınları arasında ve bu arada gençlik içinde bilimsel sosyalizm fikirlerini propaganda edecekler, onun prensiplerini sebatla savunacaklar, Marksizm-Leninizmin zaferini sağlayacaklar, konke şartlara uygun olarak teori ve politikanın sağ ve «sol» oportünist tahriflere karşı, revizyonizme, dogmatizme, «solcu» sektör avantürizme karşı savaşacaklardır.»

Bu çağrı biz Türk komünistleri için ve yoğun bir anti-komünizm propagandası alanına çevirmekle kalınmıyarak, sağ oportünist görüşlerin ve soluk küçük burjuva fikirlerinin de yerleştirilmesine ve yayılmasına hız verilen memleketimiz için ayrı bir önem taşıyor.

Milli kurtuluş hareketi çağımızın en önemli, Lenin'in yaratıcı dehasını en çok işleten problemlerden biridir. Lenin, ezilen halkların emperyalizme karşı kurtuluş mücadelelerinin genel stratejisini çizerken bu hareketin milletlerarası işçi sınıfının devrimci hareketiyle birleşmesi, desteklenmesi zorunluluğunu belirtti, gelişmiş ülkeler proletaryasının, kurtuluşları uğrunda savaşan halklara karşı enternasyonal ödevlerini gösterdi; milli kurtuluş hareketinin emperyalizme, kapitalizme karşı genel mücadele sürecinin ayrılmaz bir parçası olduğunu açıkladı.

Oktobr devrimiyle açılan sosyalizm çağı da, yine Oktobr'un büyük bir hamle verdiği milli kurtuluş hareketi de bugün yeni bir tarihi aşamaya girmiştir. Emperyalizmin boyunduruğunu kıran gelişmemiş veya az gelişmiş ülkelerin halkları, bekledikleri sosyal ve ekonomik gelişmeyi genel bunalımının üçüncü safhasına giren kapitalizmin sağlayacak durumda ve niyette olmadığını görmeye, gerçek kurtuluşu sosyalizmde aramaya başlamışlardır. Lenin, ezilen halkların emperyalizme karşı milli kurtuluş mücadelesiyle işçi sınıfının kapitalizme ve emperyalizme karşı mücadelesi arasındaki ayrılmaz bağı göstererek şöyle diyordu: «Dünya devrim hareketinin gelecek kesin savaşlarında, ilk önce milli kurtuluşa yönelen yeryüzü nüfusunun çoğunluğu kapitalizme ve emperyalizme karşı dönecek ve belki de beklediğimizden çok daha büyük rol oynayacaktır» (Lenin, cilt 44, s. 38).

Çağımızda milli kurtuluş hareketlerinin dünya devrim sürecindeki büyük rolü inkâr edilemez, önemi söz götürmez. Fakat devrim mücadelesinin başlıca ağırlığını dünya proletaryasının **yapıtı olan sosyalist sistem taşıyor**. Bu sistemin ekonomik, politik başarıları **emperyalizmin, kapitalizmin** temellerini sarsıyor, askeri avantürler eğilimine **gem vuruyor**; milli kurtuluş devrimlerinin başarılarında kesin rol oynuyor. Sosyalist sistemin dünya devrim sürecindeki gerçek rolünü inkâr etmek, Marksizmin-Leninizmin somutlaşan hükümlerine sırt çevirmektir.

Milli kurtuluş hareketlerini dünya devrim sürecinin başlıca kuvveti sayan küçük burjuva devrimcileri, bu görüşlerine uygun olarak, nasyonalizmi, çağımızın «yığınları harekete getiren en güçlü etkeni» ve «en büyük gerçeği» ilân etmeye, emperyalistlerin işçi hareketini parçalamak için faydalandıkları silâhı aynı amaçla kullanmaya başladılar.

Proletarya enternasyonalizmi işçi sınıfının hayat ve mücadelesinin doğurduğu bir ilkedir. Bu ilkeyi proletaryanın devrimci teorisinden ayırmak veya burjuva milliyetçiliğiyle uzlaştırmaya kalkışmak, Marksizmi-Leninizmi toptan inkâr etmeye eşittir. «Proletarya enternasyonalizmi ve burjuva nasyonalizmi, diyor Lenin, iki büyük sınıf kampına uygun, birbirleriyle uzlaşması imkânsız, birbirine taban tabana zıt iki şiaıdır, milli meselede birbirine karşı olan iki politikadır (üstelik iki dünya görüşüdür» (Cilt 24, s. 123).

Lenin ezilen halkların demokratik bir muhteva taşıyan milliyetçiliğini, burjuva ideolojisinin bir belirtisi de olsa ezenlerin milliyetçiliğinden ayırmayı ve desteklemeyi öğütler. Fakat bu desteklemenin, proletaryanın bilincine burjuva ideolojisinin gölgesini düşürecek bir şekil almamasını da belirtir.

Milli kurtuluş hareketlerinin dünya devrim sürecinde en kesin rol oynadığını iddia eden küçük burjuva nasyonalist teorisinin somut gerçekle bir ilgisi yoktur, üstelik de tehlikelidir. Çünkü milli kurtuluş hareketlerini, bu hareketlerin başlıca dayanağı olan dünya proletaryasından ve dünya sosyalist sisteminden ayırma tehlikesini taşır. Bu teori başka pratik bir sonuç vermez.

Marksizm-Leninizm, milletlerarası işçi sınıfının kendi sömürücülerine karşı mücadelesiyle ezilen halkların milli kurtuluş hareketlerinin birleşmesi, destekleşmesi prensibini savunur. Çünkü bu öğreti, işçi sınıfının sosyalizm için devrimci mücadelesini ezilen halkların milli kurtuluş hareketleriyle sıkıca bağlı, kapitalizmin sosyalizme geçiş sürecinin ayrılmaz bir parçası görür, milli kurtuluş savaşçılarıyla işbirliğini, onlara her surette yardımı, proletaryanın enternasyonal ödevi sayar. «Sosyalist devrim, diyor Lenin, . . . yalnız ve başlıca olarak her memleketteki devrimci proleterlerin kendi burjuvazilerine karşı mücadelesi olmayacaktır, hayır, bu

devrim, emperyalizmin ezdiği sömürgelerin ve ülkelerin, bütün bağımlı ülkelerin milletlerarası emperyalizme karşı mücadelesi olacaktır» (Lenin, cilt 39, s. 327).

Lenin'in bu öngörüşü son 50 küsur yılın olayları ve gerçekleriyle doğrulanmıştır. Olgular gösterdi ki, milli kurtuluş hareketlerinin zafer sağlayabilmesi ve ezilen halkların tam bağımsızlığa kavuşabilmesi için, emperyalist tekellerin ve devletlerin ekonomik ve politik nüfuzunun kökten kırılabilmesi, yeniden başkaldırmalarına yol verilmemesi için, kurtulan halkların, geri kalmış ülkelerin ekonomik, politik ve kültürel alanlarda çağımızın seviyesine ulaşabilmeleri için, bu halkların ve ülkelerin sosyalist ülkelerle, kapitalist ülkeler proletaryasıyla sıkı işbirliği kurması, Leninci prensiplerin sebatla uygulanması gerekir.

Türkiye'nin son elli yıllık tarihsel gelişmesinin somut gerçekleri, Marksizm-Leninizm prensiplerinin sebatla hayata geçirilmesi zorluğunun en inandırıcı kanıtlarıdır. Birinci Dünya Harbi'nden sonra Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin doğrudan doğruya etkisiyle Türkiye'de başlayan milli kurtuluş hareketi, yeni kurulan Sovyet devletinin askeri, mali ve politik yardımları sayesinde ve Sovyet Rusya ile sıkı işbirliği halinde zafere ulaştı, memleketin politik bağımsızlığı devrimci ve ilerici güçlerinin emperyalizme karşı mücadelede halkımıza gösterdiği destek de az önem taşııyordu. Yine Sovyetler Birliği'nin geniş ve karşılıksız yardımlarıyla memleketimizin ekonomik bağımsızlığının ilk temeli atılmaya başladı. Türkiye'nin Sovyetler Birliği ile işbirliğinin gelişmesi, kuvvetlenmesi, devrimin derinleşmesini isteyen halkımıza çok büyük faydalar sağlayabiliyordu. Fakat devrimin kaderini elinde tutan burjuvazi, onu, kendi dar sınıf çıkarlarıyla sınırlamıştı; seçtiği yol köklü sosyal-ekonomik dönüşümlere, memleketin sanayileşmesine imkân vermedi. Sonunda bu yol Türkiye'yi yeniden, memleketin kalkınmasını çıkarlarına aykırı bulan ve bunu engelliyen emperyalist tekellerin ve devletlerin ekonomik, politik ve hattâ askeri nüfuzu altına sürükledi.

Dünya sosyalist sisteminin doğuşu, milli kurtuluş hareketlerini hızlandırdı, genişletti, sosyal muhtevalarını derinleştirdi. Sosyalist sistemin başarıları, özellikle geri kalmış ülkelere büyük kalkınma hızı, halkların sosyalizme gitme gayretlerine büyük bir hamle verdi, geri kalmış ülkelere yardımların artması imkânını yarattı, milli kurtuluş hareketlerinde anti-kapitalist eğilimin kuvvetlenmesine yolaçtı.

Küçük burjuva devrimcileri, emperyalist devletlerin etkisi altında bulunan geri kalmış kapitalist ülkelere sosyalist devletlerin yardım yapmasının öz anlamını ve önemini kavıyamıyorlar. Unutuyorlar ki, emperyalist tekellerin «yardım»ları bu ülkeleri kapitalist sistem içinde tutmak, onlara ekonomik ve politik bağımsızlıklarını koruma ve kuvvetlendirme

imkânını vermemek, bu ülkelerde sömürü ve soygunlarını sürdürmek amacına yöneltilmiştir. Buna engel olmak, emperyalizmin plânlarını suya düşürmek, bu ülkelerin emekçi yığınlarının, ilerici güçlerinin ödevidir.

Türkiye az gelişmiş Doğu ülkelerinin en gelişmiş olanlarından biridir. Son 60 küsur yıl içinde memlekette, amaçları, muhtevaları, itici güçleri bakımından esasta pek farklı olmayan iki burjuva devrimi (1908 ve 1919–1923 devrimleri) oldu. Bu devrimlerin sosyal-ekonomik sonuçlarında köklü bir ayrılık yoktur. Her ikisi de en önemli devrim ödevlerini yerine getirmediler, holkın muhtaç olduğu demokratik dönüşümlere yanaşmadılar, milli burjuvazinin dar çıkarları çerçevesine sıkıştırıldılar. Bununla birlikte bu iki devrim, özellikle sonuncusu, Türkiye'nin sosyal-ekonomik gelişmesinde önemli bir aşama oldu. Bu devrimlerden sonra Türkiye'de kapitalizm şehirde ve köyde oldukça gelişti, kuvvetlendi.

Fakat burjuvazinin seçtiği gelişme yolu memleketi geri kalmışlıktan, emperyalizme bağlılıktan kurtarmadı. Halkımız bugün burjuvazinin, memleket ekonomisini ileri kapitalist ülkeler ekonomisi seviyesine yükseltme yolundaki vaadinin Türkiye'nin bugünkü şartlarında bir aldatmadan başka bir şey olamayacağını gittikçe daha iyi anlıyor. Burjuvazinin tuttuğu ve sonuna kadar izlenmesini istediği gelişme yolu, memleketin emperyalist devletlere bağımlılığıyla, ve egemen sınıfların vaatlerini yerine getirmelerine yol vermeyen diğer etkenlerle ister istemez bağlıdır.

Türkiye'nin geri kalmışlığı özellikle şu olgularla kendini gösteriyor: Sanayi üretimi tarım üretiminden aşağıdır, memleketin ihtiyacını karşılamıyor; üretimde makineleşme, enerji donatımı çok zayıftır, bu yüzden de sanayide, özellikle tarımda iş verimliliği düşüktür; köyde kuvvetli derebeylik artıkları kalmıştır, burada natürel ekonomide, büyük ağa çiftliklerine de rastlanır, yarıcılık, ortakçılık, tefecilik ortadan kalkmamıştır, bundan ötürü mal üretimi ağır geliyor; memleket sanayii ve tarımı, fiyatları emperyalist tekellerin dikte ettiği pazarlara mal sürümüyle çok bağlıdır; memleket yabancı sermaye tarafından insafsızca sömürülmekte, zenginlikleri talan edilmektedir; yaşama seviyesi düşüktür, emekçi yığınlar yoksulluk içindedir.

Bununla birlikte bugünkü Türkiye kapitalist gelişme yolunda oldukça ilerlemiştir. Sermaye birikimi süreci bir hayli hızlanmış, hattâ milli sermaye kapitalizmin en yüksek aşamasına özgü nitelikler almaya başlamıştır. Memlekette yerli tekелci sermaye oluşma ve gelişme yoluna girmiştir. Emperyalist tekellerle sıkı işbirliği halinde bulunan yerli büyük burjuvazi, özellikle onun tekелciliğe yükselen kısmı, devlet araçlarından ve desteğinden geniş ölçüde faydalanarak pozisyonunu kuvvetlendirmekte, memleketin bütün üretim alanlarına ve bu arada tarıma el atmaktadır. Yabancı emperyalist tekellerden destek gören ve yurdun

soygununda onlarla işbirliği yapan büyük yerli sermaye, memleketin sürüklendiği çıkmazı daha da daraltmış, kendi çıkarlarına aykırı bulduğu her türlü sosyal ve ekonomik reformlara karşı koyan bir kuvvet haline gelmiştir. Büyük yerli sermaye ve iş ortağı büyük toprak ağalarıyla, memleketin bağımsızlığında ve sosyal ilerlemesinde menfaati olan halkın diğer bütün sınıf ve tabakaları arasındaki çelişki gittikçe artıyor ve keskinleşiyor.

Kapitalizm Türkiye'de sadece işçi sınıfı için yoksulluk ve ıstırap demek değildir, geniş orta tabakalar için de yıkım ve yarı karanlık bir hayat demektir. Egemen sınıfları temsil eden çeşitli politik grupların temsilcileri, bu felâketli durumdan kurtulmak için ayrı ayrı programlar ileri sürüyorlar. Fakat bunlar arasındaki sosyal, ekonomik ve politik görüş ayrılıkları ne kadar derin görünürse görünsün, çekişmeleri ne kadar sert şekiller alırsa alsın, şimdiki toplum şartları içinde emeği yığınların, bu arada orta tabakaların, hattâ milli burjuvazinin kaderini değiştirecek gücte değildirler. Bunu ancak tarihin yetenekli ve görevli kıldığı sınıf, işçi sınıfı yapabilir. Bu gerçek memleketimizin yurtsever aydınları, ilerici gençliği tarafından da kavranmaya ve geniş yığınları sarmaya başlamıştır. Sosyalizm fikri, işçi sınıfının tabii müttefikleri arasında yayılıyor.

İşçi hareketinin memleketimizde oldukça eski bir tarihi ve bu tarihin şanlı sayfaları vardır. Türkiye Komünist Partisi'nin, Türkiye işçi hareketinde Lenin'in bayrağını ilk dalgalandırdığı günün 50'inci yılına yaklaşıyoruz.

50 yıldan beri işçi sınıfımız, sayısı, teşkilâtılığı, sınıf bilinci seviyesi ve savaş tecrübesi bakımından büyük gelişmeler gösterdi. Bugün hâlâ yürürlükte olan anti-demokratik kanunlar, daha çok, işçi hareketine doğru yöneltmiştir. Türkiye Komünist Partisi 47 yıldır illegal çalışıyor, gizli çalışmak zorunda bırakılmıştır, sendika hareketleri baskı altında tutuluyor; işçi sınıfının çetin savaşlarla elde ettiği grev hakkı çeşitli kayıtlarla daraltılmıştır. Bütün bunlara rağmen memleketimizde işçi hareketinin, özellikle son yıllarda gösterdiği gelişme hızı durdurulamamıştır. Emekle kapital arasındaki çelişkinin artması, sınıf mücadelesinin sertleşmesi bugünkü Türkiye'nen ekonomik ve politik hayatının en karakteristik niteliğidir.

Türkiye'nin aydın geleceğinin anahtarı, devrimci çıkışları ve devrimci potansiyeli bazı küçük burjuva devrimcileri tarafından küçümsenen işçi sınıfının elindedir. Bu sınıfın devrimci mücadelede başarısı ve zaferi, onun bütün orta tabakalarla ve her şeyden önce köylülerle ittifakına bağlıdır. Bu ittifak sağlam bir temele oturtulmadan memleketimiz halkı aydın geleceğe, Türk komünistlerinin ana mücadele amacı olan sosyalizme kavuşamaz.

Türk komünistlerinin ödevi Marksizm-Leninizmi memleketimizin tarihi ve konke şartlarına göre yaratıcı bir şekilde uygulamaktır. Geri kalmış

bir kapitalist Türkiye'nin sosyalist devrimin eşiğine gelebilmesi derin sosyal ve ekonomik dönüşümlerin gerçekleştirilmesini, sosyalizme yol açacak tam bir demokratik devrimi gerektirir.

Çağımızın karakteri, sosyalist sistemin varlığı, kapitalizmin yeteri kadar gelişmediği veya çok zayıf olduğu ülkelerde bile ilerici çevrelerin yönetimi altında anti-emperyalist, demokratik devrimleri başarı ile tamamlamak ve sosyalist doğrultuya yönelmek imkânını yaratıyor. Fakat kapitalist gelişme yolunda oldukça mesefe almış olan Türkiye için durum başkadır. Kapitalist yolda gelişme imkânlarının bütünü daralmış olması, milli bağımsızlığını bütünü kaybetme reel tehlikesi, Türkiye'nin yolunu değiştirmesini, kapitalist gelişme yoluna son vermesini zorunlu kılmaktadır.

Memleketke işçi sınıfının sayısı bugün 3.5 milyonun üstündedir. Bunun bir milyondan fazlası sosyal ve politik hakları uğrunda savaşmak için örgütlenmiştir. Türk proletaryası, emperyalizme, yabancı ve yerli sömürücülerine karşı aktif bir savaş yürütüyor.

Türkiye'de anti-emperyalist, demokratik bir devrimde kimin öncü bir rol oynaması gerektiği Marksizm-Leninizm açısından tartışma konusu olamaz. Ve biz bunu tartışmıyoruz. Gittikçe gelişen ve genişliyen demokrasi, barış ve sosyalizm hareketinde proletaryanın öncülüğünü sağlamak için mücadele Türk komünistlerinin ilk ödevidir.

Ancak, işçi sınıfının öncülüğü ile diktatörlüğü sorunları birbirine karıştırılmamalıdır. Milli demokratik devlet, bir sınıfın veya bazı sosyal grupların dar çıkarlarını savunanların diktatörlüğü değildir. Bu devlet, ancak emperyalizme, onun yerli ajanlarına ve gericiliğe karşı halkın, demokratik dönüşümlerde ve sosyalizme yönelmekte menfaatleri birleşen bütün sınıf ve tabakalarının diktatörlüğü olabilir. Ve bizce bu sınıf ve tabakalar arasına milli burjuvazi de girebilir, hiç değilse onun sol kanadı girer.

Memlekette demokratik devrimin zorunluluğuna inanmış ve bunu milli burjuvazinin önderliği altında gerçekleştirmeyi amaç edinmiş gruplar politik sahnede eksik değildir. Türkiye'de bir milli burjuvazinin varlığını kabul etmeyen sözümona solcular, gerçekte bu grupların içindedir veya onlara yanaşma çabasındadırlar. İşçi sınıfını politik bir kuvvet olarak reddetmek ve «milli demokratik devrim»in önderliğini «asker-sivil aydın zümreler»e yaraşır görmek, bu sınıfa «vesayeti» öteden beri «hak» sayan milli burjuvazinin düdüğünü öttürmektir.

Kapitalist üretim biçiminin temsilcisi olan milli burjuvaziden bir kısmının kapitalist gelişme yolunu reddedebileceği düşüncesi yaşadığımız çağda gariip sayılmaz. Kaldı ki, bugün bu düşüncüyü doğrulayan olaylar az değildir.

Kapitalizm bir toplum sistemi olarak sonuna yaklaşmıştır. Fakat bu sistem pozisyonunu bütün gücüyle korumaya çalışıyor; sosyalist sistemle boy ölçüşmekte, yarışmakta devam ediyor. Sosyalizmin her bakımdan kapitalizme üstünlüğünü yığınlardan gizlemek artık imkânsız olmuştur. Sosyalizmin yararına işliyen ve yığınları biteviye etkileyen başka birçok faktörler de vardır. Kapitalizm gelişmesinin son aşamasında geri kalmış ülkelerin halklarını ve gücüyle kölelik boyunduruğu altında tutmaya çalışırken, sosyalist ülkeler bu halkların kurtuluş savaşlarını her suretle destekliyorlar. Emperyalizm, geri kalmış ülkelerin ekonomik ve sosyal gelişmelerini, her yola başvurarak engellerken, milli burjuvazinin bile öz çıkarlarına karşı dururken, sosyalist devletler bu ülkelerin kalkınmalarına, ekonomik ve politik bağımsızlıklarını kuvvetlendirmelerine yardım ediyorlar. Emperyalizm yeni bir dünya savaşını körüklerken, sosyalist ülkeler dış politikalarını tamamiyle barışın ve halkların güvenliği amacına yöneltmişlerdir. Bu gerçekler, milli burjuvazinin, kendi geri kalmış ülkesini kapitalist yolda geliştirme gayretini kıracak ve onu, geniş halk yığınlarında ayanan anti-kapitalist eğilime çekecek güçtedir. Kaldı ki, kapitalist olmayan yol, sosyalizm kuruluşu için sadece potansiyel bir imkândır; burjuvazinin, bir sınıf olarak ortadan kaldırılmasını gerektiren sosyalist toplumdan henüz uzaktır, milli burjuvazinin çıkarlarına da uygundur. Bu yol, emperyalist tekellere, onların yerli ortakları olan büyük burjuvaziye, büyük toprak ağalarına karşıdır ve onlarla aktif mücadeleyi gerektirir.

Türk burjuvazisinin ezici çoğunluğunu teşkil eden milli burjuvazi, emperyalizme, derebeylik artıklarına yöneltmiş bir demokratik devrim hareketinde potansiyel bir kuvvettir. Bu kuvveti küçümsemek milli kurtuluş dâvasının, devrim hareketinin yararına olmaz. Milli burjuvazinin bu harekete öncülüğü ayrı bir sorundur. Bugün öyle objektif iç ve dış politika şartları oluşuyor ki, bunlar, aktüel problemlere hem burjuvazinin, hem halkın milli devrimin gelişmesi sürecinde bu durumun değişmeyeceğini, milli burjuvazinin çıkarlarıyla halkın çoğunluğunun çıkarlarını çelişki haline getirmeyeceğini kimse garantileyemez.

Türk halkı, milli kurtuluş devriminde ve daha önce, burjuvazinin önderliğini elinde olmuştur. Gerçi bugün durum çok değişmiştir; milli burjuvazi belli şartlarda köklü dönüşümlere gidebilir. Fakat halk bu dönüşümlerin milli burjuvazinin öncülüğünde yapılmasını artık istemiyor, onun öncülüğünü bir defa daha denemek niyetinde değildir. Devrimci dönüşümlerin yolları ve metodları sorununu bugün halk kendisi çözebilir.

Fakat memleketin objektif şartları, milli burjuvazinin veya ekonomik ve ideolojik bağlarla ona bağlı, ona yakın, sosyal tabiatları gereği onun gibi kaypak ve değişken olan ara tabaka temsilcilerinin, anti-emperyalist, demokratik bir devrimde öncülüğü ele geçirmesi ihtimalini büsbütün

ortadan kaldırmıyor. Bu ihtimalin yakınlık ve uzaklık derecesini ve genellikle milli burjuvazinin anti-emperyalist, demokratik devrimdeki rolünü, işçi sınıfının, memlekette nüfusun mutlak çoğunluğunu teşkil eden orta tabakalarla, özellikle köylülerle ittifakının sağlamlığı derecesi belirliyecektir.

Türkiye'nin bugünkü şartları, işçi sınıfıyla sömürücüleri arasında olduğu gibi, orta tabakalarla, köylülerle büyük toprak ağaları ve büyük burjuvazi arasındaki çelişkileri de derinleştirdi, keskinleştirdi. 1961 Anayasasının vaadettiği toprak reformu toprak ağalarının ve zengin köy burjuvazisinin daha da zenginleştirilmesi amacına yöneltilmiş ve tarımı kalkındırma plânına çevrilmiştir. Bu plânın orta, fakir ve topraksız köylülerin bugünkü perişan durumunu daha da kötüleştirmekten başka bir sonuç vereceği düşünülemez. Büyük burjuvazi ve büyük toprak ağaları bloku egemenliğin sosyal ve ekonomik politikası bu blokun çıkarlarına göre ayarlanmıştır.

Değişik nedenlerle ve değişik yollarla zaman zaman değişen hükümetlerin, emekçi yığınlarına, bu arada orta tabakalara karşı politikasında esasta bir değişiklik olmadı. Fakat orta tabakaların egemen çevrelere karşı tutum ve davranışları gittikçe değişiyor, ana kitlelerini teşkil ettikleri burjuva iktidar partilerine karşı güvensizlikleri artıyor. Özellikle son zamanlarda bu partiler içinde büsbütün açığa vuran kaynaşmalar, çekişmeler ve gruplaşmalar bu güvensizliğin sonuçları ve belirtileridir.

İşçi hareketindeki büyük gelişme orta tabakaları etkilemekte gecikmedi. Türk köylerinde işçi sınıfının öncülüğü altında toprak reformu isteğiyle yığın yürüyüşleri başladı. Uzun yıllar bekledikleri toprak reformundan ümidi kesen köylüler, yer yer harekete geçerek, büyük toprak ağalarının topraklarını zorla ele geçirmeye ve birlikte işlemeye giriştiler.

Yurdumuzun bağımsızlığına, gelişmesine, güvenliğine kasteden emperyalizme, özellikle Amerikan emperyalizmine ve onun iş ortağı yerli egemen sınıflara karşı, köleleştirici politik, ekonomik ve askeri anlaşmalara karşı işçi sınıfının ve gençliğin hareketi gittikçe genişlemekte ve orta tabakaları sarmaktadır.

Öte yandan, geniş halk yığınlarını içine alan hareket yeni nitelikler kazanmaya başladı. Memleketin bugünkü acıklı durumunun kapitalist gelişme yolunun kaçınılmaz sonucu olduğu gerçeği, ilerici aydınlar, gençlik, yurtsever subaylar tarafından gittikçe daha iyi kavranıyor. Sosyalizm fikri geniş orta tabakalara yayılıyor. Gittikçe daha iyi anlaşılıyor ki, büyük burjuvazinin, yerli ve yabancı tekellerin artan ezgisinden kurtulmak için, küçük burjuva tabakalarına, doğru yolu ancak işçi sınıfı gösterebilir ve bu yol, işçi sınıfının kendisini de kurtuluşa götüren yoldur.

İşçi-köylü ittifakının önemi, bu ittifakın kendiliğinden kurulmayacağı, kendiliğinden kuvvetlenemeyeceği artık kavranmaya başlamıştır. Burada

inisyatif köylülerden, orta tabakalardan beklenemez. İşçi sınıfımızın, partimizin önünde duran başlıca ve en önemli ödev, bu dâvanın çözülmesidir.

İşçi sınıfının köylülerle ittifakı Leninci devrim teorisinin ana prensiplerindendir. « . . . İşçi-köylü ittifakı zor gerçekleştirilir, fakat herhalde kapitalistlere karşı tek yenilmez ittifaktır» diyor Lenin (Cilt 39, s. 300). Ancak böyle bir ittifaktır ki, milli kurtuluş devrimini sonuna kadar götürmek, gerekli demokratik dönüşümleri gerçekleştirmek, sosyalist devrim için şartları yaratmak, yeni toplum düzenini kuvvetlendirmek, sosyalizme, sonra da komünizme geçmek için temel hazırlamak imkânını verir.

Lenin'in teorik mirası milletlerarası komünist hareketi için tükenmez bir hazinedir. Ödevimiz, bu öğretiyi derinlemesine kavramak, memleketimizin konke şartlarına yaratıcı bir şekilde uygulamak, yeni belirtilerin teorik açıklamalarıyla zenginleştirmektir.

Vladimir İliç Lenin'in adı halkımızın son elli yıllık tarihinden ve aydın geleceğinden ayrılamaz. Türk komünistleri, Türk emekçileri, yurdumuzun ilerici çevreleri, bütün ilerici insanlıkla birlikte, V. İ. Lenin'in 100. doğum yılını kutluyor. Hayat ve savaş yolumuzu, bu büyük düşünürün ve devrimcinin dehâsı aydınlatıyor.

Devrimci-komünist ve devrimcilerin önderi Lenin

RODNEY ARISMENDI

«Bu dünyadan gelip geçti o, ısıttı yeryüzünü nice nice yüzyıllara. Hayatı nasıl hayat verdiyse hayata, öylece ölüme ölüm oldu ölümü . . . Gelip geçti bu dünyadan ve çağrısı alev oldu yüreklerde.»

Visente Vidobro

Önder ve halk

. . . Petrograd sokaklarında iki kişi yürüyor. Geceye gömülmüş şehirde devriyeler mekik dokuyor, jurnalciler ve polis ajanları gelip geçenlerin yüzlerine dikkatle bakıyor, kimlik belgelerini yokluyorlar. Harıl harıl Lenin'i arıyorlar. Lenin'in başı üzerinde ölüm tehlikesi dolaşıyor.

1917 yılı 24 Ekiminin geceyarısı yaklaşıyor. Bu, silâhlı ayaklanmanın arfesi, Sosyalist Devrim'in başlangıcıdır.

Sağır gecenin serinliği içinde iki yolcunun ayak sesleri duyuluyor. Bir devriye onları durduruyor. Bunlardan biri, Finlândalya ya da bir başka Baltık memleketinde doğmuşa benziyen, Bolşevik Partisi Merkez Komitesi'nin irtibat görevlisi olan Ayno Rahiya'dır. O, devriyeyi lâfa tutuyor, oyalıyor, ve bu arada arkadaşı yoluna devam ediyor. Yer yer alevleri titreşen ateşlerin fonunda silûeti beliren ortadan kısa boylu adam, enerjik ve emin adımlarla uzaklaşıyor.

. . . Aradan elli yıldan fazla bir zaman geçti. Şimdi, yüz milyonlarca insan, sözünü ettiğimiz bu hafif makyajlı adamın, dünya sosyalist devriminin önderi Lenin olduğunu bilmektedir. «Avrora» toplarının gürlemesinden birkaç saat önce, başı üzerinde dolaşan ölüm tehlikesine rağmen, Lenin, bekleyiş ürpertileri içinde donmuş şehrin öteki yakasında bulunan ve ayaklanmanın genel karargâhı olan Smolni'ye doğru hızlı adımlarla ilerlemektedir.

«Ateşler parlamış her yerde her yönde . . . Ve karabinalar, kayışları önde . . . »

(A. Blok. «Onikiler»)

Ayno Rahiya yolda Lenin'e yetişiyor. Beraberce Smolni'ye yaklaşıyorlar. Bu eski kız enstitüsü, artık Bolşevikler Partisinin ayaklanmayı yönetme karargâhıdır; partinin beyni buradadır.

Putilof işçileri makineli tüfek taburunun eski komutanı İ. Eremeyev şöyle anımsıyor: «Lenin beklenmedik bir anda ortaya çıkıverdi. Sokaktan yürüyüp gelerek, yanında koruyucular filân olmadan, Smolni'ye girivermişti. Lenin'in cesaretin de üstündeki bu davranışına ordakilerin hepsi şaşıp kaldılar. Hepimiz iyi biliyorduk ki, karşı-devrim ajanları harıl harıl Lenin'i arıyorlardı; Geçici Hükümet onun ölüsüne-dirisine ferman çıkarmış, başını getirene büyük bir ödül verileceğini ilân etmişti. Ve işte bu

durumda, Vladimir İliç, önceden haber vermeden, yanına koruyucu da almadan, düşmanın her köşede pusuya yattığı ve kazan gibi kaynayan Petrograd'ın içinden yürüyüp gelerek Smolni'ye girivermişti!» (*)

Lenin'in gizlenmekte olduğu evden partinin kararıyla mi çıktığı, yoksa Bolşevik Partisi'ni ve hazırlığına 1917 Temmuz-Ağustosundan itibaren başlanılmış olan silâhlı ayaklanmayı doğrudan doğruya yönetebilmek için, akla gelebilecek bütün tehlikeleri de göze alarak mı böyle davrandığı pek bilinmiyordu. Kendisi bu ayaklanma hazırlığı sürecinde, enine-boyuna teorik, politik, örgütsel ve askeri-teknik çalışmalar yapıyor, gerek partideki kıdemli arkadaşlarıyla, gerekse Trotski gibi partiye henüz girmiş olanlarla sık sık tartışmalara giriyor, Trotski'nin eski anti-bolşevik görüşlerine karşı mücadele yürütüyordu.

Bu, Lenin'in dehâsının, bütün gücü ve olgunluğuyla ve en parlak biçimde belirdiği dönemdi. O zaman 47 yaşındaydı. Önünde dev çalışmalarla geçecek olan yedi yılı daha vardı. Ve bu yıllar içinde, çağımızın, sosyalizmin uluslararası ölçüde üstüngelme çağının temelleri atılacaktı. Bunun için, devrimin ulaştığı zaferin tutunup yerleşmesi, bir iç harbe dayanması, çöküntü ve geri kalmışlık koşulları içinde sosyalizm kuruluşu için konkre yolların tesbit edilmesi, Komünist Enternasyonalî'n kurulması ve yönetilmesi, zorunlu unsurunu sömürge ve bağımlı memleketlerdeki halkların ayaklanmalarının teşkil edeceği dünya sosyalist devriminin strateji ve taktiğinin hazırlanması, birbirinin ölümcül düşmanı iki uzlaşmaz toplumsal sisteme bölünmüş olan dünyada barış problemi ile devrim problemi arasındaki diyalektik bağının meydana çıkarılması gerekiyordu. Proletaryanın, bütün işçi partileri için esin kaynağı bir örnek olan en savaşkan ve çelikleşmiş partisine önder olmak, Marksist prensiplerin birleştirdiği, ideolojik savaşın ateşinde ve örsünde döğülmüş, eylemlerinde bilinçli disiplin ve kişisel sorumluluk temellerine dayanan bir kolektif yönetimin başına geçmek demekti.

Lenin'in şahsını putlaştırma diye bir şey söz konusu olamaz. O gerçekten halk önderiydi (*«Liderlerin otoritesi»*ni defalarca savunmuştu). O, partinin ve halkın sevip saydığı bir önderdi. Asla demagojiye sapmazdı. Hataları kesin olarak eleştirirdi. Bu eleştiri, kuru bürokratik ukalâlıktan uzaktı. Lenin alabildiğine zengin teorik bilgiye sahipti. Marksist metodolojiyi en yetkin biçimde kavramıştı. *«Ne yapmalı»* adlı eserinde, Avrupa önderlerinden bahsederken, Engels'e dayanarak şunları yazıyordu: *« . . . Bu önderlerin ödevi, her şeyden önce, eski dünya görüşüne özgü geleneksel lâfların etkisinden sıyrılıp kurtulmak, ve sosyalizmin, bilim alalıberi, kendisine bilim gözüyle bakarak yaklaşmamızı, yani onu öğrenmemizi istediğini daima gözönünde bulundurmak olacaktır»* (Bütün Eserleri, c. 6, s. 27).

(*) Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi tarihi, Moskova, 1962, sayfa 158.

Hayatının son yedi yılında Lenin'in bütün bu yaptıklarının önemini gerektiği gibi belirtmek oldukça zordur. Fakat hayatının öteki dönemleri de örnek olarak gösterilebilir ve bu dönemlerden her biri de onun tüm yüceliğini yansıtır. Onun yenilikçiliğini ve teorik zenginliğini bir düşünün. Bu yenilik ve teorik zenginlikle, kapitalizmin emperyalizm aşamasına özgü süreçleri, emperyalist harbe karşı mücadeleyi genelleştirir, Rus Devrimi'nin teorisini işleyip hazırlar, bu devrimin demokratik ve sosyalist aşamalarında hegemon sıfatıyla proletaryanın rolünü tesbit eder, ve II. Enternasyonal'in kongrelerinde revizyonizme karşı çetin bir mücadele yürütür. Bütün bu dönemleri, gerçekten, birbirinden ayırmak zordur. Bunlar bir bütün, bir esin kaynağı olarak, insanda haklı bir hayranlık uyandırır ve hepsi de Lenin'in eseridir.

Bununla beraber, bize kalırsa, Lenin'in kişiliğini, 1917 ilkbaharından sonbaharına kadarki eylemleri, yani «Yaşasın sosyalist devrim!» tarihsel çağrısıyla sesini yükseltmesinden, o geceyarısı sükûnetle ve bile bile ölüm tehlikesini göze alarak Smolni yoluna koyulmasına kadarki dönem bütünüyle meydana çıkarır. İşte, hiçbir zaman rizikoyu göze alamıyan donuk ve pek hesapçı kişilere saçma görünebilecek olan bu son epizodur ki, seçkin bir bilgin, ateşli bir devrimci ve parti önderi olan bu dâhi adamı anlamanın anahtarını elimize veriyor kanısındayız. Sosyalist devrim, Lenin'in hayatının nedeni ve anlamı olmuştur. Bu devrimi gerçekleştirmek için gerekli canlı aracı, yani Bolşevikler Partisi'ni, Rus Marksist Partisi'ni yaratmayı da başarmıştır. Ve bundan ötürüdür ki, Lenin her şeyden önce, *devrimci-komünisttir, işçi sınıfının öncü partisinde örgütlenmiş devrimci komünistlerin önderidir.*

Bu, daha pek genç yaşında «Kapital»i okuyup öğrenen (*), ya da Rusya'da kapitalizmin gelişme özelliklerini tahlil eden, ya da «Materiyalizm ve empriokritisizm» adlı eserinde idealizme karşı bir savaş verebilmek için yüzlerce felsefe ve fizik kitabı aktaran, ya da ilk emperyalist harbin arifesinde kapitalizmin emperyalist aşamasını inceliyerek yüzlerce sayfa yazan, ya da Hegel üzerinde derinleşen ve onun eserlerini özetliyerek (**) Marksizmin «canlı öz»ünü, yani diyalektiği kurtaran ve bunu oportünizme karşı mücadelede silâh olarak kullanan Lenin'dir.

(*) «Lenin, Kazan'da geçirdiği aylarda, Marksist teoriyi kavramak için olağanüstü bir çabayla çalışmış ve bu arada Kazan'lı genç Marksistlerle sıkı temaslarda bulunmuştur. Karl Marks'ın başlıca eseri olan «Kapital»i dikkatle okuyup incelemiştir . . . Vladimir İliç, Marks'ın yüce fikirlerini, onun bilimsel sonuçlamalarının eşsiz mantığını ve derinliğini bütün varlığıyla benimsemiştir» («Vladimir İliç Lenin, Biyografisi», sayfa 14).

(**) «Hegel'in tüm mantığı iyice incelenip kavranmadıkça, Marks'ın «Kapital»ini, özellikle onun I. bölümünü tamamiyle anlamak olanaksızdır. Demek ki, Marks'ı, yarım yüzyıl sonra, Marksistlerin hiçbiri anlamış değildir!» (V. İ. Lenin, Bütün Eserleri, c. 29 s. 162, Rusça).

Lenin, Klauzevits'i ve diğer strateji ustalarını dikkatle inceliyor, sokak savaşlarını konu edinen Klüzere'nin kitabından notlar alıyor, büyük devrimler tarihini tekrar tekrar okuyordu. 1848'deki sokak savaşlarından ve Paris Komününden sonra askeri düşüncelerle Engels tarafından reddedilmiş bulunan barikat savaşı taktığının, 1905 yılında, ayaklanan işçiler tarafından, başka bir biçimde, yani gerillâ savaşı biçiminde geliştirilmesi Lenin'i çok memnun etmişti.

Lenin'in ilk gençlik yıllarında yazdığı eserlerde, işçi sınıfının ve ezilen halkların kurtuluşu ve insanın insanı sömürdüğü sosyal şartların ortadan kaldırılması yoluyla insanda dönüşüm yaratılması sorununu formüle edişindeki billurlaşmış açıklık insanda hayret ve hayranlık uyandırmaktadır. Esasen, bu eserler, Rusya'da sosyalist devrimin zaferinin sarsılmaz teorik temeli olmuştur. Biz bunu söylerken, onun «Halkın dostları» kimlerdir ve onlar sosyal-demokratlara karşı nasıl savaşıyorlar», «Ne yapmalı», «Bir adım ileri, iki adım geri», «Demokratik devrimde sosyal-demokrasinin iki taktiği» gibi eserlerini gözönünde bulundurmaktayız.

Lenin'in yaratıcılığını, serbest anlatım, hârikulâde nesir ve en parlak biçimde belgeleme sistemi gibi karakteristik çizgilerini yansıtan «Ne yapmalı» adlı eserinde şu ilginç hüküm vardır: «Tarih, bizi, herhangi bir ülkenin proletaryasının karşılaştığı *hemen yerine getirilmesi gereken en yakın ödevler içinde en devrimcisi olan âcil bir ödevle karşı karşıya getirmiştir. Bu ödevin yerine getirilmesi, sadece Avrupa irticasının değil, ama (şimdi bunu da söyleyebiliriz) Asya irticasının da en güçlü kalesinin yıkılması, Rus proletaryasını uluslararası devrimci proletaryanın öncüsü durumuna getirir. Ve biz, bin defa daha geniş ve daha derin olan hareketimizi, aynı fedakârlık ve azimle, aynı sarsılmaz güçle canlandırmayı başarabilirsek, bizden önce gelenlerin, 1870 yılları devrimcilerinin lâyük oldukları şerefli unvanı kazanıp taşıyabileceğimizi ümit etmeye hakkımız olacaktır» (c. 5, s. 387).*

DOĞRU POLİTİKA, PROLETARYA PARTİSİ VE ESKİ KUŞAĞIN DEVRİMCİLİK TUTKUSU

Lenin hiçbir zaman süslü lâflara itibar etmemiş, hiçbir zaman açık bir görüşü tımturaklı edebi ifadelerle boğmamıştır. İşte, yukarıya aldığımız açık seçik hükmüyle, Rus Devrimi'nin evrensel tarihi rolünü, Batı ve Doğu memleketleri üzerindeki etkisini önceden kestirmektedir. Ve bu sezgi, daha sonra, proleter, demokratik, anti-emperyalist bütün devrim kollarının çağdaş devrimde birleşmeleri hakkında dünya sosyalist devrimi teorisinde belirgin bir hal almıştır. Fakat bizim dikkati çekmek istediğimiz bir nokta da, Lenin'in, daha önceki kuşağın Rus devrimcilerini, yani ellerinde bomba ve tabancayla çarlığın müthiş istibdadına karşı savaştan bir avuç devrimciyi de anmasıdır. Lenin, bununla, bizim daha geniş, daha derin proleter ve sosyalist hareketimizin de eski, *Narodnikler kuşağının devrimci*

tutku, enerji ve kahramanlığından esinlenmesi gerektiğini söylemek ister gibidir.

Dünyanın bütün komünist partileri için paha biçilmez bir ibret dersidir bu!

Lenin'in bu görüş ve tutumunun, onun, iki devrimciler kuşağının, yani XIX. yüzyılın 70 yıllarındaki eylemleriyle beliren eski kuşak ile, daha sonra bağrından Marksistlerin çıkıp yetiştiği yeni kuşağın sınırında doğmuş olmasından ileri geldiğini yazanlar oldu. Bu görüş, bu kronolojik yakınlığı hesaba katarak, Lenin'in hem teoride, hem de pratikte Narodniklerin (*) zaaflarını yendiğini ve her hareketin sınıfsal muhtevasını çırçıplak gösterdiğini (ki bunu daima istiyordu) gözönünde tutarsak, bir dereceye kadar doğru olabilir. (*«Bizim devrimimizden çıkarılacak ders, yalnız belirli sınıflara dayanan partilerin güçlü oldukları ve olayların bütün ve her türlü değişimi içinde ayakta kalabildikleri gerçeğidir»* (c. 17, s. 350).

«Narodnaya Volya» hareketine yöneltilen tenkidin çıkış noktası ve hareketteki zaafların Lenin'in (daha önce Plehanov ve grubunun) çabalarıyla eylemde yenilmesi, bu hareketin olumlu yanları için isabetli bir tarihsel değerlendirme oldu. «Narodna Volya»nın mirasının, tam da devrimi, işçi sınıfını ve partisini Marksizmin yönetip yönetmeyeceğini tartışmak maksadiyle bu hareketin ideolojik ve taktik yetersizliklerini bayrak edinmek isteyen partilere ve gruplara devredilmesi gerekmezdi.

Lenin, kardeşi Aleksandır'ın da öğrencileri ve devamcılar arasında bulunduğu bu kahraman kuşak hakkında devrimci bir tutkuyla konuşur. Ve «*Devrime yalnız serbest akşamlarını değil, bütün hayatını hasredecek kişiler yetiştirilmesi lâzımdır . . .*» dediği «Hareketimizin en âcil sorunları» başlıklı meşhur makalesini (c. 4, s. 376), işçi Peter Alekseev'in mahkeme heyeti önündeki değerli konuşmasıyla bitirir.

Lenin, 1881 Martında çar II. Aleksandır'ı öldüren gruba dahil bulunan Andrey Jelyabov ve Sofia Perovskaya gibi devrimcilere saygı duyuyordu. Netekim, «Zemlya i Volya» mensuplarından bahsederken, onları sadece devrimci tutkuları ve kahramanlıklarıyla değil, «*her birimiz için örnek tutulması gereken*» diye nitelediği *mükemmel örgütleriyle* de öğer. Ve şöyle der: «*Savaşkan devrimci örgütte özgül bir Narodna-Volya'cılık görmek ise, hem tarih, hem de mantık bakımından mânasızdır, zira her devrimci akım, eğer gerçekten ciddi mücadeleyi öngörüyorsa, böyle bir örgütü olmadan bir şey yapamaz*» (c. 6, s. 137).

(*) «Mademki, bir avuç kahramanı destekliyen toplumsal tabakalar sayıca az olduğu halde, hareketin de hiçbir devrimci teoriyi bayrak edinmemiş olmasına rağmen, eski «Narodnaya Volya»cılar Rus tarihinde muazzam bir rol oynayabilmişlerdir, o halde proletaryanın sınıf savaşına dayanan sosyal-demokrasi yenilmez hale gelmeyi başaracaktır» (c. 4, s. 176).

Lenin, daha sonraki «Ne yapmalı» adlı klâsik kitabının esaslarını kısaca formüle eden «Nereden başlamalı» başlıklı makalesinde, «savaş örgütü»nün varlığında bir taktik dönemeci görenlerin fikirlerini reddediyor. «Politik ajitasyon» yürütmek gibi, diyor Lenin, «savaş örgütü» kurmak da daimi ödevlerdendir. Toplumsal gelişmenin ağır gittiği dönemlerde bir «savaş örgütü»nün varlığını gereksiz bulanlara cevap olarak da şöyle diyor: « . . . asıl bu durumlarda ve böyle dönemlerde sözkonusu iş bilhassa gereklidir, çünkü taşma ve patlama anlarında örgüt kurmak için artık iş işten geçmiştir . . . » (c. 5, s. 6).

1870 yılları devrimcilerinin hatası «aslında hiç de devrimci olmanın bir teoriye dayanmaları, ve gelişmekte olan kapitalist toplumda kendi hareketlerini sınıf savaşıyla kopmaz bir biçimde bağlamayı becerememeleri ya da bu olanaktan yoksunluklarıdır» (c. 6, s. 135). Bununla ilgili olarak diyebiliriz ki, başında Lenin'in bulunduğu Bolşevizm, iki cephede mücadele vererek geliyordu: Bir yandan, Avrupa sosyal-demokratik revizyonizm ve reformizminin Rusya'ya yansımaları olan «Ekonomizm», Menşevizm vb. akımına karşı; öte yandan da Narodnikler'in hatalı teorik ve taktik fikirlerini benimseyip ana doğrultu edinen sosyal-devrimciler'e (Es-er'ler) karşı . . . Bu akımların hataları, proletaryanın tarihsel rolünü inkâr etmelerinden ve onun karşısına başlıca devrimci kuvvet olarak köylülüğü koymalarından ileri geliyordu. Narodnikler, Marksizmin temel tezine (*) taban tabana zıt olan bu görüşle yola çıkarak, «köylüleri uyardırmaya» gidiyorlardı. Başarısızlığa uğrayınca da, bir aydın ve kahraman azınlık fikrini geliştirmeye koyuldular; yığınlardan gitgide izole olarak, kişileri hedef tutan teröre, «şaşırtıcı politik aksiyonlar»a doğru kaydılar. Bu taktiği ve yöntemlerini, daha sonra, Batı Avrupa anarşist akımlarına yaklaşan sosyal-devrimciler benimsediler.

Lenin, bu türlü taktik-teorik düşünce ve tutumlara karşı bütün ömrü boyunca savaştı. O, terör taktiği sorununa tekrar tekrar değiniyor, bunun yararsızlığını ve kısırlığını eleştirerek içyüzünü ortaya koyuyor ve buna karşı yığınsal eylemleri öngören Marksist devrimci taktiği ileri sürüyordu. Lenin, aynı zamanda, bu gibi sorunlara yanaşımda sosyal-demokrasi liderlerine özgü olan küçük burjuva dar görüşlülüğünden ve ikiye bölünlülükten fersah fersah uzaktı. «Nereden başlamalı» başlıklı makalesinde, terörden prensip düşünceleriyle genellikle vazgeçilmesi görüşünü reddediyordu. Bu, belirli durumlarda tamamen uygun ve hattâ gerekli olabilecek askeri eylemlerden biriydi. «Fakat işin aslı odur ki, hâlen terör, mevcut ordunun, bütün mücadele sistemiyle sınıksız bağlı ve ona uygun aksiyonlarından biri olarak değil, orduyla bağıntısı olmayan, başına-buyruk kişisel hücum aracı olarak beliriyor (c. 5, s. 7). Demek ki, terörün,

(*) «Marks'ın öğretisinin esası, sosyalist toplumun kurucusu sıfatıyla proletaryanın evrensel-tarihi rolünü açıklamasıdır» (c. 23, s. 1).

devrim olaylarında, genel halk aksiyonları çerçevesinde, iç harp veya kurtuluş savaşı şartları içinde, stratejinin organik bir parçası olarak kullanılması başkadır (Lenin, 1906'da, o zamanın devrim atmosferi içinde, ajanların ve cellâtların öldürülmesini öngören bir terörü doğru buluyordu); böyle bir metodu, yığınlardan tecrit olmaya, devrimci eğitim ve her politik duruma göre örgütlenme gereğinin ana ödevlerinden sapmaya sürükliyen, en aktif savaşçıları tüm hareketin yararına olan en önemli gerçek ödevlerinden uzaklaştıran metodu uygulamak da başkadır . . . » (c. 5, s. 7).

Bize göre, Lenin'in metodolojisinin tipik örneği, onun 4 Kasım 1916'da İsviçre Sosyal Demokrat Partisi Kongresindeki söylevidir. Bu söylevinde, uluslararası sosyalist hareketteki akımların mücadelesini tahlil eden Lenin (o zamanlar II. Enternasyonal önderlerinin sosyal-demokratik revizyonizmini amansızca bozguna uğratıyordu), Avusturya-Macaristan hükümeti başkanı Ştürgk'ün Avusturyalı sosyal-demokrat F. Adler tarafından öldürülmesinin uyandırdığı geniş yankılar dolayısıyla terör sorunu üzerinde esaslı olarak durmuştur.

Bir «taktik olarak» terör, «yığınların devrimci mücadelesiyle hiçbir bağıntısı olmayan siyasal cinayetlerin sistematik örgütü»nden ibarettir . . . İşte mükemmel bir tanımlama!

Lenin, sözü geçen Adler'in böyle bir hatalı taktik mi izlediğini, yoksa bu cinayetin «Avusturya resmi sosyal demokratlarının yurt savunması yolunda sosyalist olmayan oportünist taktikten devrimci yığınsal eylem taktiğine geçerken atıkları belirli bir adımdan ibaret» mi olduğunu bilmemektedir.

Tek sözle, Lenin'in metodolojisinde ne küçük burjuva dar görüşlülüğüne, ne de mızımız gevşekliğe yer vardır. O, söz konusu olayı-bir doğabilim olgusunu ele alır gibi — kesinlikle tahlil eder, bütün politik sonuçlarını gözönünde bulundurur.

Ortadaki ilk sonuç, terör taktiğinin doğru olmadığıdır. Bu taktik devrim dâvasına yardım etmiyor ve bu yüzden de devrimci hareketin ezilmesinde gericiliğe yardımcı vardır. Üstelik, devrimci kadroların göz göre göre kırılmasına, yığınların katılmadığı aksiyonlara saplanmaya doğru götürür. Lenin bu sorunun esasını tesbit ve izah ediyor. Bunu yaparken, Rus tecrübesine, Bolşevik Partisi'nin tarihine başvuruyor. Ve diyor ki: «*Biz, herhalde, Rusya'daki devrim ve karşı-devrim tecrübesinin, partimizin bir taktik sıfatıyla teröre karşı yürüttüğü 20 yılı aşkın savaşın doğruluğunu onayladığı kanısındayız.*».

Bu ideolojik savaş başarıyla sonuçlandı, çünkü «terör taktiği»ne karşı, yığınların gerçek devrimci taktiği ileri sürülmüştü. Bu taktik teorik propaganda ile pratik eylemi bağdaştırıyordu. Lenin, bu başarının belirleyici üç sebebini veya üç temel şartını şöyle açıklıyor:

1. « . . . bu savaş, oportünizme, yani ezilen sınıfların ezenler üzerinde herhangi bir zorlama uygulamasını reddetmeye yatkın olan akıma karşı verilen amansız mücadeleyle sınıksız bağlı olarak yürütülüyordu.»

2. « . . . biz terörizme karşı mücadeleyi, 1905 yılının Aralık ayından çok önce başlıyarak yıllar yılı yürütölegelen silâhlı ayaklanma propagandasıyla bağliuyorduk.»

3. « . . . daha devrimden dört yıl önce, yığınlar tarafından, kendilerini ezenlere karşı, özellikle sokak gösterileri sırasında terörden yararlanılması fikrini tutuyorduk.»

Ve Lenin bu konuda şunları ekliyor: «Biz, polise ve orduya karşı yığınların cesur ve sistematik direnişinin örgütlenmesi sorunu üzerinde, proletarya ile hükümet arasındaki savaşta ordunun olabildiği kadar büyük kısmını doğrudan doğruya bu direnişe çekme işi üzerinde, köylülüğün ve askerlerin bilinçli olarak savaşa katılmalarını sağlama sorunu üzerinde gitgide daha çok düşünmeye başlamıştık.»

Lenin, yanlış bir taktik olan terörizmi demaske etmek için, ona karşı sadece doğru görüş açısından eleştirici bir tutum takınmanın yeterli olmayacağını – faydasız doktriner davranışını hesaba bile katmıyoruz –, onun karşısına gerçek devrimci taktikle çıkmak gerektiğini açıklıyor ve ispatlıyordu. Böylece, sarsılmaz teorik temeller üzerinde proletarya partisinin yapısını sağlamlaştırarak, küçük burjuvaci teorik ve pratik yanlış görüşlere karşı kesintisiz olarak yürütölen ideolojik savaş sürecinde, bu partiye «Narodna Volya»nın kahraman devrimci geleneklerini malediyordu. (*)

N. K. Krupskaya, Lenin'in, parti üyesinin nitelikleri hakkındaki malûm tezini yorumlarken şöyle diyor: «Önceleri «Narodnaya Volya» partisi vardı. Bu partideki nice kahraman, çarı, memurlarını ve jandarmalarını öldürmeye giderken, muhakkak bir ölümün üstüne, dâva adına, bilinçle ve gözlerini kırpmadan yürüyorlardı. Lenin, «Narodnaya Volya» mensubu kahramanlara karşı en büyük saygı hisleriyle doluydu . . . Ama onların tutumunun tam tersine, mevcut düzenin, ancak milyonları kapsayan örgütlü yığınların çabasıyla, şu veya bu kişinin mücadelesiyle değil, bu yığınların savaşıyla değiştirilebileceğine inanıyordu . . . Ne var ki, «Narodnaya Volya» militanlarının kahramanlığı bizim partinin çalışmalarına da damgasını vurmuştu. Partimiz, her üyesinin devrimci metanet, savaşkanlık, karşılık beklemeden ve bütün varlığıyla kendisini dâvaya, proletaryanın dâvası için, sosyalizmi zafere ulaştırma dâvası için mücadeleye hasretme niteliklerine sahip olması gereğini kabul eden anlayış

(*) «Sosyal-demokrasi maceracılıktan daima sakınacak, ve tümüyle suya düşmesi kaçınılmaz olan hayalleri amansızca demaske edecektir. Unutmamalıyız ki, devrimci parti, bu adına, ancak devrimci sınıfın hareketini eylemle yönettiği takdirde lâıyk olacaktır» (c. 6, s. 385).

benimsedi. Üyeleri devrimciye yakışır bir metanete, nefse hâkimiyet ve disipline sahip olmadan, partimiz, çarlık devri şartları içinde hiçbir zaman kuvvet haline gelemeydi.» (*)

HER ŞEYDEN ÖNCE PROFESYONEL DEVRİMCİ

Lenin her şeyden önce profesyonel devrimciydi. Yetiştirilmesine canla-başla çalıştığı parti kadroları için en yetkin örnekti. Onun düşüncesine göre, böyle kadro işçileri, çağımızda proletarya partisinin çekirdeği olmalıydılar. Menşeviklerin başlarından birinin – Dan ya da Abramoviç olacak, iyi hatırlamıyorum –, Lenin'in yenilmez olduğunu, çünkü daima devrimi düşündüğünü ve devrim için yaşadığını söyleyerek yakındığını anlatırlar.

Ve bizdeki, Lâtin Amerika'daki deyişle «ateşli karar saati»nde, yani 24 Ekim 1917 gecesini, Lenin nerde olması lâzımsa ordaydı, ve zaten başka yerde de olamazdı. Bu an için yaşamış, düşünmüş, çalışmıştı; sürgündeydi, sığındığı yabancı ülkelerdeydi; bir komünistin hayatında kaçınılmaz olan bütün tehlikelerden geçmişti.

24 Ekim gecesindeki bu tarihsel epizodla ilgili olarak, kimisi belki de tarih olayları zinciri içinde tesadüflerin rolü üstüne ya da şahsiyetin önemi üstüne yahut da eğer Büyük Oktobr arifesinde Lenin kaçırılsa veya öldürülseydi ne olabileceği üstüne düşüncelere dalecektir. Belki de, Bismark'ın sözünü ettiği (**) o «yanılmaz» Alman profesörleri edasıyla, Lenin'in bu hareketinin yanlış olduğunu söylemek isteyen de bulunacaktır. Bu gibi spekülâtif düşüncelerde profesör ukulâlîği kokusu vardır. Kaldı ki, önderlerin – «yatakta ölen» operet generalleri gibi – hiçbir zaman tehlikeye mâruz kalmıyacakları garantisıyla de devrim yapılamaz. Bununla beraber, önderlerini korumak partinin ve devrimci örgütlerin ödevi, tarihsel durumun gerektirdiği yerde olmak da önderlerin ödevidir.

Lenin'i, bu hareketinden ötürü, düşüncesizlikle, kaderiyle kumar oynamakla, maceracılıkla suçlamaya kim cesaret edebilir! Tam tersine, o ancak gerekli olduğu sürece dış memleketlerde çalıştı. Maceracılığı daima yerdi. Tarih, Lenin için tipik olan, bir yandan onun kişisel cesaret ve azmine, öte yandan caiz görülmiyecek her türlü düşüncesizlik rizikosundan azat sorumluluk duygusuna tanıklık eden bu epizodun yabancıısı değildir. 3 Haziran 1907'de Stolipin darbesi yapılmıştı. Lenin bir süre

(*) N. K. Krupskaya. Lenin ve parti. Moskova, 1963, s. 98.

(**) Bismark'ın «Allah her şeyi bilir, amma Alman profesörü daha çok bilir» dediği söylenir.

için gittiği Finlândiya'da bulunuyor, fakat polis kendisini orada da harıl harıl arıyordu. Stokholm'e hareket etmesi lâzımdı. İliç, Abo'da vapura binecekti. Ama liman göz altındaydı. En yakın bir adaya giderek, vapura oradan binmesi gerekti. Bunun için de buz üzerinden bir hayli yürümeliydi. Lenin'in ve arkadaşlarının ayakları altında buzlar çatırdayıp kırılıyordu. Buzların eridiği yerlerde halkalanan karanlık derin sular her adımda onları tehdit ediyordu. Lenin, o zaman, «Hey gidi, insan ne kadar da pisi-pisine ölebilir» diye düşündüğünü anlatıyordu. Ama bu hareketinde hiç de düşüncesizlik yoktu. O gerçek bir devrimciydi. Hayatı seviyor ve elbette boşuboşuna yitirmek istemiyordu. Bununla beraber, proletaryanın önderi, savaşta gereken yerini alması gereği söz konusu olduğu zaman, karar anında, yüce kişiliğinin bütün potansiyelini kullanmakta bir an bile tereddüt etmemişti.

Lenin'de romantik edebiyatın kahramanlarının çizgilerini aramak elbette gereksizdir. Her şeyden evvel, tekrar ediyoruz, o profesyonel bir devrimciydi. Fakat bununla birlikte, bir kahramandı, dünya sosyalist devrimi çağının kahramanıydı. Onun gibi kişiler, Marksizm-Leninizm ideolojisinden ilham alanlar, tarihsel problemlerin çözümünde öncüydüler, 1905 yılı devrimcileriydiler. Bunlar, yüzyılımızın değişik yıllarında ve değişik ülkelerde, zorbalara, emperyalizm ve faşizm tarafından devrim hayaleti korkusuyla kurulan ölümcül tuzakları ve tehlikeleri maharetle atlatan tecrübeli konspiratörler ve illegal militanlardı. Bunlar, eylem ve mücadeleye hayatlarını adanmış bolşeviklerdi. Bunlar, enternasyonal birliklerin, çoğu savaş alanında can veren örgütçüleri ve kahramanlarıydı. Bunlar, çetin şartlar altında kazamatlarda savaşan, toplama kamplarında korkunç işkencelere dayanan ve sonunda Nazi âfetini yenenlerdi; cephegerisinde başarılı örgütleme eylemleri ve doğru taktik uygulamaları sayesinde düşmanı bozguna uğratan illegal militanlar ve partizanlardı. Bu, bütün Asya'yı köşe-bucak dolaşan, milyonlarca Asyalıya Lenin'in fikirlerini duyuran ve onların önünde aydın ufuklar açan Ho Şi-Min idi. Bu, Hitlerci faşizmin Lâypsig Mahkemesi'nde sanık sandalyesini itham kürsüsüne çevirerek gururla dikilen, geleceğin kendisine ve ideolojisine ait olduğundan emin bulunan Dimitrof idi. Bu, devrimcilerin her türlü ezgiden daha güçlü olduklarını, nice benzerleri gibi ispat eden Julius Fuçık idi. Bu, faşist mahkemenin kararını elinde karanfille dinliyen Nikos Belloyanis idi. Çetin, kanlı, ama halkı ümitle kanatlandıran savaşta öldürülen, işkencelere uğrıyan, yanıp giden, yandıkça da ülkü yolunu aydınlatan Lâtin Amerika komünistleri de bunlardandı. İşte Melya. İşte, halka ve devrime bütün varlıklarıyla bağlı oldukları için komünizm cephesine katılan Fidel Kastro ve arkadaşları. İşte Çe Gevara . . .

Bunlar, proletarya ile beraber dünyayı yeniden kurmak için bütün ezilen ve sömürülenlerin hareketine önderlik ederken, bazan hatalara da

düşüyorlardı. (*) Fakat insanlık toplumunun yeni tarihini yaratmak üzere henüz hiç denenmemiş bir araç kullanılırken hatalardan nasıl kaçınılabildi! O insanlar yaşadığımız devrimler çağının orta direkleridir.

Bu insanlar için, işçi sınıfının bağrından çıkan bu devrimciler için, Lenin'in düşünüp yarattığı ve dünya çapında önemli, insan dehâsının canlı sembolü olan ve çağımızın ortagöbeğinde yer alan muazzam bir örgüt haline getirdiği devrimci partinin kadro işçileri için neler söylediler ki!

Anarşistlere ve diğer azgın küçük burjuva takımına göre, komünistler bürokrat ya da diktatördürler . . . Emperyalistler kampında veya radikal eğilimli küçük burjuva çevrelerinde, komünisti, kâh «amacın her aracı mübah kıldı» görüşünde ve ruhsuz bir hunhar olarak düşünenler, kâh kahramanlık coşkusundan yoksun ve katı yürekli bir memur olarak karikatürize edenler daha neler uydurmadılar ki!

Komünistler, içi boş «devrimci» lâkırdılan reddederek, ödevlerimizi politik duruma ve yığınların hazırlık derecesine göre formüle ettikleri zaman, reformizmle itham ediliyorlar. Partinin, pozitivist, revizyonist, sosyal-demokratik ruhla (devrim günün birinde . . . torunlarımız için otomatik olarak gerçekleşecek zihniyetiyle) soysuzlaşmasına karşı çıkarak, rolünün canlandırılıp artırılmasını istediler mi, blânkizm ve keyfilikle suçlanıyorlar.

Sosyalist devrimin prensiplerini, teorisini, perspektiflerini ve onun vazgeçilmez parçası olan enternasyonalizmi savundukları için, komünistlere dogmatik diyenler var. Bunlar, komünistleri, Marksist teori ve metodu somut gerçekler ortamında ve somut politik duruma göre uyguladıklarından ötürü, oportünistlikle de suçlamaya kalkışıyorlar. Velhâsıl, bu komünistlerden bazılarını diğer komünistlere veya hareketin tümüne karşı çıkarmak için, «Marksizm-Leninizm» terimini, gelenekleri, tecrübeyi ve onların hayat yolunu da istismar ediyorlar.

Bütün bunlar yeni değildir. Belki de bu hücumların yalnız şiddeti artmaktadır; zira Marksizm-Leninizmin en ilerici teori olduğunu, komünistlerin, parti kadro işçilerinin ve (sözün en yüksek Leninci anlamıyla) profesyonel devrimcilerin de, dünya tarihinin 1917 Ekim'inde başlayan en devrimci döneminde insanlığın muzaffer öncüleri olduklarını zaman göstermiştir.

(*) «...doğru diyebileceğimiz 100 eylemimize 10.000 hata düşse de, bizim devrimimiz dünya tarihi önünde yine de yüce ve yenilmez sayılır ve sayılacaktır; çünkü artık ilk defadır ki, bir azınlık değil, yalnız zenginler değil, yalnız okumuşlar değil, gerçek yığın, yani büyük çoğunluk olan emekçiler, kendi başlarına, kendi tecrübeleriyle yeni hayatı kurmakta ve sosyalist örgütün en zor sorunlarını çözmektedirler» (c. 37, s. 61).

Komünistlere hakarete, düşmanların yukarıda sıraladığımız küstahlık ve gazabının daha büyüğünü tasavvur etmek zordur. Marieta Şaginyan, V. İ. Lenin'in hayatından bir dönemi ele aldığı ilginç eserinde özetle şöyle diyor: «Çağımıza, ölçsüz nezaket ve tevazuu, hatırşinaslık ve iyiliği, sadelik ve dürüstlüğü ile giren ve bundan ötürü yeryüzünde herkesten çok sevilen bu adamı nelerle suçlamadılar! Anti-demokratizmle, dogmatizmle, başkasının kanısına baskı yapmakla, diktatörlük özentsiyle, tenkidi boğmakla, «edebiyatçılık taslamak»la (*), ve daha ne bileyim, hattâ, *horribile dictu* (**), kendi şahsını putlaştırmakla bile suçladılar. Ama, iliç, şahsi hücumlara hemen hemen kayıtsızlıkla ve hattâ alayla cevap veriyordu.» (***)

Ben, yıllarca önce, Sorel'in fikirlerine kapılmış ve Lenin'in Paris'te bulunduğu dönemde kendisiyle tanışmış olan bir Fransız anarşist-sendikacısının Lenin hakkındaki kanısını öğrenmiştim. Zora başvurma düşünceleri üzerinde pek derinleşerek sapıtmış olan bu adamın gözünde, Lenin, kendisini sosyalist sayan ve örgüt işlerinde tedbirli davranan sıradan bir polit-ekonomi profesörü idi. Ve bu bay, zorabaşvurmaya, devrimci gelişmelerin ve devrimin yarısı sayıyordu (Jorj Sorel'in görüşlerinin Bergson-vari idealist felsefi kökleri mälumdur). Sosyal-demokrat reformizmine karşı ölüm-kalım savaşı veren, ve anarşizme, II. Enternasyonal önderlerinden birçoğunun oportünizm ve reformizminin bir cezası gözüyle bakan Lenin ise, zorabaşvurma problemjini sınıf savaşının bir parçası olarak ele alıyor, zorabaşvurma metodolojisini de politikaya bağlıyordu.

Devrim fırtınası içinde veya devrimi hazırlama döneminde, melânkolik reformistler ya da merkezci-uyuşmacılar, Lenin'e *blânkizm* ve *anarşizm* ile mälül, aldanmış bir Marksist gözüyle bakıyorlardı. Durum ve şartlar değiştikten, artık büyük bir taktik genişlik ve esneklik ihtiyacı ortaya çıktıktan sonra ise Lenin, anarşistlerin, sosyal-devrimcilerin, otzovistlerin ve «sol komünistler»in gözünde «oldukça büyük bir pasifist eylemler tarafılsı»ndan başka bir şey değildi. Ne var ki, Lenin daima Lenin olarak kalıyordu. O yeni mücadele biçimlerini cesur bir sezgiyle buluyor ve bunların – dış görünüş benzerliklerine bakılarak – blânkizm veya anarşizmle karıştırılmasına yol vermiyordu. Lenin acı bir istihza ile şunları yazıyor: «Tecrübesiz devrimciler, çoğu zaman, legal mücadele biçimlerinin oportünistçe olduğunu, zira bu alanda burjuvazinin işçileri sık sık

(*) «Devrimler arifesi» başlıklı broşüründe L. Nadejdin buraya kadar vardı (Lenin, eserlerinin beşinci cildinin 460. sayfasında bundan bahseder – M. Ş.).

(**) Söylemesi korkunç (Lât.).

(***) Marieta Şaginyan. «Lenin'den dört ders». Roman-gazeta, No 3 (649), 1970, s. 42.

(hele devrim dönemi olmıyan «sâkin» zamanlarda) aldattığını ve oyuna getirdiğini, bundan ötürü de illegal mücadele yollarının devrimciliğe uygun düştüğünü düşünürler. Fakat bu doğru değildir. Doğru olan, meselâ 1914–18 emperyalist harbi gibi şartlar içinde illegal mücadele biçimlerini . . . uygulamayı beceremiyen ya da bunu arzu etmiyen partilerin ve önderlerin oportünist oldukları ve işçi sınıfına ihanet ettikleridir . . . *Tek sözle, mücadelede illegal biçimleri bütün legal biçimlerle birleştirme yeteneğinden yoksun devrimciler, kötünün kötüsü devrimcilerdir*» (c. 41, s. 81–82).

İşte, bütün yüceliği, tekliği ve yekpareliğiyle, komünist partisine, yani konkre durumu en ilmi, tenkidi ve mâkul değerlendirmeye, devrim dâvasına hizmetin devrimci enerjisiyle dopdolu ve dağları devirmeye muktedir örgütüne üyeliğin gerektirdiği bütün nitelik çizgilerinin canlı timsali olan varlığıyla Lenin budur.

Bu kadar uyumlu bir bütünlüğe ulaşmak, partinin tarihsel ödevidir. Partinin birliği kavramı, program, taktik ve örgüt sorunlarında birlik olmayı kapsamalıdır. *Demokratik santralizm* ilkeleri temeli üzerinde kurulan parti, kılavuz edindiği öğretinin arılığını ve saflarının birliğini yığınlarla çok çeşitli ve geniş bağıntılarıyla, parti kadrolarının ciddi örgütünün proletarya ve halkla olan sıkı bağlarıyla, amaç – proletaryanın politik egemenliği elde etmesi – açıklığını taktiğin somut karakter ve esnekliğiyle, yani belirli devreye göre politik hedeflerin tesbitiyle bağdaştırabilmelidir. Ve bu da kolay iş değildir. Lenin daha «Halk dostları' kimlerdir ve onlar sosyal-demokratlara karşı nasıl savaşıyorlar» adlı eserinde, Marksizme sadakatle ve onu hazır reçeteye çevirmeden, şu ihtarda bulunuyordu: «Mücadele şıarı, bir mücadele biçiminden diğerine geçilmesinde her an durumun tesbit edilebilmesi için, bu biçimlerden her biri en küçük ayrıntılara kadar incelenmeden, mücadelenin genel karakteri, genel amaç – her türlü sömürüye ve her ezgiye tamamen ve kesinlikle son verilmesi – gözönünde bulundurulmadan ileri sürülemez» (c. 1, s. 34). Bundan ötürü, Marksizm «politikanın öneminin büyütülmesinden ve komplolardan (blânkizm vb.) ve aynı zamanda politikayı önemsememekten ya da onu oportünist, reformist sosyal yamacılıkla (anarşizm, ütopya ve küçük burjuva sosyalizmi, devlet sosyalizmi, profesör sosyalizmi vb.) sınırlamaktan aynı derecede uzak olan doğru tutumu» göstermektedir» (c. 4, s. 171–172).

Bünyesinde, teoriyi, politikayı ve örgütü – yaratıcı, dinamik bir bütün halinde – birleştiren parti, Lenin'in sıraladığı bu hatalı görüşleri yenme şekli ve gücü olacaktır. Ve Lenin tam da böyle bir birlik yaratma sorununu ileri sürdüğü içindir ki, oportünistler tarafından «bürokratik santralizm» istemekle, otoriter bürokrat örgütüne özenmekle itham edilmiştir.

Komünist partilerine yöneltilen bu yaygaralı suçlamalar bütün çağımız boyunca devam etmektedir . . . Anti-komünizm ve azgın anti-sovyetizm ortamında yetişmiş olan asıl bürokratlar, çeşitli burjuva ideologları, anarşistler ya da bunların taslakları, genişliyen devrim fırtınası şartları içinde «bir saatlik devrimci» oluvermiş küçük burjuvalar ve her soydan ve boydan dönemler, profesyonel devrimcilere karşı, hayal mahsulü bir «parti makinesi»ne karşı bu akıl-dışı suçlamalarına devam ediyorlar. Fakat bütün bu yaygaralara, tarihin kendisi, XX. yüzyılın ilginç tarihi cevap vermektedir. Çağdaş her devrim, Marksistçe tahlilini Lenin'in yaptığı objektif koşulların ürünüdür; uluslararası komünist hareketi tarafından yönetilen halkların ellerinin eseridir. Bütün değişiklik ve özelliklere rağmen, çağımız tarihi hep bu mihver etrafında, yani Marks ve Engels'in bilinen tezlerini geliştiren Lenin'in bu yüzyılın eşliğinde düşünüldüğü ve örgütlemek istediği gibi kurulan komünist partisinin önderlik ettiği çağdaş işçi sınıfının etrafında dönmektedir.

Tabiidir ki, milyonları kapsamına alan ve dünyanın çeşitli bölgelerinde kuvvetlenmekte olan bu harekette, en değişik düzeylerde tanık olduğumuz toplumsal gelişmede, sınıf savaşının ve ulusal kurtuluş savaşının eşsiz değişimler getirdiği koşullar içinde bazı hatalar da işlenmekte, zaman zaman sapmalar da olmakta veya bu hareketin gücünü etkileyen, onun «tarihin lokomotif»i olma fonksiyonunun gerçekleştirilmesini geciktiren eğilimler de ortaya çıkmaktadır. Ve bunlara karşı, Lenin'in öğrettiği gibi, mücadele yürütülmesi gerekmektedir. Gerçekte, yalnız Marksizm-Leninizm ve onun örgütsel canlı timsali — komünist partisi —, tarihsel-toplumsal kuruluşu yenileme ve yeni dünyayı kurma hareketinin en önünde yürümektedir.

Komünist hareketine karşı çıkan bütün öteki teori ve örgütler ise (sosyal-demokrasinin oportünist revizyonizmi, burjuva anarşizminin yaygaracılığı ve «en yeni» teoriler diye ileri sürülen, aslında entelektüel ve taktik «güçük düşünce» nin ürünü olan bu iki akım arasındaki diğer binlerce kombinezon), tarihin yan patekalarının çıkmazlarında ölüp gitmektedirler.

Sosyalist ve anti-kolonyal devrim, Lenin'in öngördüğü üzere, evvelce olduğu gibi bugün de ileri hareketine devam etmekte, komünist hareketinin birlikleri de gitgide büyümekte ve kuvvetlenmektedir.

Parti kuruluşunun esaslarını işleyip hazırlayan Lenin, — Plehanov'un hayrete düşmesine, Kautski ve Bebel'in hoşnutsuzluk göstermelerine ve hattâ değerli Roza Lüksemburg'un anlayışsızlık göstermesine rağmen —, yeni tipte partinin örgütsel temelleri sorununda doğrudan doğruya cepheden mücadeleye geçmenin gerekli olduğunda ısrar ediyordu. Ve o kendisine özgü tutku, enerji ve gür sesiyle şöyle diyordu: «Proletaryanın, egemenlik uğruna savaşta örgütten başka silâhi yoktur.» Proletarya,

«Marksizmin prensipleriyle ideolojik birliği», milyonlarca emekçiyi işçi sınıfı ordusunda kenetliyen örgütün maddi birliği» ile kuvvetlendirildiği zaman, karşısında çarlık otokrasisinin de, «uluslararası sermayenin çökmekte olan egemenliği»nin de dayanamayacağı yenilmez bir kuvvet olacaktır . . . «Bu ordu, diyor Lenin, her türlü kayıplara ve geri adımlara rağmen, Jirodenler'in ve çağdaş sosyal-demokrasinin oportünistçe lâf-larına rağmen, gerilerde kalmış dernekçiliğin kendinden memnun övgü-cülüğüne rağmen, *entelektüel* anarşizminin dış yaldızına ve kuru gürültüsüne rağmen, saflarını gitgide daha çok sıkılaştıracaktır» (c. 8, s. 403–404). Lenin'in 1904'te yazdığı bu uzakgörüşlü sözleri, çağımızın bütün devrimci tarihiyle doğrulanmıştır.

SMOLNI YOLU

Lenin'in Oktobr Devrimi arifesinde tarihe meydan okuyan bu hareketinin kökleri daha gerilerdedir. N. K. Krupskaya, bir konuşmasında, Lenin'in Oktobr arifesindeki hayatını, daha doğrusu onun «Bolşevikler devlet egemenliğini elde tutabilecekler mi» başlıklı makalesini yazdığından Smolni'ye gidişine kadarki dönemi, âdeta bir askerin girdiği çarpışmadan söz etmesi gibi heyecanla anlatmıştır. Krupskaya, bu arada, Lenin'in Merkez Komitesi'ne yazdığı, ayaklanma ve egemenliği ele geçirme sorununu ileri sürdüğü iki mektubundan söz eder. «Bolşevikler egemenliği ele geçirmelidir» ve «Marksizm ve ayaklanma» başlıklarıyla bilinen bu belgeler gerçekten klâsik eserlerdir.

Krupskaya şöyle anlatıyor: « . . . Bundan sonra İliç Petrograd'a geçmeye karar verdi. Artık daha süratle hareket etmeye başladı. Helzingfors'dan Viborg'a geçti . . . » «Vladimir İliç, bana ecza ile yazılmış bir mektup göndererek, kendisine hemen ev bulmamı istedi.» (Viborg yöresinde Fofanova'nın evi). «İliç daima eski gizlilik usullerini ihmal etmemeyi öğütüyordu.» «Finlândalı yoldaşlar onu Petrograd'a getirdiler.»

Krupskaya daha sonra şunları belirtiyor: «Bazı yoldaşlar derhal homurdanmaya başladılar: ‚Karar alınmadan ne diye çıkageldi?‘ Ama hamurdanmanın sırası değildi. Merkez Komitesi toplandı. Vladimir İliç, devrim için silâhlı ayaklanma gereği sorununu ortaya attı. Merkez Komitesi'nin büyük çoğunluğu evet dediler . . . Asıl önemlisi, o sırada sovyetler artık Bolşeviklerden yana geçmişti . . . Sovyetler ayaklanmaya taraftardılar.» (*)

Lenin hep ayaklanma merkezine daha yakın olmaya gayret ediyordu. Hükümetin, Temmuz gösterilerinden sonra Lenin'i kanun-dışı ilân ettiği ve iyice gizlenmek zorunda bıraktığı andan beri tam 110 gün geçmişti. Lenin'i, öldürmek için her yerde arıyorlardı. O, Finlânda Körfezi'ne yakın Razliv'deki ünlü kulübesi de dahil, çalıştığı her yerden tüm devrimci

(*) N. K. Krupskaya. «Lenin ve parti», Sayfa 121–122.

eylemleri yönetmeye devam ediyordu. Bu dönem içinde, daha sonra Bütün Eserleri'nin hemen hemen üç cildini dolduran, birçok eser yazdı. «Devlet ve devrim» de bunlar arasındaydı.

Zamanımızın gizli çalışma teknik imkânlarının ışığı altında, Lenin'in o çıkış ve cesareti elbette hayranlık uyandırmaktadır. Ölüm tehlikesi kendisini adım adım izlerken, o, yani tarihin en yüce devriminin önderi, bütün zamanların en örgütlü, sağlam ve çelikleşmiş partisinin önderi Lenin, bir sığınaktan diğerine geçiyordu. Petrograd'da işçilerin evlerinde, Razliv Gölü kıyısındaki kulübede, Viborg işçi yöresinde Fin emekçilerinin barınaklarında gizleniyordu. Ve bütün bunlar, sosyalist devrimin başlangıcı olarak silâhli ayaklanmanın çözümleyici aşamasını doğrudan doğruya yönetebilmek için şehrin sokaklarına daldığı saate kadar sürdü. Evet, bir lokomotif ateşçisi olarak sınırı geçen Lenin'di. O bıyiksız ve perukalı adam Lenin'di. Tanınacak gibi değildi. Değildi ama, değişmiş yüzünde gözleri yine istihza ile parlıyordu. Bakışında karar ve azim okunuyordu. Evet, işçi K. Ivanov olarak taşıdığı kimlik belgesindeki fotoğrafında onu işte böyle görüyoruz. Smolni'ye işte böyle gidiyordu...

Lenin'in 1917 Ekimi'ndeki bütün bu eylemleri, onun 1905 Devrimi sırasındaki davranışını doğrulamıyor mu? Şüphesiz ki evet. Bilindiği gibi, 14 Haziran 1905'te Odesa yakınlarında «Potemkin» zırhlısında isyan çıktı. Lenin derhal bolşevik M. Vasilev-Yujin'i buldu ve kendisiyle parti Merkez Komitesi adına konuşarak, hemen Odesa'ya hareket etmesini emretti. Ona verdiği ödevler, denizcileri karaya çıkmaya, şehri almaya, işçileri de silâhlandırmaya ve köylüler arasında ajitasyona başlamaya ikna etmekte. «Dahası –diyor Lenin –, donanmanın kalan kısmını da elimize geçirmek üzere her şeyin yapılması gerek . . . O zaman bana hemen bir torpito gönderin. Romanya'ya hareket edeceğim.» (*)

1905 Devrimi başarısızlıkla sonuçlandı. Fakat Lenin daha o zaman, 1905'te, «ayaklanmaya doğru gidiyordu». 8 Kasım 1905'te Lenin Petersburg'a ulaştı ve hemen partinin başına geçti. 5 Aralık günü genel grev ilân edildi, 7 Aralıkta da barikat savaşı aldı yürüdü. Lenin bu olayların evrensel-tarihi önemini bütün bilinciyle kavrayarak yaşıyordu. O sıralarda, Plehanov ve diğerleri silâha sarılmanın gereksiz olduğunu söylerlerken, Lenin, yeni çağın ve işçi sınıfının gelecek zaferinin müjdecisi olan devrimi selâmlıyordu. Ve bunu, daha sonra, emperyalizm devriminde ilk halk devrimi olarak niteliyecekti.

Lenin duyguda ateşli, düşünmede serin kanlıydı. Ve bu nitelikleri kadro komünisîlerinde de görmek istiyordu. Onun dikkat ve inceleme projektörü her olayın üzerindeydi: Henüz ortaya çıkan sovyetler'in rolü, savaş ortamında proletaryanın yönetici güç olarak belirmesi, işçi-köylü birliğinin

(*) «Lenin'e dair anılar», C. 1, Politizdat, 1956, s. 292.

Rus Devriminin itici gücü olacağı hakkındaki tezini, 1848 yılı ve Paris Komünü tecrübesinin sentezi olarak da kesintisiz ve sürekli devrim hakkındaki Marksist tezini somut biçimde doğrulayan 1905 Devriminde sınıfların durumu ve tutumu; askeri teknik ve örgütün zamanımız şartları içinde silâhlı ayaklanmanın zaferi için reel olanakların varlığı; işçi sınıfının politik ve ekonomik grevlerinin rolü ve bunların silâhlı ayaklanmayla karşılıklı bağıntısı (yani, burada, genel grevi her şey sayan eski anarşist fikirden farklı bir görüş söz konusu) ve nihayet, teorisinin doğrusuyla silâhlanmış ve ona göre de örgütlenmiş proletarya partisinin rolü . . .

Lenin, 1905 yılının o hummalı döneminde dopdolu bir hayat yaşadı. Emperyalizm devrime girmiş, çelişkilerinin sancıları içinde perişan çarlık Rusyasının dünya emperyalizm sistemi zincirinde en zayıf halka olduğunu Lenin biliyordu. Hattâ terör ve gericiğin azıttığı 1907–10 yılları döneminde, bu zincirin kaçınılmaz kopuşunu hazırlayan yeni patlama için objektif şartların varlığına işaret ediyordu.

Evet, Lenin *aktüelliğin* ta kendisi, devrime, gündemdeki sosyalist devrime yakınlığın ta kendisiydi. Hep böyleydi ve böyle kaldı. Lenin, o 24 Ekim gecesi için, zafere ulaştıran 25 Ekim ayaklanması için yaşadı ve çalıştı.

«DEVRİMCİ TEORİ OLMADAN DEVRİMCİ HAREKET DE OLAMAZ»

Bazıları belki de, Lenin'in, pratiğe kıyasla teoriye ikincil bir önem verdiği, onun eylemci, savaştan pratisyen politika adamı olduğu, partinin aktif yönetmeni tarafının kişiliğinde en belirleyici çizgiyi teşkil ettiği gibi bir sonuç çıkaracaklardır. Kaldı ki, bugün bile, Marks'ın düşünür ve filozof kişiliğiyle Lenin'in devrimi hayata geçiren devrimci-pratisyen kişiliğini yapmacık olarak karşı karşıya koymaya devam edenler vardır. Her iki halde de bu görüş yanlıştır. Marks hiçbir zaman odasına kapanmış bir bilgin değildi. Lenin, bilindiği gibi, «devrimci teori olmadan, devrimci hareket de olamaz» der («Ne yapmalı»). Lenin, kurnaz entrika düşkünü Trotski ve benzerlerinin ardından yürüdükleri Kautski gibi «büyük kâhinler» felsefeyi kişisel bir uğraşı olarak ilân ettikleri zaman, ya da Bolşeviklerin durmadan teorik ve ideolojik problemleri tartışma ve proletarya partisinin teorik arılığını savunma «iptilâ»sının II. Enternasyonal «yıldız»larına saçma bir akademizm gibi görüldüğü zaman bile, Marks ve Engels'in dünya görüşünü tümüyle ve yüzde yüz paylaşmış, savunmuştur.

Leninizmin gücünün, teorik öngörüşünün doğruluğunda, Marksist teoriyi savunmasında ve yaratıcı olarak geliştirmesinde olduğu kanaatimiz bundan böyle daha da sağlamlaşacaktır. Bu teori, sosyalist devrimin cebir kitabıdır. Ve özü de, gerek teoride, gerekse politikada uygulamayla diyalektik birliğinden ibarettir. Marks, henüz genç yaşlarında, kendi

teorisinin, «yanlış anlayış» sayılan bütün diğer ideolojilerden bu esas farkını âdeta meydan okurcasına ileri sürmüştür. Onun ünlü tezini burada anmak yeter: Filozoflar dünyayı sadece farklı biçimlerde açıklıyorlardı, fakat asıl mesele onun değiştirilmesidir. Bu fikir, Altüser'in zannettiği gibi teoriyi aşağılamıyor, tam tersine yükseltiyor. Ve bu fikrin öngördüğü teori, pratik temeli üzerinde gelişmekte ve politikada canlanıp gerçekleşmektedir. Zira sınıflar ta komünizmin tamamen hayata geçirilmesine kadar varlığını sürdürüleceğinden, politika sınıf savaşını ifade etmektedir. Parti, bilimsel temellere dayanıyorsa, pratik ile teorinin ve teori ile pratiğin işte bu karşılıklı tesirini canlandırıp gerçekleştirir. Bu da, Marks ve Engels'in «Komünist Partisinin Manifesti»nde tesbit ettikleri gibi, o partiyi proletaryanın öncüsü kılar. Marksizmin Rusya'da henüz azınlığı kapsayan bir akım olduğu zamanlarda kaleme aldığı «Bizim programımızı» başlıklı makalesinde, Lenin der ki: Marks'ın teorisi «devrimci partinin gerçek görevini şöylece ortaya koyuyor: Toplumun yeniden kuruluşu için plânlar icad etmek değil, kapitalistlere ve uşaklarına işçilerin durumunu iyileştirmeleri yolunda vaazetmeye kalkışmak değil, komplolar tertiplemek de değil, *proletaryanın sınıf savaşını örgütlemek ve son hedefi politik egemenliği proletaryanın ele geçirmesi ve sosyalist toplumun kurulması olan bu savaşı yönetmek*» (c. 4, s. 183).

Lenin bu görevi yerine getirdi. Bunu yerine getirmek için, teorik, politik ve örgütsel çalışmalar lâzımdı. Lenin, Rus Devriminin teorisini, Marks ve Engels'in teorik tezlerini daimi devrim sarsıntıları içindeki Rusya'nın gerçeklerine yaratıcı biçimde uygulamak suretiyle hazırladı. Lenin, öğretimizin dogma olmadığını, eylem kılavuzu olduğunu söyler. Ve bunu yalnız defalarca söylemekle kalmamış, dâhiyane bir uygulamayla da göstermiştir. Bu fikri, 1917'de, yeni bir teorik eseri olan «Taktiğe dair mektuplar»ında bir başka biçimde tekrarlamaktadır: Her teori, en iyi ahvalde, sadece esası, genel olanı belirtir; hayatın karmaşıklığını kavramaya sadece *yaklaşır* (c. 31, s. 134). Rusya'da devrimin bir dönemeye geldiği anı değerlendirmesinde (bak: Lenin'in Nisan 1917'deki eserleri), Lenin, Marksizmin anti-dogmatik yaratıcı ruhuna ve dolayısıyla kendi özüne de sadık kalmaktadır. Bunu kanıtlamak için, henüz 24 yaşındayken yazdığı «Halk dostları' kimlerdir ve onlar sosyal-demokratlara karşı nasıl savaşıyorlar» adlı eserine bakmak yeter. Lenin daha o zaman, teorik ve pratik çalışmanın aynı potaya dökülüp birleştiğini yazıyordu.

Bolşevik Partisinin – 1903 yılından 1917'ye kadar Rusya'nın geçirdiği fırtınalar ve dünyadaki sarsıntılar içinde çetin bir yol geçerek – gelişip serpilmesi, reel devrimci sürece uygun düşen doğru program ve taktiğin doğal sonucuydu. Bu, Marksizmin, Rusya gerçekleri ve devrim şartlarıyla parlak bir şekilde bağdaşmasıydı.

Lenin, tarihsel bir kişi olarak, ulusal ve uluslararası gelişme arasında bağdaşmanın ürünüdür. Lenin'in, «Ne yapmalı» adlı eserinin heyecanlı

bir pasajında, Marksist partiden, kendi yurdunun devrimci geleneklerini teorik ve sınıfsal açıdan yaşatmakta ve yeni kuşaklara devretmekte, **eski** kuşak Rus devrimcilerine kıyasla daha esinli, daha ateşli ve daha kahramanca bir atılımla en yüksek düzeye ulaşmasını istemesi rasgele değildir.

Lenin, devrim fırtınaları döneminde olduğu gibi, hareketi örgütleme yolundaki sebatlı, sistematik ve çok zahmetli çalışmalar döneminde de, bütün sınamalardan, proletaryanın ve tarihin kendi önderlerinden istediği yüce sınamaların hepsinden başarıyla geçti.

Lenin'in dehâsı, atılımı ve diğer üstün nitelikleri, onun kişiliğinde, milyonları kapsayan ve yüzyılımızı komünizmin gerçekleşmesi çağına döndürmekte olan hareketin, zaferler getiren hareketin eşsiz devrimci-komünist önderi olma niteliğiyle bağdaşmaktadır.

Leninizmin zaferleri

JAK DÜKLO

Lenin'in doğumunun yüzüncü yıldönümünü kutlarken, bütün dünya komünistleri gibi, Fransız komünistleri de, 1917 Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin teorisyenine ve strateji dehâsına şükran borçlarını ödüyorlar. Fransız komünistleri, Sosyalist Partisinin Tur Kongresi'nde, Komünist Enternasyonalî'ne katılma sorununun oylanması sırasında kurulan Fransız Komünist Partisi'nin (FKP), bütün tarihi boyunca Lenin öğretisinden esinlendiğini unutmamışlardır ve unutmıyacaklardır.

Fakat FKP, tarihsel ödevleri çözümlemenin gerektirdiği düzeyde olabilmek için sayısız güçlüklerle savaşılmıştır.

Lenin, parlâmenter ve reformist nitelikli eski tip partiyi, yeni tipte, gerçek devrimci, gerçek komünist partisine dönüştürmenin alabildiğine zor bir iş olduğunu belirtiyordu. Bununla beraber, bu işde başarının her yerdekinden daha belirgin olduğu Fransayı örnek gösteriyordu.

FKP'nin 1920 Aralık ayında kuruluşuyla başlayan bu karmaşık dönüşüm süreci içinde, Lenin'in öğütlerinin, Fransız yoldaşlarla şahsan konuşmalarının, onun Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nde ve II. Enternasyonal'de baş vurduğu çalışma yöntemlerinin incelenmesinin ve ayrıca komünist partisinin kuruluşu hakkındaki Leninci politik ve örgütsel prensiplerin benimsenmesinin, FKP'ye ve bütün komünist partilerine çok değerli yardımları oldu.

Lenin'in, dünya işçi hareketine ve özellikle Fransız sosyalistlerine verdiği ilk önemli ders, sözler ile eylemler arasında tam bir uygunluk olması gereğinde toplanıyordu. İkinci Enternasyonal liderleri ise, bu bakımdan, bir yanda devrimci sözleri ve öte yanda oportünist uygulamalarıyla tam bir tutarsızlık içindeydiler.

Lenin'in II. Enternasyonal'deki çalışma ve eylemlerini gözden geçirirsek, onun, kendisi tarafından hayata geçirilen ve şanlı Oktobr Devrimi'nin gerçekleşmesine imkân veren hattı uygulamak için orada da mücadele yürütmüş olduğuna kanaat getirebiliriz.

Engels de ömrünün son günlerinde II. Enternasyonalde oportünizme karşı mücadele yürütmüştü. Fakat, ölümünden hemen bir yıl sonra, 1896'da, Londra Kongresi'nde, Enternasyonal'in yöneticileri, onun yokluktan istifade ederek, söz plânında devrimci ve eylemde oportünist olan kendi doğrultularını kabul ettirdiler. O sırada, Lenin, 1895'te kurduğu «İşçi sınıfının kurtuluşu uğrunda mücadele birliği»nde ve bu Birlik'le beraber, oportünizme karşı amansız bir mücadele yürütüyordu.

İkinci Enternasyonalin 1900 yılında yapılan Paris Kongresi'nde, çoğunluk, Kautski tarafından hazırlanan «esnek» kararı kabul etti. Bu karar, Paris Komünarları'nın cellâdı general Galife'yle birlikte burjuva hükümetine giren Fransız sosyalisti Mileran'ı fiilen temize çıkarmayı amaçlıyordu. Aynı kongrede Jül Ged'in önderlik ettiği azınlık ise, burjuva hükümetine katılmaya karşı çıkmıştı.

Bununla beraber, Kongre, Roza Lüksemburg tarafından teklif edilen kararı da onayladı. Bu kararda, sosyalist partilerin, katıldıkları parlamentolarda, sömürge harpleri harcamalarını karşılamak için teklif edilen askeri bütçelere karşı oy kullanmaya çağırılması öngörülmüyordu.

Birincisi sömürge harplerinden sorumlu hükümete katılmayı temize çıkaran, ikincisi ise bu politikaya karşı mücadeleli salık veren bu iki tutum arasındaki açık çelişki II. Enternasyonal liderlerini hiç rahatsız etmiyordu. Bu da anlaşılır bir şeydi, zira Lenin'in çok sert biçimde suçladığı gerici hükümetler içinde burjuvaziyle işbirliği yapıp dururken, karar dediğin, onlar için sadece lâftan ibaretti.

Lenin, «Ne yapmalı» adlı ünlü eserinde, Fransız sosyalisti Mileran'ın, burjuva hükümetine girmekle, Bernştayn'cılığın, ve işçi sınıfının çıkarlarına ihanetin eylemde «parlak bir örneği»ni verdiğini yazdı.

II. Enternasyonal liderlerinden çoğunun tuttuğu oportünist yol, Enternasyonal'in yürütme organı ve alınan kararların hayata geçirilmesini kontrolle yükümlü olan Uluslararası Sosyalist Büro'nun zayıflaması sonucunu doğuruyordu.

Böyle olunca, sosyalist partilerin oportünist liderleri, Kongre'de harbe karşı mücadeleye çağıran kararlara oy veriyorlarsa da, memleketlerine döndükten sonra Kongrede oylamış oldukları kararlarda yazılanların tam tersini yapmakta serbest bulunuyorlardı.

İkinci Enternasyonal'de, Lenin ve bolşevikler, harbin şu veya bu şekilde desteklenmesine karşı enerjik bir mücadele yürütüyorlardı.

Bu cümleden olarak, 1907 yılında, Ştuttgart Kongresi'nde, Lenin, Bernştayn'ın desteklediği karara karşı bir konuşma yaptı. Bu kasıtlı ve anlamlı örtülü karar, sömürge politikasına bir «uygarlaştırma rolü» atfediyor ve sosyalist rejimlerde bunun gibi bir politika izlenmesi imkânını öngörüyordu.

O zaman sömürge politikasının böylece «sosyalist» moralle süslenip ilkesel olarak tanınması sert tartışmalara konu olmuş ve bu tartışmalarda çarpışan iki karşıt eğilimin aşağı-yukarı eşit kuvvette oldukları görülmüştü. Oylamanın sonucu da bunu ispatlıyordu: Çetin bir mücadeleden sonra, oportünist karar, 108 leyhte ve 10 çekimser oya karşı 128 oyla reddedilmişti.

Batı sosyalist partileri içinde mevcut olan ve sömürgeciliğin çıkarlarını destekliyen bu akımın kaynakları üzerinde Lenin'in yaptığı tahliller, o zamanlar dünyanın ikinci sömürgeci devleti olarak sömürgelerinde 70 milyon kişiyi talan eden Fransa'da, eylemleri gittikçe genişliyen partimiz için çok faydalı oldu.

Lenin, bu kongre hakkındaki raporunda şunları yazdı: «Sömürge sorunuyla ilgili oylama çok önemlidir . . . Oylamada Avrupa işçi hareketinin olumsuz bir çizgisi kendini göstermiştir. Bu olumsuz çizgi, proletarya dâvasına hiç de az, olmiyan zararlar getirecek durumdadır.

Yoksul, ama emekçi olmiyanların sınıfı sömürücüleri devirebilecek güfte değildir. Ancak proleterlerin sınıfı, bütün toplumu besliyen sınıf, sosyal devrim yapabilecek durumdadır. Ve işte, geniş kapsamlı sömürge politikası sonucunda, Avrupa proletaryası, kısmen, artık bütün toplumun onun emeğiyle değil, hemen hemen esir edilmiş sömürge yerlilerinin emeğiyle geçinir olduğu bir duruma düşmüştür» (Bütün Eserleri, c. 16, s. 69 Rusça).

Bu suretle, Lenin, Marks'ın başka halkı ezen bir halkın hür olamıyacağına işaret eden fikrinin ekonomik temelini gösterdi. Ne yazık ki, Lenin'in bu tahlilini Fransız emekçileri bilmiyorlardı; bilselerdi, sosyalist liderlerin oportünizminin ana nedenlerinden birini böylelikle anlıyabilir ve daha sonra bu nedeni bertaraf da edebilirlerdi. Fakat, henüz ilk adımlarını atmakta olan genç Fransız Komünist Partisi için, sömürgecilikle savaşma gereği karşısında, Lenin'in verdiği bu ders olağanüstü bir değer taşıyordu.

Yine Ştuttgart Kongresi'nde, anti-emperyalizm sorunuyla ilgili karar, Lenin'in kaydettiği gibi, her harbe «grev ve ayaklanma»yla «karşılık verilmesi»ni safdillikle teklif eden Güstav Erve'nin yarı-anarşist görüşleri etrafında sert tartışmalara yol açtı.

Alman sosyalisti August Bebel, Jul Gedon'la birlik halinde, Erve'ciliğin yarı-anarşist görüşlerine karşı mücadele yürütüyordu; fakat proletaryanın harbe karşı mücadelesinin geliştirilmesi için herhangi bir somut teklif ileri sürmüştü.

O zaman, Lenin ve bolşevikler, Bebel'in tasarısını ıslah etmek üzere, Roza Lüksemburg'la çabalarını birleştirdiler; Jan Jorez de karara, harp aleyhtarı konkre yığinsal mücadele örnekleri katmalarını teklif ederek onlara destek aldı.

Lenin şunları yazdı: «Bu düzeltmelerde 1) militarizmin sınıfsal ezgi için başlıca araç olduğu söyleniyor; 2) gençlik arasında ajitasyon ödevlerine işaret ediliyor; 3) sosyal-demokrasinin, yalnız harbin doğmasına

karşı mücadele etmekle değil, harbin meydana getirdiği bunalımdan burjuvaziyi düşürmek için yararlanmakla da görevli olduğu belirtiliyordu» (c. 16, s. 73).

Lenin, Ştutgart Kongresi'nde sömürgecilik ve harbe karşı mücadele sorunları üzerinde ve diğer sorunlarda oportünistlerin yenilgiye uğratılmasını selâmladı. Ve bunun yanı sıra, gerçek devrimci güçlerin kapitalizme karşı daha sistemli ve sürekli bir mücadele yürütmek üzere küme-lenmeleri gereğine de işaret etti. Bu da, oportünizme karşı mücadelenin artırılmasını zorunlu kılıyordu.

Ştutgart Kongresi, II. Enternasyonalin çerçevesi içinde, çeşitli sosyalist partilerin sol elemanları bileşebildikleri ve merkezilerin bir kısmı doğru mevizlere çekilebildiği takdirde, oportünist akımı geriletme ve yenme olanağının hâlâ mevcut olduğunu gösterdi. Ne var ki, özellikle Almanya'da sol sosyalistler arasında ve hele ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı sorununda mevcut bazı güçlükler oportünizme karşı savaşı artırma olanaklarını zayıflatıyordu.

Buna rağmen, Lenin'in II. Enternasyonalde gösterdiği çabalar bugün de çok değerli bir ders teşkil etmektedir. Lenin, II. Enternasyonalin içinde birlik sağlanması için mücadele ediyor, sağcı ve «solcu» oportünistlere göz açtırmamaya çalışıyor ve çoğunluk tarafından alınmış kararları her fırsatta ileri sürerek, bunlara herkesin uymasını istiyordu.

Onun konuşmaları ve Birinci Dünya Harbi'nden önceki yazıları, II. Enternasyonal'in içinde ilkesel bir birlik sağlamak maksadiyle enerjik olarak mücadele ettiğini gösteriyordu. Ve ancak daha sonra, II. Enternasyonalin şovinizme doğru kayması üzerine, Lenin, işçi partilerinin uluslararası ölçüde, başka şartlar ve başka plânda bir birlik meydana getirmeleri sorununu ortaya attı.

Lenin'in o zamanlar sağcı oportünizme ve birçok «solcu» sosyal demokratların dogmatik eğilimlerine karşı yürüttüğü mücadeleyi inceleyip öğrenmek, daha sonra Fransız komünistleri için çok yararlı oldu. Onlar, tamamen reformist olup çıkan sosyalist partiden doğan Fransız Komünist Partisini, her çeşit dogmatizmden uzak, gerçek bir komünist partisi haline getirmeyi amaçlayan çabalarında bunun büyük faydasını gördüler.

Gerek teori alanında, gerekse pratik mücadele alanında Lenin'in, II. Enternasyonal partileri önderlerine ve bu arada oportünizme karşı içtenlikle savaşı ve bunu, örneğin, Roza Lüksemburg ve Karl Libkneht gibi hayatlarıyla ödeyenlere üstünlüğü, yüzyılımızın başında dünyada ortaya çıkan yeni olguları Marks ve Engels'in öğretisi ışığı altında tahlil etmekte ve bu tahlilden pratik eylem için sonuçlar çıkarmaktaki başarısından ileri geliyordu.

Büyük Fransız hatibi Jan Jorez'in, «Bulutun fırtınayı getirdiği gibi, kapitalizm de harbi getirir» sözü parlak bir buluştu, fakat bizzat demaske ettiği mevcut gidişatın bilimsel tenkidıyla ve buna karşı savaşmak için gerekli yol ve araçların işlenmesiyle desteklenerek bütünlenmiş değildi.

Lenin kapitalizmin gelişmesinde yeni aşamanın derin bir tahlilini yaptı ve kapitalist memleketler arasında harp döneminin sona erdiği, bundan böyle ancak sömürge harpleri olabileceği yolundaki oportünist iddiaların asılsızlığını bilimsel olarak ispat etti.

«Emperyalizm: kapitalizmin en yüksek aşaması» adlı eserinde bu sorunu ele alan Lenin şunları yazdı: «En yeni kapitalizm dönemi, bize, kapitalistlerin birlikleri arasında dünyanın ekonomik bakımdan paylaşılması *temeli üzerinde* belirli ilişkiler kurulduğunu ve bunun yanı sıra da siyasal ittifaklar, devletler arasında dünya topraklarının paylaşılması, sömürge edinme savaşı, «ekonomik alan savaşı» temeli üzerinde belirli ilişkiler meydana geldiğini gösterdi» (c. 27, s. 373).

Bu «ekonomik alan savaşı»nın hangi aşamaya ulaştığını göstererek, Lenin şöyle devam ediyor: «... Söz konusu dönemin karakteristik çizgisi dünyanın kesin olarak paylaşılmasıdır; bu kesinlik yeniden paylaşmanın imkânsız olduğu anlamına gelmez – tam tersine, yeniden paylaşmalar mümkün ve kaçınılmazdır –; bu kesinlik kapitalist memleketlerin izlediği sömürgecilik politikasının dünyada yerleşmemiş toprakları kapışma işini *bitirdiği* anlamındadır. Dünya ilk defa olarak öyle paylaşılmıştır ki, ileride *ancak* yeniden paylaşma, yani sahipsizlikten bir «sahip» eline geçme değil, bir «sahip» elinden diğerine geçme söz konusu olabilir» (c. 27, s. 374).

Lenin reformist iddiaları yalanlıyarak, gelişmesinin yüksek aşamasına, emperyalizme girmiş olan kapitalizmin karakteristik çizgisinin, dünyanın tek grupları arasında, emperyalist devletler arasında, barışçıl olan ve olumyan bütün yollarla durmadan yeniden paylaşılması olduğunu gösterdi.

Lenin, aynı zamanda, uluslararası pazarın paylaşılması için emperyalistler arasında bir mücadele olduğu görüşünün yerine, dünya ölçüsünde birleşmiş mali sermayenin çeşitli memleketleri elbirliğiyle sömürmesi için emperyalistlerin ittifaklar kurdukları tezini koyan ve Kautski tarafından kabul edilen Hilferding teorilerinin bütün yanlışlığını da açıkça ortaya koydu.

Lenin'in bu sorun üzerindeki açıklamaları, emperyalizm hakkındaki ayrıntılı incelemeleri gerçek bilimsel tahlil örneği idi ve yine örnek olarak kalmaktadır. Bunlar Marksizmi esaslı olarak geliştirmiş ve zenginleştirmiştir. Bundan ötürü bütün dünya komünistleri kendisine minnettardır.

Ne var ki, Lenin, kapitalizmin gelişmesini incelemekle yetinmedi. Kapitalizmin, emperyalizm devrinde kendi mahvının eşiğine vardığını, artık yerini sosyalizme bırakma kıvamına geldiğini de gösterdi. Bundan da, halk yığınlarını sosyalizm savaşına çekmek için kapitalizmin çelişkilerinden ve bunalımından yararlanmak gerektiği sonucunu çıkardı.

Bu fikir Ştutgart Kongresi'nde açıkça ifade edildi. Lenin'in tekliflerine göre yapılan düzeltmelerden sonra kabul edilen kararda şöyle deniliyordu:

«Harbin başlaması tehlikesi varsa, ilgili memleketler işçi sınıfının boyun borcu, bu memleketlerin Uluslararası Sosyalist Büro'da, eylem ve koordinasyon merkezindeki temsilcilerinin boyun borcu, kendilerine elverişli görünen ve elbette sınıf savaşının sertliğine ve genel politik duruma göre değişen her araca başvurarak harbi önlemek için ellerinden geleni yapmaktır. Eğer harp yine de patlak verirse, onlara düşen, artık müdahale etmek ve harbin olabildiği kadar daha çabuk bitmesine çabalamak, halkın en geniş tabakaları arasında ajitasyon yürütmek ve kapitalist egemenliğinin devrilmesini yaklaştırmak için, harbin yarattığı ekonomik ve politik bunalımdan âzami ölçüde yararlanmaktır.»

Ştutgart Kongresi'nin kararı daha sonra Kopenhag ve Bazel Kongreleri tarafından da onaylandı. Lenin ve bolşevikler bu karara sadık kaldılar. Sosyalist partilerin çoğu ise, emperyalistlerin harp politikasını destekleme yoluna koyuldular.

Lenin'in harp arifesindeki yazıları ve konuşmaları, bolşeviklerin 1912 yılında bağımsız Marksist partiyi kurmaları, Lenin'in «Fransada muhalefetin ödevleri» başlıklı çağrısında (Fransızca olarak 1916'da yayınlandı) yazdığı gibi, «devrim üstüne anarşist lâfazanlığı» yardımıyla değil, mevcut legaliteden – özellikle 1914'ten itibaren burjuvazinin kendi yasallığını da çiğnemesi yüzünden gerekli hale gelen gizli çalışmalarla bağdaştırılmak suretiyle – âzami ölçüde yararlanmayı öngören «sürekli, ciddi, azimli, sebatlı ve sistemli bir çalışma» yardımıyla sosyalist devrimi hazırlamak emelinde olduğunu gösteriyordu.

Lenin'in bu dönemdeki eyleminin en kayda değer özelliği ideolojik savaşa olağanüstü bir önem vermesidir. O mayalanmakta olan emperyalist harbin bazı kapitalist memleketlerde sosyalist devrime elverişli objektif şartlar yaratacağını anlıyordu. Ve bundan da, bolşeviklerin, yığınlara, emperyalizmin ve sosyalizmin ne olduğunu ve olmadığını anlatmaları, ezilen halklara başınabuyruk olma hakkını, işçi sınıfı ile köylülük arasında birlik sağlama imkânını ancak sosyalizmin verebileceğini göstermeleri gerektiği sonucunu çıkarıyordu. Zira, işçi sınıfı ile köylüler arasında birlik olmadan, emperyalistlerin yaratmaya hazırlandıkları bunalımdan yine emperyalizme karşı faydalanmak imkânsızdı.

İşte, uluslararası ve iç durumun bilimsel tahliline ve işçi sınıfının bilinçli öncüsünün örgütlenmesi ve yığınların sosyalizm uğrunda müca-

deleden yana kazanılması için gerekli tedbirlerin uygulanmasına sinmiş olan bu ardıcıl devrimci mücadele prensipleridir ki, komünist partilerinin ileri hareketlerinde daha da esinledi.

Oktober Devrimi zaferinden sonra, III. Enternasyonal'in meydana getirilmesi ve 1920'de Fransız Komünist Partisinin kurulmasıyla, Fransız komünistlerinin karşılaştıkları başlıca ödev, yeni kurulan komünist partisini oportünizmden tamamen uzak, yeni tipte bir parti haline getirmekti.

Lenin'in II. Enternasyonal'de ve aynı zamanda Bolşevik Partisi içinde yürüttüğü mücadele, partimizin yenibaştan örgütlenmesine büyük ölçüde yardım etti.

Her şeyden önce, Lenin'in sağcı oportünizme karşı mücadelesi, III. Enternasyonal'e katılmaktan yana olan Fransız militanlarına güç kazandı. Bu mücadele, onların, sürekli çabalar sonucunda, Fransız Komünist Partisi'nin doğduğu Tur Kongresi'nin oportünist doğrultusunu yenmelerine imkân verdi. Bu mücadele, aynı zamanda, genç komünist partisi içinde yaşamakta olan oportünist eğilimler üzerinde III. Enternasyonalin yardımıyla kesin bir zafer elde edilmesini sağladı.

Bolşevik Partisinin yaratılması ve geliştirilmesi için Lenin'in yürüttüğü mücadelenin bir başka yönü de Fransız komünistleri için gayet ilginçti.

Lenin «Solculuk': komünizmin çocukluk hastalığı» adlı eserinde şunları yazıyordu: «Bolşevizm, anarşizme benzeyen ya da ondan bir şeyler alıp benimsiyen ve proletaryanın sağlam sınıf savaşının şart ve istemlerinden esas itibarıyla yoksun olan küçük *burjuva devrimciliğine* karşı yıllar yılı verilen savaşta büyüdü, biçimlendi ve çelikleşti» (c. 41, s. 14). Devrimcilikten vazgeçip, şu veya bu burjuva «moda» akımına çılgınca kapılıveren küçük burjuvayı kudurtan bu «küçük burjuva devrimciliği» çizgisi, Avrupa kapitalist memleketlerinde ve daha doğrusu Fransa'da daima gözönünde bulundurulması gereken reel olgulardan biriydi ve bu olgulardan biri olarak da kalmaktadır. Bundan ötürü, küçük burjuva devrimciliğine karşı Lenin'in kesin mücadele yürütme örneği FKP için olağanüstü bir önem taşıyordu.

1908'de, Lenin, gerici parlâmentoya girme lüzumunu anlamak istemiyen «solcu» bolşeviklere karşı mücadelesiyle de örnek oldu.

Bununla ilgili olarak, Lenin'in, 1908'de ve daha sonra 1920'de («Solculuk': komünizmin çocukluk hastalığı» adlı eserinde), devrimcilerin parlâmentodan ve parlâmento-dışı yığın hareketinden birlikte ve bağdaşık biçimde yararlanmaları gereği hakkında yaptığı açıklamalar, Fransa gibi geleneksel-parlâmenter memleketlerin komünist partileri için son derece değerliydi ve bugün de değerlidir.

Lenin'in Brest-Litovsk Barış Antlaşması sorununu tahlili hakkında da aynı şeyleri söyleyebiliriz. Gerçekten de, uzlaşmalar (kompromi) sorunu üzerinde Lenin'in verdiği ders iyice benimsenmeden, karmaşık koşullar içinde sistemli ve sürekli bir savaş yürütme olanağı yoktur. İşte Lenin'in bu konudaki sözleri: « . . . Uzlaşmaları «prensip bakımından» reddetmek, her türlü uzlaşmayı genellikle silkip atmak ciddiye alınması zor bir çocukluktur. Devrimci proletaryaya faydalı olmayı arzu eden politikacı, *konkre* olaylarda yapılması herhalde caiz olmıyan ve oportünizm ile *ihaneti* yansıtan uzlaşmaları ötekilerden ayırdetmesini bilmeli, tenkidin namusunu, amansız teşhirin ve savaşın keskin ucunu *bu konkre* uzlaşmalara yöneltmeli, ve o çok tecrübeli, prensipsiz «pratisyen» sosyalistlerin ve parlâmento cizvitlerinin «genel uzlaşmalar» üstüne mutalâalarla takla atarak sorumluluktan sıyrılmalarına imkân vermemelidir . . .

Uzlaşmadan uzlaşmaya fark vardır. Her uzlaşmanın ya da uzlaşmaların her türünün *konkre* durum ve şartlarını başarıyla tahlil edebilmeliyiz» (c. 41, s. 20).

Reformizmin işçi hareketini kuvvetle etkilediği, küçük burjuva devrimciliğinin kendine belirli bir zemin bulabildiği bir memlekette mücadele yürüten Fransız komünistleri, partilerinin uzun tarihi boyunca, anarşizmin çoğunlukla işçi hareketinde oportünistçe günahların bir nevi cezası olduğu hakkındaki Leninist görüşü kılavuz edinmişlerdir. Bundan ötürü, Fransız Komünist Partisinin hareket hattı, daima iki cephede, sağcı ve «solcu» oportünizme karşı savaşmak olmuştur.

★

Fransız komünistleri, Lenin öğretisini, komünist partilerinin örgütlü eylemi alanında da aynı şekilde kılavuz edinmişlerdir.

«Program ve taktik sorunlarında birlik ve beraberlik gereklidir; fakat bu, partinin bütünlüğü için, parti çalışmalarının merkezleştirilmesi için yeterli şart değildir. Partinin bütünlüğü ve çalışmaların merkezleştirilmesi için, örgüt birliği de gereklidir. Ama, aile derneği çerçevelerini pek de aşmıyan bir parti, biçimlenmiş bir tüzüğü olmadan, azınlığın çoğunluğa, parçanın bütüne bağımlılığı sağlanmadan gelişemez» (c. 8, s. 374–375).

Lenin, Bolşevik Partisinin içinde, örgüt problemlerini gerektiği gibi değerlendirmiyen, demokratik santralizm prensiplerini benimsemeyen görüşlere karşı sistemli ve sürekli bir mücadele yürütüyordu.

Fransa'da yeni tipte bir parti yaratma çabalarına karşı burjuvazi bir iftira kampanyası açtı. Bu kampanya, Sovyet Rusya'ya karşı işçi sınıfı arasında beliren geniş sempati seli içinde gelip partiye katılmış, sonra da kendi sakın küçük burjuva hayatına dönmüş olan bazı elemanları etkiledi.

«Bir adım ileri, iki adım geri» adlı eserinde, hayatın küçük burjuva koşullarını yansıtan düşünce tarzının doğurduğu bireyci anarşizmi sert biçimde eleştiren Lenin şöyle der:

«Parti örgütü, ona, korkunç bir «fabrika» gibi geliyor, parçanın bütüne, azınlığın çoğunluğa tâbi olması da «köleleşme» etkisi yapıyor . . . Merkez-in yönetimi altında işbölümünü o, insanların bir makinanın vidaları haline getirilmesi şeklinde görüyor ve buna karşı traji-komik feryatlar koparıyor . . . partinin örgüt tüzüğü dedin mi, onun yüzü («formalistlere» karşı) tüzüksüz de olur demeye gelen bir küçümseme ve umursamazlık ifadesiyle kırışıyor» (c. 8, s. 379–380).

FKP yalnız kuruluşunu takibeden yıllarda değil, daha sonraları da buna benzer bireyci anarşizme karşı mücadele etmek zorunda kaldı.

Sosyalist Partisinden miras kalan çeşitli «eğilimler»in varlığına, ve eylemleri etkilemesine son verilmesi sürecinde, partimiz, örgüt sorun-larıyla ilgili ilk savaşlardan birini verdi.

Bu savaşta, partimiz, 1921'de yapılan RKP (b) X. Kongresinin kararında formüle edilen şu fikirleri gözönünde tuttu:

«Bütün bilinçli işçiler, her türlü fraksiyonculuğun zararını ve buna yer verilmemesi gereğini açıkça kavramalıdır. Fraksiyonculuk, hatta bazı gruplar temsilcilerinin parti birliğini korumayı yürekten istemeleri halinde bile, pratikte kaçınılmaz olarak toplu çalışmanın zayıflaması, gizlice iktidar partisine yamayan parti düşmanlarının ayrılığı derinleştirme ve parçalanmışlığı karşı-devrim amaçları için kullanma yönündeki çabalarını tekrarlamaları sonucunu doğurur» (c. 43, s. 89).

Lenin, işçi muhalefeti tezlerinin yayınlanmasıyla ilgili olarak, bu görüş ayrılıklarının partide ve kongrede geniş müzakere konusu yapılmasının hata olduğunu söylüyordu.

O zamandan beri, oportünist elemanlar, bu tezlerin yayınlanması soru-nunu tekrar tekrar tazelemiş, kendi görüşlerini yaymalarını mensup oldukları partilerden istemişlerse de, onlar, Lenin bu meselede takbih dili kullandı diye hep susmuşlardır.

Partimizin sistemli olarak uyguladığı Leninist doğrultu, çeşitli eğilim-lere karşı mücadeleyi, ve saflarımıza, partinin demokratik yöntemle tesbit edilmiş politik doğrultusuna aykırı fikirlerin girmesini önleme yoluyla, partinin ideolojik ve örgütsel birliğini sağlamlaştırmayı öngörü-yordu.

Bu suretle, Lenin'in öğretisi, Fransız Komünist Partisi'nin şekillenmesi ve sağlamlaşması yolunda çok değerli kılavuzumuz oldu.

Bu öğreti, FKP için dogma değil, eylem kılavuzudur. Ve bu meselede biz bizzat Lenin'i, onun Marks ve Engels'in öğretisinden esinlenmiş olmasını örnek tutuyoruz.

Bunun için, FKP tarafından müzakereye sunulan XIX. Kongrece kabul edilen tezlerde şöyle denilmektedir:

«Lenin'in bıraktığı miras, fikirleri ve yöntemleri, ideolojik savaşta olağanüstü bir önem taşımaktadır. Lenin bütün ömrü boyunca bilimsel sosyalizmin temizliği, zenginleştirilmesi ve geliştirilmesi için mücadele etti. Lenin'in eserleri, işçi sınıfına düşman fikirlere karşı uzlaşmaz bir savaşın örnekleri, yaratıcı Marksizm örnekleridir. Komünistler, hayatın gerisinde kalmamak için, onu örnek tutarak, devrim bilimini biteviye geliştirmekle yükümlüdürler. Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümünü geniş ölçüde kutlamaya hazırlanan partimiz, bu Leninist geleneği daha tam olarak benimsiyecektir.»

Fransız komünistleri, Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümünü işte bu ruhla kutlayacak ve onun zaferden zafere ulaşan öğretisinin daima canlı ve aktüel kalışının anlamını geniş ölçüde yayacaklardır.

Marksizm-Leninizm, bileşik ve yenilmez bir öğretilir

G U S H O L

Marksizm-Leninizme karşı savaşılan revizyonistler, tıpkı sömürücüler gibi, «parçala ve yok et!» taktiğini kullanıyorlar. Leninizmi Marksizmden, komünist partilerini Marksizm-Leninizmden ve ulusal kurtuluş savaşını sosyalist ülkelerden ayırmak, anti-emperyalist cepheyi parçalamak, sosyalist ülkelerle onların komünist partileri arasına kama sokmak, sosyalist ülkeleri Sovyetler Birliği'nden koparmak için bıkıp usanmadan didinirler.

Revizyonistler, Marks ve Lenin'in öğretilisini yozlaştırmak ve birbirinden ayırmak, bu suretle, Marksizm-Leninizmi bilim olarak ortadan kaldırmak için çabalyorlar. Amaçları, tarihin tekerleğini geriye döndürmek, işçi sınıfını ve tüm emekçileri Marksist-Leninist öğretinin ürünlerinden yoksun etmektir. Onalara göre Marks, bir İngiliz taşra centilmenidir, bir radikal hümanisttir, tasarladığı «düşünce metodu» nu yazmak için insanlardan kaçmış, tabiatın kucağına sığınarak soyut düşünceler ummanında ömrünü geçirmiştir. Marksizmin zamanımızdaki vulgarizatörleri, Marks'ın katkısını «Mitoloji»ye indirgemektedirler. Fakat, revizyonistler bununla da yetinmiyorlar. Bunların kanısınca «Marks'ın mitolojisi», sadece salon konuşmaları için ilginçtir. Bazı revizyonistlere göre ise, «Marksizmin üniversal önemi yoktur, Marksist «model», Marksistler tarafından yönetilen devrimlerin çoğuna uygulanamaz.» Bu ve benzeri görüşlerle, «biz doğal bilimler metodunu kabul edebiliriz ama, bunların bütün buluşlarını, başarı ve kanunlarını, neden-sonuç bağlarını reddediyoruz» gibi iddialar arasında hiçbir fork yoktur.

Marksizmi mitoloji olarak kabul etmek, onu reddetmek demektir. Zamanımızdaki revizyonistlerin selefleri olan Kautski ve Bernştain, Marks'ın öğretisini yozlaştırma alanında bir hayli başarı kazanmışlardır. Bugünkü revizyonistler da aynı «başarı»ları tekrarlamak hevesindedirler. Ne var ki, onlar, selefleri tarafından ulaşılan «başarı»nın parça-buçuk ve kısa ömürlü bir «başarı» olduğunu unutmuş görünüyorlar. Eski revizyonistlerin bütün çabaları Leninizm tarafından silinip süpürülmüştür.

Lenin'in öğretisi, Marks'ın zamanındaki devrim savaşının zengin tecrübesini, sınıf ve sosyalizm bilincinin yeni düzeyini kendisinde toplayıp yoğunlaştırmıştır, yeni gerçeklikten (işçi sınıfının iktidarda oluşundan) yeni güçler kazanmıştır. Lenin'in dahası ile yoğrulmuş olan bu öğreti, bütün revizyonizm ve oportünizm taraftarlarının yolunda granit gibi sağlam, aşılması imkânsız bir engeldir.

Revizyonistler, kendilerini deli divâne eden bir soru ile karşı karşıya bulunuyorlar: «Nasıl kurtulalım şu Leninizm'den!» Evet, nasıl kurtulsunlar? Gerçekten güç bir iş bu. Çünkü, Leninizm, zamanımızın Marksizmidir. Marksizm, revizyonizmle, oportünizmin «sol» ve sağ eğilimleri başta olmak üzere bütün biçimleriyle yürüttüğü savaşlar sırasında Marksizm-Leninizm haline gelmiştir.

Revizyonistlerin, Lenin'i «soyut düşünür» olarak tanıtabilmeleri son derecede güçtür. Çünkü, Lenin'in yaşamı ile ilgili olaylar henüz olanca tazelik ve aktüellikleriyle belleklerde yaşamaktadır. Bundan dolayı revizyonistler, Lenin'i Marks'tan ayırmak için çabalıyorlar. Bir yandan, Marks'ı bir İngiliz taşra centilmeni olarak gösteriyor, öte yandan, Leninizmin, «Feodal Rusya»da gerçekleştirilmiş «katkısız bir Rus tecrübesi olduğunu» ileri sürüyorlar. İyi ama, bu «Rus tecrübesi»nin, dünyanın başka bölgelerinde uygulanmasını nasıl önliyeceklerdir? Revizyonizm, bu karmaşık sorunu şöyle çözümlüyor: Devrim öncesi Rusyasının kendine özgü nitelikleriyle «apayrı bir dünya» olduğunu söylüyor, sonra da, bu toplumu değiştirebilmek için birçok kuşakların çalışması gerektiğini belirtiyorlar. Ve bu türlü yargılarla şu sonucu hazırlıyorlar: «Rus tecrübesi», Asya'da, Afrika'da, Amerika'da veya Batı Avrupa hiçbir devrime uygulanamayacağı gibi, yeni toplum kuruculuğunda da uygulanamaz.

Leninizm, işte bu suretle, başka bir dünyanın tecrübesi, «Rus tecrübesi» olduğu gerekçesiyle reddediliyor. Revizyonistler, Marks'ın ve Lenin'in öğretisini işte bu suretle yazlaştırıp budamaya çalışıyorlar. Marks'ı bir İngiliz taşrasına, Lenin'i de «feodal Rusya»ya kapatan bu «bilginler», «Marksizm-Leninizm bugünkü yeni dünyaya uygulanamaz» diye makaleler döktürüyor ve yeni zamanın büyük devrimcileri rolünü oynuyorlar.

Bu gibi gayretkeşlikler, salon konuşmalarında ilgi uyandırabilir, fakat, haklarını savaşarak savunan işçi sınıfıyla emekçiler üzerinde ciddi bir etki yaratamaz. Zafer, doğruluğundur. Politika, ekonomi ve felsefe alanlarında bu doğruluk, Marksizm-Leninizmedir.

Olaylar çeşitli yollarda mı geliyor veya pratik, teoriye tıpa tıp uyuyor mu, sorunların en önemlileri bunlar değildir. Lenin, Bolşevik fikirleriyle şiarlarının, genel olarak hayat tarafından doğrulandığını, fakat somut olayların, somut durumlara göre, beklenildiğinden farklı geliştiklerini belirtmek suretiyle, ikisi arasındaki bağı doğru olarak keşfetmiştir. Genel olanı, ortak olanı ortadan kaldırmak, temel teoriyi, Marksizm-Leninizm prensiplerini yok etmek için teoriden uzaklaşan vulgarizatör-revizyonistler bunu asla göz önünde bulundurmuyorlar.

Onlar, Marksist-Leninist öğretiyi yozlaştırma işini çeşitli yön ve düzeylerde gerçekleştirmeye çalışıyorlar. Bu çabalardan bazıları diğerlerini maskeliyor. Bir kısmı yanlardan, bir kısmı da cepheden saldırıyor.

Revizyonizmin iki temsilcisini örnek olarak ele alalım. Bunlardan biri henüz maskesini yüzünden atmamıştır, öteki artık kılıfından çıkmıştır. Aralarındaki tek fark, olgunlaşma dereceleridir. Birincisi, «Dünya devriminin felsefesi» adlı kitabın yazarı Frantz Marek, üstü kapalı sözlerle, Marksizmi, dünyanın ilk sosyalist devriminden, bundan sonra da, Marks ve Lenin'i, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nden sonra yapılmış olan bütün devrimlerden ayırmaya çalışıyor.

Marek'in iddiasına göre, Marks'ın «modeli», «geri kalmış Rusya'nın koşullarına uygun olmadığı» için, Lenin, Marks'ın devrim teorisini yeni bir teoriyle değiştirmiştir. Bu yüzden, Marksizmin, dünyanın ilk sosyalist devrimi ile hiçbir ilgisi yoktur. Marek, bu şaşırtıcı sonucu ortaya koyduktan sonra daha da ileri giderek, «Oktobr Devriminden sonraki gerçeklik, *klâsik* eserlerdeki *fikir*lere uymuyordu» demektedir. Marek tarafından sözde «keşfedilen yeni toplumsal gelişme kununu» ile «gerçekliğin yeni biçimleri» gereğince Marks'ın öğretisi Lenin'in öğretisinden ve Oktobr Devriminden ayrılmakta ve her iki öğreti de «eskimiş» sayılmaktadır.

Marks ve Lenin'in öğretisini, bu suretle yere serdiği sonucuna varan Marek, daha ileri doğru kendi «model»ini kotarmaktadır. Kılıfından çıkarıldığı zaman bu «model»in, yeni kelimelerle yaldızlanmış, reformizmin eski revizyonist «model»inden başka birşey olmadığı derhal anlaşılmalıdır.

«Yeni toplumsal gelişme kanunu ile gerçekliğin yeni biçimleri»ne gelince, bu da, reformizm açısından ele alınan tekelci kapitalizmin daha yüksek aşaması olan devlet-tekel kapitalizminin ta kendisidir. Marek'in, Lenin'in öğretisini iptal etmek isteyişinin nedeni burada açıkça ortaya çıkmaktadır. Çünkü Lenin, bu sorunu devrimci açıdan, Marksizm açısından incelemiş bulunuyor.

Marek'in kanısınca, devlet-tekel kapitalizmi aşamasında temel üretim ilişkileri değişmektedir. Bu sorunu, sosyalizm savaşıyla bakın nasıl bağlıyor Marek:

«Marksistler arasında şöyle bir ısrarlı inanış var: Sosyalist devrim gerçekleştiği zaman (...) yalnız proletaryanın iktidarı ele alması sayesinde üretim araçları sosyalleştirilebilecektir. Ne var ki, bu sorun zamanımızda daha karmaşıktır. Üretimin toplumsal niteliği, kapitalizm koşullarında ve kapitalist kılıf içinde bile kendine yol açabilmektedir...

...Gelişmiş kapitalist ülkelerde zamanımızın röntgeni de, sosyalist yapıyı keşfetmemize imkân vermektedir.»

Marek, bu gerekçeye dayanarak şu sonuca varıyor:

«Söz konusu olan sorun, basit reformlar değil, *yapısal* reformlardır... Yapısal reformlar, aşama aşama, büyük sermayenin mevzilerini daraltıp zayıflatacaktır. Bu da, proletarya toplumda politik iktidarı ele almadan

önce, eskiden, sadece proletaryanın iktidara geçmesinden sonra uygulanması mümkün sayılan tedbirlerin gerçekleştirilmesini sağlayacaktır...

Toplumsal mülkiyeti, plânlamayı ve sermaye yatırımlarını kapsayan bu tedbirler, işçilerin, daha toplumun yönetici gücü haline gelmeden ekonominin ve özel firmaların yönetimine katılmalarını sağlayan tedbirlerle birleşecektir. Bu yönde yürütülecek çeşitli mücadeleler, büyük sermayeyi gerilemeye zorlayacak, işçi sınıfına daha geniş haklar ve ekonomiyi etkileme olanakları vermek zorunda bırakacaktır.»

Marek'e göre, uygulanacak reformlar sonucunda öyle bir durum ortaya çıkacaktır ki, işçi sınıfı, «genellikle sosyalist devrim için gerekli sayılmış olan sert savaş biçimlerine başvurmak ihtiyacını duymıyacaktır». Bu sözler, gördüğü gibi, devrim savaşı kavramından bile ürktüğü için reformist olan «yeni model»in aynasıdır. Lenin, «sömürücülerin mukavemeti amansızca ezilmezse» hiçbir devrimin başarılı olamayacağını söylemiştir. Marek, bu kesin hükümden kaçınmaktadır. Ona göre, «yapısal reformlar» mücadelesi başlıbaşına bir devrimdir. Halbuki, yalnız halk yığınlarının, tekeller iktidarını ortadan kaldırmak için giriştikleri somut eylemlerle sömürücülerin mukavemeti ezilebilir.

Marek'in «model»inde, tekellere karşı savaş, reform çerçevesi ile sınırlandırılıyor. İvan Svitak, buna benzer görüşleri daha açık olarak ortaya koymuş, şöyle demiştir:

«Proletarya devriminin iktidarı ele geçirmek aracı olduğu hakkındaki fikirler, bilim ve teknik alanlarında meydana gelen köklü değişimler yüzünden değişikliğe uğramaktadır. *Zamanımızdaki bu değişimler gerçek birer devrimdir.* Zira bunlar, insanlığı ve işçi sınıfını, barikat savaşlarından daha çabuk özgürlüğe yaklaştırmaktadır.»

Svitak'ın yapısal reformlar hakkındaki görüşü de budur.

Reformizmin bu kılıfsız temsilcisini şimdi daha yakından tanımaya çalışalım. Dikkate değer iddiaları var bu adamın. Çünkü Svitak, kapitalizm ve emperyalizmin en kötü niteliklerini açıkça savunmakta ve propagande etmektedir. Gördüğüne göre bu zat, revizyonistlikten kapitalizmin savunuculuğuna birkaç gün içinde geçivermiştir. Hatta, Prag'dan Nev-York'a varması için gerekli olan birkaç saat içinde. İvan Svitak, 1968 Çekoslovakya'sının ünlü «teorisyen»i ve belirli çevrelerin seçkin bir kişisiydi. Aynı Svitak, hâlen, Amerika Birleşik Devletleri Casusluk Teşkilâtıyla bağlantısı bulunan bir Amerikan üniversitesinin gözdelelerinden biridir. Marksizm-Leninizmi revizyona tâbi tutmayı ve yozlaştırmayı kendilerine vazife edinenlerle kapitalizmi açıkça savunanlar arasında sadece bellibelirsiz bir fark bulunduğunu onun bu durumu bir kere daha ispat etmiştir.

Revizyonist Svitak, 1968 Çekoslovakyasında ne gibi görüşler ortaya koymuştu? Şimdi, kısaca, bunlar üzerinde duralım: Çekoslovak televiz-

yonundan, radyosundan, gazete ve dergilerinden geniş ölçüde yararlanarak «yeni bir Marksizm «öne sürüyor», Lenin'i Marks'tan ayırmak gerek» diye söze başlıyordu. «Student» adlı Çek gazetesinde: «Marks'ın, işçi sınıfının kurtuluşu hakkındaki derin görüşünü, Lenin'in komünist partisinin yönetici rolüne ilişkin Rusya'ya özgü fikrinden ayırmak lâzımdır» diyordu. Daha sonraları Svítak'ın, hem işçi sınıfına, hem de komünist partisine karşı olduğu açıkça ortaya çıktı. Bu adam, Marks'ın, «bir sınıfın ve bir politik partinin diktatörlüğünün kurulmasına taraftar olmadığı»nı da iddia ediyordu.

Marks, kendisi hakkındaki şu sözleri duyabilseydi, bu revizyonist için hiddet dolu sözler sıralardı herhalde: «Marks, eski kültürün, hristiyanlığın, Rönesans ve Öğreticiler çağının temelleri üzerine kurulmuş olan Avrupa kültürüne derin köklerle bağlı gerçek bir Avrupalı idi. Fakat onun öğretisi, cehaletin hüküm sürdüğü Doğu Avrupa ve Asya tarafından benimsendi.» Yani Svítak, bu kadar geniş bir kültüre sahip bir adamın fikirleriyle devrimci sınıf savaşı arasında bağ kurulmaması gerektiği görüşünü sokuşturmaya çalışıyordu. Ve bu vulgar-revizyonist, Marks'ın derin enternasyonalizmini, böylece, «Batı Avrupa» şovinizmi haline getirmek istiyordu.

Marks'la hristiyanlık geleneğindeki Yuda efsanesinin (1) modernleştirilmiş bir benzeri arasında bağ kurmaya çalışan başka revizyonistler de var. Bunların hepsi, bir yandan, Marksizm-Leninizmin bilimsel karakterini yozlaştırmaya ve işçi sınıfını, devrimci felsefesinden yoksun etmeye, öte yandan da, Marks'ı evliyalılaştırmaya çabalamaktadır. Gerçek devrimci Marks'la onların karikatürleştirdikleri Marks arasında, dâhi bilgin ve emekçilerin önderi Lenin'le onların çarpıklaştırdıkları Lenin arasında, elbette ki, hiçbir benzerlik yoktur.

Bütün revizyonistlerin amacı, işçi sınıfının rolünü sıfıra indirmek ve komünist partilerinin rolünü baltalayıp gözden düşürmektir. Bu suretle de, bütün sorunların çözümünde sınıfsal yanaşımı, sınıfsal görüş açısını ortadan kaldırmak hedefine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Örneğin, Marek'in «yeni modeli», işçi sınıfının yönetici rolüne dayanmamaktadır. Bakın ne diyor bu adam: «Gelişmiş kapitalist ülkelerde sosyalizme doğru yapılan atılımlarda, gittikçe artan yoksulluktan ve insanlık dışı yaşamış koşullarından destek sağlanamayacağı, manevi, demokratik ve kültürel unsurların rolü gitgide büyüyeceği için, aydınların işçi sınıfı hareketindeki rollerinin de revizyona tâbi tutulması gerekecektir.

(1) Hristiyanlık efsanesine göre Yuda, İsa'nın en yakın adamıydı, çeşitli hile ve desiselerle onu ele verdi ve çarmıha gerilmesine sebep oldu. Hristiyanlar arasında, Yuda adı, yüze gülüp de arkadan kuyu kazananların sembolüdür. (Y. Ç.)

Zamanımızda üretimin teknolojisinde, sanayi ve ekonominin otomatizasyonu ve yönetiminde aydınların rolü büyüktür. Bu yüzden onlar, sosyalist ülkelerde halkların kazanılmasında büyük önemi olan fikirlerin taraftarlığını yapmoya başlamışlardır.»

Svitak'ın, «özgür insan» hakkında bir takım «görüşleri» vardır. Ve o, işçi sınıfını bu «görüşler» için bir tehlike saymaktadır. Revizyonistlerin gözünde, kapitalist ve emperyalist ülkelerde «kapitalist demokrasi» hüküm sürmektedir, sosyalist ülkelerdeki işçi sınıfı iktidarı ise «totaliter diktatörlük»tür. Bunlar, «Marks'ın mitolojisi»ni kabul etmeye hazırdırlar. Fakat, bu «mitoloji»den yararlanılmaması şartıyla . . . Tıpkı, işçi sınıfının savaşında zafer yollarını gösteren kavramların geliştirilip somutlaştırılması, işçi sınıfının iktidarı kavramının geliştirilmesi ve öncü devrim partisinin kurulması zorunluğu hakkındaki Leninist fikirlerin uygulanmaması gibi . . . Onlar, Marks'ın «mitoloji»sini de, Lenin'in «Rus tecrübesi»ni de kabul etmeye hazırdırlar. Yeter ki, bunlar devrim yolunu açmasınlar. Böyle bir şeyin imkânsız olduğunu da bildikleri için, Marksizm-Leninizmi yok etmeye çalışmaktadırlar.

Vulgar-revizyonist SvitaK, yaptığı yozlaştırmalara dayanarak şu mantığı sonuca varıyor: «Marksizm-Leninizm, eylem halinde olan bir ideoloji silâhıdır. Fakat ondan, objektif tarihsel delillerin yorumlanmasında değil, halk yığınlarının beyinlerini yıkama cihazları tarafından yararlanılıyor. Bu vulgar-revizyoniste göre, devrimci parti bir «cihaz»dır, emekçilerin savaşını yönetme işi bir «beyinleri yıkama ameliyesi»dir, Marksizm-Leninizm de, «ideoloji silâhı»dır.

Vulgar-revizyonist SvitaK, insanlık tarihinin en gaddar, en saldırgan sömürücü sınıfı tarafından kendisi için hazırlanmış olan en uygun ideoloji sığınağını buldu nihayet . . . Şimdi oradan, tarih boyunca gelmiş-geçmiş bütün sömürücü sınıflar arasında en fazla insanı köleleştirip sömüren sınıfın savunmasını yapmaktadır. Şimdi oradan, 80 milyon insanı sömüren, 40 milyon insanı da ırkçı sistemin yardımıyla özel kölelik koşulları içinde tutan sınıfı savunmaktadır. Şimdi oradan, Viyetnam'da binlerce erkek, kadın ve çocuğu öldüren sınıfı övmektedir. Vulgar revizyonizmin kaçınılmaz âkıbeti de budur zaten.

Marksizm-Leninizm, bileşik bir devrim bilimidir. Ne muhtevası bölünür, ne de biçimi. Marksizm-Leninizm canlı bir bilimdir, hayatın bilimidir. Her bilim gibi tecrübe biriktirir. Yanlışlıkların da yapıldığı pratikte gelişmektedir. Fakat bu gelişme sırasında, yanlışlıklarını düzeltmektedir. Marksizm-Leninizm, geçmiş aralıksız olarak öğrenmekte, yeniyi, geleceği incelemektedir. Ve bu süreç içinde yetkinleşip güçlenmektedir. Revizyonizmin amacı, bu süreci durdurmak veya çıkmaz sokağa saptırmaktır.

Lenin'in yüzüncü doğum yılını kutlarken, vulgar-revizyonistlere tam bir güvenle diyoruz ki: Eylemleriniz, belirli hallerde bazı zararlara yol açabilir. Fakat, Marksist-Leninist öğretiyi yozlaştırma çabalarınızdan hiçbir sonuç alamıyacaksınız. Çünkü hayat ve sınıf savaşının izlediği yol, bu çabalarınızı suya düşmeye mahkûm etmiştir. Marksizm-Leninizm, doğrunun ta kendisidir. Marksizm-Leninizm, bileşik ve yenilmez bir öğretimlerdir.

TÜSTAV

Leninizm, demokrasi ve sosyalizm savaşımıza yön veriyor

DOLORES İBARURI

İlk Marksist komünist partisi olan Bolşevik Partisinin kurucusu, dünyanın ilk sosyalist devriminin organizatör ve yüce önderi V. İ. Lenin'in 100. doğum yıldönümünü kutluyoruz.

Sosyal adalet ve sosyalizm uğrunda savaşan bizler, Lenin'i, kendimize o derecede yakın hissediyoruz ki, onun hakkında konuşmamız veya bir şeyler yazmamız gerektiği zaman, kalblerimiz minnettarlık ve sevgiyle dolup coşuyor.

Çünkü Lenin, komünist partisidir, 1917 Ekim Sosyalist Devrimi'dir, işçi sınıfına ve halka inanıştır, bütün halkların sosyalist geleceğine sarsılmaz bir inançtır.

Lenin, sosyalizm ve proletarya devrimleri çağının başladığını bütün dünyaya ilân eden ve uluslararası devrimci değeri geçici olmayan Ekim Sosyalist Devrimi ile birlikte, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfının ve köylülerin devrimci savaşlarında, komünizm yolunda yürüyen sosyalist ülkelerin her büyük başarısında, sömürge memleketlerin emperyalizme karşı zaferlerinde, her komünist partisinin çalışmalarında yaşamaktadır.

Yirminci yüzyılın başlarında, sosyalist olduklarını iddia eden türlü türlü küçük burjuva akımları – menşevikler, sosyal devrimciler ve anarşistler –, Rusya'daki işçi ve devrim hareketinin yönetimini ellerine almaya çalışıyorlardı. Lenin, bu akımların hepsine karşı çetin bir savaş yürütürken, işçi sınıfının devrimci partisini, Bolşevik-komünist Partisini, sosyalist devrim partisini biçimlendirip özlendirmek için olağanüstü bir inançla çalışıyordu.

Lenin, bütün hayatını sosyalizme, sosyalist devrime adanmıştır. O, tâviz vermeyen devrimciliği, yapıcı eleştiriciliği ve ardıcıl yaratıcı eylemleriyle diğerlerinden ayrılıyordu. Bütün bunlar, özellikle, kapitalizmin mutlak egemenliğine son veren ve insanlık tarihinde yeni bir devir, sosyalizm devrini açan 1917 Ekim Sosyalist Devrimi sonucunda dünyanın politik haritasının değişmesine yardım etmiştir.

Lenin'in daha okul çağında biçimlenen devrimci prensipçiliği, kurduğu partinin, basma kalıpcılığa, ayrıcalıklara, hayatın reddettiği politik fikirlere, ideolojik kaskatılığa ve yalpalamalara, dogmatik sekterliğe ve oportünizme karşı savaşında belirdi. Bu prensipçilik Lenin'in Trotski, Danaf, Martof, Kerenski ve Milükof'lara, menşevik tutuculuğa ve solculuk demagojisine, hatta birçok arkadaşının yanılgılarına karşı savaşında belirdi.

Birinci Dünya Harbi'nin ve bu harp sonucunda meydana gelen yeni durumun çürüğe çıkarıp attığı köhnemiş burjuva demokratik görüşlerinin kalıntıları üzerinde Lenin, sosyalist devrimi gerçekleştirmek savaşının bayrağını yükseltti. Sosyalizmin tek bir ülkede kurulmasının mümkün olduğunu belirtti ve bununla Marksizmi zenginleştirdi.

Lenin'in, bu devrimci cesareti ve harbin halkların önünde açtığı, fakat II. Enternasyonal liderlerinin faydalanamadıkları, yahut yararlanmak istemedikleri muazzam devrim olanaklarını doğru anlayışı, 1917 Ekimindeki sosyalist devrimin zaferine büyük ölçüde yardım eden son derecede önemli etkenlerdi dersek mubalâğa etmiş olmayız.

1914 yılında, emperyalist harbin arifesinde, Lenin, Sosyal-Demokrasi liderlerinin, kendi ülkelerinde tüyer ürpertici cinayetler işleyen, milyonlarca insanın ölümüne sebep olan, harbi kundaklıyan burjuvazinin suç ortağı haline gelmemeleri ve sınıf düşmanlarının, sömürücülerin çıkarlarını savunmamaları için çetin bir savaş yürüttü.

Lenin, kendi ülkelerindeki burjuvaziye destekliyen sözde vatansever sosyal-demokrasi önderlerine cevap olarak şunları yazmıştı: «Emperyalist harp, geri kalmış krallıklarda da, ilerici cumhuriyetlerde de her türlü demokrasinin aynı biçimde ihlâlidir. Emperyalist harbe «yalnız» sosyalizm karşı koyabilir» (Bütün Eserleri, cilt 30, sayfa 70, Rusça).

Lenin, sosyal-demokratların pasifist yalanlarını açığa vurarak çürütüyor, hükümetlerin, emekçilere demokratik haklar vermeye hazır olduklarına dair riyakârca bildirimlerinin iç yüzlerini ortaya koyuyor, emekçileri, halkları harbe ve ölüme sürükleyen idarecilere karşı ayaklanmaya çağırıyordu.

Lenin, çarlığın devrilmesinden sonra Mart 1917'de kaleme aldığı «Uzaktan mektuplar» başlıklı yazılarında Rusya işçi sınıfına, Milükoflarla Karenskilerin entrikalarına ve boş vaatlerine kapılmamasını ihtar ediyor, «devrilen çarlığın temsilcileriyle ilişkiler kuran ve onlarla anlaşmaya çalışan burjuva hükümetini desteklememesini» salık veriyor, «İşçilerin yeni hükümeti değil, yeni hükümetin işçileri» desteklemesi «gerekir» diyordu. Çünkü, *proletaryanın silâhlanması*, güclenmesi ve gelişmesi, işçi milletvekilleri savetinin rol, önem ve gücünün artırılması, özgürlüğün ve çarlığı tamamiyle ortadan kaldırmanın biricik garantisiydi.

Guçkoflarla Milükofların hükümeti, hatta samimi olarak istese bile, halka *ne barış, ne ekmek, ne de özgürlük sağlayabilirdi*.

Barış sağlayamazdı, çünkü bu hükümet harpçi bir hükümetti, emperyalist kıyımın devamından yana idi.

Ekmek sağlayamazdı, çünkü bu hükümet burjuva hükümetiydi. Halka, *o'sa o'sa*, Almanyada olduğu gibi, sadece «dâhiyane örgütlü açlık» getirebilirdi.

Özgürlük sağlayamazdı, çünkü bu hükümet halktan korkan feodal-kapitalist hükümetiydi ve artık Roman hanedanı ile ilişkiler kurmaya başlamıştı.

Proletarya, bu devrimin kazanımlarını korumak ve daha ileri gitmek, barışa, ekmeğe, özgürlüğe kavuşmak istiyorsa, Marks'ın deyişiyle, bu «hazır» devlet makinesini «parçalaması», yerine yeni devlet kurması, pölis, orduyu ve bürokrasiyi baştan başa silâhlı halkla değiştirmesi gerekmektedir.

Ve Rus işçileri daha ilk devrimin ilk aşamasında, 1917 yılının Şubat ve Mart aylarında bu yoldan yürümeye başladılar. Şimdi bütün mesele, bu yolda, cesaretle, ısrarla, sabırla ileriye doğru yürüyebilmek için bu yeni yolun nasıl bir yol olduğunu açık-seçik anlamaktır» (BE, c. 31, s. 20, 21, 40).

Lenin olayları tam zamanında ve doğru olarak değerlendirme alanında olağanüstü bir maharet sahibiydi, hayatın reddettiği formülleri cesaretle fırlatıp atıyordu. Kendisini diğer ülkelerdeki bütün devrim önderlerinden ayıran bu üstünlükleri, onun 1917'de hazırladığı «Nisan tezleri»nde en parlak bir biçimde belirmektedir. Lenin, «Nisan tezleri»nde, daha önceleri bazı bolşeviklerin de destekledikleri değerlendirmelere karşı çıkarak, burjuva devriminin sona erdiğini ilân ediyor ve sosyalist devrimi geliştirme sorununu ortaya koyarak, proletaryanın iktidarı eline almasının zorunlu olduğunu belirtiyordu.

Lenin, bilimsel komünizm kurucularının manevi mirasını titizlikle koruyarak, sosyalist devrim teorisini yeni tarihsel koşullara uygun biçimde hazırlarken, Marksist teorisinin sorunlarına eşsiz bir yaratıcılıkla yanıyordu. Eski formüllere sınıksız sarılıp 1917'de yarı yolda kalmak niyetinde olan, burjuva devriminin proleter devrimine yükselmesi alanındaki olanaklardan yararlanmak istemiyen, burjuvaziye güçlerini yeniden derleyip toparlaması için zaman kazandıran, bu suretle, sosyalist devrimin zaferini sonsuzluğa erteleyen kimseleri şiddetle eleştiriyordu.

Lenin, ülkedeki duruma ve güçler oranına uygun bir politika yürütülmesini kesinlikle savunuyordu. Çünkü yığınların kendisini anlayacaklarına ve gösterdiği yolda yürüyeceklerine inanıyordu. Ve yanılmadı.

Trotski'nin, demagogik, «Çarsız, fakat işçi hükümeti» tezi karşısında Lenin şu soruyu sormuştu: «Köylü hareketi henüz ödevlerini tamamlamamıştır. Bu yüzden, yarım kalmış olan demokratik burjuva niteliğindeki devrimden sosyalist devrime «atlama» isteği, bizi, sübjektivizme düşme tehlikesiyle karşı karşıya getirmez mi?

Ben, tezlerimi, henüz çağını doldurmamış olan köylü hareketini veya genel olarak küçük burjuva hareketini atlamak için yapılmak istenen her türlü girişimlere, işçi hükümetinin «iktidara geçmesi» için oynanacak

her türlü oyunlara, bütün Blânkist avantürislere karşı, Paris Komünü tecrübelerini açıkça göstermek suretiyle mutlak bir güvence altına almış bulunuyorum» (BE, c. 31, s. 134, 138).

Taktik üzerinde tartışmaların yapıldığı ve Marksizm-Leninizmin esaslarını unutan veya hiçbir zaman öğrenememiş kimselerde korkaklığın belirdiği şu sıralarda, devrim savaşında ve yeni toplumun, yeni hayatın, dünyada sosyalizmin kuruluşunda denenmiş Leninizm teorisinin temiz kaynağında yıkanıp temizlenmek, kalplere ne büyük bir ferahlık veriyor!

Lenin diyor ki: «Marksizm, bizden, sınıflar arasındaki oranı ve her tarihsel uğrağın soyut özelliklerini, objektif durumlarına uygun olarak gözönünde bulundurmamızı istiyor. Biz bolşevikler, politikanın bilimsel açıdan esaslandırılması için, kayıtsızşartsız zorunlu olan bu isteğe daima uymaya çalıştık.

Marks ve Engels, her zaman, «Bizim öğretimiz dogma değil, eylem kılavuzudur» diyorlardı ve tarihsel sürecin her aşamasında somut ekonomik ve politik duruma göre değişmesi gereken genel ödevleri sadece göstermekle yetinen «formül»lerin ezberlenip tekrarlanması ile haklı olarak alay ediyorlardı» (BE, c. 31, s. 132).

Lenin, Marksizm teorisini olanca derinliği ile biliyor ve bu bilgisini, gerçekleri aynı şekilde derinliğine görme yeteneği ile ahenkli ve devrimci bir biçimde birleştiriyordu. Bu yüzden, düşmanları bile, delillerin baskısı ile, Lenin'in, politik, ekonomik ve stratejik değerlendirmelerinde her zaman haklı olduğunu kabul etmek zorunda kalmaktadırlar.

Aşırı solcuların demagogik gevezeliklerine karşı mücadele yürüten Lenin, bunların gerçekleri anlama yeteneğinden yoksun bulunduklarını, sözlerinin boşluğunu, savaşın güçlükleri karşısında apışıp kaldıklarını belirtiyordu.

Stolipin tarafından devrimcilere yapılan baskının en fazla şiddetlendiği 1908 yılında Bolşevik Partisi'nde otzivistler⁽¹⁾ adı altında bir grup türedi. (Aşırı solculuk yapan otzivistlerin çoğu, daha sonraları, yeni bir din kuruculuğuna girerek, bilimsel sosyalizme dinsel bir nitelik verilmesi için çalışmalarda bulunmuşlardır.) En çetin «devrimciler» olarak ortaya çıkan ve herkesten daha solcu olduklarını iddia eden otzivistler, hiçbir uyuşmaya yanaşmıyacaklarını, amansızca savaşacaklarını öne sürüyorlardı.

Lenin, bu çetin ve kesin görünüşün ardında bir çoraklığın, bir hiçliğin ve 1905 devriminin yenilgiye uğramasından sonra meydana gelen ağır

(1) Otzivist, geri çağırıcı demek. Bunlar, parlamentodaki Bolşevik Partisi milletvekillerinin, Stolipin irticacını protesto amacıyla parlamentodan çekilmelerini istiyorlardı.

koşullar içinde savaştan kaçma isteklerinin gizlendiğini açıkladı ve şöyle dedi: «devrimci gevezeliklere karşı savaşmamız gerekiyor, bir gün bizim için de: «devrimci savaş üzerine yapılan devrimci gevezelikler devrimi mahvetti» gibi acı sözler söylenmemesi için savaşmamız gerekiyor, mutlaka savaşmamamız «gerektiyor» (c. 35, s. 353).

Lenin, yalnız kendi ülkesinde sosyalizm uğrunda yürütülen savaşın yaygınlaştırılması sorunlarının çözümünde değil, aynı zamanda, bütün ülkelerin, bütün kıtaların devrimci geleceğini değerlendirmede de dâhi ve uzakgörüşlü idi.

O, bu savaş, çeşitli devletler arasındaki harpten, orduların kendi kurmaylarının yönetimi altında yürüttükleri harpten çok daha zor ve çok daha karmaşık olduğunu söylüyordu.

Her ülkede iktidarı ele geçirmek için büyük bir savaş yürütmesi gereken uluslararası proletarya, sosyal-demokrasi liderlerinin teslimiyetçiliği yüzünden savaşçı bir devrimci genel kurmaydan yoksundu. Onun, uluslararası işçi sınıfının sosyalizm uğrunda savaşını yönetebilecek böyle bir devrimci genel kurmayı meydana getirmesi lâzımdı.

İkinci Enternasyonal'de eski sosyal-demokrasi yöneticilerinin uçuruma yuvarlanmalarını önlemeye çalışmış olan Lenin, nihayet bunlardan hiçbir fayda gelmeyeceğini anladı. Ve işçi sınıfı ile sosyalist partileri, sosyalizm uğrunda savaş yönetmek üzere kendi devrimci genel kurmayını yaratmaya çağırdı. Fakat bu, Marks ve Engels'in bilimsel sosyalizmine sadık, gerçekten savaşçı ve gerçekten devrimci enternasyonalist bir genel kurmay olmalıydı.

Dünyanın ilk sosyalist devleti Sovyetler Birliği'nin başkentinde, Komünist Enternasyonal'in, I. Enternasyonal'in devamcısı ve II. Enternasyonalin en iyi geleneklerinin mirasçısı Üçüncü Enternasyonalin Birinci (kuruluş) Kongresi 2 Mart 1919'da Lenin'in başkanlığında açıldı.

Üçüncü Enternasyonal, uluslararası devrim hareketinin geliştiği, güçlendiği, 1917 Ekim Sosyalist Devrimi zaferinden sonra kapitalizmin dünyadaki mutlak egemenliğinin sona erdiği bir zamanda doğdu.

I. Enternasyonal, proletaryanın sosyalizm uğrunda uluslararası savaşının temelini attı, II. Enternasyonal işçi sınıfının sosyalizm savaşının örgütlerini geliştirdi. III. Leninist Enternasyonal ise, proletarya diktatörlüğünün ve işçi sınıfının kapitalizme karşı zaferinin uluslararası çapta bir timsali olan ilk sosyalist devrimin, Sovyet Rusya'nın zaferine dayanarak, II. Enternasyonal'in oportünist, sosyal-şovnist, burjuva, ve küçük burjuva kötülüklerini ortadan kaldırdı, Marksizmin genel fikirlerini dünya işçi sınıfına ulaştırdı.

Lenin, 5 Mart 1919'da, Komintern'in kuruluşunun ertesi günü yayınlanan «Buzlar çözülüyor» başlıklı yazısında, uluslararası komünist

haraketi tarihinde yeni bir çağın başladığını belirtti. O zamanlar sosyalizme inanmayanlar Lenin'in bu sözlerini bir fantezi sayarak, alaylı bir şekilde gülümsediler.

Fakat, buna rağmen . . . bugün Avrupa ve Asyada bir çok ülke sosyalizm yolunda ilerlemektedir. Polonya, Rumanya, Bulgaristan, Macaristan, Arnavutluk, Yugoslavya, Alman Demokratik Cumhuriyeti, Çekoslovakya, Çin, Mogolistan, Kuzey Viyetnam, Kuzey Kore, daha sonra da Küba'da kapitalist burjuvazinin en gerici güçlerini iktidardan uzaklaştırıldı.

Emperyalizmin sömürge sistemi gümbür gümbür çöküyordu.

Lenin'in devrimci öngörüşü güzel bir gerçek oldu. Dünyanın politik coğrafyası başdöndürücü bir hızla değişiyordu.

Lenin'in dehâsı, Lenin'in fikirleri, kapitalizmin egemenliğine son veren ve sosyalist perspektifle halk demokrasisi kuran ülkelerde gerçek devrimci dönüşümlerde birleşiyordu.

İspanya Sosyalist Partisi ve İspanya Sosyalist Gençlik Birliği de 1919 yılında Lenin'in çağrısına uyan sosyalist gruplar arasında idi.

Ben, bu makalede, ülkemizde İspanya Komünist Partisi'nin kuruluşuna yol açan olaylara değinmedim. Sadece şu gerçeğin taşıdığı önemi belirtmek istiyorum: O zamanlar memleketimizin politik ve ekonomik yapısında köklü feodal kalıntılar vardı ve işçi sınıfı anarşizm ile sosyal demokratizm arasında bocalıyordu. O dönemdeki ideolojik kargaşalıklar içinde sosyalizmin yolunu temizlemek kolay değildi. Bu, daha fazla bir ekonomizmdi ki, birçok işçi çevrelerinde ve çok savaşkan, fakat bilimsel devrimci ideolojiden yoksunluğu yüzünden güçsüz olan anarko-sendikalizm cüngülları içinde derin kökler salmıştı.

Sosyalist partisi'nin en savaşçı unsurları ve gençlik kolları tarafından kurulan Komünist Partisi – İspanya Komünist Partisi –, güçlüklerle dolu bir savaş yolunda yürüdü, 1936 yılında Franko ayaklanmasına karşı ulusal halk direnişini destekleyip esinledi ve bu savaş sırasında Cumhuriyet İspanyasının en önemli ve en savaşçı bir politik örgütü haline geldi. Bugün de Franka diktatörlüğüne karşı yürütülen demokratik halk direnişinin kalesidir.

Ardıcıl bir Leninist parti olan, konformizmle hiçbir ilgisi bulunmayan İspanya Komünist Partisi, İspanya Cumhuriyeti'nin feci yenilgisinin ve tethişçi faşist rejimin ağır koşulları içinde eylemlerini yeni duruma göre âyarlıyarak mücadelesine devam etti. İşçi sınıfı ile köylülerin, on iki yıl kadar süren gerillâ savaşları süresinde, demokrasinin, İspanya'da geçici olarak zafer kazanan faşist irtıcaı yeneceğine olan inançlarını güçlendirdi.

Daha sonra partinin bütün eylemleri, fabrikalarda, maden ocakları ve işletmelerde, Frankist sendika örgütlerinde, enstitü ve üniversitelerde, köy ve şehirlerde yoğunlaştı.

Rejim, bunalımlar içindedir. En belirgin faşist karakterli güçler iktidardan uzaklaştırılıyor, diktatörlük gittikçe daha yalnız kalıyor. Bütün yurda yayılan işçi ve köylülerin eylemleri, işçi gençliğin ve üniversite öğrencilerinin ayaklanmaları, yakın zamanlara kadar diktatörlüğün esas dayanağı olan güçlerin parçalanması buna yardım ediyor.

Bugün İspanya Komünist Partisi, diktatörlüğe karşı, hem politik ve hem de sosyal anlamda demokratik bir İspanya kurulması uğrındaki savaşta yine en örgütlü ve en savaşçı güttür.

Partinin, bütün demokratik ve anti-diktatör güçleri birleştirme amacını güden özgürlük paktı kurma yönündeki ardıcıl, azimli ve açık uniter politikası, memleketin demokratik gelişme yolunda yürümesinden yana olan çeşitli ilerici ve anti-frankist çevrelerde günden güne daha geniş yankılar uyandırmaktadır.

Komünist Partisi, kendisini yalnız bırakmaya çalışan ekstremist mevzileri desteklemiyor. Parti, demokratik özgürlükleri ihya edecek, genel af getirecek, halkın oy özgürlüğünü tam bir garanti altına olarak Kurucu Meclis seçimleri yapacak bir geçici hükümetin kurulmasına karşı değildir. Komünist Partisi'nin teklif ettiği özgürlük paktı, ülkeye demokratik alternatif sağlayacaktır.

Bu paktın, rejim ve Anayasa sorunları üzerinde hazır bir çözüm programı yoktur. Bu sorunları sadece halk inceleyip çözebilir.

Özgürlük paktı asgari parti programı değildir, İspanya'da demokrasiyi ihya etmek amacını güden çeşitli politik güçler arasında yapılacak anlaşma için asgari bir temeldir.

1929–1931 yıllarındaki görüşlerin çerçevesi içinde yaşayan bazı kişiler, komünistleri, burjuvazi güçlerine uymakla, savaştan vazgeçmiş olmakla itham ediyorlar. Zira onlar, halk cephesinin yalnız işçi güçleri arasında kurulmayacağını, buna komünist ve sosyalist partisiyle birlikte cumhuriyetçi küçük burjuvazi partilerinin ve bazı burjuva çevrelerinin de girmesi gerektiğini unutuyorlar. Şunu da unutuyorlar ki, bu cephe olmasaydı, cumhuriyete karşı ayaklanan güçlere 24 saat bile dayanılamıyacaktı.

Onlar, çeşitli politik güçler arasında kurulan birliğin güttüğü politikanın bir savaş politikası olduğunu, bir birlikteki en ilerici güçlerin, yeni renklerle boyadıkları eskiyi zorla kabul ettirmek veya hiç olmazsa korumak isteyenlere karşı devamlı bir savaş yürütme politikası olduğunu da unutuyorlar.

İspanya Komünist Partisi, İspanya'nın demokratikleştirilmesi uğrunda bütün anti-frankist güçlerle birlik kurmak veya uyuşmak için açık ve samimi olarak savaşıyor. Bu savaşında o, ardıcıl Leninisttir.

Parti, bu birliği, yüzkıztarıcı gerilemelerle veya teslim olarak değil, savaşı aydınların durmadan artan sol eğilimlerine, Franko diktatörlüğüne karşı bütün halkın gittikçe güçlenen direnişine dayanarak, işçilerin, köylülerin ve öğrencilerin yığınsal aksiyonlarıyla gerçekleştirmektedir.

Komünist partisinin kanısınca böyle bir politika İspanya'nın bugünkü durumuna en uygun bir siyasettir. Ve bu politika, işçi sınıfı ve halk önünde sorumluluk taşıyan, ülkenin otuz yıldır içinde bulunduğu olağanüstü duruma son vermek için bütün olanakları kullanan Komünist Partisi'nin politikasıdır.

Bütün diğer ülkelerde olduğu gibi kritik anlar geçiren İspanyada da, çeşitli çıkarları savunan bütün politik grupların katıldıkları ideolojik savaş yurt ölçüsünde yürütülmektedir.

Bu savaşta en ilginç nokta, Marksist-Leninist ideolojiyi kabul etmeyen burjuva güçleri temsilcilerinin bile, bugün, program tasarılarında, bankaların millileştirilmesine ve büyük işletmelerin kamulaştırılmasına yer vermeleri gerçeğidir. Onlar, sosyalizme, insanlık toplumunun gelişmesinde hatta dinsel inançlara bile uygun bir aşama olarak bakmaya başlamışlardır.

Franko diktatörlüğünün, baskı ve kıyım, hapis ve idamlarla dolu ağır yıllarında komünistler, Frankizmin kıyım ve halk düşmanı politikasına karşı aktif savaşı direnişte daima kudretli bir güç olarak eylemlerde bulundular.

Komünistler, savaşları, kahramanlık örnekleri ve fedakârlıkları ve fedailikleriyle, İspanya'nın, sosyalist perspektifli, demokratik bir ülke haline gelmesini candan isteyenlerin de saygısını kazandılar.

Emperyalizmin zayıflaması ve sosyalist kampın güçlenmesi sonuçları, İspanya'da, bütün diğer ülkelerden daha fazla etki yapmaktadır.

Burjuvazinin üçüncü bir çözüm, üçüncü bir ideoloji, üçüncü bir yol öne sürme çabaları başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

Gerçekler, demagojiden daha inandırıcı, daha güçlüdür. İki dünya ve iki ideoloji, emperyalizm ve sosyalizm, burjuva ideolojisi ve ilerici sınıfın, proletaryanın ideolojisi olan bilimsel sosyalizm ideolojisi, sonucu tarih tarafından önceden belirlenmiş olan bir savaşta karşı karşıya bulunmaktadır.

Emperyalistlerin: ideolojisi mevzilerini ardarda yitirirken, işçi sınıfının ideolojisi, Marksist-Leninist ideoloji, sosyalist ideoloji geliştirmektedir, aktif ve reel bir güç haline gelerek yığınların bilincine yerleşmektedir.

İspanya otuz yıldır faşist diktatörlüğünün boyunduruğu altında yaşamaktadır. Otuz yıldır enstitülerde ve üniversitelerde, okullarda ve kiliselerde faşist doktrin mecburi ders olarak hergün okutulmakta ve komünizme karşı savaşın kutsal bir görev olduğu telkin edilmektedir.

Bugün İspanya'da cereyan etmekte olan olaylar son derecede ibret vericidir. Frankist diktatörlüğü varlığını hâlâ sürdürmektedir; fakat faşist «falanga» devlet yönetiminde artık egemen politik güç değildir. Yeni koşullara elverişli olmayan bir memur gibi kulağından tutulup atılmıştır.

İşçi sınıfı, köylüler, öğrenciler ve aydınların en ilerici temsilcileri, uzmanlar, mühendisler, kendilerine zorla kabul ettirilen faşist ideolojiyi reddediyorlar ve kendi politik ve sosyal sorunlarının çözüm yolunu Marksist-Leninist literatürde arıyorlar.

Lenin'in eserleri, hayat tecrübelerini faşizm yıllarında edinen gençlik tarafında heyecanla okunuyor. Gençlik, faşizmi, geleceği olmayan gerici bir ideoloji, nefret edilen, gayri insanı ve gerici bir rejim olarak kesinlikle reddediyorlar.

İdeolojik savaşın gelişmesine bugün en büyük etkiyi Marksizm-Leninizm yapıyor. Marksizm pratiğine, ilk sosyalist devrime ve sosyalist cephesi ülkelerinin doğuş ve gelişmesine dair herşeyi öğrenme isteği gittikçe yayılıyor.

Devrimin büyük önderi Lenin'in politik kişiliği, eşsiz bir kahraman olarak, kendi ulusal ve sosyal kurtuluşları uğrunda savaşan her işçinin, her köylünün ve halkların en candan insanı olarak tarihe geçmiştir.

Leninizm, halkların, bütün insanlığın sosyalist dönüşümler uğrunda savaşında, bugün de dünkü kadar aktüeldir. Gelecekte de böyle olacaktır.

Marksizmin her ülkede yürütülen savaşın koşullarına göre uygulanmasıyla ilgili Leninist metod, her zaman canlı, çok değerli bir derstir.

Lenin, 1917'da yazdığı «Taktik üzerine mektuplar»ında şöyle demektedir: «Marksist, sınıfsal ilişkileri tahlil ederken, doğru zeminden ayrılmamalıdır. Marksist, belirli bir durumu tespit ederken, her teori gibi, yalnız bellibaşlı ve genel nitelikleri belirleyen, sadece hayatın karmaşıklığını anlamaya yaklaşan düşün teorisini devam ettirmeyi değil, canlı hayatı, gerçekliğin eksiksiz delillerini gözönünde bulundurmalıdır» (BE c. 31, s. 135, 134).

Dünyada, Sovyetler Birliği ile yanyana diğer sosyalist ülkeler de vardır. İkinci Dünya Harbi'nde hitlerizme karşı savaşın zaferle sonuçlanması

sayesinde (ki bu zaferin kazanılmasında en büyük rolü Sovyetler Birliği oynamıştır) doğan ve gelişen sosyalist ülkelerin varlığı koşulları içinde bugün demokrasi savaşı ve onu sosyalizme doğru yöneltme problemi gündemde bulunmaktadır. Lenin, bu konuda şunları yazmıştır: «Sosyalizm, iki bakımdan demokrasisiz gerçekleştirilemez: 1) Proletarya, demokrasi mücadelesiyle sosyalist devrime hazırlık yapmazsa, bu devrimi başaramaz; 2) Zafere ulaşan sosyalizm, tam bir demokrasi kuramazsa, kazandığı zaferi elde tutamaz ve insanlığı devletin ortadan kaldırılmasına doğru götüremez» (BE, c. 30, s. 128).

Sosyalizmin bu derin demokratik karakteri ve sosyalizme giden yolların çeşitliliği, emperyalizme ve gerici rejimlerin savunucularına karşı zamanımızda yürütülmekte olan ideolojik savaşın önemli unsurlarıdır.

İktidarda bulunan işçi sınıfının uyguladığı demokrasiden daha mükemmel bir demokrasi yoktur. Başka bir sözle bu, proletarya demokrasisidir veya proletarya diktatörlüğüdür. Ve ancak, işçi sınıfının devlet yönetimini eline aldığı ülkelerde gerçekleşebilir.

Kapitalist toplum bu yöne doğru gelişmektedir ve hiçbir insan gücü bu gelişmeyi durduramaz. Lenin şöyle diyordu: «Komünistler bilmelidirler ki, gelecek, her şeye rağmen onlarındır. Bunun için biz, büyük devrimci savaşta en ateşli ihtirası, burjuvazinin çılgınca atılışlarını gözönünde bulundurma alanında göstereceğimiz en büyük serinkanlılık ve uyanıklılıkla birleştirebiliriz (birleştirmemiz de lâzımdır) . . . Zafere daha güvenli ve daha kesin adımlarla ulaşmamızı engelleyen bir kusurumuz vardır, o da, bütün ülkelerdeki komünistlerin kendi taktiklerinin azami derecede esnek olması gereğini her yerde ve etraflıca bilmemeleridir» (BE, c. 41, s. 87).

Lenin, komünistlere, savaş taktiği ve metodları alanında dar görüşlülük ve tek taraflılıktan kaçınmalarını tavsiye ederek, şunları yazmıştı: «Kapitalizmden komünizme geçişin, hiç şüphesiz, politik biçimlerde bolluk ve çeşitlilik yaratmaması imkânsızdır, Fakat bu geçişin özü mutlaka *proletarya diktatörlüğü* olacaktır» (c. 35, s. 35).

Lenin, burjuva rejimindeki politik biçimlerin çeşitliliğine değindiği, «Marksizmin karikatürü ve emperyalist ekonomizm hakkında» başlıklı makalesinde şöyle diyordu:

«İnsanlığın, bugünkü emperyalizmden yarının sosyalist devrimine kadar geçeceği yolda da böyle çeşitlilikler belirecektir. Bütün uluslar sosyalizme varacaklardır. Bu kaçınılmaz bir şeydir. Fakat hepsi tamamiyle aynı şekilde varmayacaktır. Her biri, demokrasiye şu veya bu biçimde bir çeşitlilik katacak, proletarya diktatörlüğüne şu veya bu biçimde bir katkıda bulunacak, toplumsal hayatın çeşitli alanlarındaki sosyalist yenileşmelere şu veya bu tempoyu getirecektir. «Tarihsel materyalizm adına» geleceği tek renkle boyamak teorik alanda fukaralığın, pratik alanda da gülünçlüğüne ta kendisidir» (BE, c. 30, s. 123).

Bizim politikamızı, işçi sınıfı, köylüler, geniş aydın çevreleri ve öğrenciler destekliyor. Komünist Partisi'ne inanan ve çileli günlerde partinin kendileriyle beraber olduğunu gören yığınlar, onun politikasını benimsiyorlar. Demek ki bu politika, İspanya'daki reel duruma uygundur ve bütün sektör ve demagojik yanıltmaları yenilgiye uğratacaktır. Bu politikanın amacı, Franko diktatörlüğüne son vermek, demokrasi ve sosyalizm için açık bir savaş yürütmektir.

Marksizm-Leninizm teorisi toplumu geliştirme bilimidir, işçi hareketi bilimidir, sosyalizm kuruculuğu bilimidir. Her bilim gibi o da yerinde sayamaz. Uygulanacağı koşullara göre gelişip yetkinleşir. Yani, eski kavramlar değişir, yeni savaş ve devrimci eylem biçimleri doğar.

Lenin, yeni tarihsel koşullara uygun sosyalist devrim teorisi hazırlamıştır. Çünkü, devrimin bütün ülkelerde aynı zamanda zafere ulaşabileceği hakkındaki eski Marksist teori, emperyalizm çağında, kapitalizmin dengesiz ekonomik ve politik gelişmesi koşullarında uygulanamazdı.

Marks ve Engels, proletarya devriminin bütün gelişmiş kapitalist ülkelerde aynı zamanda zafere ulaşacağını belirtiyorlardı, 1917 Ekim Devrimine karşı çıkan sosyal-demokrasi liderleri bu teze dört elle sarılıyorlardı. Buna rağmen, sosyalist devrim tek bir ülkede başladı. Lenin'in dehâsı, bu devrimin gerçekleşmesi olanaklarını önceden gördü: O, kendine özgü büyük devrimci sorumluluğu duygusu ile, devrimi gerçekleştirmemeyi, ne Marks'ın, ne de insanlığın affetmeyeceği bir cinayet sayıyordu.

Herhangi bir kimsenin, herhangi bir ülkede kapitalizmi yıkmakla ilgili büyük tarihsel ödevi yerine getirmeye başlaması gerekiyordu. Bu ödevi yerine getirmeye, Avrupa'nın en büyük ülkesinde Lenin başladı.

Bu, Lenin'in büyük bir hizmetidir ve devrimci dehâsının delilidir. Halklar, devlet yönetiminde kapitalizmin hegemonyasına ebediyen son vermiş olan Büyük Ekim Devrimi sevinçle karşılayıp selâmlarken, askerî bütçelere oy vermiş bulunan ve kardeşi kardeşe öldürtücü harpleri yöneten karşı-devrimci politika güden, kendi ülkelerinin burjuvazisine hizmet eden II. Enternasyonal önderleri Lenin'i anti-Marksizmle suçuyorlardı.

Tarih hükmünü verdi. Eski sosyal-demokrasi liderleri tarihin karanlığına gömüldüler, izleri bile kalmadı. Lenin'in adı ise, sosyalist devrimin dehâsı olarak, ulusal ve sosyal kurtuluşları uğrunda savaşan halkların bayrağı olarak dünyaya yayıldı.

Dünyanın ilk sosyalist devriminin ölümsüz örgütleyicisi, esinleyicisi ve önderi Lenin'in yüzüncü doğum yılını kutladığımız şu sırada, Lenin sayesinde kendi güçlerinin büyüklüğünü anlamış olan ve geleceklere inançla bakan milyonlarca insan, Leninizm bayrağı altında sosyalizmin dünya zaferine doğru ilerlemektedir.

Enternasyonal ve ulusal ödevlerin uygunlaştırılmasına ilişkin Leninist prensip

TODOR JIVKOV

Kesinlikle denebilir ki, komünist hareketinin bugün en güçlü devrimci bir güç haline gelmiş olmasını, biz, büyük ölçüde, onun uluslararası arenaya çıkışını ilân eden şu ilk sözüne, «Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!» çağrısına borçluyuz.

Proletarya enternasyonalizmi, bilimsel komünizmin vazgeçilmez bir prensibi, dünya kapitalizmine karşı savaşta proletaryanın önemli bir silâhıdır. İşçi sınıfının, kapitalin sömürsünden kurtulmak, sınıfsız bir toplum, komünizm toplumu kurmak için yürüttüğü savaş, enternasyonalizmi gerektirmektedir. Lenin diyor ki: «Kapital uluslararası bir güttür, onu yenmek için işçilerin uluslararası birliği, uluslararası kardeşliği gerekir» (Bütün Eserleri, cilt 40, s. 43). Karl Mark ve F. Engels, «Komünist Partisi Manifesti»nde o zamanlar mevcut olan proletarya partileriyle komünistler arasındaki farkı açıkça belirttiler. Bu farkı, bir yandan, türlü uluslara mensup proleterlerin savaşında, hangi ulustan olursa olsun bütün proleterlerin ortak çıkarlarını herşeyin üstünde tutarak korumalarında, öte yandan, proletarya ile burjuvazi arasındaki savaşın türlü gelişim aşamalarında her zaman tüm hareketin çıkarlarını savunmalarında görmüşlerdir.

Marksizmi yeni koşullarda geliştiren V. İ. Lenin, çağımızın temel sorunlarını eksiksiz çözümlendi, sosyalist devrim teorisini bütün yönleriyle ve esaslı bir şekilde geliştirdi. Sosyalizmin bütün ülkelerde aynı zamanda zatiye ulaşmasının imkânsızlığı, ilkönce bir veya birkaç ülkede zafere ulaşabileceği sonucuna vardı ve bu sonuca dayanarak, komünist partilerinin ve bir bütün olarak uluslararası komünist hareketinin enternasyonal ve ulusal görevlerinin doğru olarak uygunlaştırılması sorunlarını ortaya atıp hazırladı.

Sosyalizmin dünya zaferi uzun ve karmaşık bir süreçtir. Çeşitli sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel düzeylerde bulunan memleketler ve halklar, bu süreç içinde, burjuvazinin egemenlik zincirini kıracaklar ve sosyalizm kuruculuğu yoluna gireceklerdir. Onun için de dünya savaşının çıkarları, ulusal ve enternasyonal görevlerin her memlekette sosyalizmin zaferini sağlayacak bir tarzda uygunlaştırılmasını gerektirmektedir. Belirli bir memleketin işçi sınıfı, ulusal sorunu çözmezse, «kendi» burjuvazilerine karşı savaş yürütmezse, proletaryanın ortak enternasyonal ödevlerine lâyikiyle katılamaz. Öte yandan, ortak düşmana, emperyalizme karşı savaşa aktif olarak katılmazsa, uluslararası sınıfsal dayanışmada kendine düşen ödevleri yerine getirmemezse, ulusal düşmanını, «kendi» ulusal burjuvazisini yenemez, ulusal sorunlarını çözümleyemez.

Lenin şöyle demiştir: «Halklar ve ülkeler arasında ulusal ve devletsel farklar bulundukça (ki bu farklar uzun, çok uzun zaman, **hattâ** proletarya diktatörlüğünün dünya çapında gerçekleşmesinden sonra **da** devam edecektir), komünist işçi hareketinin enternasyonal taktik birliği, bütün ülkelerde çeşitliliğin kaldırılmasını, ulusal farkların yokedilmesini değil (bugün için bu boş bir hayaldir), komünizmin *temel* prensiplerinin ayrıntılarında, ulusal farklara ve ulusal devlet farklarına *uygun* ve *doğru* değişiklikler yapılmasını gerektirmektedir.» Lenin, daha sonra diyor ki: «Her memleket, *ortak* enternasyonal sorununu somut yaşamıyla *çözüm*lerken, ulusal özellikleri, özgün ulusal koşulları incelemeli, araştırmalı, sezmeli ve iyice anlamalıdır» (Bütün Eserleri, c. 41, s. 77).

Bu Leninist prensibin uygulanması bütün ülkelerde proletarya savaşını büyük ölçüde hızlandırmış, proletaryayı somut koşullarla yüz yüze getirmiş, önüne somut görevler koymuş, savaşını hayatın sorunlarıyla doldurmuş ve belirli ülkelerin proleterlerine zafer ufuklarını açmıştır.

Komünist hareketi, dünya gelişiminde güçlü bir etken haline gelmiştir. Bu hareket, bugün, bütün kıtalarda, hemen hemen doksan ülkede türlü koşullarda savaş yürüten partiler tarafından temsil edilmektedir. Kardeş partiler, memleketlerinde mevzilerini sağlamlaştırmışlar, sözü geçer, ulusal, politik bir güç olarak tanınmışlardır. Bütün bunlar, komünistlerin, bir yandan ulusal görevlerini, diğer yandan da enternasyonal görevlerini son derecede genişletip artırmıştır. Bu yüzden, teorik ve pratik bütün çalışmalarda enternasyonal ve ulusal görevleri doğru olarak uygulamak her Marksist-Leninist parti için artık sadece hayati bir zorunluk değil, gittikçe daha sorumlu, birinci dereceli bir görev haline gelmektedir.

Ulusal görevlerin doğru değerlendirilmemesi, komünist partisinin strateji ve taktiğinin hazırlanmasında önemsenmeyip ihmal edilmesi, genel hükümlerin mihaniki bir tarzda uygulanması, partiyi mutlaka hayattan uzaklaştırır, her şeyden önce ulusal proletarya müfrezesini, dolayısıyla da bütün işçi hareketini şu veya bu derecede başarısızlıklara götürür, hatta yenilgiye uğratır. Öte yandan, ulusal görevlere fazla değer verilmesi, mutlaklaştırılması, proletaryanın diğer devrimci müfrezelerden kopmasına yol açar, ortak düşmanı, birleşik emperyalist güçleri bozguna uğratmanın başlıca şartı olan işbirliğinin gerçekleşmesini engeller.

Bundan dolayı Lenin, ileride de milliyetçilik eğilimlerinin belirne olanaklarını öngörerek, «dar görüşlü milliyetçiliğe, kopanıklığa ve bağımlılığa» karşı daima savaş yürütülmesi, «bütünün, genelin gözönünde bulundurulması, özel çıkarların ortak çıkarlara tâbi kılınması» gerekliliğini ayrıca belirtmektedir (c. 30, s. 45). Ve daha kesin olarak da şöyle demektedir: «Proletarya enternasyonalizmi, bir memlekette proletarya savaşçı çıkarlarının dünya çapındaki savaşın çıkarlarına tâbi tutulmasını gerektirir» (c. 41, s. 166).

Proletaryo enternasyonalizminin özü olan ortak savaşın önceliği, uluslararası komünist hareketinin şaşmaz bir prensibidir.

Komünist ve işçi portilerinin 1969 yılındaki uluslararası danışma toplantısı, geçmiş yılların tecrübesini genelleştirirken şu kesin inancı bir kez daha belirtmiştir: «Her komünist partisinin güttüğü politikanın etkinliği, kendi memleketindeki başarılarıyla birlikte diğer kardeş partilerin başarılarına ve aralarındaki işbirliği derecesine bağlıdır. Her komünist partisi, çalışmalarından, kendi işçi sınıfı ve kendi halkı önünde sorumlu olduğu gibi uluslararası işçi sınıfı önünde de sorumludur. Her komünist ve işçi partisinin ulusal ve enternasyonal sorumluluğu bölünmez bir sorumluluktur.»

Bulgaristan Komünist Partisi, eylemlerinde, enternasyonal ödevleri ulusal ödevlerle devamlı olarak uygunlaştırmaya, strateji ve taktiğini bu prensibe göre hazırlamaya çalışmıştır ve çalışmaktadır.

Enternasyonal ruhun Bulgaristan Komünist Partisi tarihinde derin kökleri ve zengin gelenekleri vardır. 1891 yılında Bulgar proletaryasının devrimci Marksist partisinin kurulduğu Buzluca Kongresi'nde kabul edilen tüzükte, bu partinin bütün dünya sosyal demokrat hareketinin bir parçası olduğu belirtilmiştir. 1893 yılındaki programında da «işçi sınıfının kurtuluşu, ancak bütün dünyadaki işçilerin kendi güçleri oranında bu dâvaya katılmalarıyla gerçekleşebilir» denmektedir.

Partinin kurucusu Dimitar Blagoev ve arkadaşlarının revizyonizm ve oportünizme karşı yürüttükleri savaş, sadece Bulgaristan'ın sorunları içinde kalmıyordu. Lenin'in, Bulgaristan'daki Dar Sosyalistleri (Bulgaristan İşçi Sosyal Demokrat Partisini), sosyalist ve işçi hareketindeki «devrimci enternasyonalistlerden, «eylemci enternasyonalistler»den sayması bir raslantı değildir. Dar Sosyalistler partisi'ni, Lenin sol bir enternasyonalist Bulgar partisi olarak nitelemiştir (c. 31, s. 174; c. 34, s. 270).

Partimiz, kuruluşundan bu yana, hemen hemen seksen yıldır, halkı, diğer ülkelerin halklarıyla dayanışma ve saygı ruhunda eğitmiş ve eğitmektedir. Bulgaristan işçi sınıfında, sosyal kurtuluşunun, dünya proletaryasının kapitale karşı savaşıyla sıkı sıkıya bağlı bulunduğu dair sarsılmaz bir inanç yaratmıştır. Bu devamlı enternasyonalist politika, parti saflarını ve işçi sınıfını milliyetçiliğe kapılmaktan korumuştur. Partinin Leninist bir parti haline gelmesinde ve sosyalist devrimin zaferinde bunun çok büyük rolü olmuştur. Bulgaristan'da sosyalizm kuruculuğunda da bunun önemi, eskiden olduğu gibi, şimdi de gayet büyüktür.

Devrimci savaşın en ağır zamanlarında bile partimiz enternasyonalist mevzilerden asla ayrılmamıştır. Birinci Dünya Harbi yıllarında İkinci enternasyonal'den kesin olarak ayrılmış, emperyalist harbe karşı, barış

ve uluslararası işçi sınıfının dayanışması için yılmadan devamlı olarak savaşmıştır. Parti, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'ni coşkun bir sevinçle karşılamış, Komünist Enternasyonal'in kurucularından biri olmuş ve hiç bölünmeden bu Enternasyonale girmiştir. Georgi Dimitrof'un yönetiminde BKP, Lenin'in yüce öğretisini benimsemiş, SBKP'nin dünya çapındaki tarihsel tecrübelerinden ders almış, kendi hata ve zayıflıklarının üstesinden gelmiş, yeni tipte, Leninist tipte bir parti olarak gelişmiştir.

Emekçi halkımızın, kapitalizme karşı, faşist diktatörlüğüne ve Hitler işgalcilerine karşı silahlı ve silâhsız, legal ve illegal savaşı ve Dokuz Eylül 1944'tteki Sosyalist Devrim zaferi, Bulgar işçi sınıfının ve onun komünist öncüsünün enternasyonal ve ulusal çıkarlarını tamamiyle dile getirmiştir.

Hitler faşizmine karşı savaşta gayretlerini Sovyetler Birliği'nin gayretleriyle birleştirerek, uluslararası komünist hareketini ve kendi sosyalist geleceğini savunan Bulgar emekçileri, Sovyetler Birliği'nin ve kurtarıcı ordusunun büyük yardımı sayesinde kendi ülkelerinde de zafere ulaşmayı başarmışlardır. Böylece, emekçilerin enternasyonal ve ulusal çıkarları ve görevlerinin uygunlaştırılmasına ilişkin Leninist prensibin doğruluğuna ve iyi sonuçlar verdiğine kendi tecrübeleriyle de inanmışlardır.

Bulgaristan'da sosyalist devrimin zaferi ve yeni toplum düzeninin yaratılması, Bulgar halkı ile birlikte uluslararası işçi sınıfının da başarısıdır. Bu zafer, dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçişin bölünmez bir kısmıdır.

BKP, genel yasaları, eylemlerine, yaratıcılıkla uygulamaya çalışmıştır ve çalışmaktadır. Şüphesiz, memleketimizde sosyalist devrimin ve sosyalizm kuruculuğunun özellikleri, somut tarihsel, sosyal-politik ve ekonomik koşulları yansıtan kendine özgü nitelikleri bulunmaktadır. Fakat Bulgaristan'ın sosyalist gelişme yolu, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin yolundan prensip itibarıyla farklı, «başka» bir yol değildir.

Bulgaristan Komünist Partisi, genel yasaların dogmatik ve mihaniki şekilde uygulanması ve gelişmemizde ulusal özelliklerin küçümsemesi tehlikesine daima dikkati çekmiştir. Ulusal özelliklere fazla değer verme, onları mutlaklaştırma, Sovyetler Birliği'nde işçi ve köylülerin devrimci pratiğinde uygulanıp denenmiş olan sosyalist devrim ve sosyalizm kuruculuğu temel yasalarının genelliğini küçümseme ve redetme yeltenişlerine karşı daima amansızca davranmıştır ve davranmaktadır.

Partimiz, Bulgaristan'da sosyalist toplum kuruculuğunu, uluslararası proletaryanın komünizm savaşının bölünmez bir parçası ve Bulgar komünistlerinin, Bulgar halkının en yüksek bir enternasyonal ve ulusal borcu saymaktadır.

Enternasyonal geleneklerine bağlı olan Bulgaristan Komünist Partisi, gelişmiş sosyalist ekonomi kurma savaşına büyük bir önem vermektedir.

Proletarya devrimi zaferinden sonra sosyalizm, öteki memleketlere, başlıca iktisadi başarılarıyla etkili olur, diyen Lenin'in bu vasiyetini BKP unutmuyor. *Sosyalizmin maddi – teknik temelini kurma, üretim güçlerini etraflı olarak geliştirme ve sosyalist toplum ilişkilerini yetkinleştirme savaşı, işçi sınıfının ve bütün Bulgaristan halkının sınıfsal, ulusal ve enternasyonal çıkar ve görevlerini Partide birleştirmiş bulunmaktadır.*

Halk iktidarının kurulmasından önce Bulgaristan, sanayice gelişmiş Avrupa'nın kuyruğunda, geri kalmış bir tarım memleketiydi. Bulgaristan köylerini ve bütün memleketi temelden değiştirecek, Bulgaristan'ı bir sanayi ve tarım memleketi haline getirecek radikal bir toprak ve sanayi devrimi gerekli idi. Ve bu devrimi Bulgaristan Komünist Partisi başarıyla yapmıştır.

Bulgaristan'da kooperatif düzenin kısa bir süre içinde zafere ulaşip hızla gelişmesi, her şeyden önce, Parti'nin, Lenin'in kooperatifçilik plânını teorik bir temel yapması ve Sovyetler Birliği'ndeki kolhoz kuruculuğu tecrübesini de parça buçuk tarımcılığın sosyalist tarımı haline getirilmesinde klâsik bir örnek olarak yerli koşullara yaratıcılıkla uygulaması sayesinde mümkün olmuştur. Bulgar tarım kooperatifleri, özel toprak mülkiyetinin korunması koşulları içinde sosyalist tarımın en uygun bir biçimidir. Kooperatif düzenin ilk gelişim dönemi yıllarında orta halli çiftçiye kooperatife çekmede ve kollektivizasyonun başarılmasında, emeğe göre gelir prensibinin yanı sıra bir kısım gelirin toprak sahiplerine (kooperatife kattıkları toprakları oranında) verilmesi prensibi de büyük rol oynamıştır.

Bugün Bulgar köy işletmelerinin, tamamiyle sosyalizm kuruculuğu yıllarında meydana getirilen güçlü maddi-üretim bazları vardır.

Sanayideki gelişim de bundan farklı değildir. Memleketi hızla sanayileştirme yolunda sapmadan ardıcıl olarak ilerlemek suretiyle beklenen sonuçlar elde edilmiştir.

Ulusal gelir süratle artmaktadır. Dördüncü beşyılık (1961–1966) plânda ulusal gelirin yıllık ortalama artışı $\% 7$ idi, beşinci beşyılığın geçen dört yılı içindeki artış $\% 8.8$ 'i buldu. Bulgaristan, dünyada yıllık ortalama ulusal gelirleri en yüksek olan ülkeler arasında yer almaktadır.

Sosyalizmin maddi-teknik bazını kurma savaşında biz en çok elektrik enerjisi, makine yapımı, metalurji, kimya sanayii, elektronik ve donatım yapımı gibi üretimin en perspektifli ve ilerici kollarına önem veriyoruz. Bu beşyılıktaki sanayi üretiminin genel hacmi $\% 70$ artmıştır. Elektrik enerjisi üretimi iki misli, makine yapımı 2.5 misli, kimya sanayii ürünleri de 3 mislinden fazla artmıştır. Ağır sanayiye başta gelen kollarının sanayideki nisbi payı durmadan artmaktadır, 1970 yılı plânına göre $\% 49.6$ yükselecektir.

BKP'nin Dokuzuncu Kongresi (1966) ulusal ekonominin geliştirilmesi hakkında bilimsel temellere dayanan bir program kabul etmiş ve beşinci beşyılık plânda (1966–1970) partiye düşen görevleri tesbit etmiştir. Bu kararlar, partinin genel doğrultusunun gerçekleştirilmesine prensiplere dayanan yeni katkılardır. Kongre, bütün maddi üretim kollarını entanzifleştirip modernleştirmeyi, toplumsal emek verimliliğini artırmayı ve halk iktisadiyatında etkinliği yükseltmeyi parti ve devlet politikasının ağırık noktası haline getirmiştir.

Parti Dokuzuncu Kongresinin kararları, BKP Merkez Komitesinin plenumlarında daha da geliştirilmiştir.

Halk iktisadiyatının bilimsel yönetiminin ve sosyal süreçlerin yönetim sisteminin etkinleştirilmesiyle ilgili geniş program, BKP Merkez Komitesinin 1968 Temmuz Plenumunda kabul edilmiştir. Temmuz Plenumu kararları, aynı zamanda, geçilen yolun ve toplumumuzu süratle geliştirmek amacıyla, sosyalizm kuruculuğundaki enternasyonal tecrübenin yaratıcılıkla benimsenilmesinin bir bilânçosudur. Bu kararlar, bilimsel-tekniksel devrimin ve memlekette meydana gelen yeni durumun isteklerine tamamiyle uygun yeni ödevleri gerçekleştirme alanında atılmış büyük bir ileri adımdır. Şimdi, bu yönde, toplumsal-politik ve ekonomik hayatımızın bazı ikinci dereceli sistemlerini sıraya koyup uygunlaştırarak sosyalizme uygun olan tek bir sosyal yönetim «mekanizma»sı içinde birleştirmek için çalışılmaktadır.

BKP Merkez Komitesinin Eylül Plenumu (1969), BKP Dokuzuncu Kongresinin ve Merkez Komitesi Temmuz Plenumunun fikirlerini işleyip somutlaştırmış, üretimi yoğunlaştırmak, bilimsel-tekniksel ilerleme ve halk iktisadiyatının yeni yönetim sistemi sorunlarını devamlı olarak çözümlemek için önemli tedbirler almıştır.

Her şeyden önce, plânlama işleri, yeni yönetim sistemine göre yeni-baştan düzenlenmelidir. Partinin kanısınca, sosyalist süreçler, tek bir «mekanizma» içinde ancak bu suretle etkili bir şekilde yönetilebilir. Plânın hazırlanıp işlenmesi sırasında uygulanan bu metot sayesinde, memleketin sosyal-ekonomik gelişmesinde tek plânın yöneltici rolü ortacaktır.

Gayretlerimizin hedefi, plâni, işletmelerin çalışmalarına yön veren, işçilerin girişkenlik ve yaratıcılıklarını teşvik eden, işletmelerin belirli ekonomik faaliyetlerini kısıtlamayan, üretim güçlerini hızla geliştiren bir araç haline getirmektir. Plân, partinin genel doğrultusuna dayanan esas hedefi ve bu hedefe ulaşma yollarını gösterir. Plân sadece rakamlar, göstergeler ve normatiflerden ibaret değildir, genel doğrultuyu esaslandıran program ve kavramları da ihtiva eder.

Perspektif planlama ve öngörme sorunları git gide daha büyük bir önem kazanmaktadır. Perspektif plânlama, kapital yatırımlarının yapısını belirleme alanında büyük bir rol oynar ve bu yatırımlar vasıtasıyla de ekonomik yapının gelişimini etkiler. İleride ekonomimizin, yaşayışımızın, hayat seviyemizin nasıl olacağı, büyük ölçüde, perspektif plânlamanın kusursuz ve reel oluşuna bağlıdır. Kapital yatırımların doğru bir şekilde bölüştürülmemesinin, ekonominin geleceğe değil, geçmişe ait kolların geliştirilmesinin Bulgaristan gibi bir memleket için ne kadar tehlikeli olduğunu anlamak hiç de güç değildir. Şu da bilinmektedir ki, sürekli bir bilimsel-tekniksel gelişim koşullarında sosyal süreçlere doğru bir yön verebilmek, gelişme eğilimlerinin yirmi, otuz yıllık ve daha uzun süreli öngörülmesini gerektirmektedir. Ve işte asıl burada gayretlerin enternasyonal ölçüde koordine edilmesi lâzımdır.

Bizim tüm ekonomi politikamız, diğer sosyalist ülkelerle ikili ve çok taraflı iktisadi işbirliğimiz, dünya ekonomisinin bütün halkların proleterleri tarafından hazırlanan «tek» ve genel bir ortak plâna göre plânlanıp yürütülmesi hakkında Lenin'in ortaya koyduğu fikre dayanmaktadır.

Üretimi enternasyonalleştirme eğilimi daha kapitalizmde kendine yol açmıştır. Fakat insanlığın bütün ekonomik, politik ve kültürel hayatının gerçek anlamıyla enternasyonalleştirilmesi, Lenin'in işaret ettiği gibi, ancak sosyalizmde sağlanabilir.

Bulgaristan uluslararası sosyalist iş bölümüne geniş ölçüde katılmakta, sosyalist ülkeler arasında ekonomik ihtisaslaşma ve kooperatifleşme gelişmekte, Ekonomik Yardımlaşma Birliğinin XXIII. özel oturumunda sosyalist entegrasyonu geliştirmek için alınan kararlar devamlı olarak gerçekleştirilmektedir. Bütün bunlar, ekonomik artışta hızlı ve tutarlı tempolar sağlamak, ekonominin etkinliğini artırmak ve emekçilerin refah düzeylerini yükseltmek için elverişli koşullar yaratmaktadır. Bu yüzden, ulusal plânlarımızda, dünya sosyalist sistemini geliştirmek ve her şeyden önce Ekonomik Yardımlaşma Birliği çerçevesinde güç ve olanaklarımızın entegrasyonunu sağlamak gözönünde bulundurulmuştur.

Bulgaristan Komünist Partisi, halk ekonomisini en kısa bir süre içinde entanzifleştirmek için çağdaş bilim ve teknoloji ulaşımlarını öğrenip geniş ölçüde uygulamayı en önemli bir önşart olarak görmektedir. Bugün ekonomide temel etken, bilimsel-tekniksel devrimdir, iyi gelişmiş sosyalist ekonomiyi, ancak bu etkenden yararlanmak suretiyle kurabiliriz. Bulgar ulusunu teknik bir ulus haline getirecek olan etken budur. Burada da ulusal çıkarlarımız bütün sosyalist topluluğun çıkarlarına sıkı sıkıya bağlıdır. Biz, dünya sosyalist sisteminin bilimsel-tekniksel gücüne dayanmakta ve onun sağlamlaşıp gelişmesi için elden geleni yapmaktayız. Bilimsel-tekniksel devrimde başa geçmek için çalışıyoruz. Bu şimdi, dünya sosyalist sisteminin strateji ve taktiğinin başta gelen ödevler arasındadır

ve komünist idealinin dünya çapında zaferi için proletaryanın yürüttüğü genel sınıf savaşında sonuç belirleyici bir önem taşımaktadır.

Fakat bu sorunların çözülmesi sübjektif etkene, kadrolara da dayanmaktadır.

Kültür devrimini gerçekleştirme alanında biz, Lenin'in, toplumu sosyalist temeller üzerinde kurmakla ilgili öğretisine dayanmaktayız. Geçen yirmi beş yıl içinde, sosyalist kültür devriminde geniş bir hamle olmuş, büyük zaferler elde edilmiştir. Bunlar, daha da büyük başarılar için sağlam bir temeldir. Memlekette sekiz sınıflık öğrenim zorunludur. Zorunlu bir orta öğrenime (!) geçmek için koşullar yaratılmaktadır. Ve şimdi yüksek öğrenim yapanların 1.000 kişiye oranıyla Bulgaristan en ileri memleketlerle boy ölçüşmektedir.

Marksizm-Leninizm, manevi hayatın bütün alanlarında egemen ideoloji haline gelmiş, Bulgaristan halkının büyük bir kısmının dünya görüşü olmuştur. Geçmişten kalan kültürel miras da bu temel üzerine oturtulmuş, demokratik ve ilerici muhtevası geliştirilmiştir. Partinin genel doğrultusu, ulusal yaratıcı dehanın tam olarak ortaya çıkmasına, ideoloji kadrolarının birleşmesine ve Bulgar kültürünün itibar ve şanının yayılmasına yol açmıştır.

Halkın maddi ve manevi güçlerinin geliştiği ve aydınlarımızın komünizm idelerini kucakladıkları bu koşullar içinde kültürel hayatın seçim yolu ile kurulmuş bir devlet-toplum organı tarafından yönetilmesi mümkün olmuştur. Aydınların yaratıcı örgütlerinin rolü daha da artmıştır.

Kültürün geliştirilmesinde partimiz diğer sosyalist ülkelerle ve genellikle ilerici dünya kültürü ile işbirliğine büyük önem vermektedir.

Kültür devrimi sorunlarında olduğu gibi, etkili bir sosyalist ekonomi kurma savaşında da bütün sorunların çözülmesi, emekçilerin toplumsal hayattaki aktivliğine, sosyalist demokrasisinin yetkinleşmesine bağlıdır.

Biz, halk yığınlarının toplumsal yönetime katılmalarını durmadan genişletiyoruz. Vatan Cephesinin, sendikaların, Komsomol vb. gibi toplumsal emekçi örgütlerinin, Partinin yığınlarla sıkı sıkıya bağlanmasına yardım eden köprüler olarak önemi artmakta, bu örgütlere, şimdiye kadar devlet organlarına ait yeni görevler verilmektedir.

Memlekette kendi kendini idare eden bütün bir halklar sistemi, kendi kendilerine çalışan organizmler vardır. Halk toplumsal işlerin çözülmesine bu örgütlerde pratik olarak katılmaktadır. Memleketin sosyal yönetim sisteminde, özellikle köylerde sosyalizmi kurma alanında, Partinin sadık müttefiki olan Bulgaristan Çiftçi Halk Birliği'nin büyük rolü vardır.

(!) Türkiye'deki anlamıyla lise düzeyinde öğrenim (Y. Ç.)

BKP ile BÇHB arasındaki ortak çalışma, Bulgaristan'ın hem iç gelişmesinin, hem de sosyalist sistemin uluslararası etkisinin yararıdır. Ve bu, memleketimiz koşullarında ulusal ve enternasyonal görevleri uygunlaştırma prensibinin özgün bir belirtisidir. Memleketimizde yeni bir anayasa tasarısı hazırlanmaktadır. Toplumsal-tarihsel koşullarda meydana gelen değişikliklerin yansyacağı bu anayasa, sosyalist demokrasinin bundan böyleki gelişiminin temeli olacaktır.

Biz, sosyalist demokrasi konusunda, Lenin'in en üstün demokrasi biçimi olarak nitelediği proletarya diktatörlüğünü savunuyoruz. Bizce, genel demokrasi, sosyalizmde muhalefet partileri bulunması gerektiği vb. üzerinde yapılan gevezelikler, burjuva demokrasisinin politik «mekanizmasını» burjuvazi toplum koşullarından büsbütün farklı koşullardaki sosyalizm zeminine getirmeye çabalamaktan başka bir şey değildir. Biz, Bulgaristan'ın özgün koşulları içinde sosyalist demokrasiyi kurup kuvvetlendirirken, sosyalizm savaşının zorunlu bir şartı olan proletarya diktatörlüğü hakkındaki Marksist-Leninist hükmü gerçekleştirmekteyiz.

Bizde sosyalizm kuruculuğunda güçlükler de, çözümlenmedik sorunlar da, zayıflıklar da, hatalar da var. Gerek kendi tecrübelerimiz, gerekse diğer sosyalist ülkelerin tecrübeleri şunu inandırıcı bir şekilde ispat etmiştir: Enternasyonalist mevzilerden ayrılmamak ve parti ile devletin çalışmalarında enternasyonal ve ulusal ödevleri uygunlaştırmak şartıyla, bu güçlükler — büyüme sırasında ve her yeni büyük işte ortaya çıkan bu güçlükler —, başarıyla ve tam zamanında yenilmekte, sosyalist toplum güven dolu adımlarla ilerlemesine devam etmektedir.

Sorunlarımızı doğru olarak çözebilmemiz için kardeş parti ve memleketlerin tecrübesini sistemli olarak öğrenmemiz şarttır. Bu kollektif tecrübe, sosyalizm ve komünizm savaşında büyük bir kuvvettir, ekonomik, sosyal-politik, bilimsel-tekniksel ve kültürel ilerlemede, savunma gücümüzü sağlamlaştırmada güçlü bir kalıdır. Sosyalizm yolunda yürüyen ülkeler ve halklar arasında durmadan genişliyen bir tecrübe ve başarı değiş-tokuşu yapılmadan, sosyalist ülkelerin ulusal tecrübeleri enternasyonalleştirilmeden, zamanımız koşullarında, komünizm toplumunu kurma imkânsızdır.

Eskiden geri kalmış küçük bir memleketin, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle kardeşçe dostluk ve işbirliği içinde, sosyalizm yolunda çok kısa bir süre içinde gelişmiş bir sanayi-tarım ülkesi haline nasıl gelebildiğini, halkının durmadan yükselen maddi ve manevi düzeyi ile Bulgaristan örneği açık olarak göstermektedir.

Bir yandan dünya devrimci hareketindeki gelişme ve emperyalizme karşı, barış, ilerleyiş ve sosyalizm uğrunda yürütülen savaşın her alanında

ve bütün cephelerinde kazanılmakta olan başarılar, diğer yandan da, emperyalizmin bu harekete karşıkoyma, muzafferane ilerleyişini önleme ve kaybolan mevzilerini geri alma çabaları, proletaryanın, enternasyonal ve ulusal görevlerinin birliği sorunlarını şimdiye kadar görülmedik bir keskinlikle ortaya koymaktadır.

Çağdaş devrimci hareketin üç esas kolu arasında birlik ve işbirliği yapılmadan, dünya sosyalist sisteminde, uluslararası işçi hareketi vü ulusal kurtuluş hareketinde karşılıklı destek ve devrimci dayanışma olmadan, emperyalizm, tarihin yolundan uzaklaştırılmaz. Fakat, sınıfsal ve ideolojik-politik yapısı ne de olsa çeşitlilik arzeden bir cephede, eğer onun başlıca ve örgütlü gücü, komünist hareketi, bir bütün olarak hareket etmezse, tüm gücünü ve eylemlerini ortak amaca tâbi kılmazsa, böyle bir cephede birlik ve beraberliğe ulaşılması ciddi olarak düşünülebilir mi?

Gayet açık olarak görülmektedir ki, emperyalizme karşı savaşın en önemli aşamasına girdiği ve güc oranımızın bütün cephede yeni ilerlemelere elverişli olduğu şu zamanda, dünya devrimci sürecinin bundan böyleki sürekli gelişimi için başlıca şart, uluslararası komünist hareketinin birlik ve beraberliğidir.

Onun için, bazı işçi sınıfı müfrezelerini bir bütün olarak uluslararası komünist hareketine; şu veya bu işçi hareketinin ulusal görevlerini proletaryanın ortak görevlerine ve bütün dünya komünistlerinin ortak stratejisine; ulusal özellikleri proletarya devriminin ve komünist toplumu kuruculuğunun genel kanunlarına karşıt koyma çabalarını, uluslararası komünist hareketi ve ilerici bütün dünya kamuoyu kınamaktadır.

Proletarya enternasyonalizmi prensiplerine ihanet eden, milliyetçilik ve anti-sovyetizm mevzilerine sürüklenen sağcı ve «sol» oportünizme karşı kesin bir hücumla geçilmeksizin, proletarya enternasyonalizminin, devrimci anti-emperyalist güçlerin birlik ve beraberliğinin sözü dahi edilemez.

Proletarya enternasyonalizmi sorunu, ortak ve özel çıkarların, enternasyonal ve ulusal görevlerin doğru olarak ahenkleştirilmesi sorunları, bir sıra ülkede sosyalizmin zaferi sonucunda yeni bir unsur kazanmışlardır. Bu, dünya sosyalist sistemi çerçevesindeki partiler, sınıflar, halklar ve devletler arasında karşılıklı ilişkiler unsurudur.

Bilindiği üzere, sosyalist ülkelerde burjuvazi, bir sınıf olarak ortadan kalkmıştır. Bu ülkelerde yönetici sınıf, diğer emekçi yığınlarıyla birlikte ve komünist partisinin yönetiminde sosyalist toplumu kuran işçi sınıfıdır. Bir memlekette iktidarın işçi sınıfının eline geçtiği andan itibaren «ulus» kavramı yeni bir anlam kazanır. Çünkü halkın ezici çoğunluğunun çıkarları, yeni yönetici sınıfın, proletaryanın çıkarları ve politikası ile bağdaşır. Ve zamanla, toplumsal-politik yenileşmelerle, sanayi gelişmesi ve köy

ekonomisinin kollektifleştirilmesiyle bu çıkarlar giderek daha da birleşirler. Çünkü, birinci, sürekli sanayi gelişimi, diğer sınıf ve katların katılımıyla işçi sınıfı saflarını hızla artırır; ikinci, üretim araçları köy emekçilerinin özel mülkiyeti olmaktan çıkmıştır (onları burjuvaziye bağlayan başlıca bağ da bu idi), böylece köylü sadece çıkar bakımından değil, toplumsal durumu ile de işçi sınıfına yaklaşmıştır. Üçüncü, hızla artan aydınların safları, çoğunlukla emekçi halk arasından yetişenlerle dolmakta ve aydınların kaderi tamamiyle sosyalizm kuruculuğunun görev ve koşullarına bağlanmaktadır.

Başka bir sözle, sosyalist ülkelerde sosyalist çıkarları açıkça beliren bir sosyalist ulus oluşur, ulusun çıkarları işçi sınıfının çıkarlarıyla birleşir. Bu da, sınıfın politika, strateji ve taktiğinde ulusal ve enternasyonal görevlerin uygulanlaştırılması zorunluğunun, sosyalist ulusların ve devletlerin politika, strateji ve taktiğinde zorunlu olması demektir.

İkinci Dünya Harbi sonuna kadar Sovyetler Birliği tek bir sosyalist ülkedir. Savaşın sonuna kadar sosyalizm daha bir sıra ülkede zafere ulaştı. Ve vaktiyle Sovyetler Birliği gibi, bugün dünya sosyalist sistemi de genel proletarya dâvasının bir parçasıdır. Fakat bu kazanımlar her ne kadar büyük de olsalar, sadece amaca ulaşmaya doğru aşımış merhalelerdir.

Lenin diyor ki: «Eylemde tek bir enternasyonalizm vardır. O da, devrimci hareketi geliştirmek için fedakârca çalışmak, kendi memleketinde devrim savaşı yürütmek, böyle bir savaşı, böyle bir doğrultuyu (propaganda ile, sempati göstererek ve maddi olarak) desteklemek ve istisnasız bütün ülkelerde yalnız bu yolda mücadele etmektir» (c. 31, s. 170).

Lenin, proletaryanın, gerek zafere ulaştığı ülkelerde, gerek iktidarın henüz burjuvazinin elinde bulunduğu memleketlerdeki görevlerini işte böyle belirlemektedir.

Proletarya enternasyonalizmi prensiplerinin ihlâli, hareketimiz için daima tehlikeli olmuştur. Bir devlette yönetici bir güç olan bir parti milliyetçi mevizlere kayarsa, bu, şüphesiz, çok daha kötü sonuçlar doğurabilir. Anti-sovyetizmin devlet politikası haline getirilmesi, her şeyden önce o memlekette sosyalizmin temellerini baltalar, dünya devrimci hareketi dâvasına zarar getirir ve bunu yapanlar da uluslararası işçi hareketi içinde itibarlarını kaybederler. Maoculuk böyle bir âkıbete uğramıştır. Emperyalizmin ideolog ve stratejilerinin dünya sosyalist sisteminde «en zayıf yeri» milliyetçilikte aramaları ve gayretlerinin büyük bir kısmını bu noktaya yönelmeleri hiç de tesadüfi değildir.

Dünya sosyalist sisteminin belirmesi, dünyada tamamiyle yeni bir durum yaratmıştır. Sınıf savaşı kapitalist toplum içinde de devam ederek, iki dünya sistemi arasında, iki toplumsal-politik düzen arasında bir savaşı haline gelmiştir. Artık sadece dünya burjuvazisi değil, dünya proletaryası

da dünya çapında örgütlü siyasal, ideolojik, ekonomik ve askeri güce sahiptir. Dünya sosyalist sisteminin gücü, uluslararası proletaryanın dayandığı ve ilerde sosyalist devrimin zafere ulaşacağı her ülkede proletaryanın dayanacağı bir güctür. Dünya sosyalist sistemi, ulusal kurtuluş ve demokratik hareketin başlıca mütefiki ve desteği, yeni kurtulmuş ülkelerin bağımsızlıklarının başlıca güvencesi, dünya barışının başlıca etkenidir.

Dünya sosyalist sistemine dahil ülkeler arasındaki ilişkilerde sosyalist enternasyonalizm prensiplerinin titizlikle korunması ve bu sistemin siyasal, ekonomik ve askeri gücünün geliştirilip kuvvetlendirilmesi için durmadan savaşmak, sosyalist ülkeler komünist partilerinin değişmez bir sınıfsal ödevidir, bir parti ödevidir, ulusal ve enternasyonal ödevidir. Sosyalist enternasyonalizmin ihlali, revizyonizme meydan verilmesi, sadece sınıfın ve ulusun çıkarları için, sadece dünya işçi hareketinin temel çıkarları için değil, aynı zamanda, halkların ulusal kurtuluş hareketi için, genellikle insanlığın ilerlemesi için ciddi bir tehlikedir.

Bulgaristan Komünist Partisi, dünya sosyalist sisteminin birlik ve beraberliğinin sağlamlaşmasına, çok yönlü gücünün gelişmesine katkıda bulunmayı en başta gelen görevleri arasında saymaktadır. Biz, Bulgaristan'da başarıyla sosyalizmi kurma yoluyla ulusal ve enternasyonal görevimizi yerine getirirken, sosyalist ülkelerle, komünist ve işçi partileriyle ve dünya devrimci hareketiyle dostluk ve işbirliğimizi sağlamlaştırmak suretiyle ve uluslararası bağlarımızla, uluslararası politikamızla da ulusal ve enternasyonal görevimizi yerine getirmekteyiz. Varşava paktına ve Ekonomik Yardımlaşma Konseyine kayıtsız şartsız katılışımızın, bu bakımdan önemi büyüktür.

Bulgaristan'da sosyalizm kuruculuğu tecrübesi, bir memlekette, özellikle büyük olmayan bir memlekette sosyalizmi başarıyla kurabilmenin, ancak diğer sosyalist ülkelerle durmadan artan bağlar, işbirliği ve karşılıklı yardımlaşma sayesinde mümkün olabildiğini kesinlikle doğrulamaktadır. Pratik, her türlü «kendi başına» ekonomi politikasının zararlı bir ütopye olduğunu, dünya sosyalist sistemiyle ilişkilerde «sosyalist tarafsızlığın» milliyetçi-ayrılıkçı bir doğrultuyu haklı göstermeye çalışmaktan başka bir şey olmadığını şüphe götürmez bir şekilde göstermektedir. Sosyalist ekonomik entegrasyon, sosyalist ülkeler ekonomisinin geliştirilmesi için bir zorunluktur; bilimsel-tekniksel devrim ve ekonomilerin gitgide artan entegrasyonu çağında sosyalist ekonominin entegrasyonu, kapitalist dünyasının ekonomisine karşı sosyalist ülkeler halk iktisadiyatının tam bağımsızlığını güvence altına almak için başlıca bir şarttır.

Bizim, sosyalist ülkelerin savunma örgütü olan Varşava Antlaşması karşısındaki tutumumuz apaçıktır. Dünyanın askeri bloklara bölünmesine karşı olduğumuzu, bu blokların aynı zaman içinde feshedilmelerinden

yana olduğumuzu defalarca söylemişizdir. Fakat bu bir gerçek haline gelmedikçe, Varşava Antlaşması, anti-sosyalist ve revanşist güçler önünde başlıca engel, Avrupa ve dünya barışının başlıca koruyucusu olarak kalacaktır. Varşava Antlaşması, bir bütün olarak dünya sosyalist sisteminin ve Avrupa sosyalist ülkeler birliğinin çıkarlarına uygun olduğu gibi, bu Antlaşmaya üye ülkelerden her birinin ulusal bağımsızlığına da tamamiyle uygundur. Aynı zamanda Varşava Antlaşması, emperyalizmin, politik ve ekonomik bakımdan eskiden kendisine bağlı olan ve şimdi emperyalist bloklar dışında bulunan ülkelerden eski «haklarını» geri istemesine, dolayı ve dolaysız, engel olmaktadır.

Bütün bunlardan ötürü biz, Varşava Antlaşmasının ve Ekonomik Yardımlaşma Konseyinin bundan böyle de takviye edilmesinden yanayız ve bu uğurda azami katkıda bulunagelmekteyiz. Bu suretle de, enternasyonal ve ulusal görevlerimizi yerine getirdiğimize bütün kalbimizle inanmaktayız. Bulgaristan Komünist Partisi, «Sosyalist ülkeler arasında sıkı bir askeri ve ekonomik birlik mutlaka gereklidir, çünkü aksi takdirde kapitalistler . . . bizi ayrı ayrı çiğneyip ezerler» diyen Lenin'in tâlimatına uyarak hareket etmektedir (c. 40, s. 46).

Dünya sosyalist sisteminin kurulması üzerine, *Sovyetler Birliği'ne karşı tutum sorunu* büyük bir önem kazanmıştır. Zira, iktidarı ele almış ve memleketinde yönetici bir güç olmuş komünist partilerinin çalışmalarında ulusal görevlerle enternasyonal görevleri doğru olarak uygunlaştırmada bu tutum bir mihenk taşıdır.

Dünyada dost, düşman milyonlarca insan için, elli yıldan fazla bir zamandır komünizm ve Sovyetler Birliği, birbirlerinden bölünmez kavramlardır. Onun için partimiz Oktobr Devrimi zaferinden hemen sonra tutumunu Sovyet Rusya'nın savunulması, dünya sosyalizminin savunulması olduğu şeklinde belirlemiştir. Daha sonraları, BKP'nin yöneticisi, Komintern genel sekreteri Georgi Dimitrof, SBKP'ne ve Sovyetler Birliği'ne karşı tutumun, partilerin, hareketlerin, eylemcilerin gerçek devrimciliklerinin bir mihenk taşı olduğunu belirtmiştir. Bu en önemli enternasyonal sorun üzerinde bütün komünist hareketinin görüşü de bu merkezdeydi.

Ne yazık ki, bugün bazı memleketlerde bazı komünistler, az veya çok anti-sovyetik mevizilere geçmenin, aynı zamanda enternasyonalist kalmanın mümkün olduğuna dair «teoriler» ortaya sürmeye çalışıyorlar veya böyle izlenimler bırakıyorlar. Lenin, bu konuda şöyle demiştir: «Asıl mesele, enternasyonalizmin ilânında değildir, en zor zamanlarda bile eylemde enternasyonalist olabilme maharetindedir» (c. 31, s. 77). Maharet değil, bir istek bile göstermeyen böyle «enternasyonalist»lere ne denebilir?

Öyleleri de var ki, Sovyetler Birliği'ne karşı tutumu bir enternasyonalizm miyarı olarak kabul etmeyi, Sovyetler Birliği'ne âdeta bir «lütuf» saymak-

tadırlar. Bu kimseler, ilk sosyalist ülkenin tarihsel rolünü ve hizmetini, dünyada devrim sürecinin gelişimine katkısını unutuyorlar. Sovyetler Birliği'nin *bugün de* uluslararası komünist ve işçi hareketinin *başlıca temeli ve dayanağı*, dünya sosyalizminin başlıca gücü olduğunu unutuyorlar. Kuruluşundan beri Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği, Lenin'in şu vasiyetine sadakatle bağlıdır: «Bir memleket diğer *bütün memleketlerde* devrimin gelişmesi, desteklenmesi ve bilinçlere yerleşmesi için elinden gelenin âzamisini yapmalıdır» (c. 37, s. 304).

Fakat kendilerini komünist-enternasyonalist sayan bazı kimseler, sosyalist enternasyonalizmi, Sovyetler Birliği'nin, Sovyet komünistlerinin, Sovyet insanların tek taraflı bir görevi olarak anlıyorlar. Onlar, Sovyetler Birliği'nin varlığı ve devamlı anti-emperyalist ve gerçek enternasyonalist politikasının insanlığa sağladığı bütün ideolojik-politik, ekonomik ve askeri çıkarlardan yararlanıyorlar, fakat eylemlerinde, her zaman, bütün hallerde enternasyonalist olmakla görevli bulunduklarını hesaba katmıyorlar. Belki de bu suretle, kendi partilerine, işçi sınıflarına, kendi halkları ve memleketlerine yararlı ulusal bir politika güttüklerini sanıyorlar.

Fakat hayat gösteriyor ki, milliyetçilik ve oportünizm mevzilerine geçenler, anti-sovyetizme ayak uyduranlar ya da göz yumanlar, hem dünya çapında sosyalizmle emperyalizm güçleri arasındaki oranı, hem de kendi partilerinin, kendi işçi sınıfının, kendi halkının mevzilerini kötüleştir-mektedirler.

Ortak çıkarla özel çıkarı, ulusalla enternasyonalî uygunlaştırmada Lenin prensibini bozmanın çelik mantığı böyledir.

Bulgaristan Komünist Partisi, çağdaş komünist ve işçi hareketinde, dünya sosyalist sisteminde, çağdaş dünyada Sovyetler Birliği ile SBKP'nin önem ve rolüne en büyük değeri vermektedir. Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ile Sovyetler Birliği, BKP ile SBKP, Bulgaristan halkı ile Sovyet halkları arasındaki karşılıklı ilişkilere gelince, bunlar bilinmektedir ve gittikçe daha fazla gelişmektedir, gittikçe daha fazla yakınlaşmaktadır. Çünkü biz ulusal çıkarlarımızla birlikte şunu da hiçbir zaman unutmuyoruz: Objektif tarihsel gelişme süreci, bütün dünyamızı tek bir sosyalizm dünyasına doğru götürmektedir ve mutlaka götürecektir.

İnsanlık tarihi, işçi sınıfı savaşlarının tarihi, son yıllarda proletaryanın enternasyonal ve ulusal çıkar ve görevlerinin diyalektik birliği hakkındaki Leninist hükmü en kesin bir şekilde doğrulamıştır ve her gün de doğrulamaktadır. Çağımızın Marksizmi olan Leninizm, zamanımızdaki uluslararası komünist ve işçi hareketini açık ve derin teorik, stratejik ve taktik görüşlerle donatmış, dünya proletaryasının savaşının, uyusal kurtuluş

hareketinin, dünya devrimci sürecinin itici gücü olmuştur. Bugün sosyalizm bayrağı dünyanın dörtte birinde dalgalanmakta, güçlü bir uluslararası komünist ve işçi hareketi bütün dünyada kapitalin temellerine hücumlar yapmaktadır. Eski sömürge imparatorlukları çökmüş, enkazları üzerinde yeni, bağımsız devletler meydana gelmiştir. Bugün dünyamızda başlıca ve sözü geçen politik, ekonomik ve askeri güc emperyalizm değil, sosyalizmdir. Ve her geçen yılla güçler arasındaki oran değişmektedir. Komünizm ve ilerleme yararına değişmeye mutlaka devam edecektir.

Ve hiç şüphe yok ki, insanlığın bu büyük tarihsel kazanımları, büyük ölçüde, Leninizmin dünya komünist hareketi içindeki zaferi, komünist ve işçi partileriyle uluslararası komünist hareketinin, bir bütün olarak, proletaryanın enternasyonal ve ulusal ödevlerinin birliği hakkındaki Leninist prensipleri insanlığın kurtuluşu uğrunda yürütülen savaşa başarıyla uygulamalar sayesinde elde edilmiştir.

Bulgaristan Komünist Partisi, Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümünü, daima zaferler getiren, partimize kılavuzluk eden ve Bulgaristan'ı sosyalizm kuruculuğu yoluna götürmesi için ona tarihsel olanaklar sağlayan güçlü bilimsel komünizm öğretisinin yaratıcılarından biri olan Vladimir İliç Lenin'i derin şükran duygularıyla kutlamaktadır.

Lenin'in, enternasyonal ve ulusal ödevlerin doğru olarak uygunlaştırılması hakkındaki vasiyetine bağlı bulunan Bulgaristan Komünist Partisi, dünya proletaryasının tarihsel ödevi olan kapitalist düzeni yıkmak ve sınıfsız komünizm düzenini kurmak için yürütülen büyük savaşa, kardeş partilerle omuz omuza katılmaya devam edecektir.

Dünya sosyalizme gidiyor

YANOŞ KADAR

Tarihin uzunca bir dönemi boyunca insanlığın kaderini, dünyanın gelişme yönünü, kapitalist toplumdaki egemen sınıfın emelleri ve bu toplumun sosyal yapısındaki çelişkiler belirliyordu. Rusya'da sosyalist devrimin zafere ulaşması, daha sonra sosyalizmin bir dünya sistemi haline gelmesi, uluslararası durumu değiştirdi. Şimdi sosyalizm ve kapitalizm güçleri arasında uluslararası çapta yürütülmekte olan savaş insanlığın geleceğini belirlemekte ve çağımızın bellibaşlı çelişkilerini dile getirmektedir.

Toplumsal gelişmenin kanunlarını ve iki toplum sisteminin varlığını gözönünde bulunduran komünistler, ayrı ayrı sistemlere bağlı devletler arasındaki ilişkilerde, barış içinde yanyana yaşama ilkesini devlet politikası düzeyinde gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar. Fakat bunun yanı sıra, sosyalizmle kapitalizm arasında ideoloji, politika, ekonomi ve kültür alanlarında, toplumsal hayatın bütün kollarında dünya çapında çetin bir yarışmanın, bir sınıf savaşının yürütülmekte olduğunu da çok iyi bilmektedirler.

Kapitalizmin inanmış veya kiralık ideologları, propagandacı ve politikacıları, ta Marks zamanından beri, sosyalist fikirlerin kısa ömürlü olduğunu ispata çalışmakta, sosyalizmin uygulanışını eleştirmektedirler. Oysa sosyalizm fikirleri, sosyalist pratik ve sosyalist düzen, hayatta başarıyla imtihan vermiştir.

Sovyet egemenliği, 50 yıl önce istilâcıların saldırılarına ve daha sonraları İkinci Dünya Harbi'nin ateşleri içinde «silâhlı eleştiriye» nasıl göğüs gerip zafere ulaştıysa, sosyalizm fikirleri de burjuva filozoflarının bütün saldırılarını daima bozguna uğratmıştır. Son yirmi beş yıl içinde, yeni sosyalist ülkeler ve bu arada memleketimiz Macaristan Halk Cumhuriyeti, uluslararası dayanışmanın da yardımı ile, emperyalistlerin silâhlı veya gizli müdahale çabalarını defalarca suya düşürmüşlerdir. Bugün Viyetnam halkı bağımsız olabilmek için Amerikan emperyalistlerine ve onların uydularına karşı kahramanca savaşmaktadır. Savaş devam ediyor. Emperyalizm saldırı niyetlerinden vazgeçmiş değildir ve besbelli ki vazgeçmeyecektir. Fakat sosyalist ülkeler, yollarına azimle devam etmektedirler.

Çağımızda gerçekten sağlam teorik temellere dayanan biricik bilimsel felsefe ve dünya görüşü, Marksizm-Leninizmdir. Yeryüzündeki komünist ve işçi partilerinin, görevlerini yerine getirebilmek için, eylemlerinde Marksizm-Leninizm öğretisini ve proletarya enternasyonalizmi ilkesini klavuz edinmeleri, bunları teorik olduğu kadar pratik bakımdan da

geliştirmeleri, sınıf düşmanlarına karşı uyanık davranmaları, işçi sınıfına, emekçi yığınlarına güvenle bağlanmaları şarttır. Sosyalist ülkelerde olduğu gibi, kapitalist memleketlerde de Marksist-Leninist işçi partilerinin, en çelişmeli durumlarda, her gün karmaşık ve çetin ödevleri çözmeleri gerekmektedir. Böyle olsa da, bu partiler bütün engelleri aşarak ileri doğru yol açmaktadırlar. Çünkü, kapitalizmin can çekişen bir düzen olduğu, dünyanın başlıca gelişme yönünün, insanlığın geleceğinin sosyalizm olduğu inancı, güçlerini kat kat artırmaktadır.

Bu makalede, sadece, geçtiğimiz yolun ve bugünkü durumumuzun bazı aktüel sorunları üzerinde durmak istiyoruz.

1

XIX. yüzyılın ortalarında, «Komünist Partisi Manifesti»nin yayınlandığı dönemde kapitalizm, gelişme ve atılımlar çağını yaşamaktaydı. Serbest rekabetin artması, sermayenin içte ve dışta yayılması, dünyanın nüfuz bölgelerine bölünmesinin devamı, halkların sömürgecilik köleliği altına düşmesi, daha sonraki yılların başlıca özelliğini teşkil etti.

Proletarya için bu dönem, sınıf olarak örgütlenme, devrimci savaşlara ideolojik ve politik bakımdan hazırlanma dönemi oldu. Başlangıçta sermayeye karşı kendiliğinden yürütülen savaş, gitgide daha örgütlü bir hal aldı ve işçi sınıfı, en başta sendikalar olmak üzere, kendi örgütlerini meydana getirmeye başladı. İşçi sınıfı hareketinin siyasal savaş, kendi ideolojisine dayanmadan yürütülemezdi. İşte o sıralarda bilimsel sosyalizmi sistemleştiren ilk eser olan «Komünist Partisi Manifesti» yayınlandı. Çağdaş proletarya, XIX. yüzyılın ortalarında henüz doğuş halindedeydi. «Manifest»te güçlü bir mısraı andıran «Avrupa'da bir hayalet dolaşüyor» sözleri, tarihe yeni bir biçim verme yeteneğine sahip, başına buyruk bir gücün, işçi sınıfının siyaset alanına çıkmak üzere olduğunu müjdelemekteydi.

İki yüzyılın (XIX. ve XX.) dönüm noktasında toplumsal gelişmede yeni bir durum ortaya çıkıyordu: Kapitalist gelişmede serbest rekabet dönemi kapanıyor, tekellerin ve mali sermayenin egemenlik dönemi, emperyalist dönem başlıyordu. Pazarlar ve aşırı kârlar uğrunda mücadele şiddetlenmişti. Sermayenin burnunu sokmadığı «boş» topraklar yoktu. Bu yüzden, artık dünyayı bölüşme savaşı değil, yeni-baştan bölüşme savaşı yürütülüyordu. Kapitalist toplumda iç çelişkiler ve dış çelişkiler son hadine varmıştı. Dünya ölçüsünde bir emperyalist harbin karanlık bulutları birikmeye başlamış bulunuyordu.

Yirminci yüzyılın başlangıcında işçi sınıfı da tamamiyle başka bir duruma gelmişti. Bu dönem, sadece emperyalizm çağının değil, aynı zamanda proletarya devrimleri çağının, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının da başlangıcı oldu. İşçi yığınlarının sınıf olarak örgütlenmesi

tamamlandı; Marks ve Engels'in öğretisini gitgide daha iyi benimsiyen işçi sınıfı, sınıfsal örgütlerini kurdu ve bu suretle, fikri, maddi güc haline getirdi ve başına buyruk bir politik etken durumuna yükseldi. Politik savaş – kapitalizmin yıkılmasını ve sosyalist devrimin gerçekleştirilmesini – günün ödevi haline getiren hazırlık dönemi tamamlandı. İşçi sınıfı tarihsel görevini yerine getirebilecek yeteneklere sahip miydi? İşte asıl mesele bu idi.

I. ve II. enternasyonaller ve bunların, işçi sınıfının örgütlenmesinin ve başınabuyruk politik savaflara girişmesinin ilk aşamasında meydana getirip birleştirdikleri partiler tarihsel rollerini oynamışlardı. Fakat, devrimci teoriye ve örgütlere en fazla ihtiyaç duyulduğu bir sırada, iki yüzyılın dönüm noktasında eylemde bulunan sosyal-demokrat partilerin döneç yöneticileri, Marksist öğretiyi yozlaştırarak, partileri çetin politik savaflar yürütme yeteneğinden yoksun ettiler. Ve politik yönlerini belirleme yeteneğini kaybeden partiler devrimcilikten vazgeçtiler. İşçi hareketi revizyonizm ve oportünizmin kucağına düştü. Revizyonizmin «babası» ve baş temsilcisi Edvard Bernştayn'ın mahut «nihai amaç hiçbir, hareket her şeydir» sözleri sosyalizme ihaneti dile getiriyor ve revizyonizmin özünü ortaya koyuyordu.

Bütün ilerici insanlığın, şu sırada doğumunun 100. yıldönümünü saygıyla kutlamakta oldukları Lenin işte böyle bir durumda ortaya çıktı. Lenin'in tarihsel yüceliği yeni durumun karakterini anlamış olmasından ileri gelmektedir. Lenin, emperyalizmle, kapitalist gelişmede yeni bir çağın başladığını ortaya koydu ve bu yeni durumda işçi sınıfına yeni ödevler düştüğünü belirtti. Emperyalizmi inceliyen Lenin, kapitalizmin dengesiz gelişme kanununu keşfederek, bundan gerekli sonuçları çıkardı. «Avrupa Birleşik Devletleri şiarı üstüne» başlıklı makalesinde şunları belirtti: «Ekonomik ve politik gelişme dengesizliği, kapitalizmin şaşmaz kanunudur. Bu da, sosyalizmin, ilk önce az sayıda, hattâ bir tek kapitalist ülkede zafere ulaşabileceğini göstermektedir.» (Bütün eserleri, cilt 26, sayfa 354 Rusça).

Lenin, Marksizmi yabancı unsurlardan temizledi, XX. yüzyılın başlarındaki koşullara uygun olarak uyguladı ve geliştirdi, işçi sınıfının yeni tipte partisini örgütledi ve bu sınıfın savaflarını başarıyla yönetti.

Lenin'in teorik ve politik fikirler sistemi, bilimsel sosyalizmi pek değerli katkılarla zenginleştirdi. Bu yüzden bilimsel sosyalizme Marksizm-Leninizm denildi. Kısacası Leninizm, çağımızın Marksizmidir.

2

Lenin'in son derecede zengin olan teorik ve politik eylemlerinde, dünya sosyalizminin gelişmesine dair görüşleri ve bilimsel tezleri başlıca yeri almaktadır.

Marksizmin başlangıçtaki öngörülerine göre, XIX. yüzyılda sosyalist devrimin, en gelişmiş ülkelerde zafer kazanması gerekiyordu. Bilimsel sosyalizmin o zamanki temsilcileri, o günlerin koşullarını gözönünde bulundurarak, devrimin bütün uygar ülkelerde veya hiç olmazsa en gelişmiş kapitalist memleketlerde aynı zamanda gerçekleşeceği sonucuna varmışlardı.

Lenin'in kapitalizmin dengesiz gelişmesi kanunu hakkındaki dâhiyane tezi ve buna dayanarak, emperyalizm çağında sosyalizmin az sayıda, hattâ bir tek ülkede zafere ulaşabileceğine dair çıkardığı sonuç Büyük Oktobr Sosyalist Devriminin ideolojik temelini teşkil etmiştir. Dolayısıyla, Lenin'in bu keşfi, bütün insanlığın kaderine çözümleyici etkide bulunmuştur ve bugün de teorimizin aktüel bir unsurudur.

1917 Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi, işçi sınıfının o zamana kadar yürüttüğü savaşlar sayesinde zafere ulaşmıştır. İlk sosyalist devrim insanlık tarihinde bir dönüm noktası olmuş ve Lenin'in emperyalizme, yeni tipten partiye, sosyalist devrime, proletarya diktatörlüğüne dair öğretisini pratikte doğrulamıştır.

Sovyetler Birliği'nin varlığı, yarım yüzyıllık gelişmesi, sosyalizmin durmadan ilerlediğinin delilidir. Elli yıl içinde işçi-köylü iktidarı zafer sağlamış ve güçlenmiştir; müdahalecilerin bozguna uğratılması ve Vatandaş Harbinin sona erdirilmesiyle iç ve dış konsolidasyon sağlanmıştır; Askeri Komünizm ve daha sonraki Yeni Ekonomi Politikası, geçiş dönemindeki ekonomik sorunları çözmüştür; sosyalist plânlamanın uygulanması ve köy ekonomisinin, sosyalist temellere dayanarak yeniden örgütlenmesiyle tüm halk iktisadiyatında sosyalist mülkiyet ve sosyalist üretim ilişkileri tam zafere ulaşmış, dünyada ilk defa olarak bir tek ülkede sosyalizm kurulmuştur.

Hâlen komünizme geçiş için gerekli koşulların sağlanması uğrunda çabalar harcanan Sovyetler Birliği'nde, 1969 yılında endüstri üretimi, çarlık Rusyasının 1913'teki üretimine kıyasla 85 kat artış kaydetmiştir. Sovyet halkı dev çalışmalar sayesinde ağaç sabandan uzay gemilerine, yığınsal alfabetizlikten dünyanın en modern eğitim sistemine geçmiştir. Sovyet halkı, hayranlık uyandıran fedakârlık ve kahramanlıkları sayesinde, yeryüzünde ezilen bütün insanların biricik dayanağı ve umidi olan, dünyanın ilk sosyalist devletini kurmuş ve bütün düşmanlardan korumayı başarmıştır. Bugün Sovyetler Birliği, ekonomi ve kültür bakımından yüksek derecede gelişmiş, askeri bıkımdan yenilmez güce sahip bir dünya devletidir. Bu durumu ile uluslararası işçi sınıfının savaşlarına, bütün dünyanın gelişmesine olağanüstü etkilerde bulunmaktadır. Böylelikle, XIX. yüzyılın ortalarında ortaya çıkan ve o zamanlar pek az kimse tarafından benimsenen bilimsel sosyalizm hayatta gerçekleşmiştir.

İkinci Dünya Harbi'nden sonraki dönemde yeryüzünde yeni gelişmeler olmuş, sosyalist toplum düzeni yeni ilerlemeler kaydetmiştir. Bundan yirmi beş yıl önce Hitler Almanya'sına, faşist İtalya'ya, Japonya'ya ve onların uydularına karşı elde edilen zaferde, Sovyetler Birliği'nin rolü askeri bakımdan olduğu kadar siyasal bakımdan da büyüktür. Bir yandan, ilerici dünyanın, insanlığın o zamanki en tehlikeli düşmanı faşizme karşı kazandığı zafer, öte yandan, Sovyetler Birliği'nin güçlü varlığı ve uluslararası işçi hareketinin güçlenmesi ve demokratik hareketin gelişmesi sayesinde birçok ülkede toplumsal kurtuluş için elverişli koşullar meydana gelmiştir. Macar halkı dahil, Orta ve Doğu Avrupa halkları, daha sonra da Asya'da birçok halklar ve Küba halkı, bu koşullardan yararlanmışlardır.

Kapitalizmden sosyalizme doğru genel gelişmenin doğal sonucu olarak bu süreç, eninde sonunda, üç kıtaya yayılan ve 14 ülkeyi kapsayan dünya sosyalist sisteminin meydana gelmesine yol açmıştır. Devrimin Rusya'da zafere ulaşması üzerine, tek kapitalist dünyanın topraklarından yüzde 16'sı, sömürülen ve ezilen insanların 138 milyonu, yani yeryüzü nüfusunun aşağı yukarı yüzde 8'i kurtulmuştu. 1968 yılının başlarında yeryüzü topraklarının dörtte biri ve dünya nüfusunun hemen hemen yüzde 34'ü, yani 1.200.000.000 kişi sosyalist dünya sistemine dahil bulunuyordu. 1917'de yeni düzeni, sosyalizmi temsil eden biricik ülke olan Sovyetler Birliği, dünyadaki sanayi üretiminin yüzde 3'ten azını sağlarken, 1969 yılında sosyalist dünya sisteminin tüm sanayi üretimindeki payı hemen hemen yüzde 40'i bulmuştur.

3

Sovyetler Birliği'nin meydana gelmesi ve sonra da sosyalizmin bir dünya sistemi olması, dünyanın diğer bölgelerindeki bütün toplumsal süreçlere çok yanlı, muazzam bir etkide bulunmuş, yeryüzünün politik görünüşünü temelinden değiştirmiştir. Sosyalizmin hızla gelişmesi 50-60 yıllık bir dönem içinde üçüncü defa olarak çözümleyici değişikliklere yol açmış, yepyeni bir durum yaratmıştır. Önceleri kapitalist düzen ve emperyalizm dünyaya hâkim durumdayken, zamanla mutlak egemenliği sarsılmıştır. Başlangıçta yeryüzünün ilk sosyalist devleti, Sovyetler Birliği, dünya kapitalizminin karşısına tek başına çıkmıştı; şimdi kapitalizme, sosyalist devletlerin dünya ölçüsündeki sistemi karşı koymaktadır.

Dünya sosyalist sisteminin meydana gelmesi üzerine, sosyalizm ve kapitalizm güçleri arasındaki uluslararası sınıf savaşı, sosyalizm, ilerleme ve barış mücadelesinin başlıca dayanağı haline gelmiştir. Bu sistem, uluslararası işçi sınıfının politik ve ekonomik gücünü temsil etmektedir ve her kurtuluş hareketini paha biçilmez ölçüde desteklemekle anti-emperyalist savaşa çözümleyici gücü meydana getirmektedir.

Dünya sosyalist sistemi, herşeyden önce, kapitalist ülkelerdeki işçi hareketini, uluslararası bütün komünist ve işçi hareketini etkilemektedir. Bu sistem kapitalizmin ezgi ve sömürü olanaklarını sınırlamakta, kapitalist ülkelerdeki egemen çevrelerin eylem ve davranışlarını etkilemektedir. Dolayısıyla bu egemen çevreler, emekçi yığınlarına, dünyaya tam mâna-
sıyla hâkim oldukları zamanlarda asla ve asla razı olmadıkları tâvizlerde bulunmaktadır. Dünya sosyalist sisteminin varlığı, kapitalist memleket-
lerdeki işçi sınıfının kurtuluş savaşı için elverişli koşullar yaratmıştır. Bunun delili, bu savaşın bugünkü ölçüleridir.

Kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı, devrimci bir nitelik taşıyan öncü müf-
rezesinin yönetmenliği altında, tekeli kapitalite karşı savaşını gitgide
genişletmekte, emekçilerin ekonomik hakları uğrunda savaşı güclen-
mektedir. Evvelce, gelişmiş kapitalist ülkelerdeki grevlere yılda 8—10
milyon emekçi katılırken, 1968 yılında bunların sayısı birkaç kat artmıştır.
Önceleri bu grevler dolayısıyla yıllık iş saati kaybı 45—65 milyon iken,
1968'de 220 milyona yükselmiştir. Yığın hareketlerinde temel güç, daima
işçi sınıfıdır, fakat bu hareketlerin yığınsal temeli genişlemektedir,
kapitalizmden ümidini kesen ve çıkış yolları arayan gençliğin hareketi
küçümsemeyecek bir unsurdur. Yaşama koşullarının iyileştirilmesi ve
emekçi haklarının genişletilmesi uğrunda yürütülen savaşlar sık sık politik
bir nitelik almakta, harp aleyhtarı, emperyalizm aleyhtarı savaşlar haline
gelmektedir.

«Üçüncü Dünya»daki halkların kurtuluş savaşları gelişmiş, sömürgecilik
sisteminin çöküşü hızlanmış, önüne geçilmez süreçler haline gelmiştir.
Bunlar, ancak Sovyetler Birliği ile dünya sosyalist sisteminin ortaya çık-
maları, politik, ekonomik ve askeri alanlarda güclenmeleri sayesinde
mümkün olmuştur. 1919 yılında yeryüzü topraklarının yüzde 77.2'si henüz
sömürge ve yarı-sömürgeydi ve dünya nüfusunun yüzde 69'undan fazlası
bu yerlerde yaşamaktaydı. Özellikle son 15—20 yıl içinde büyük bir
gelişme gösteren anti-emperyalist ve anti-koloniyalist kurtuluş hareketleri
sayesinde, 1969 yılının başlarında dünyadaki sömürgelerin toprakları
bütün toprakların sadece yüzde 4'ünü teşkil etmekteydi.

Barış taraftarları ile Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin
siyasal ve askeri güçleri, emperyalizmin yeni bir dünya harbi çıkarmasına
engel olabilecek durumdadırlar. Sosyalist devletler ve özellikle Sovyetler
Birliği, karşı konulamıyacak askeri potansiyele sahip bulunmaktadır;
bu potansiyeli, halklarının güvenliğini ve dünya barışını sağlamak için
durmadan geliştirmektedirler.

Kısacası, çağımızda sosyalist sistem ve uluslararası komünizm hareketi
toplumsal ilerleyişin ve sosyalist devrimin, ulusal kurtuluşun ve barış
hareketinin bayraktarı, insanlığın geleceğinin biricik gerçek ümidi haline
gelmiştir.

Dünya sosyalist sisteminin, uluslararası işçi sınıfının, halkların ulusal kurtuluş uğrunda anti-emperyalist hareketinin birbirlerini karşılıklı desteklemeleri, ilerlemenin güçlü unsuru haline gelmiştir ve bu unsur sosyalizm ve kapitalizm, ilericilik ve gericilik, barış ve harp arasında dünya çapında yürütülen savaşın yeni koşullarını yaratmıştır.

İlerici güçlerin topu birden, bugün emperyalizmin kuvvetlerinden üstündür ve yenilmiyecek durumdadır. Güçler oranındaki bu değişiklik yeni bir yol açmıştır, insanlık bu yoldan yürüyerek ve emperyalizmi bertaraf ederek, gerçekten özgür bir dünyaya kavuşacaktır ki, böyle bir dünyada insanın insanı sömürmesi, halkların ve ulusların ezilmesi ve harpler ortadan kalkacaktır.

4

Sosyalizmin dünya çapındaki zaferi yasal bir süreçtir. Gitgide hızlanan bu süreci hiçbir güç durduramaz, önleyemez. 1917–1970 dönemi bunu ispat etmiştir. Bununla beraber bu süreç belirli iç ve dış koşullar içinde sürüp gitmektedir. Bu koşullar birbirini karşılıklı olarak etkilemekte, bizi, Marksist-Leninist açıdan doğru çözümler bekliyen yeni yeni sorunlar karşısında bırakmaktadır.

Sosyalizm, genel yasalara dayanarak gelişmektedir; bu yasaların evrensel politik ve ekonomik nitelikleri her ülkede yürürlüktedir. Bu yüzden geçmişteki farklara ve gelişme özelliklerine rağmen sosyalist ülkeler, sosyalizmin genel prensiplerini, şu veya bu ölçüde, fakat aynı zamanda ve aynı biçimde gerçekleştirmektedirler.

Avrupa'daki sosyalist ülkelerde iktidarın işçiler tarafından ele geçirilmesi, üretim ve sınıf ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi hemen hemen aynı zamanda gerçekleşmiştir. Bu ülkelerin ekonomilerinde ekstanziv gelişme tarzından entanziv tarza hemen hemen aynı yıllarda geçilmiş, ekonomiyi yönetme sisteminin geliştirilmesi meselesi gündeme alınmış, bilimsel-tekniksel devrimin halk ekonomisi üstündeki etkisi artmıştır.

Bu ülkelerde, ulusal özelliklerin ve diğer farkların dışında, sosyalist toplum düzeninin başlıca ortak nitelikleri şunlardır: Bütün sosyalist ülkelerde iktidar, işçi sınıfının elindedir, üretim araçları toplumun mülkiyetindedir, üretim ve dağıtım toplumsaldır.

Lenin, sosyalizm kurulumunun genel nitelikleri, yasaları ve ulusal özellikleri arasındaki oranla ilgili sorun'un teorisini hazırlamıştır. Genel yasalardan yararlanma, ulusal özelliklerin ve özgün koşulların bir kenara bırakılmasını değil, gözönünde bulundurulmasını gerektirir. Sosyalizm, genel yasalarla ulusal özelliklerin hep birlikte yürürlükle bulunmaları sayesinde gelişir. Komünist partilerinin ödevi, bunlar arasındaki karşılıklı ilişkileri anlamak, her ikisini de doğru bir şekilde gözönünde bulundurmak.

Sosyalist ülkelerin gerek sosyalist iktidar uğrındaki savaşta, gerekse iktidarın ele geçirilmesinden sonra – sosyalist ve daha sonra komünist toplumun kurulması mücadelesinde – elde ettikleri tecrübeler şunu ortaya koymuştur: Sosyalizm, aralıksız olarak, ancak, bilimsel sosyalizm, Marksizm-Leninizm ilkelerinin yozlaştırılmadan uygulandığı, komünist partisinin ideolojik-politik yönetici rolünün gerçekleştirildiği, işçi-köylü iktidarının güçlü olduğu, yığınlarla sağlam bağların kurulduğu ve enternasyonalizm fikirlerinin gerçekleştiği yerde kurulabilir. Tarihsel tecrübelerle sabittir ki, sosyalist ülkeler bu istekleri gerçekleştirmekle üretimde ve toplumsal alanda yeni ilişkiler meydana getirmişler, sosyalist devrimden önceki dönemde mevcut koşullarla kıyaslanamıyacak derecede büyük ekonomik, kültürel ve toplumsal başarılar elde etmişlerdir.

Sosyalist ülkelerin 14'ünde bazı ortak niteliklerin bulunması, bu memleketlerin dışarıdan zorla kabul ettirilen bir «kalıba» göre, tek «modele» göre geliştikleri anlamına gelmez. Dünya sosyalist sistemine dahil ülkelerde, yeni toplumsal düzen ulusal çerçeveler içinde gerçekleştirilmektedir. Sovyetler Birliği'nde sosyalizm özel koşullar içinde kurulmuştur; halk demokrasisi ülkelerinde ise, biçimde olduğu kadar, tempo ve usullerde de başka niteliklere şahit olmaktadır. Fakat, ulusal özelliklere, ülkenin koşullarına uyma zorunluğu, sosyalizm kuruluşunun uluslararası, genel yasalarının gözönünde bulundurulmasına sıkı sıkıya bağlıdır. Ve bunlar asla birbirine karşıt konamaz.

Macar Sosyalist İşçi Partisi'nin tecrübesi ve Macaristan Halk Cumhuriyeti'nin geçirdiği sarsıntı, sosyalizm kuruluşunda genel prensip ve yasaların çiğnenmesinin cezasız kalmıyacağını şüphe götürmez bir şekilde isap etmiştir. Bu prensip ve yasalardan sağ veya «sol» oportünizme sapmalar partinin yönetici rolünü zayıflatmakta, dolayısıyla, iktidar uğrındaki savaşı güçleştirip uzatmakta, sosyalizm yolunda gelişmeyi geciktirmekte ve hatta ülkeyi sosyalizm yolundan sapıtırabilmektedir. Sosyalizmin temel prensip ve kuruluşlarını korumak, savunmak ve geliştirmek her yerde daima bir ödevdir. Dogmatizm bu temelleri zayıflatmaya koyulduğu, revizyonizm de saldırıya geçtiği zaman biz, kendilerine karşı koymak için uluslararası ve ulusal bütün güçlerimizden yararlanmaktayız. Çünkü, eski düzenin ulusal ve uluslararası güçleri de bize saldırılarda bulunmaktadırlar.

Leninci politikayı sarsılmadan uygulayan partimiz, emekçi yığınlarının desteği sayesinde kurduğu emekçi halk iktidarını koruyup güçlendirmekte, sosyalizm kuruluşunun tamamlanmasını başarıyla yönetmekte, başında işçi sınıfının bulunduğu halkçı ulusal birliği sağlamlaştırmakta, enternasyonalizm politikasını gerçekleştirmektedir.

Dünya sosyalist sistemine dahil ülkelerle uluslararası işçi hareketinin son zamanlarda sağladıkları gelişmeler ve yaratılmış olan uluslararası durum, Marksizm-Leninizmin bilimsel bakımdan ne kadar doğru bir öğreti olduğunu ispat etmiştir. Dünya komünist ve işçi partilerinin 1957, 1960 ve 1969'da yaptıkları danışma toplantılarında, pratik tecrübeler değerlendirilip genelleştirilmiş, teori daha da zenginleştirilmiş, partilerimiz ideolojik bakımdan daha iyi silâhlendirilmiştir. Bu kazanımların değeri büyüktür. Çünkü, gelişmenin ortaya çıkardığı yeni sorunlar, bazı hallerde görüş anlaşmazlıklarına, Marksizm-Leninizme aykırı sağcı revizyonist ve bazan da «solcu» oportünist görüşlerin belirmesine yol açmıştır. Özellikle sosyalizm kuruluşunun genel, temel yasalarıyla ulusal özellikler arasındaki karşılıklı ilişkileri çeşitli şekillerde yorumlayan görüşler bunlar arasındadır.

Bu sorunlarda bazı kimseler o kadar ileri gitmektedirler ki, sosyalizm kuruluşunun genel, temel yasalarını tanımayı ve etkilerini kabul etmeyi reddetmektedirler. Bazıları, tek yanlı olarak sadece ulusal özellikleri kabul etmek suretiyle milliyetçiliğe saplanmakta; bir kısmı, halk demokrasisi ülkelerinin çoğunda «Sovyet modeli»nin gerçekleştirildiğini iddia ederek, bu «modeli» reddetmekte ve zaman zaman enternasyonalizmin tamamıyla inkârına, Sovyetler Birliği'ne, sosyalist ülkelere karşı açık siyasal muhalefete kadar gitmektedirler.

Gerçekliğin Marksist-Leninist açıdan tahlili, sosyalizm teorisi ve uygulaması, bu derecede önemli bir soruna nasıl bir çözüm getirmiştir? Dünya sosyalizminin gelişmesi çok yanlı, zengin bir süreçtir. Lenin «Marksizmin karikatürü» başlıklı makalesinde şunları belirtiyordu: «Bütün uluslar sosyalizme varacaklardır, bu kaçınılmaz bir şeydir. Fakat sosyalizme geçiş hepsinde aynı biçimde olmayacaktır. Her biri, demokrasiye şu veya bu biçimde bir yenilik, proletarya diktatörlüğüne şu veya bu biçimde bir çeşitlilik, toplumsal hayatın çeşitli alanlarındaki sosyalizm kuruculuğuna şu veya bu tempoyu getirecektir.» (BE, c. 30, s. 123).

Hiç şüphe yok ki, sosyalizm kuruculuğunda en büyük güçlüklerle Sovyetler Birliği karşılaşmıştır. Çünkü sosyalist toplum kuruluşuna, önünde hiçbir örnek bulunmaksızın, herhangi bir tecrübeye sahip olmaksızın, **düşmanlar** tarafından sarılmış, tek başına kalmış bir halde, çok çetin koşullar içinde başlamıştır. İkinci Dünya Harbi'nden sonra meydana gelen sosyalist ülkeler, çok daha az güçlükler karşısında bulunmuşlardır ve bulunmaktadır; çünkü Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin tecrübelerinden yararlanabilmekte, daha ilk adımlarında Sovyetler Birliği'nin politik ve ekonomik yardımına, onunla askeri ittifaklarına rahatça, güvenle dayanabilmektedirler.

Dünya sosyalist sisteminin gelişmesindeki özelliklerden biri de şudur: Önceki öngörülerden farklı olarak, sosyalizm, genellikle gelişmiş kapitalist ülkelerde zafere ulaşmamıştır. İşçi sınıfı, partisinin yönetimi altında ve tüm emekçi halkın desteğiyle iktidara geldiği her ülkede, görülmemiş derecede kısa bir süre içinde, yüzyılların kayıplarını telâfi etmiş ve vatandaşların yaşama düzeyini yükseltmeyi başarmıştır. Bazı kimseler bu durumdan bazı ilkesel sonuçlar çıkarmaya çalışmaktadır. Bunlara göre sosyalizm, gelecekte de az gelişmiş ülkelerde zafere ulaşacaktır. İyi ama, bunun mutlaka böyle olacağını gösteren bir yasa yoktur ortada. Komünistler, kehanetlerle uğraşmazlar. Sosyalizmin hangi yönde, hangi ülkede ve dünyanın neresinde kendisine yol açacağı, barışçı mı, yoksa barışçı olmayan yoldan mı zafere ulaşacağı, gelişmiş mi, yoksa gelişmemiş bir memlekette mi gündemde yer alacağı tamamiyle tarihsel duruma ve somut koşullara bağlıdır.

XX. yüzyıl tarihinin gidişi, yeni yüzyıla birlikte insanlığın sadece emperyalizm çağına değil, aynı zamanda proletarya devrimleri çağına girdiğini ortaya koyan Lenin'in haklı olduğunu ispat etmiştir. Tüm kapitalist toplum, sosyalist değişimler için olgun bir hale gelmiş bulunmaktadır. Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi zaferini, Sovyetler Birliği'nin meydana gelişini, dünya sosyalist sisteminin kuruluşunu, sömürgecilik sisteminin çöküşünü sağlayan yol, sosyalizmin dünya çapında zaferine doğru yönelmiştir.

Sosyalizmin çeşitli biçimleri, gelecekte her halde daha belirgin olarak ortaya çıkacaktır. Sosyalist ilerleme yoluna, sosyalist gelişmeye ne kadar fazla sayıda memleket katılırsa, görünüş, bütün yönleriyle daha iyi aydınlanacaktır. Çünkü her ülke kendine özgü politik, ekonomik, kültürel ve toplumsal gelişmeleri beraberinde getirmektedir. Fakat aynı zamanda, genel yasalarla ulusal özellikleri uygunlaştırmının da önemi artmaktadır.

Biz Marksistler, gerçekte varolmayan şeyden, yani sosyalizm kuruculuğu konusundaki «tek modelcilik» suçlamasından ne diye korkalım? Her toplumsal düzenin kendine özgü genel-temel yasaları vardır. Kapitalistler bu meselede alabiliğine pişkindirler. Zira, devlet yapısı, gelişme tempoları ve gelişme tarzları alanında kapitalizm de çeşitli biçimler meydana getirmiştir. Cumhuriyetler, krallıklar, parlamento sistemiyle krallık sistemi karmaları, askeri diktatörlükler, krallık maskesi altında cunta iktidarları, imparatorluklar, prenslikler, tek veya çok parti sistemine sahip kapitalist ülkeler ve daha sayılması mümkün birçok biçimler mevcuttur. Bununla beraber kapitalizmin de, genel nitelikleri vardır. Bu ortak niteliklerin bellibaşlıları şunlardır: Burjuvazinin siyasal iktidarı, üretim araçlarının kapitalist özel mülkiyeti, üretimin toplumsal karakterine taban tabana zıt özel benimseme ve sömürü sistemi.

Sosyalizmin gelecekte zafere ulaşacağı ülkelerde yukarıda söz konusu edilen karakteristik niteliklerin başka biçimlerde ortaya çıkacakları

düşünülebilir. Fakat muhakkak olan bir şey varsa, o da, **sosyalist devrimin, ancak, tekelci sermaye ile müttefiklerinin egemenliğine son verildiği, barışçı ya da barışçı olmayan yoldan işçi sınıfı ile müttefikleri iktidara geldikleri, temel üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti kurulduğu zaman gerçekleşecektir.**

Sosyalist gelişme yoluna girecek olan halklar, **herhalde, bizlerden, yani halk demokrasisi ülkelerindeki emekçilerden daha az güçlüklerle karşılaşacaklardır. Çünkü, sadece Sovyetler Birliği'nin değil, dünya sosyalist sisteminin de zengin tecrübelerinden, bu sistemin politik, ekonomik ve askeri gücünden yararlanabileceklerdir.**

6

Dünya sosyalist sisteminin başına buyruk ve **bağımsız memleketleri, ölçüleri bakımından uluslararası bir nitelik alan sınıf savaşı koşulları içinde gelişmektedirler. Şunu gözönünden kaçırmamamız gerekir: Kapitalizm daha uzun süre varlığını sürdürecektir ve sosyalizm, ileride de, kapitalizmin yanısıra gelişecektir.**

Emperyalizm, artık, sosyalizm güçlerini ezecek durumda değildir, ama sosyalizmin yayılmasına çılgınca karşı koymaktadır. Emperyalizm, önceleri olduğu gibi bugün de sosyalist ülkelerde emekçilerin iktidarını devirmek niyetinden vazgeçmiş değildir, sadece bu amaca varmak için gerekli taktiklerini değiştirmiştir. Zamanımızda sosyalist ülkelerin iç düzenlerini bu alanda, her şeyden önce politik manevralara, ideolojik keşmekeş ve sosyalist ülkeler arasındaki ilişkileri bozmak için çabalar harcamakta, yaratma çabalarına, ekonomik baskılara ve sızmalara başvurmaktadır. Emperyalizm, sosyalist memleketler arasındaki birliği bozmak, bu ülkeleri Sovyetler Birliği'ne karşı yöneltmek sevdasıdır.

Restorasyon amacını güden karşı-devrimci politika, milliyetçiliği kuvvetlendirmek, ulusal çıkarlarla uluslararası çıkarları karşı karşıya getirmek, sosyalist ülkeleri «liberalleşme» yoluna itmek için **çaba** harcamaktadır. Bu manevralar sosyalist ülkeler için tehlikelidir.

Tarihsel tecrübeler, milliyetçiliğin uluslararası işçi sınıfının saflarına da sızabileceğini, hattâ parti, enternasyonalizm yolundan **saptığı** takdirde, sosyalist ülkelerde bile elverişli zemin bulabileceğini göstermiştir. Çünkü milliyetçilik kalıntıları, emperyalizmin sızmaları ve **toplumdaki geçiş döneminin etkisiyle yeniden canlanmaktadır. Milliyetçilik zemini üzerinde sosyalizm dâvasına zararlı anlaşmazlıklar ortaya çıkabilir ve çıkmaktadır; fakat bunlar, iki toplumsal sistem arasındaki savaşın kesin sonucunu değiştirmemektedir.**

Bu durumda, sosyalist ülkelerin, dünya sosyalist sisteminin nasıl geliştikleri, politik ve ekonomik bakımlardan nasıl ilerledikleri, askeri

bakımdan nasıl güc kazandıkları, sosyalizm kuruluşu tecrübelerini toplumun ortak dâvası haline getirmeyi ne ölçüde başardıkları meselesi büyük bir önem kazanmaktadır. Bütün bunlar sosyalist memleketlerdeki Marksist-Leninist partilerin, komünistlerin kendi halkları ve memleketleri karşısında olduğu kadar, bütün insanlık karşısında da tarihsel sorumluluklarını artırmaktadır.

Sosyalizm, gelecekte de ulusal çerçeveler içinde gelişecektir, ama emperyalizm varoldukça ayrı ayrı ülkelerin iyice gelişmeleri, ancak sosyalist ülkeler topluluğu tarafından güvence altına alınabilir. Bundan dolayı, gelecekte sosyalist ülkeler arasındaki birliği sağlamlaştırmak, aralarındaki işbirliğini geliştirmek birinci ödevimiz olacaktır. Halklarımız için en iyi ulusal politika da budur.

Komünist devrimciliğinin esas ölçüsü şudur: Milliyetçilik ve enternasyonalizm sorunlarını kim, hangi parti çözümlemekte ve nasıl çözmektedir, ulusal ve uluslararası, genel ve özel çıkarlar sorununa Leninist öğretiyi nasıl uygulamaktadır, küçük burjuva «devrimciliği»ne ve reformizme karşıt Leninist fikirleri hayata geçirmekte midir?

7

Uluslararası komünist ve işçi hareketinin, dünya sosyalist sisteminin bundan sonraki gelişmesini güvence altına almak için, enternasyonalist birlik ve beraberlik şarttır. Bunun için de uluslararası çaptaki savaşla ilgili sorunları açıklığa kavuşturmak gerekir. Komünist ve İşçi Partileri 1969 Moskova Danışma Toplantısında, ilkeler üzerinde yapılan açık görüşmelerde ortaya çıkan ve gitgide güçlenen görüş birliği dünya sosyalizminin kuvvetlenmesine, otoritesinin artmasına etkili yardımda bulunmaktadır.

Dünya komünist ve işçi hareketi tarihinin bütün dönemlerinde işçi hareketinin çeşitli uluslararası örgütleri olmuştur ve bunların hepsi de ödevlerini yerine getirmiştir. I. ve II. Enternasyonal ve III. Komünist Enternasyonal gibi örgütlerin her biri kendine özgü tarihsel bir önem taşımıştır. Bugün böyle bir uluslararası örgüt gerekli değildir, ama komünist ve işçi partilerinin gelecekte de sistemli ve çok yanlı olarak tecrübe değiş-tokuşunda bulunmaları, eylemlerini koordine etmeleri lâzımdır.

Dünya komünist ve işçi partilerinin uluslararası danışma toplantıları bunun en başarılı yoludur. 1969'da Moskovada yapılan danışma toplantısı, birliğin kuvvetlendirilmesi yolunda ileri doğru atılan önemli bir adımdır. Bu toplantının kararları, dünya durumunu, uluslararası güçler oranında meydana gelen kökten değişiklikleri, sosyalizm kuruluşunun önünde duran ödevleri ve insanlık için en aktüel olan ve çözüm yolu bekleyen sorunları gözönünde bulundurarak, ödevlerini yerine getirmelerinde komünistlere yardımcı olacaktır.

Sosyalist demokrasiyi geliştirmek, ekonomide verimliliği artırmak, bilim, kültür ve öğretimde daha yüksek düzey sağlamak, sosyalist toplum bilincini yükseltmek, Macar Sosyalist İşçi Partisi'nin teorik olduğu kadar pratik bakımdan da birinci dereceli devleridir. Sosyalist ülkelerle işbirliğini genişletmek, bu işbirliğini, sosyalizmi kuran halkların ve ortak enternasyonal dvamızın yararına daha yüksek aşamaya ulaştırmak daimi devimizdir.

Emperyalizm, tabiatının ayrılmaz bir parçası olan askeri işgaller, aralıksız saldırılar, sömürü hevesleri ve binbir tehdit eğilimiyle gerginliği sürdürmektedir. İnsanlık için bu durumdan kurtuluşun biricik yolu sosyalizmdir.

Kanımızca, komünist ve işçi partilerinin, herşeyden önce, teorik bakımdan sapasağlam durumda olmaları gereklidir. Marksizm-Leninizm dünya komünist hareketinin teorisidir ve her parti, bu teoriyi, kendi tecrübeleriyle zenginleştirmektedir. Marksizm-Leninizm günlük çalışmalarda, komünist ve işçi partilerinin savaşında, dünya sosyalist sistemine dahil ülkelerin gelişmesinde, dünya sosyalizmde güvenilir bir kılavuzdur. Her partinin enternasyonalist devi, bütün gclerin birleşmesini sağlamak suretiyle, Marksizme aykırı görüşlerin, sağcı revizyonizmin ve «solcu» oportünist eğilimlerin yokedilmesi uğrunda çalışmaktır. Sınıf düşmanının, fikir anlaşmazlıkları yaratmak için sarfettiği çabaları boşa çıkardıktan sonra, milliyetçiliğe karşı, enternasyonalizm ve gerçek vatanseverlik uğrunda savaş yürütmemiz kolaylaşacaktır.

Gerçek Marksistler, geek Leninistler sosyalizmin hızla gelişme koşullarının olgunlaştığı, sosyalizmin dünyanın gelişmesinde başlıca doğrultu haline geldiği çağımızda yürütülen sonuç belirleyici savaşta taşımakla yükümlü oldukları bu büyük sorumluluğu ancak ve ancak bu suretle üzerlerine alabilirler.

Leninizm ve Yunanistan Komünist Partisi'nin tarihsel tecrübesi

KOSTAS KOLİYANİS

Ağır illegal koşullar içinde çalışan, faşist askeri cuntanın hapisane ve toplama kamplarında çürüyen veya mülteci hayatı yaşayan Yunan komünistleri, bütün dünyadaki milyonlarca komünistle birlikte, çağımızın en yüce düşünürü ve insanlık tarihinde yeni bir çağ açmış bulunan Büyük Oktobr Sosyalist Devriminin esinleyicisi, örgütcüsü ve önderi, dünyanın ilk sosyalist devletinin kurucusu Vladimir İliç Lenin'in 100. doğum yıldönümünü kutlamaktadırlar.

Düşünce ve eylem alanlarında bir dev gücüne sahip olan Lenin dünya proletaryasına önder olmuştur. Onun adı, emekçilerin kalbinde yaşıyor ve yaşayacaktır. Ölümsüz Leninizm öğretisi, halkları, sömürü prangalarından kurtuluşa, yeni bir toplumu, komünist toplumunu kurmaya götüren savaş yolunu aydınlatıyor ve aydınlatacaktır.

Lenin, Marks ve Engels'in öğretisini geliştirdi ve aynı zamanda yaratıcı bir şekilde zenginleştirdi. Leninizm, çağımızın Marksizmi oldu.

Hayat hergün ispatlıyor ki, Leninizm teorisi ve pratiğinin temel ilkeleri, Kautski ve öteki revizyonistlerin «Rus mucizesi»ne dair malûm görüşlerini tekrar eden çağdaş oportünistlerin iddia ettiği gibi, yalnız şu veya bu parti için değil, bütün partiler için önemlidir.

Yeni tip bir parti konusundaki Lenin öğretisi, komünist ve işçi partileri için paha biçilmez bir önem taşımaktadır.

Kapitalizmin, gelişmesinde en yüksek aşamaya, emperyalizm aşamasına girdiği XIX. yüzyılın sonlarında ve XX. yüzyılın başlarında dünyada meydana gelen koşullar içinde devrimci dehâsiyle Lenin, işçi sınıfını tarihsel ödevini gerçekleştirmeye doğru yöneltmeye yetenekli olan yeni tip bir parti kurmanın mutlak bir zorunluk olduğunu kesinlikle anlamıştı.

Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde kapitalizmin burjuva-demokratik özgürlükleri koşullarında ve nisbi bir sükûnet içinde geliştiği bir dönemde kurulan işçi partileri, burjuva ideolojisi tarafından yozlaştırılmışlardı. Örgütsel bakımdan zayıflayan bu partilerin emperyalizm çağında ve sınıf savaşının şiddetlendiği koşullarda devrimci bir rol oynayacak durumda olmadıkları anlaşılmıştı. Teoride Bernştaynçılık, uygulamada Mileranizm, proleterya diktatörlüğünün Kautski ve II. Enternasyonalin öteki liderlerince açıkça reddedilmesiyle birleşti ve bu durum, zaten burjuva milliyetçiliği ve işçi sınıfının çıkarlarına ihanet mevzilerine geçmiş olan bu partilerin iflâsına yol açtı. Daha sonraları Birinci Dünya Harbi karşısındaki tutumları, bunları, işçi sınıfının gerçek partileri olarak tam bir politik yıkıma sürükledi.

Yeni tarihsel durumu diyalektik olarak inceliyen Lenin, 1902 yılında: « . . . Verin bize devrimciler örgütünü, Rusyayı altüst edelim!» demişti (Bütün Eserleri, cilt 6, sayfa 127, Rusça).

Dünya proletaryasının dâhi önder ve öğretmeni, egemenlik, sosyalizm ve komünizmi kurma savaşında örgütçü ve yönetici rolü oynayan işçi sınıfının politik partisine dair Marks ve Engels öğretisini sadece yaratıcı bir şekilde geliştirip tamamlamakla yetinmedi, aynı zamanda, mücadele arkadaşlarıyla birlikte dünyada yeni tip ilk partiyi, sosyal devrim ve proletarya diktatörlüğü partisini, şanlı Bolşevik Partisi'ni kurdu.

Marksizm ilkelerini ve bu öğretinin devrimci muhtevasını sürekli olarak savunan Lenin partisi, kurulduğu günden beri oportünizme karşı uzlaşmaz bir mücadele yürütmektedir. Bolşevizm, her şeyden önce sağ oportünizmle ve onun öteki yönü olan küçük burjuva «devrimciliği» ile savaşta doğdu, gelişti ve çelikleşti.

V. İ. Lenin şunları yazmıştır: «Proletaryayı zafere hazırlanmak için gerekli şartlardan biri de, oportünizme, reformizme, sosyal-şovenizme ve benzeri burjuva etkileri ve akımlarına karşı sürekli, ısrarlı ve amansız bir mücadele yürütülmesidir. Çünkü proletarya kapitalizm koşullarında savaştığı sürece bunlar ortaya çıkacaktır. Böyle bir mücadele yürütülmeden ve işçi hareketinde önceden oportünizme karşı tam bir zafer elde edilmeden, proletarya diktatörlüğünün sözü bile edilemez. Bolşevizm, 1903–1917 yıllarında önceden zaferler kazanmayı, proletarya öncüsü olan partiden menşevikleri, yani oportünistleri, reformistleri, sosyal-şovenistleri amansızca kovmayı öğrenmeseydi, 1917–1919 yıllarında burjuvaziyi yenemezdi» (BE, c. 40, s. 24).

Gerçekten de Ekim Devrimi ve onu izliyen olaylar, Lenin'in haklı olduğunu gösterdi.

Yalnız Lenin'in kurduğu, uzun yıllar eğitip yetiştirerek başında bulunduğu Parti sayesinde, ölümsüz Leninist öğretisi sayesinde, Rusya proletaryası, Ekim Devrimini yapabildi, yeni düzeni daha beşiğinde boğmaya yeltenen uluslararası gericiliğin silâhlı müdahalesini başarıyla püskürttü, çarlık Rusyasındaki halkı karanlıktan ve geri kalmışlıktan kurtararak sosyalizmin zaferine giden yola yöneltti.

İnsanın insanı sömürmesini ilelebet ortadan kaldırmış olan dünyanın ilk Sosyalist devletinin yenilmez gücü, İkinci Dünya Harbi zamanında insanlığın verdiği büyük sınavda en parlak bir biçimde ortaya çıktı. Kahraman Sovyet halkı, yüce Bolşevik Partisi'nin yönetiminde, eşine raslanmadık güçlükleri yenerek ve harbin başlıca ağırlığını omuzlarında taşıyarak, Hitlerci Almanya'nın ve müttefiklerinin kuvvetlerine öldürücü darbeler indirdi. Yalnız komünizme karşı 'beslediği kinle gözü dönmüş kişiler, Sovyet halkının verdiği sayısız kurbanlar konusunda susabilir,

onun, bütün insanlığa yaptığı paha biçilmez hizmetlerini ve hitlerizmin yenilgisindeki sonuç belirleyici katkısını reddeder veya küçümseyebilirler. Bütün dünya halkları ve bu arada Yunanistan halkı, yüce Sovyet halkına neler borçlu olduklarını unutmuyorlar. Hiçbir zaman da unutmayacaklardır.

1918 yılının Kasım ayında kurulan Yunanistan Komünist Partisi (YKP), Ekim Devrimi ve Lenin öğretisinin direkt etkisi altında ve böyle politik örgütlerin meydana gelmesi için gerekli koşulların olgunlaştığı çeşitli ülkelerde kurulmuş olan Leninist tipte yeni partilerden biridir.

YKP'nin tarihi ve eylemleri, 51 yıllık varlığı süresince edindiği olumlu ve olumsuz tecrübeleri, genel olarak Marksizm-Leninizm teorisinin ve özellikle yeni tip bir parti konusundaki Leninist öğretinin memleketimiz için de doğruluğunu daima onaylamıştır.

Yunan komünistleri, kendi tecrübeleriyle şuna inanmışlardır ki, savaşın hangi koşullarında ve aşamalarında olursa olsun, *birleşmiş, iyice örgütlenmiş, teori ile silâhlanmış ve örgütsel bakımdan birlik halinde olan bir komünist partisinin, Lenin'in sözünü ettiği böyle yeni tip bir partinin var olması zorunludur.* Yalnız, demokratik santralizm ilkeleri temeli üzerinde eylemde bulunan böyle bir parti, bütün güçlüklerle karşı koyabilir, bütün engelleri aşabilir, işçi sınıfını kendi saflarında birleştirir, yığınlara önderlik ederek tarihsel ödevini yerine getirebilir. Komintern'in İkinci Kongresi kararlarında «Komünist partisi, işçi sınıfının bir kısmıdır, onun en ilerici, en bilinçli ve bu nedenle de en devrimci kesimidir» deniliyor. Aynı kararlarda şunlar belirtiliyor: «Komünist Partisi, işçi sınıfının en ilerici kesimini, proleter ve proleter olmayan yığınları doğru yola yönelten ve yöneten örgütsel ve siyasal bir kalıdır.»

İşçi sınıfının partisi olarak komünist partisi, Marksizm-Leninizm, proletarya enternasyonalizmi öğretisi ve ilkelerine daima bağlı kalmalı, devrimci teorinin temizliğini savunmalı, Leninist fikirler temeli üzerinde stratejisini, politika ve taktiklerini hazırlamalı, ulusal-yurtseverlik ödevleriyle enternasyonalizm ödevlerini doğru bir şekilde birleştirmeli, her çeşit nasyonalizm ve şovenizm belirtilerine, her türlü sağcı oportünist, likidatör-revizyonist, aşırı solcu ve sekte görüşlere karşı, her çeşit anti-marksist ve anti-leninist akımlara karşı şiddetle savaşmalıdır. Tarihsel tecrübe, komünist partilerinin, bu akım ve sapmalara, Marksizm-Leninizmi revize etme denemelerine karşı yürütülen uzlaşmaz savaşta çelişkeşip güçlendiklerini ispat etmiştir.

YKP bu kuralın dışında değildir. Partimiz, kurulduğu günden beri, Leninizm ilkelerini, örgütsel ve ideolojik sağlamlaşmasını, izlediği doğrultunun devrimci nitelik ve temizliğini korumak için her türlü oportünist akımlara ve revizyonist etkilere karşı sürekli bir savaş vermektedir.

Faaliyetinin ilk yıllarında (1918–1924 döneminde) Komünist Partisi, İkinci Enternasyonal'in oportünizmine, Yunanistan'da «ilk önce eğitim ve öğretim, sonra eylem» şiarıyla eylemde bulunan «komünizm» grubu taraftarlarına, «legalist»lere, diğer oportünist ve reformist unsurlara karşı savaşmak zorunda kaldı. Bu savaşta, Leninizmin örgütsel ilkelerine dayanılarak, YKP'nin yeni tip bir parti haline getirilmesi yolunda ilk adımlar atıldı.

Daha sonraları, Pangalos diktatörlüğü döneminde (1925–1926) Yunanistan'da demokratik hareketin karşılaştığı büyük güçlükler ve uğradığı takibatin etkisi altında YKP saflarında ve özellikle parti yönetiminde küçük burjuva oportünistleri ve likidatörler belirdi. Bunlar, partinin dağıtılmasını hedef tutan teoriler öne sürüyorlardı. Bu «teori»lere göre, «seçkin» ve «tahsilli» kişiler tarafından «ciddi» bir parti kurulmalı, hizipçilik faaliyetine serbestlik verilmeli, partinin örgütlenmesinde tüzük prensipleri diye bir şey olmamalıydı.

Yunanistan'da komünistlerin ve Komünist Gençlik Örgütleri Federasyonu üyelerinin ezici çoğunluğu, likidatörleri ve onlarla birleşen sentristleri parti saflarından kovdular. Böylece, partiyi Marksizm-Leninizm prensipleri temeli üzerinde ideolojik, politik ve örgütsel bakımdan güçlendirme yönünde yeni bir adım atıldı.

Komünist Enternasyonal'nden gördüğü yardım (Komintern Yürütme Kurulu tarafından YKP'ne 1931 yılının Kasım ayında yapılan çağrı) sayesinde YKP, gruplara ayrılarak prensipsiz bir hizipçilik mücadelesi yürüten parti yönetiminin 1929–1931 yıllarında kendisini sürüklediği bunalımdan kurtuldu. YKP, hizipçilik tartışmalarına son vererek eskiden çiğnenmiş olan demokratik santralizm prensiplerini uygulamak suretiyle parti disiplinini kuvvetlendirdi, sağ ve «sol» oportünizme karşı kesin bir savaş açtı. Ve bunun sonucu olarak parti faaliyetinde köklü bir dönüşüm oldu. YKP Merkez Komitesi'nin 1934 yılı Ocak ayında yapılan VI. Plenumu, ülkedeki durumu Marksist bir tahlilden geçirdi, parti strateji ve taktiğini hazırladı.

Partimizin tarihinde bu plenumun özel bir yeri vardır. Zira, plenumda, Yunanistan'da devrimin niteliği ve itici güçleri ilk defa belirlendi ve ulusal bağımsızlık sorunu, yarı feodal ilişkiler kalıntılarının ortadan kaldırılması, sanayileşme ve diğer en önemli sorunlar somut olarak ele alındı.

Böyle bir strateji ve taktikle donatılan YKP, işçi sınıfının önemli bir kesimini saflarında birleştirmeye, köy ve şehirlerde geniş emekçi yığınları arasında etkisini yaymaya, işçi sınıfıyla halk yığınları tarafından girilen büyük eylemlere öncülük etmeye muvaffak oldu.

Komintern'in tarihsel Yedinci Kongresi'nde alınan kararları Yunanistan koşullarında yaratıcı bir biçimde uygulayan YKP, faşizm tehlikesine karşı,

demokratik özgürlükleri savunma mücadelesinde savaş bayrağını yükseltti. Parti, bütün anti-faşist, demokratik örgütleri, Ortak Demokratik Cephe'de birleşerek, krallığın hartlatılması ve faşist diktatörlük kurulması çabalarına karşı, emekçilerin çıkarların savunmak için mücadeleye çağırdı. Bu politik doğrultuya uygun olarak güçlü bir anti-faşist hareket gelişti. Fakat İngiliz emperyalizmi tarafından aktif olarak desteklenen gerici güçler, 4 Ağustos 1936'da faşist Metaksas diktatörlüğünü kurmaya muvaffak oldular. Bu güçler, üledeki geniş halk hareketini ortadan kaldırmak amacını güdüyorlardı.

Monarşist-faşist Metaksas diktatörlüğü, YKP için ağır bir sınav niteliğini taşıyordu, fakat parti, uğradığı takibat ve yediği darbelerle ezilmedi, güçlükleri göğüsledi . . . Ve faşist mihver devletleri yurdumuzu işgal ettikleri zaman, parti, güçlerini yeniden seferber etti, ölümsüz kahramanlıklarla dolu ulusal mukavemet hareketinin başına geçti.

YKP, işçi sınıfının hemen hemen tümünü, köylülerin büyük bir kısmını ve diğer emekçi tabakalarını etrafında birleştirdi. Yunanistan halkının geniş sosyal tabakalarını, hitlerci faşist işgalcilerle ve onların yerli uşaklarına karşı yürütülen savaşa seferber etti. Bu, Yunanistan'ın tarihinde halkçı güçlerin ilk olarak kurdukları gayet geniş bir cepheydi. Özünü YKP'nin teşkil ettiği Ulusal Kurtuluş Cephesi (EAM) bayrağı altında bir milyon altıyüz bin Yunan yurtseveri toplandı, Halk Kurtuluş Ordusuna (ELAS) bağlı 135 bini aşkın gerillâcı, işgalcilerle silâh elde çarpıştı. Bu mukavemet hareketi, 1821-1829 Ulusal Kurtuluş Ayaklanmasından bu yana Yunan halkı tarafından girişilen en büyük ve tarihsel kahramanlık hareketiydi. Böylece halkımız, diğer Avrupa halklarınca girişilen en yığinsal mukavemet hareketinin saflarında yer alması bulunuyordu.

Yunan halkı, emsalsiz bir fedakârlık ve yiğitlikle savaştı, pek çok kurban verdi. Balkanlar'da Sovyet ordusu tarafından kazanılan zaferlerin meydana getirdiği elverişli durumda halkımız, 1944 yılında İngiliz emperyalistlerinin müdahalesine başarıyla karşı koydu ve Yunanistan'ın özgürlük ve ulusal bağımsızlığını kazanıp güçlendirmek için koşullar yarattı. Fakat, Yunan halkı, o zamanki YKP yönetimince işlenmiş olan hatalar, başlıca sağcı nitelikteki yanlışlıklar yüzünden, bu savaşının meyvelerini toplıyamadı. O yönetim, Britanya emperyalizminin kuvvetlerini olduklarından fazla görüyor, ulusal kurtuluş hareketinin güçlerini küçümüyordu. İşçi sınıfının, halkın güçlerine, ülkede mukavemet hareketi tarafından kurulan halk organlarının gücüne, bunların, İngiliz emperyalizmine karşı koyarak iktidarı elde tutabileceklerine inanmıyordu. YKP'nin o zamanki yönetimi, bilhassa bundan ötürü, Lübnan, Kazert ve Varkiz anlaşmalarını imzalamak suretiyle emperyalistlere ve ulusal plütokrat oligarşiye affedilmez tâvizler vermeye razı oldu. Böylece halkçı demokratik hareketin yenilgisini ve eski gerici rejimin canlanmasını kolaylaştırdı.

Partimiz, her türlü sapmalara karşı çıktığı, sağcı veya «solcu» nitelikte yanlışlıklardan kaçındığı ve Marksist-Leninist öğretiyi doğru uyguladığı zamanlarda çalışmalarında daima başarılarla ulaşmıştır. Ve tersine, partinin karakteri ve doğrultusu, sağcı ya da «solcu» oportünizm tarafından ideolojik ve politik tahriflere uğratıldığı zamanlarda YKP, acı sonuçlar veren başarısızlıklara uğramıştır.

YKP'de, 1944 yılının Aralık ayındaki silâhlı emperyalist müdahalesinden sonra da Leninist öğretisi ve parti hayatı ilkeleri çiğnendi.

Bu dönemde parti yönetimi ülkedeki durumu doğru olarak değerlendiremedi, Mart 1946 Parlamento seçimlerine katılmadı ve silâhlı savaş için gerekli koşullar bulunmamasına rağmen böyle bir mücadele kursu izleme kararı aldı. Bütün bunlar, halkçı demokratik hareketi ezmek için işi silâhlı çatışmaya doğru var gücüyle iten uluslararası ve yerli plütokrat oligarşiye yardım etti.

YKP'nin 1961'de yapılan VII. Kongresi partimizin böyle bir siyasal doğrultu izlemesinin yanlış bir hareket olduğunu, çünkü 1944 Aralık yenilgisinden ve 1945 Varkiz anlaşmasının imzalanmasından sonra da demokratik hareket güçlü kalmasına rağmen, silâhlı savaş için gerekli koşulların henüz yeteri kadar olgunlaşmamış bulunduğunu belirtti. Yığınlar, barışçı, demokratik gelişme taraftarıydı ve bunun imkânsız olduğuna ve ortada yalnız silâhlı savaş yolu kaldığına henüz kaani değildi. Öte yandan, silâhlı eylemler için gerekli örgütsel ve teknik hazırlık yapılmamıştı. Bütün bunlar, savaş sonucunu önceden belirle-mişti. Yönetimce işlenen hatalara ve savaşın sonucuna rağmen, Yunan Demokratik Ordusu (DSE) haklı bir savaş yürüttü. Bu savaş, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyal ilerleme uğrunda Yunan halkının uzun yıllar verdiği çetin savaşlardan biridir.

Fakat 1949 Ağustos yenilgisinden sonra da, partinin ve halk yığın-larının güçlenmelerini engelleyen solcu-sekter bir politika izlendi. YKP'nin o zamanki yönetimi, başarısızlıklarını gizlemeye ve yanlış politikasını haklı göstermeye çalışarak Leninist ilkeleri ve parti hayatı normlarını çiğnedi.

1956 Martında toplanan Merkez Komitesi ve Merkez Kontrol Komis-yonunun VI. Geniş Plenumu, YKP'ni bu bunalımdan kurtardı. Plenum, VIII. Kongreden 1956 yılına kadarki dönemde partinin yürüttüğü faaliyeti her yönden değerlendirdi ve stratejik doğrultusunu belirledi. Parti için-deki anormal durumu ortadan kaldırdı ve parti çalışmalarında Leninist ilkelerin yeniden yürürlüğe girmesini sağladı.

VI. Plenumla başlayan dönüşüm, işçi sınıfı ve demokratik hareket güçlerinin kısa bir zaman içinde tekrar bir araya toplanmalarına yardım etti. YKP, işçi sınıfı ve geniş halk yığınlarıyla bağlarını, gerici güçlere

ve yabancı emperyalizme karşı savaşta eylem birliğini güçlendirdi. Halk yığınları arasında YKP ve solcu güçlerin itibar ve etkisi arttı. Bu durum, 1958 Mayıs seçimlerinde açıkça belli oldu. Bu seçimlerde EDA, işbirliği yaptığı güçlerle birlikte oyların % 25'ini ve Parlamentoda 79 milletvekiliği elde etti.

Solcu güçlerin itibar ve etkisinin artması karşısında endişeye düşen gerici güçler, başlıca solcu güçleri yenilgiye uğratmak için polis devletini güçlendirme tedbirleri aldılar, terörü daha da şiddetlendirdiler. Karamanlis hükümeti iktidarda kalabilmek için politik teröre de başvurdu. Bu hükümet, milletvekili ve Uluslararası Gerginliği Azaltma ve Barış Mücadelesi Yunan Ulusal Komitesi Başkan Yardımcısı Grigoris Lambrakis'i öldürttü. Yunan halkı, bu cinayeti kinle karşıladı. Teröre ve olağanüstü polis tedbirlerine rağmen Lambrakis'in cenaze törenine yarım milyon kişi katıldı. Cenaze töreni sağcı cepheden kaatillerin eylemlerine karşı protesto gösterisi halini aldı. Bir kaç gün sonra, Ulusal Radikal Birlik Partisi (ERE) hükümeti istifa etti. Daha sonra, 1963 Kasımında ve 1964 Şubatında yapılan seçimlerde sağcılar yenilgiye uğradılar. Bunun sonucunda «Merkez Birliği» iktidara geldi ve böylece ülkede demokrasi ve ilerleme yoluna yönelmek için objektif koşullar yaratılmış oldu.

YKP, ülkeyi gerçek bir demokrasiye kavuşturma savaşında demokratik güçleri birleştirmek için harekete geçti. Parti, genişleyip derinleşen halk hareketine öncülük ediyordu. Fakat, demokrasi ve demokratik hayat normlarını yeniden kurma savaşı, 21 Nisan 1967'da yapılan faşist hükümet devirmesiyle sekteye uğradı. Şunu belirtmeliyiz ki, Yurt sorunlarının böyle anti-demokratik cunta yöntemiyle çözümlenmesine karşı çıkan ve demokratikleşmenin gerçekleşmesi için direnen politik güçler ve halk yığınları büyük bir üstünlüğe sahiptiler. Bunun için şu haklı soru ortaya çıkıyor: Bütün bunlara rağmen, delillerle de ispatlandığı gibi, halk ve ülkedeki siyasal partiler tarafından hiçbir şekilde desteklenmeyen uluslararası ve yerli irtica, bir avuç subayın yardımıyla bu faşist rejimi ülkeye zorla kabul ettirmeye nasıl muvaffak oldu?

Olayların böyle bir yönde gelişmesi nedenlerini ve son yıllardaki çalışmalarını inceliyen partimiz, bunlardan bugün için de yararlı sonuçlar çıkardı. Bu önemli sonuçlardan bazıları parti belgelerinde yansımış bulunuyor.

«Merkez Birliği» yönetimi, gerek bu partinin muhalefette bulunduğu dönemde, gerekse (1963 yılı sonunda ve 1964 yılı başlarında yapılan seçimler sonucunda) iktidarda olduğu dönemde antidemokratik kararlar alınmasına karşı, ülkenin demokratikleştirilmesi uğrunda savaştaki solcu güçlerle eylem birliği yapmayı reddetti. Böyle bir politik doğrultu izlemekte sebat göstermedi ve hatta demokratikleşme konusunda kendi taraftarlarına verdiği vaatleri bile yerine getirmede. Devlet cihazını ve

her şeyden önce silahlı kuvvetleri faşist unsurlardan temizleme tedbirleri almadı, YKP'ni yasaklayan 509 sayılı kanunu, komünist faaliyetini casusluk olarak ele alan 375 sayılı kanunu ve aynı zamanda vatandaş harbi zamanından kalma olağanüstü tedbirlerin tümünü yürürlükte bıraktı. «Merkez Birliği» yönetimi, en küçük demokratik tedbirler bile almadı ve sağcılarla uyuşmalar yapmaya razı oldu. Bu suretle gerici güçler, yeniden bir araya gelmeye muvaffak oldular. Amerikan emperyalizmi ve NATO tarafından desteklenen bu güçler, 15 Temmuz 1965'te kırılcı bir ayaklanma tertiplediler. Bu ayaklanma da 21 Nisan 1969 faşist darbesine giden yolu açtı.

Partimiz ve diğer solcu güçler, ideolojik, örgütsel ve teknik bakımdan hazırlıksız olduklarından, darbeyi önleyemediler. Bu arada örgütsel ödevler yerine getirilmemişti ve YKP'ne bağlı güçlerin gelişip güçlenmesi gerçekleştirilmemişti. Bundan başka, legalist hayaller, halk yığınlarını şaşırttı, faşist diktatörlüğü kurulması tehlikesine karşı yığınlarca yürütülen savaşın doğru bir şekilde gelişmesini engelledi.

İkinci Dünya Savaşı'nda faşizmin yenilgisinden sonra ülkemizde faşist bir rejimin kurulmasından çıkarılması gereken sonuçlardan biri de şudur: Faşist darbesi için her çeşit çabaları ezmek amacıyla her zaman büyük bir uyanıklık göstermek zorunludur. *Barışçı bir devrimci geçisi gerçekleştirmek için uluslararası ölçüde koşullar ne kadar elverişli olursa olsun, bir ülkede işçi sınıfının partisi hazırlıklı değilse ve yöneticilik rolünü sonuna kadar doğru oynamıyorsa, bu koşullar sınıf savaşının barışçı gelişmesini güvence altına alamaz. Geniş halk yığınlarıyla sıkı bağları bulunan ve her çeşit savaş biçimleri ve araçlarından yararlanan bir Marksist-Leninist partinin varlığı şarttır.*

Bu hüküm, Yunanistan gibi geleneksel anti-demokratik askeri hükümet darbeleri yapılan ve yabancı müdahaleye uğrayan ülkeler için tamamiyle doğrudur.

Partimiz Merkez Komitesi, Şubat 1968'de yaptığı plenumda askeri hükümet darbesinden sonra ülkedeki durumu inceledi ve şunları saptadı: *Diktatörlüğe karşı başarılı bir savaş yürütmek ve onu devirmek için başlıca şart, ideolojik ve politik bakımdan birleşik, illegal örgütlerle kuvvetli bağları olan Marksist-Leninist bir partinin ve bütün ülkeyi kapsayan diktatörlük aleyhtarı bir cephenin bulunmasıdır.*

Partimiz, illegal örgütler ve geniş bir diktatörlük aleyhtarı cephe kurarken dikkat ve çalışmalarını başlıca bu yönde yoğunlaştırdı.

Ağır bir faşist terör ve derin bir gizlilik koşulları içinde çalışan parti üyeleri ve yönetici işçilerin fedakârca, kahramanca çabaları sayesinde, örgütsel ve politik bir ödev olan illegal parti örgütleri kurma işi başarıyla gerçekleştirildi. Bu cümleden olarak Yunanistan Komünist Gençlik

örgütü (KNE) kuruldu. Bu örgüt, geçenlerde, illegal koşullarda ilk konferansını yaptı, gizli gazeteler çıkmaya başladı: YKP Merkez Komitesi organı «Rizospastis», KNE organı «Odigitis», Atina Parti örgütü organı «Aduloti Atina», PAM organı «Lefteriye», EDA organı «Demokratiki Elagi» ve diğer gazeteler bunlar arasındadır. Diktatörlük aleyhtarı binlerce beyanname, çağrı yayılanıyor, dövizler yazılı pankartlar duvarlara asılıyor.

Komünistler, halk yığınlarının isteklerini gerçekleştirme, haklarını koruma ve diktatörlüğü devirme savaşını örgütlemek, güçlendirmek ve genişletmek için emeçler arasında yoğun bir faaliyette bulunuyorlar.

Partimiz, diktatörlük aleyhtarı bütün güçlerle eylem birliği yapmak, diktatörlüğe karşı geniş bir cephe kurmak için yorulmaksızın çaba sarfediyor.

Partimiz, diktatörlüğe karşı savaşını genişletir ve ödevini yerine getirirken, sağcı oportünist Partsalidis-Drakopulos-Brilakis grubunun yarattığı engel ve güçlüklerle karşılaşılıyor. Bu grup, sağcı oportünist politik doğrultusunu partiye kabul ettiremeyince, Merkez Komitesi «Olaganüstü Plenumu» adı altında bir klik meydana getirdi, bunu, öteki «Komünist Partisi» diye ilân etti, fraksiyoner faaliyetini geliştirdi.

Bu grubun sağcı oportünist görüşleri her şeyden önce partinin karakterini değiştirmeye yöneltilmiştir. Bunlar, partiyi, Leninist örgütsel ilkelere yoksun, belirsiz bir örgüt, sosyal-demokrat tipte bir parti olarak tasavvur ediyorlar, işçi sınıfı partisinin rolünü küçümsüyorlar. Bu gruptan bazı yöneticiler, YKP'nin dağıtılmasında açıkça ısrar bile ediyorlar. Oportünistler, taktik sorunlar konusunda YKP'ni «Merkez Birliği»ne bağlı burjuva-demokrat partilerin kuyruğu haline getirmek istiyorlar. Bu grupta izlenen politika, işçi sınıfını, burjuvaziye bağımlı olmaya, Komünist Partisini ulusal çerçeve içinde sınırlamaya, kardeş komünist ve işçi partileriyle bağlarını zayıflatmaya sevk ediyor.

Ağır askeri diktatörlük koşulları içinde savaşan, zindanlarda, toplama kamplarında çürüyen, yurt dışında, emigrasyonda bulunan parti üyeleri ve yönetim işçilerinin ezici çoğunluğu, Merkez Komitesinin XI. ve XIII. plenumlarında alınan kararları onaylıyarak, YKP'nin politik doğrultusu ve parti yönetimi etrafında birleşmişlerdir. Şimdi partimizin ve hemen tüm Yunan halkının başlıca ödevi, emekçilerin hayat ve halklarını savunmak, albaylar diktatörlüğünü devirmek, halk özgürlüklerini gerçekten ihya etmek için verilmekte olan ortak mücadeleyi genişletmektir. Desantralizasyon ve illegalite ilkelerine titizlikle uyan, geniş yığınlarla sıkı bağlar kurmuş bulunan, illegal ve legal çalışma yöntemlerini doğru bir şekilde birleştirme yeteneğini gösteren gizli parti örgütleri ne kadar tez ve sağlam kurulup geliştirilirse, bu ödev de o derecede tez ve köklü olarak yerine getirilmiş olacaktır.

Merkez Komitesi Politbürosu tarafından alınan karar gereğince partimiz, Lenin'in 100. doğum yıldönümünü, Marksist-Leninist öğretinin temizliğini koruma, siyasal doğrultusunu bölücü oportünist grubun saldırılarına, her çeşit sağ ve sol tahriflere karşı savunma, partiyi daha da güçlendirme, parti hayatı ve eylemlerinde Leninist normları uygulama ve koruma, faşist diktatörlüğünü devirme ve demokrasiyi yeniden kurma şiarlarıyla kutluyor.

YKP, yarım yüzyılı aşan hayatı ve faaliyeti sırasında Leninizm bayrağını yücelerde dalgalandırmıştır. Parti, ileride de onun ölümsüz öğretilerine sadık kalacağına, Marksizm-Leninizmi ve proletarya enternasyonalizmi ilkelerini hiçbir taviz vermiyerek kesinlikle koruyacağına and içer.

Politika ve dünya görüşü olarak Proletarya Enternasyonalizmi

ALVARO KUNYAL

Proletarya enternasyonalizmi, Marksizm-Leninizmin en önemli ve ayrılmaz bir bölümüdür. Bütün ülkelerdeki işçi sınıfının karşılıklı ilişkilerini ve tarihsel ödevini bilimsel temeller üzerinde aydınlatır. Aynı zamanda, devrim eylemlerinin politikası, ahlâk görüşü ve kılavuzudur. Proletarya enternasyonalizmi, kapitalist dünyanın objektif durumunu, yani bütün kapitalist ülkelerdeki proletaryanın çıkarlarıyla burjuvazinin çıkarları arasındaki barışmaz çelişkileri ve dünya işçilerinin çıkarlarıyla amaçları arasındaki tam uygunluğu (dayanışmayı) yansıtır. (Lenin, cilt 2, sayfa 97, Rusça). Yine Lenin'in belirttiği gibi, işçi sınıfının ekonomik durumu «ulusal değil, enternasyonaldir . . . Kurtuluş koşulları da öyledir» (Bütün Eserleri, cilt 42, sayfa 324, Rusça). İşçi sınıfı, sosyal durumu bakımından da enternasyonalisttir. Bütün ülkelerdeki proleterlerin en başta gelen ödevi, kapitalizmi yeryüzünden tamamiyle kaldırmak, insanın insanı sömürmesine son vermektir.

1

Kapitalist toplumdaki (burjuvazi ile proletarya arasındaki) temel çelişki, hangi ulusa ve hangi ırka mensup olurlarsa olsunlar, hangi kıtada yaşarlarsa yaşasınlar tüm sömürülenlerle tüm sömürenleri birbirine karşı iki cepheye ayırmaktadır. İşçi sınıfı, Rusya'da 1917'de iktidarı ele aldıktan ve sosyalist toplumu kurduktan sonra antagonistik (barışmaz) sınıflar ortadan kalkmış, sınıfsal çıkarlar arasındaki barışmaz çelişkiler, uluslararası işçi sınıfının ilk büyük kalesi olan Sovyetler Birliği hudutları dışındaki ülkelerde devam etmiştir. Daha sonraları, diğer sosyalist ülkelerin kurulması üzerine, aynı çelişkiler, sosyalist dünya sisteminin dışında **varlığını sürdürügelmiştir**. Sovyetler Birliği başta olmak üzere sosyalist sistem, zamanımızda, dünyanın gelişmesinde sonuç belirleyici bir etkindir ve en büyük devrimci güçtür. Kapitalist ülkelerdeki proletaryanın sınıfsal çıkarlarıyla sosyalist sistemin çıkarları arasında objektif olarak tam bir uygunluk vardır. Öte yandan, ulusal kurtuluş hareketi de, hızlı gelişmesi sırasında, sosyalist cephenin ve kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfının emperyalizme karşı yürüttüğü savaşta birleşmektedir. Bu tarihsel değişimler, bütün ülkelerin proleterleri arasındaki birlik ve dayanışmanın temelini aralıksız olarak genişletmekte, birlik ve dayanışma biçimlerini çeşitlendirmektedir.

Oktobr Devriminden beri dünyada meydana gelmekte olan devrimsel yeniliklerle birlikte, insanlığın tüm ekonomik, politik ve kültüründe, Lenin'in belirttiği gibi, «daha kapitalizmde başlayan» ve sosyalizmde

tamamlanacak olan enternasyonalleşme, proletarya enternasyonalizminin geliştirip uygulanması için yeni yeni objektif koşullar yaratmaktadır.

Kapitalizmde, dünya pazarının, dünya ekonomisinin kurulması, kapitalin ihracı, kapitalin uluslararası konsentrasyon ve entegrasyonu sayesinde, uluslararası ekonomik bağlantıların biçimleri çoğalıp gelişmektedir. Bu enternasyonalleştirme, hudutları aşırıp geçen, az gelişmiş ülkeleri kendine tâbi kılan, onların zenginliklerini gaspeden, emek güçlerini sömüren, ekonomilerini yöneten, bağımsızlık ve egemenliklerini sadece biçimsel olarak tanıyan monopolcu kapitalin yararınadır.

Bu enternasyonalleşme sürecinde kapitalizmin dengesiz gelişmesi ve ulusal çelişkilerin keskinleşmesi, milliyetçilik ve şovinizmin yayılmalarına elverişli koşulları yaratır. Fakat bir yandan da, kapitalin enternasyonalleşmesi, yeni bağımlılık biçimlerinin ortaya çıkması ve ulusal burjuvazinin emperyalizmle işbirliği yapması yüzünden, aynı zamanda, proletaryanın her yönden güçlenmesi sonucu olarak, halkın ulusal çıkarlarıyla işçi sınıfının çıkarları arasında kaynaşma ve ulusal kurtuluş savaşıyla sosyal kurtuluş savaşı arasında birleşme yaratan objektif koşullar meydana gelir. Bu objektif koşullar içinde bütün ülkelerin emekçileri, çıkarlarının ortak olduğunu anlamaya başlarlar, enternasyonalcilik duygu ve eylemleri de kuvvetlenir.

Sosyalist ülkeler topluluğunda, en önemli üretim dallarını geliştirmek için büyük maddi kaynaklar kooperatifleştirilip yoğunlaştırılmaktadır. Yine üretim güçlerini geliştirmek amacıyla ortak bilimsel araştırmalar yapılmaktadır. Bütün bunlar, bilimsel-tekniksel devrim açısından da gereklidir. Kapitalizmdekinden farklı olarak, bu işler, hem sosyalist topluluğun bir bütün halinde, hem de ayrı ayrı her sosyalist ülkenin ekonomilerinin ahenkli şekilde gelişmesini ve bu memleketlerin ekonomik gelişme düzeyleri arasındaki farkların giderek ortadan kalkmasını sağlamaktadır. Sosyalist ülkeler topluluğunun enternasyonalleşmesi, işçi sınıfının çıkarlarına olduğu gibi, bu devletlerin egemenlik ve ulusal bağımsızlıklarının çıkarlarına da uygundur. Çünkü, çeşitli ülkelerin emekçileri arasındaki durmadan kuvvetlenmekte olan ittifakı ve ulusların kardeşçe yakınlaşmalarını yansıtmaktadır. Gerçek eşitliğin maddi temeli, politik eşitliğe dayanılarak, ancak bu en doğal yoldan kurulabilir. Enternasyonalleşme, iktidarda bulunan işçi sınıfının güttüğü enternasyonalist politikanın bir sonucu olduğu için, devletlerarası ilişkilerde uygulanan sosyalist enternasyonalizmle sosyalist dayanışmanın verimli şekilde gelişmesini sağlayan objektif bir temeldir.

İşçi sınıfı, kendisinin öncüsü olan komünist partilerinin savaşlarıyla enternasyonalizme ilerici ve devrimci bir muhteva kazandırmıştır. Proletarya enternasyonalizmi – bu terimden de açıkça anlaşılacağı üzere –, sınıfsal bir ideolojidir, sosyalizm ve komünizm uğrunda savaşın

birleştirdiği bütün uluslara mensup işçi sınıfının ideolojisidir. Zamanımız dünyasındaki gelişmeler onun ekonomik-sosyal zeminini durmadan geliştirip güçlendirmektedir.

Lenin şöyle demiştir: «Sosyalist hareket, eskimiş vatan sınırları içinde zafere ulaşamaz. *Her* ulusa mensup emekçi yığınlarının zorunlu ihtiyaçları ve ilerici emelleri, şimdiki ulusal duvarlar ortadan kaldırıldıktan sonraki enternasyonal birlik içinde ilk defa karşılanmaya başlayacak ve bu koşullarda sosyalist hareket, insanlığın birlikte yaşamalarını kolaylaştıran yeni ve daha mükemmel biçimler yaratacaktır» (Bütün Eserleri, cilt 26, sayfa 39–40, Rusça).

Tarihsel gelişmenin karmaşık süreci içinde, kapitalin esareti altında bulunan ülkelerdeki proleterlerin ve sömürülen yığınların savaşçı kardeşlik birliği süreci içinde, sosyalist devletlerdeki ulusların gittikçe daha fazla yakınlaşmalar süreci içinde, sosyalizm güçlerinin yardımlarına dayanarak ulusal bağımsızlıkları uğrunda savaşan halkların ittifakı süreci içinde, uluslararası komünist hareketinin bütün müfrezelerinin ortak eylemleri süreci içinde, Marksist-Leninistler, ulusal sınırlara rağmen emekçiler arasında böyle bir enternasyonal birliği gerçekleştirmekte, «onun yeni ve daha mükemmel biçimlerini» yaratmaktadırlar.

II

Proletarya enternasyonalizminin üç dayanağı vardır: 1) bütün ülkelerin işçi sınıfı, ve bu arada – ki en önemli unsur da budur – sosyalist ülkeler arasında birlik ve dayanışma; 2) bütün ulusların kendi kaderlerini belirleme ve bağımsızlık haklarını tanıma prensibi, ki bu prensip, emekçilerin ortak çıkarlarına dayanılarak ulusların gitgide daha fazla yakınlaşmalarını da öngörmektedir; 3) sosyalist devrimin genel ve enternasyonal çıkarlarının, özel ve en yakın çıkarlar karşısındaki önceliğini kabul etme prensibi.

Bütün ülkelerin işçi sınıfı arasındaki – ulusal sınırları aşmış geçen – birlik ve dayanışma, emperyalizme karşı yürütülen savaşın en güçlü silâhıdır ve sosyalizmin başarılarını savunma, kuvvetlendirme ve genişletme savaşının vazgeçilmez unsurudur.

İşçi sınıfının uluslararası birliği, en yüksek ifadesini, komünist hareketinde ve onun ulusal müfrezeleri arasındaki kardeşçe işbirliğinde bulmaktadır.

Bu birlik, kardeş partilere, kendi ülkelerinin özelliklerine göre başlıbaşına ve yaratıcı olarak çalışmaları için daha iyi olanaklar sağlamaktadır. Partilerin eşitlik ve bağımsızlıkları, onlara, kendi ülkelerindeki proleterlerin savaşını hatasız olarak yönetmek imkânını vermektedir. Çünkü, kardeş partiler, komünist hareketine kendi tecrübelerini katmakta,

bu suretle, diğer partilerin tecrübelerini zenginleştirmektedirler. Bu arada, onlar, iki yanlış eğilime karşı da mücadele yürütmektedirler: Bir yandan, diğer partilerin tecrübesinin kopye edilip mihaniki olarak uygulanmasına, öte yandan da, ulusal özelliklerin küçümsenmesine, çeşitli partilere ait tecrübelerin üstünkörü genelleştirilmesine ve bu sentezin çeşitli koşullara uygulanmasına karşı savaşılmaktadır. Kardeş partiler, politikalarını tespit ederken, gerçekliği esaslı bir surette tahlilden geçirmektedirler. Bunu yaparken de, Marksizm-Leninizmin keşfettiği (toplumsal gelişme, sosyalist devrim ve sosyalizm kuruculuğu ile ilgili) genel kanunları iyice öğrenmektedirler. Birlik, tecrübe değiş tokuşu, yardımlaşma, kardeşçe tartışma, ortak eylem ve genel doğrultuyu birlikte hazırlama yollarıyla güçlendirilmektedir.

Sosyalist ülkeler arasındaki birlik, uluslararası proletarya dayanışması- nın en önemli unsurlarından biridir ve komünist hareketi birliğinin kuv- vetlenmesinde en güçlü etkidir. Sosyalist ülkelerin ekonomik ve sosyal gelişmelerinin aynı düzeyde olmaması, sosyalist devrimi çeşitli yollardan gerçekleştirmeleri ve tarihsel gelenekleri, aralarındaki ilişkilerde belirli zorluklar, bazı çelişkiler doğurmaktadır. Fakat, üretim araçlarının emek- çilerin ellerine geçmiş olması ve sınıfsal antagonizmin yok edilmesi, sos- yalist ülkelere, aynı genel süreç içinde gelişme olanakları sağlamıştır. Esasen hedefleri de birdir. Bütün bunlar, onlara, ardıcıl enternasyonal politika güderek aralarındaki farkları gidermek, karşılıklı ilişkilerinde uyumsuzlukların belirmesini önlemek imkânlarını vermektedir. Devletler ve uluslar arasında, proletarya enternasyonalizmi prensipleri ve sosyalist dayanışma temeli üzerinde kurulan bu topluluk, insanlık tarihinde yep yeni bir olaydır. Ve mevcut güçlükler, bu yeni olayın tarihsel önemini asla azaltmamaktadır. Sosyalist ülkelerin gelişmesi ve savunulması, devrim sürecinin hızlandırılması, komünist hareketinin ve tüm anti-emper- yalist güçlerin birliği, sosyalist topluluğun birlik içinde bulunmasını, her alanda kardeşçe işbirliği yapmalarını, her türlü dış ve iç tehlikeler karşı- sında birbirlerinin derhal yardımına koşmalarını gerektirmektedir.

Komünist hareketi, işçi sınıfının gerçekten devrimci ve enternasyonal öncüsünü yaratmak için proletaryanın yürüttüğü çetin savaşların bir ürünüdür. İlk önce Marks ve Engels tarafından bilimsel temeller üzerine oturtulan ve yönetilen bu harekette, sonraları Sovyetler Birliği Komünist Partisi, Komünist Enternasyonal ve şahsen Lenin çözümleyici bir rol oynamışlardır. İşçi sınıfının tarihsel zaferleri, nesiller boyu devrimcilerin (ki milyonlarcası bu uğurda hayatlarını feda etmiştir) devler gibi çalış- maları sayesinde komünist hareketi, zamanımızın en kuvvetli politik gücü haline gelmiştir.

Merkezden uzaklaşma eğilimleri, birlikten kopmalar ve – daha kötüsü – bölücü eylemler, komünist hareketini zayıflatıp yozlaştıran unsurlardır. Bunlar, devrim sürecine sıkı sıkıya bağlı olan enternasyonal birlik ve

dayanışma prensiplerine taban tabana zıttır. Komünist hareketinin birliğini savunmak ve güçlendirmek, hem kendi ülkelerindeki işçi sınıfının devrimci öncüsü, hem de uluslararası komünist hareketinin ulusal müfrezeleri olarak eylemlerde bulunan bütün Marksist-Leninist partiler için kutsal bir ödevdir.

Enternasyonalistler, bu hakkı sadece tanımakla yetinmezler, aynı zamanda, halkların bu hakkı elde etmek için yürüttükleri savaşı en etkili şekilde desteklerler. Ezgi altındaki ulusların proleter ve komünistlerinin ezilen halklar karşısındaki ödevleri daha da ağırdır. Onlar, bu ödevlerini yerine getirirken, en rezilce iftiralara, «vatan hainliği» ithamlarına karşı da yiğitçe göğüs germekte, bir çokları zindanlara atılmakta, ağır işkenceler altında kahramanca ölmektedir. Ezgi altındaki ulusların enternasyonalistleri, anlayışsızlıklarla, iftiralar ve türlü baskılarla mücadele ederken, aynı zamanda, kendi halklarına, ezilen ulusların işçi sınıfına kardeşçe yakınlaşma duyguları aşılamaktadırlar.

Sovyetler Birliği, proletarya enternasyonalizmi prensiplerini ulusal sorunun çözümünde ilk defa ve başarıyla uygulamak suretiyle bu alanda da örnek olmuştur. Rus çarlığının sömürüsü ve ezgisi altında yaşamış olan halklar, gerikalmışlıktan kısa zamanda kurtulmuşlar, ekonomi ve kültürlerini geliştirmişlerdir. Ulusların kendi kaderlerini belirlemeleri ve hak eşitliğine kavuşmaları (Sovyet iktidarı, bağdaşmaz sınıfların yok olması ve sosyalizm kuruculuğu koşulları içinde), büyük devlet şovinizmi, tek devlet halinde ayrılma (separatizm) ve ulusal çerçeve içine kapanma duygularının silinmesi ve hiç bir çıkar gütmeyen, cömertçe ve kardeşçe yardımlaşma anlamına gelmektedir. Lenin'in 1917 yılında belirtmiş olduğu gibi «proletarya partisi . . . ulusları yakınlaştırma ve daha ileri doğru kaynaştırma amacını gütmektedir» (Bütün Eserleri, cilt 31, sayfa 167, Rusça). Ulusal sorunun SSCB'indeki çözümü, dünya çapında bir tarihsel başarıdır, uluslar arasındaki eşitsizliği ortadan kaldırma sürecinin, bu karmaşık ve devamlı sürecin bir aşamasıdır.

Lenin'in öğretisinde ulusal sorun, çeşitli ülkelerin ulusları arasındaki ilişkilerin çerçevesini kırıp aşmış, emperyalizm tarafından sömürülen ve baskı altında tutulan bütün bağımlı halklarla sömürge halklarının kurtuluş savaşları sorunu haline gelmiştir. Biçimsel hukukun çerçevelerinden çıkan ulusal sorun, dünya devrim sürecine bağlanmış, devrimci proletaryanın enternasyonalist politikasıyla ve sosyalist devrimin amaçlarıyla birleşmiştir.

Lenin, toplumsal gelişmenin yönünü, ulusal kurtuluş hareketinin devrimsel perspektiflerini ve bu hareketin, kapitalizmi tamamiyle ortadan kaldıracak, sosyalizm ve komünizmin dünya çapında zaferini sağlayacak olan genel süreçle birleşmesini öngörmüş bulunuyordu. Artık sömürge sistemi yok edilmiştir, ulusal kurtuluş hareketiyle sosyalist sistem ve ulus-

lararası proletarya arasındaki ittifak günden güne **kuvvetlenmektedir**. Bütün bunlar, Leninizmin doğruluğunu parlak bir şekilde **ispat eden** olaylardır.

Yirminci yüzyılın başındaki olanaklara göre yapılan **öngörülere** rağmen, ulusal kurtuluş hareketi gelişmiş ülkelerdeki **proleter devrimlerinden önce** zaferlere ulaşmıştır. İyi ama bu zaferler, uluslararası proletaryanın savaşlarına ve tarihsel zaferlerine sıkı **bağlarla** bağlıdır ve bunlar sayesinde kazanılmıştır. Öte yandan, ulusal kurtuluş hareketi, emperyalizme ağır darbeler indirmekte, devrim sürecini hızlandırmakta, proletaryanın ödevlerini kolaylaştırmakta, sosyalizmin mevzilerini sağlamlaştırmaktadır. Devrimci güçler arasındaki bu **ittifakla Lenin'in** şu uzakgörüşlü çağrısı arasındaki uygunluğa bakınız: **«Bütün ülkelerin proleterleri ve bütün dünyadaki ezilen halklar; birleşiniz!»**

Marksist-Leninistler, ulusal anti-emperyalist hareketi (**hatta bu hareket** ulusal burjuva tarafından yönetilse ve onun görüşünün damgasını taşısa bile) desteklemekte ve bu tutumlarıyla şu gerçeği belirtmiş olmaktadırlar: Kapitalizmde gerçek anlamıyla ne ulusal bağımsızlık sağlanabilir, ne de egemenlik. Çünkü, ulusların eşitsizliğine ve baskı **altında tutulmalarına** son verilemez. Kurtuluşlarına kavuşan ülkelerde devrimci bir iktidar kurulamazsa, burjuva hegemonyasını devam ettiriyorsa, **kapitalist** gelişme, onları, neokolonializme kolayca peşkeş çekebilir, emperyalizmin yedeği haline getirir, kapitalist gelişme süreci içinde gelişen proleterleri ulusal politikaya belirli etkiler yapabilecek durumda değilse, **bu memleketlerin** bağımsızlıkları tehlike altına düşebilir.

Ulusların kaderlerini belirlemeleri, bağımsızlık ve eşitlikleri, proletaryanın sınıf savaşının ve sosyalist devrimin **çıkarlarına** sıkı **bağlarla** bağlıdır. Proletarya enternasyonalizmi açısından ulusal sorunun görüntüsü işte budur.

Hareketin bir bütün olarak çıkarlarının önceliği, **proletarya** enternasyonalizminin temel prensibidir. Bilimsel sosyalizmin kurucuları, bunu kesinlikle belirtmişlerdir.

Onların görüşler sistemini geliştiren Lenin, **proletarya** enternasyonalizmini şu üç temel prensip üzerine oturtmuştur: birinci, **proletarya** enternasyonalizmi, «bir ülkedeki proletarya savaşı **çıkarlarının dünya** çapında yürütülen savaşın çıkarlarına tâbi olmasını» **gerektirir** (Bütün Eserleri, cilt 41, sayfa 166, Rusça); ikinci, «*yalnız kendi halkını düşünmemelisin*; herkesin çıkarlarını, tüm özgürlük ve hak eşitliğini **kendi ulusunun çıkarlarından daha üstün** tutmalısın» (cilt 30, sayfa 44–45); üçüncü, «... Burjuvaziye karşı zaferi gerçekleştirmekte olan ulus, uluslararası kapitali yere serme savaşında daha büyük ulusal fedakârlıklar **yapmaya yetenekli** ve hazır olmalı» (cilt 41, sayfa 166).

Devrim sürecine en geniş bir perspektiften bakıldığı zaman, hareketin bir bütün olarak çıkarlarına öncelik tanımak, bir ülkenin proletaryasının çıkarlarıyla bütün ülkeler proletaryasının çıkarları arasında önlenmesi imkânsız çelişkiler bulunduğu anlamına gelmez. Gerçekte böyle çelişkiler yoktur. Bazı özel koşullar içinde ortak çıkarların en yakın çıkarlara uymadığı görülebilir. Buna rağmen belirli bir memleketteki işçi sınıfının çıkarlarını dünya çapındaki savaşın çıkarlarına tâbi kılmak, gerçekte, o ülke işçi sınıfının çıkarlarına uygun bir davranıştır. Bunu anlayabilmek için, söz konusu işçi sınıfının sosyalizm uğrunda yürüttüğü savaşın perspektiflerini bütün genişliği ile görebilmek lâzımdır.

Marks, Engels ve Lenin'in, eserlerinde sık sık değindikleri öyle tarihsel durumlar vardır ki, ulusal kurtuluş hareketi, devrimci proletaryaya karşı savaşan burjuvazinin ve irticain âleti haline gelebilir. Böyle hallerde ulusal hareketin çıkarlarıyla proletaryanın çıkarları arasında derhal bir karşıtlık doğar. Ulusal çıkarlarla burjuvazinin çıkarları arasındaki fark ve zıtlık giderek su yüzüne çıktıkça, ulusun çıkarlarıyla işçi sınıfının çıkarları, ulusal bilinçle proletaryanın sınıf bilinç, kendi ulusumuzun çıkarlarıyla bütün ulusların çıkarları, ulusal bağımsızlık savaşıyla sosyalizm savaşı arasındaki uygunluk gitgide açıklık kazandıkça yukarıda söz konusu olan haller de durmadan azalır.

Marksist-Leninistler, aynı zamanda, ardıcıl enternasyonalistlerdir ve ulusal çıkarların en güçlü savunucularıdır. Komünistler için enternasyonalizm, yüksek ulusal bilincin ifadesi ve uzak görüşlü vatanseverliğin temelidir.

Devrim süreci geliştikçe, proletarya enternasyonalizmi prensiplerinin uygulanma ve yayılma alanları da genişler. Kapitalist sömürü ve baskıya hedef olan proleterler arasındaki ilişkiler, onların sosyalist ülkelerle ilişkilerine ve aynı zamanda sosyalist ülkelerin kendi aralarındaki ilişkilere sıkı sıkıya bağlı bulunmaktadır. İşçi sınıfının ulusal ezgiye karşı savaşan halklarla ilişkileri de, çok uluslu sosyalist devletler çerçevesi içinde yaşayan uluslar arasındaki ilişkilere ve sosyalist devletlerin ulusal kurtuluş hareketleriyle ilişkilerine bağlıdır. Proletarya enternasyonalizmi, artık, çağımızdaki üç devrim kolunun (sosyalist sistem, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı ve ulusal kurtuluş hareketinin) birliği uğrunda yürütülen savaşın bölünmez bir kesimi haline gelmiştir.

Proletarya enternasyonalizmi, işte bu suretle, yeni ve daha derin bir tarihsel muhteva ile zenginleşmektedir. Onun, ilk önce Marks ve Engels tarafından belirlenen ve sonraları Lenin tarafından geliştirilen temel prensipleri tümcek yürürlükte bulunmaktadır. Çünkü, devrim sürecinin sadece şu veya bu aşamasına değil, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının her aşamasına uygundurlar.

Lenin'nin belirttiği gibi, proletarya enternasyonalizmiyle burjuva milliyetçiliği, sadece iki politika değildir, çıkarlarını dile getirdikleri sınıflar gibi birbiriyle bağdaşmaz (antagonistik) iki dünya görüşüdür. Proletarya enternasyonalizminin emeli ve amacı şudur: insanın insan tarafından sömürülmesini ve ulusal ezgiyi yer yüzünden silip süpürmek, sınıfları ortadan kaldırmak, uluslar arasındaki eşitsizliğe son vermek. *Burjuva milliyetçiliği ise, toplumun sınıflara bölünmüş halini, burjuvazinin egemenliğini ve az gelişmiş ulusların bağımlılığını ebedileştirmek, egemen ulusun özgürlüklerini çiğnemek için çabalamaktadır. Zira, «başka halkları ezen halklar özgür olamazlar.»*

Devrimci proletaryanın milliyetçiliğe karşı savaşı ağır koşullar içinde sürüp gitmektedir. Baskı, sömürü, eşitsizlik, adaletsizlik ve harpler, halklar arasındaki ilişkilerin yüzyıllardan beri tipik unsurlarıdır. Büyük devlet *şovinizminin*, baskı altında tutulan ulusların ezgi yapan uluslardan nefretinin, ulusal egoizmin, halklar arasındaki düşmanlıkların, antipati ve güvensizliğin kökleri ve nedenleri yüzyılların derinliklerindedir. Bunlar, halkların kalblerinde silinmesi güç duygular, bilinçlerinde önyargılar yaratmışlardır. Lenin diyor ki: «Bu önyargılar, ancak, gelişmiş ülkelerdeki emperyalizm ve kapitalizm ortadan kalktıktan, geri kalmış memleketlerin ekonomik hayatlarının bütün temelinde kökten değişiklikler yapıldıktan sonra silinip kaybolabilir. Fakat (bu önyargıların silinip kaybolması) uzun zaman sürecektir» (cilt 41, sayfa 168). «Baskı altında tutulan ulusun baskı altında tutan ulusa karşı duyduğu – çok haklı olarak duyduğu – nefret, ancak, sosyalizmin zaferinden sonra, uluslar arasında tamamiyle demokratik ilişkiler kesin olarak kurulduktan sonra silinip gidecektir» (cilt 30, sayfa 51).

Çünkü, milliyetçiliğin tamamiyle yok olabilmesi için, onu doğuran objektif etkenlerin ortadan kalkmış olması gerekir.

Gerek kapitalist ülkelerdeki işçi hareketinin saflarında, gerekse komünizme geçiş döneminde ulusal önyargılar henüz ölmemiştir, dar görüşlülük, separatizm, milliyetçilik ve şovinizm eğilimleri halinde belirebili ve netekim belirmektedir. Milliyetçilik ve şovinizmin komünist partisinde ve sosyalist ülkede ne korkunç sonuçlar verdiğini tecrübeler göstermektedir. Maoizm, milliyetçilik ve şovinizmin komünist hareketinde yarattığı sonuçların en acı belirtisidir. Devrimci proletarya, milliyetçiliğin her türlü belirtisi karşısında âzami uyanıklık göstermeli ve bunlara karşı sürekli bir savaş yürütmelidir. Çünkü milliyetçilik, reel bir tehlikedir.

Toplumsal gelişmenin izlediği yol ve çeşitli ülkelerin devrimci güçleri arasındaki objektif karşılıklı etkiler ve dayanışma, dünya devrim sürecinin monolit (yekpare) olmasını gerektirmiştir. Bu süreç bir bütün olarak ele alınmaz da, işçi hareketinin genel dinamizmiyle ulusal devrimler

arasında hiçbir bağlantı bulunmadığı, bunların bağımsız ve özerk devrimler oldukları, sosyalizmin uluslararası zaferlerinin ulusal devrimlere ya pek az kazanç sağladığı veya hiçbir şey vermediği iddia edilirse; elli yıl önceki duruma uygun olan, fakat yeni duruma uymayan eskimiş tezler süslenip püslenerek hortlatılırsa, Ekim Devrimi'nin uluslararası önemi ve proletarya devriminin genel kanunları şüphe altında bırakılmaya çalışılırsa; yalnız ulusal perspektiflere uygun bulunan, lakin, ne kendi işçi sınıfının biriktirdiği tecrübelere, ne de uluslararası proletaryanın tecrübelerine gerektiği gibi dayanmayan sosyalizm «modelleri» icadına kalkılırsa; ulusal özelliklere devrim sürecinin genel kanunları gözü ile bakılırsa; sosyalist toplumun objektif gelişme kanunlarına taban tabana zıt olan «ulusal komünizm»in kurulmasının ve yalnız ulusal güçlere dayanılarak savunulmasının mümkün olduğu iddia edilirse; sınıfların ve bu sınıflara ait ideolojilerin kalıntılarının tamamıyla ortadan silinmesi sürecinin uzun zaman devam ettiği ve bunun karmaşıklığı gözönüne alınmıyarak, ulusal birlik, işçi sınıfının enternasyonal birliğinden üstün tutulursa; kendi ulusuna, diğer ulusların devrimlerini de gerçekleştirme ödevi verilmeye kalkılırsa; Sovyetler Birliği'nin dünya devrim sürecindeki rolü küçümsenir ve kendisinin artık Sovyetler Birliği'ne ihtiyacı bulunmadığı bahanesi öne sürülerek, onunla aktif dayanışma zayıflatılırsa; kardeş partiler arasındaki birliği parçalamak için çaba harcanır, hatta onlarla işbirliğinden vazgeçilir ve bütün bağlar koparılsa; bu gibi tutumlar tasvip edilir, savunulur ve benzeri görüşlere ayak uydurulursa, âkibet şundan başka bir şey olmaz: Böyle yollara sapanlar, enternasyonalist-sınıfsal mevzilerden ayrılır, doğrudan doğruya revizyonizm ve milliyetçilik mevzilerine yuvarlanırlar.

Ulusal önyargıların derin kökleri bulunduğunu iyi bilen emperyalistler, çeşitli ülkelerin emekçilerini rahatça sömürebilmek, sosyalist ülkeleri birbirinden ayırabilmek, komünist hareketini parçalamak ve komünist hareketiyle ulusal kurtuluş hareketi arasına nifak sokabilmek için milliyetçiliği araç olarak kullanmaktadırlar. İşçi hareketi içinde filizlenen en küçük milliyetçilik belirtilerini dahi dikkatle izlemekte ve bunların büyüüp yayılabilmeleri için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Anti-sovyetizm, bu ideolojik saldırıların ağır topudur. Emperyalistler, buna dayanarak, her devrim müfrezesini, her komünist partisini, sosyalist devrimin en güçlü kalesinden ayırıp yalnız başına bırakarak zayıflatmak ve bu suretle uluslararası dayanışmanın gücünü azaltmak için çalışmaktadırlar. Onların hesabına göre, uluslararası dayanışma etkisiz kalınca, Sovyetler Birliği'nin kudreti de zayıflamış olacaktır. Sağcı sosyalistler ve sözde devrimci «solcu»lar tarafından desteklenen emperyalizm, bu işlere milyarlar harcamakta, dünya kamu oyunu milliyetçilik afyonu ile uyuşturup zehirlemek için bütün propaganda araçlarından geniş ölçüde faydalanmaktadır. Burjuva ideoloğları, türlü türlü teorilerin yardımıyla, işçi

sınıfının, emperyalizmin mutlaka yenilgiye uğrayacağı ve sosyalist devrimin bütün dünyada zaferinin önüne geçilemeyeceği hakkındaki inancını sarsmaya, proletaryanın enternasyonalist bilincini zayıflatmaya çalışmaktadırlar.

Bu sözde «teori»lerden birine göre, «yoksul» veya «proleter» uluslarla, «zengin» veya «burjuvalaşmış» uluslar arasındaki çelişki, zamanımızın temel çelişkisidir. Bazı sosyalist ülkelerle az gelişmiş memleketler ve sömürgeler birinci kategoriye; Sovyetler Birliği, Amerika Birleşik Devletleri ve daha bazı sosyalist ve kapitalist ülkeler de ikinci kategoriye dahil edilmektedir. Görüldüğü gibi, bu «teori» gereğince, hem emperyalist devletlerde, hem de az gelişmiş ülkelerde sınıf ayrılıkları ve sınıfsal çatışmalar hiçbir rol oynamamaktadır. Çünkü, emperyalist devletlerdeki proleterler «burjuva»dırlar, az gelişmiş ülkelerin burjuvaları ise «proleter» dir. Başka bir «teori»ye göre ise sosyalizm, sadece Rusya'ya ve Asya'ya özgü bir olaydır ve Batı memleketlerine zorla kabul ettirilmiştir, veya sadece Rusya'ya ve Avrupa'ya özgü bir olaydır da, Asya memleketlerine dayatılmıştır. (Bu varyantlar, coğrafi-politik durumlara göre değiştirilmektedir).

Sözü geçen «teori»ler, kurtuluş hareketi içindeki, yeterli bilgisi ve devrim tecrübesi olmayan savaşçılarla «büyük Marksistler» olarak geçinen, fakat proletaryanın sınıfsal duygularından yoksun bulunan bazı aydın çevreleri tarafından desteklenmekte veya bunlar arasında yankılar uyandırmaktadır. Revizyonizm tarafından da desteklenen bu «teori»ler, emekçilerin sınıf savaşı bilincini körletmek, sosyalist ülkelerde karşıdevrimci güçleri ideoloji alanında silâhlandırmak, halklar arasında milliyetçiliği, düşmanlıkları ve çatışmaları körüklemek, devrimci güçleri parçalamak ve aralarında anlaşmazlıklar yaratmak amacıyla emperyalizmin yürüttüğü geniş faaliyetin ideolojik temelidir.

Proletarya enternasyonalizmi prensiplerini savunmak ve uygulamak, politika ve ideoloji alanlarında milliyetçiliğe karşı mücadele etmek, Marksist-Leninistlerin başta gelen ödevleri arasındadır.

Güçlü sınıfsal duyguyu ve ideolojik metinliği koruyarak, Lenin'in, eserlerinde ve pratik eylemlerinde yaptığı şu tavsiyeleri yerine getirmeliyiz: ulusal soruna ve milli duygulara yaklaşımımızda son derecede ihtiyatlı, taktik, sabırlı ve dikkatli olmalıyız. Lenin şöyle der: «Başka ulusları baskı altında tutan ulusun milliyetçiliğiyle baskı altında tutulan ulusun milliyetçiliği, büyük ulusun milliyetçiliğiyle küçük ulusun milliyetçiliği arasında fark yapmamız lâzımdır» (cilt 45, sayfa 358–359). Uzun zaman ezgi altında tutulmuş ve bu ezginin kurbanı olmuş ulusların, kendilerine ezgi yapmış uluslara karşı besledikleri «tamamiyle haklı güvensizliği» ortadan kaldırmak için, bu halklara ve onların proleterlerine büyük bir ihtiyatla, derin bir anlayışla yaklaşmalıyız. Bir yandan da, bağımsızlık-

larına kavuşan veya bu uğurda savaşan halkları, ulusal egoizmden ve ulusal dar çerçeve içine sıkışıp kalmaktan kurtarmaya çalışmalıyız, küçük halklara karşı beliren ulusal üstünlük ve haksızlık belirtilerini ortadan kaldırmalıyız. «Söz konusu güvensizliğin, söz konusu-önyargıların silinip kaybolmasını sağlamak için belirli tâvizlerde bulunmak lâzımdır» (cilt 41, sayfa 168). Şu da hiçbir zaman gözden uzak tutulmamalıdır: Halklar arasında barışçı ilişkiler ve işbirliği, ancak karşılıklı güven içinde gelişebilir. Bu güveni sağlamak için de, aralıksız olarak doğru bir politika gütmek lâzımdır. Politikanın yanlış yola saptırılması ağır sonuçlara yol açabilir. Bu Leninist normlar, yalnız devletler ve uluslar arasındaki ilişkilerde değil, aynı zamanda partiler arasındaki ilişkilerde de yürürlüğünü korumaktadır.

1969 yılında yapılan uluslararası danışma toplantısının da belirttiği gibi, komünist ve işçi partileri, milliyetçilik eğilimlerini bozguna uğratmaya, komünist hareketinin temel prensipleri olarak, zamanımızdaki devrimci güçler tarafından yürütülen savaşın coşturucu ideali olarak tasvip edilen proletarya enternasyonalizmi prensiplerini yeni bir aşamaya yükseltmeye yeteneklidirler.

IV

Ayrı ayrı ülkelerin işçi sınıfının çıkarlarıyla uluslararası proletaryanın çıkarları arasında objektif karşıtlık veya çelişki bulunmadığı için, komünist hareketinin bütün müfrezelerinin ulusal ve enternasyonal sorun ve ödevleri arasında da en küçük bir uyumsuzluk yoktur. Kendi ülkesinin emekçilerine karşı ödevlerini yerine getirmeyen bir parti enternasyonal ödevini yapamaz, öte yandan, enternasyonal ödevini yerine getirmeyen bir parti de, kendi memleketinin emekçilerine karşı ödevini gerçekleştiremez. «Komünist Partisi Manifesti»nde belirtildiği gibi, «her ülkenin proletaryası, doğal olarak, ilk önce kendi burjuvazisinin hakkından gelmelidir» (K. Marks, F. Engels, Bütün Eserleri, cilt 4, sayfa 435, Rusça). İyi ama, proletaryanın öncüsü ulusal sınırlar içine kapanıp kalırsa, bu ödev tamamiyle yerine getirilemez. Proletarya, uluslararası alandaki zaferlerini, ulusal müfrezelerinin (yani komünist ve işçi partilerinin) başarılarına dayanarak kazanır. Her ulusal müfrezenin başarıları da, komünist hareketinin bir bütün halinde kazandığı başarılarla sıkı sıkıya bağlıdır.

Bazı hallerde, uluslararası dayanışma ile ulusal çaptaki başarı arasında bir zıtlık varmış gibi bir görüntü ortaya çıkar. Örneğin, bazı ülkelerde iktidardaki burjuvazi, anti-sovyetizm ve anti-komünizm iftiralariyle kamu oyunu o derecede zehirler ki, kardeş partiler arasındaki sıkı ilişkiler, o ülkelerin komünist partilerinin belirli bir süre için kısmen tecrit edilmelerine yolaçabilir. **Başka halkları baskı altında tutan burjuvazinin iktidarda bulunduğu ülkelerde de benzeri hallerle karşılaşmaktadır.**

Burjuvazi, bazan şovinstlik duygularını yığınlar arasında o derecede körüklemeye muvaffak olmaktadır ki, baskı altındaki halklarla enternasyonalist dayanışması partinin etki alanını kısa bir zaman için daraltabilmektedir. Ne var ki, geçici güçlükler karşısında paniğe kapılıp, kolay ve çabuk başarı yollarını aramaya koyulan partiler kaçınılmaz olarak oportünizm bataklığına yuvarlanırlar. Çünkü bunlar kolay başarı yolları ararken, kendilerine yığınları kazanma ve nihai zafere ulaşma olanakları sağlayan ardıcıl prensiplerden ayrılabilirler.

İşçi sınıfının ulusal ve enternasyonal çıkarlarının birbirine karşı olduğunu iddia eden görüşlerin milliyetçiliği ile oportünizm arasında bağlantı vardır. Lenin, İkinci Enternasyonal'i iflâsa sürükleyen oportünizmin ideolojik temellerini tahlil ederken, bu bağlantıyı kesinlikle belirtmiş ve şunları yazmıştır: «Oportünizmin dayandığı ideolojik temeller, hiç şüphesiz, şunlardır: sınıflar arasında işbirliğini savunmamak, sosyalist devrim fikrini ve devrimci savaş metotlarını kabul etmemek, burjuva milliyetçiliğine kaymak, ulusla vatan arasındaki tarihsel geçici sınırları görmezlikten gelmek, burjuva kanunları çerçevesinde çalışmayı fetiş haline getirmek, «geniş halk yığınlarını» (daha açıkçası: küçük burjuvaziyi) kendimden soğuturum endişesiyle sınıfsal görüş açısından ve sınıf savaşından vazgeçmek. İkinci Enternasyonal önderlerinden çoğunda şimdiki şovinstlik ve vatanseverlik duyguları da işte bu zemin üzerinde gelişmiştir» (cilt 26, sayfa 36).

Bu sözler üzerinde bugün de derin düşünmemiz gerekir. «Burjuva kanunları çerçevesi içinde çalışmayı fetiş (!) haline getirmek» ve «geniş yığınları» kendimden uzaklaştırırım endişesiyle sınıfsal görüş açısından vazgeçmek, devrimci sınıf ölçüsünün yerine hukuki ölçünün konulmasına ve küçük burjuvazi ve emperyalizm ideologlarının yaydıkları fikirlerin işçi sınıfı saflarına sızmasına yol açmaktadır. Böyle hallerde, burjuva diktatörlüğünü maskelemek için kullanılan «Batı özgürlüğü ve Batı demokrasisinin, tabiatı icabı geniş demokratik haklar sağlayan proletarya diktatörlüğünden, halkların kulluğunu maskelemek için öne sürülen kapitalizme özgü «egemenlik ve ulusal bağımsızlığın», halkların tarihte ilk defa gerçek eşitlik ve bağımsızlığa kavuştukları sosyalist ülkelerdeki egemenliğe (onlara göre bu, «sınırlı egemenlik»miş) üstün olduğu iddiası yaygınlaştırılmaktadır. Yine böyle hallerde, SSCB ve sosyalist cephe müfterilere karşı savunulacak yerde, Sovyet politikasının övülmesi sinirli davranışlarla karşılanmakta, anlaşmazlıklar ve sistemli eleştiriler ön plâna geçirilmektedir. Uluslararası olaylar üzerinde yapılan değerlendirmeler, milliyetçilik açısından tahrif edilmektedir. Sosyalist devrimlerin ve sosyalist toplum kuruculuğunun reel tecrübeleri, milli sosyal-demokrasinin savunduğu hipotetik doğrultusuna uymadığı için eleştiriye tâbi tutul- (!) *Fetiş*: Bir nesnenin kutsallaştırılması.

maktadır. Böylece, kendi ülkelerindeki sosyal gerçekliğe taban tabana zıt olarak, ulusal işçi hareketiyle uluslararası hareket arasına anlaşmazlık ve karşıtlık setleri yükseltilmektedir. Ve bu işte o kadar ileri gidilmektedir ki, enternasyonalistlik ödevinin yerine getirilmesine, ulusal alandaki başarılar yolunu kapatan bir engel gözü ile bakılmaktadır.

Oportünizm, belirli ulusal uğraklara öncelik vermek ve bunların her şeyden üstün olduklarını belirtmek için, proletaryanın uluslararası birliğini sağlayan en önemli etkenleri gizlemekte, sosyalist devrimin geniş perspektiflerini gözönünde bulundurmamaktadır. Lenin'in deyişyle, oportünizm, «işçi sınıfının köklü başarılarını, kısa süreli küçümencik ve ucuz başarılarla feda etmektedir» (cilt 7, sayfa 238).

İşçi sınıfı iktidarı ele aldıktan sonra, ulusal ve enternasyonal ödevler arasındaki uygunluk ve sosyalist vatanseverlikle proletarya enternasyonalizminin kaynaşması, iktidar partilerinin iç ve dış politikalarının sarsılmaz temeli haline gelmektedir. Birlik, ilerici ve bağımsız ekonomik gelişme olanakları yaratır. Ulusal egoizm ve avtarkiya eğilimleri (1) ise, belki de daha hızlı bir gelişme sağlayabilirler. Ne var ki, ekonomileri kısa zamanda istikrarsızlığa sürüklenir, gelişme tempoları yavaşlar, hatta dünya kapitalizmine bağımlı duruma düşebilirler. Uluslararası topluluk, sosyalizmin başarılı olarak kuruluşunu ve ulusal bağımsızlığı güvence altına alır. Fakat, enternasyonal işbirliğinin zayıflaması ve sınıf savaşının henüz yeryüzünden kalkmadığı gözönüne alınmıyarak «ulusal birliği» kurma çarelerinin aranması, sosyalizmin kazanımlarını ve ulusal bağımsızlığı tehlikeye atabilecek yetenekte güçlerin ve anti-sosyalist etkenlerin gelişmesine yol açabilir. Kendi ülkemizdeki sosyalizmin savunulmasıyla sosyalist toplumun savunulması, diğer ülkelerdeki sosyalizmin savunulmasıyla kendi ülkemizdeki sosyalizmin savunulması tek bir ödev halinde birleşmiştir. Gerek emperyalizmin, gerekse iç karşı-devrimci güçlerin eylemleri karşısında sosyalizmin kazanımları için bir tehlike belirttiği zaman, birbirinin yardımına koşmak, hem ulusal, hem de enternasyonal bir ödevdir.

Marksist-Leninist partinin bağımsızlığı, onun proletarya enternasyonalizmine bağlılığına karşıt olmadığı gibi, enternasyonal ödevini yerine getirmesiyle ilgili istek de, bağımsızlığına karşıt değildir. 1969 yazında Moskova'da yapılan Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısı belgesinde şöyle denilmektedir: «Her komünist partisi, eylemlerinden, kendi işçi sınıfıyla halkı önünde olduğu gibi, halklararası işçi sınıfı önünde de sorumludur. Her komünist ve işçi partisinin ulusal sorumluluğu ile uluslararası sorumluluğu birbirinden ayrılmaz.»

(1) *Avtarkiya*: Ekonomik yoldan bağımlı hale getirme politikası. Kapitalist düzende avtarkiya, ihracatı genişletip ithalatı sınırlandırma yolu ile gerçekleştirilir. Büyük emperyalist devletler, az gelişmiş ülkeleri bu yoldan kendilerine bağımlı duruma düşürürler. (Y. Ç.)

Bütün ülkelerin işçi sınıfının yürüttüğü savaşta karşılıklı etkileme ve yardımlaşma, devrim sürecinin gelişme kanunudur. Yalnız her memleketteki işçi sınıfının ve halk yığınlarının kahramanca savaşı devrimi ve sosyalizmi zafere ulaştırabilir. Fakat, bu zafer, hiçbir zaman, sadece kendi gayretlerinin ürünü değildir. Bazan, özel tarihsel koşullarda, şu veya bu ülkenin işçi sınıfı, İkinci Dünya Harbi'nden sonra olduğu gibi, diğer memleketlerin devrimci güçlerinin zaferleri ve dolaysız yardımları sayesinde iktidarı ellerine alabilmektedirler. Lâkin, böyle özel koşullar ortada bulunmadığı zamanlarda, her ülkedeki proletaryanın savaşı, diğer ülkeler proletaryasının savaşına, sosyalist memleketlerin varlığına ve başarılarına dayanmaktadır. Bu arada, her sosyalist ülke de, diğer sosyalist memleketlerin başarılarından ve kapitalist ülkelerdeki proletaryanın dayanışmasından kuvvet almaktadır. Ekim Devrimi'nin uluslararası önemi yüzünden, SSCB'nin tarihsel zaferleri sayesinde, diğer sosyalist devrimlerin hazırlanmasında ve ulusal kurtuluş hareketinin gelişmesinde Sovyetler Birliği'nin çözümleyici etkilerde bulunması dolayısıyla, (büyük devlet şovinizmi, ulusal eritme ve ulusal dar görüşlülük gibi) her türlü milliyetçilik baskılarıyla enternasyonalizm prensiplerinin ayaklar altına alınması karşısında, kendisinin proletarya prensiplerini pratikte uygulaması yüzünden, dünya emekçilerinin, bütün halkların kurtuluş dâvalarına yaptığı eşsiz katkılar ve kardeşçe yardımlardan dolayı, Sovyetler diyarını, sosyalist cephenin, barışın ve tüm dünyanın en sağlam, en güvenilir kalesi haline getiren ekonomik, politik ve askeri kudreti sayesinde, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin olağanüstü zengin tecrübesi dolayısıyla, ve nihayet, elli küsur yıllık tarihi boyunca, Lenin'in, «uluslararası kapitalin ortadan kaldırılması uğrunda en büyük ulusal fedakârlıkları yapmaya yetenekli olmalı» şeklindeki yüce enternasyonalist talimatına uygun bir düzeyde bulunduğu için Sovyetler Birliği, tüm devrim sürecinin gidişatında, devrimci güçlerin karşılıklı etkileme ve yardımlaşmalarında birinci dereceli bir rol oynamaktadır.

Dünyada, sosyalizmle kapitalizm, işçi sınıfıyla burjuvazi, bağımsızlık mücadelesi yapan halklarla emperyalizm arasında yürütülmekte olan savaşta hiçbir politik boşluk yoktur. Bu savaşın bilincine varmamış olanlar da dahil, bütün sosyal sınıflar, bütün halklar, bütün devletler, bu savaşın içinde bulunmaktadırlar. İşçi sınıfının hiçbir müfrezesi, onun dışında kalamaz, «tarafsız» olamaz; yalnız kendi güçlerine dayanarak emperyalizme karşıkoymaya çalışanlar, başarısızlığa uğramaya mahkûmdurlar. Uluslararası proletarya güçlerinin parçalanmasına ve müfrezeleri arasındaki dayanışmanın zayıflatılmasına elverişli bir çağda yaşadığımızı sanmak, emperyalizmin kuvvetlerini son derecede yanlış değerlendirmekten başka bir şey değildir. Bu da emekçilerin dâvasına telâfisi güç zararlar getirebilir.

Zamanımızdaki durum, komünistlerin, çeşitli enternasyonalist girişim biçimlerinin gerçekleştirilmesinde, emperyalizm ve irticâın saldırılarına

karşı ortak savaşta, dünya barışını koruma mücadelesinde daha operatif olmalarını gerektirmektedir. Zamanımızdaki durum, en büyük çarpışmaların cereyan ettiği ve mevzilerin en fazla tehlike altında bulunduğu bölgelere, şu sırada sınıf savaşının en ağır yükünü taşıyan halklara bütün olanaklarımızla yardım etmemizi, âzami dayanışmayı göstermemizi gerektirmektedir. Zafere kadar, aralıksız olarak Viyetnam halkıyla, Kuzey Amerika emperyalizmine karşı yürütmekte olduğu efsanevi kahramanlıklarla dolu savaşında onunla yanyana olmalıyız. Küba Cumhuriyetine de, Kore Demokratik Halk Cumhuriyetine de, Alman Demokratik Cumhuriyetine de, Arap memleketleri halklarına da, sömürge köleliğine, ulusal ezgiye karşı savaşan halklara da, faşist ve gerici diktatörlüklerin, emperyalist askerî saldırılarının kurbanlarına da aynı desteği, aynı dayanışmayı göstermeliyiz. Devrimci güçlerin en büyük kalesi ve emperyalistler stratejisinin esas hedefi olarak, komünistlerin, tüm dünya emekçileriyle halklarının reel, etkin, aralıksız ve değişmez destek ve dayanışmalarına ihtiyacı olan Sovyetler Birliği'ni de daima aynı şekilde desteklemeliyiz.

Komünistler için proletarya enternasyonalizmine bağlılık, sadece onun prensiplerini kabul ve propaganda etmek demek değildir. Lenin'in belirtmiş olduğu gibi, «asıl mesele, enternasyonalist olduğunu ilân etmek değildir, en ağır koşullar içinde bile eylemde enternasyonalist olabilmektir» (cilt 3, sayfa 177).

Marksizm-Leninizm bayrağı altında, bütün dünya emekçilerinin yüzüncü doğum yıldönümünü kutlamakta oldukları dâhî teorisyen ve proletarya devrimleri öncüsü, ateşli ve örnek enternasyonalist Lenin'in bayrağı altında savaşan herkesin ödevi şudur: Bir zamanlar V. İ. Lenin'in belirlemiş olduğu ve devrim sürecinin gelişmesi sırasında yeni tarihsel muhteva ile tamamlanmakta bulunan proletarya enternasyonalizmi prensiplerini savunmak ve Lenin gibi ardıcıl enternasyonal politika gütmek...

V. İ. Lenin ve öğretisinin hayat ve savaşımızdaki yeri

REZA RADMANEŞ

İ. Komünistler ve bütün ilerici insanlar, V. İ. Lenin'in doğumunun yüzüncü yıldönümünü kutlarken, emperyalizme, sömürgeciliğin ve sömürünün her türlüşüne karşı, barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve sosyalizm için, Lenin'in devrimci fikirlerinin gerçekleştirilmesi uğrunda yürüttükleri savaşlarına hız vermekte, dünyayı devrim yolu ile değıştirme savaşlarında Leninizm bayrağını daha yükseklerde dalgalandırmaktadırlar.

Lenin'in doğumunun yüzüncü yıldönümü dünya çapında önem taşıyan bir olaydır; çünkü Lenin'in fikirlerinin gerçekleştirilmesiyle insanlık tarihinde yeni bir çağ başlamıştır. Yüce Oktobr Sosyalist Devrimi'nin zaferi, dünya sosyalist sisteminin ortaya çıkması ve gelişmesi, emperyalizmin sömürge sisteminin çökmesi, işçi ve ulusal kurtuluş hareketlerinin atılımları ve dünya devrim hareketinin diğeri başarıları Lenin adına kopmaz bağlarla bağlıdır. Bütün bunlar, yeryüzünün çeşitli kesimlerinde, toplum hayatının türlü alanlarında, emperyalizm ve proletarya devrimleri çağındaki Marksizm-Leninizmin tarihsel doğruluğunun parlak birer delilidir.

Daha XX. yüzyılın ilk senelerinde, memleketimizde meşrutiyet devriminin koşulları yaratılmış bulunuyordu. O sıralarda, bir taraftan Kaçar hanedanının istibdat rejimi, öte yandan Rus çarlığının ve Britanya sömürgeciliğinin baskı ve saldırıları altında ezilen İran'daki emekçiler ve zulüm altındaki halklar için, Lenin'in geniş bir devrimci faaliyete girişmesi ve çarlık otokrasisini yıkmayı, feodal ilişkileri ortadan kaldırarak demokratik bir cumhuriyet kurmayı başamaç haline getiren Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin kurulması son derecede önemli ve ümit vericiydi. Daha o zamanlar İran'daki emekçiler ve ezilen halklar Lenin'in şahsında ve Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin varlığında, güçlü savunucu ve mütteliklerini gördüler. Bundan dolaydır ki, daha yüzyılın başlangıcında İran devrimcilerinin Rusya sosyal-demokratlarıyla bağları, sağlam bir maddi ve manevi temele oturtulmuş oldu. Bu bağlar memleketimizdeki ulusal kurtuluş hareketinin gelişmesinde olağanüstü önemli bir rol oynadı.

Daha XIX. yüzyılın sonlarında on binlerce İranlı, yoksulluk ve işsizlik yüzünden Kafkaslara göçederak, iş aramaya başladıklarından, orada sınıf savaşının, devrimci fikirlerin ne olduğunu anladılar, aynı zamanda, Kafkasya'daki proletaryanın örgütlenme ve savaş metotlarını öğrendiler. Bu alanda elde ettikleri tecrübeleri yavaş yavaş İran'da da yaymaları, İran emekçileriyle en yakın komşumuz Rusyadaki devrim hareketi arasında bağların kuvvetlenmesine son derecede etkili yardımda bulundu. Bu göçmenler arasındaki ilerici unsurların girişimleri sayesinde, 1905-1911

yılları arasındaki meşrutiyet devrimi sırasında, Kuzey İran'ın il merkezlerinde ilk sosyal-demokrasi dernekleri kuruldu. Lenin'in burjuva-demokratik devrimleri arasında saydığı İran meşrutiyet devrimi yıllarında bu derneklerin ne kadar önemli rol oynadıkları malûmdur. Lenin bu konuda şunları yazmıştır: «Doğu Avrupa'da ve Asya'da burjuva-demokratik devrimleri dönemi ancak 1905 yılında başlamıştır. Rusya, İran, Türkiye ve Çin'deki devrimler, Balkanlardaki harpler, çağımızda bizim «Doğu»da dünya çapındaki olaylar zincirinin birer halkasıdır. Bu olaylar zincirinde, birçok burjuva-demokratik ulusal hareketlerinin doğmakta olduğunu, ulusal bağımsız ve birleşik ulusal devletler meydana getirme azminin başgösterdiğini görmemek için kör olmak gerekir» (Bütün Eserleri, cilt 25, sayfa 269, Rusça).

Lenin, İran'daki meşrutiyet devriminin olay ve gelişmelerini, Rus çarı ile İngiliz hükümetinin entrikalarını dikkatle izlemekteydi. İranlı devrimcilerin Kaçar hanedanının kapkaranlık irtica düzenine ve bu hanedanın koruyucusu olan Rus ve İngiliz hükümetlerine karşı yürüttükleri savaş sırasında (1908 yılının yaz aylarında) Lenin'in «Proletary» gazetesinde yayınladığı bir makale İran'daki meşrutiyet devrimine karşı duyduğu ilgiyi ve bu devrime verdiği büyük önemi göstermektedir. Bu makalede özellikle şunlar belirtiliyordu:

«Hindistan'a hâkim olanlarla karşı-devrimci Rus hükümetinin, bölüşmek üzere hazırlandıkları İran'da devrimciler güç bir durumda bulunmaktadır. Fakat Tebriz'deki çetin savaşta askeri şansın tamamıyla ezilmiş sanılan devrimcilerin eline birkaç defa geçmesi, şahın emrindeki çapulcuların, Rus Lâhov'cuların ve İngiliz diplomatlarının yardımlarına rağmen, aşağıdan gelme güçlü bir direnme hareketiyle karşı karşıya bulunduklarını göstermektedir. Restorasyon teşebbüslerine askeri darbeler indirmesini başaran, bu gibi teşebbüslere girişen «kahramanları» yabancıardan yardım istemeye zorlayan böyle bir devrimci hareket yokedilemez ve bu koşullar altında İran'daki irticacın en kesin zaferi bile sadece halkın yeniden harekete geçmesi için bir başlangıç teşkil edebilir» (cilt 17, sayfa 177).

1912 yılının Ocak ayında, Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin Prag'da yaptığı konferansta, İran'daki durumla ilgili olarak, taslağı Lenin tarafından hazırlanmış özel bir karar kabul edildi. Bu belgede şöyle denilmekteydi: «Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi, İran halkının özgürlüğünü boğmaya kararlı olan ve bu amaçla en barbarca ve iğrenç hareketlere başvuran çar ile avenesinin haydutça siyasetini protesto eder . . . Konferans, İran halkının savaşı ve özellikle, şahın zulüm âletleriyle mücadelede bunca kurbanlar veren İran Sosyal-Demokrat Partisi'nin savaşıyla tam dayanışma halindedir» (c. 21, sayfa 154-155).

Meşrutiyet devrimi, zayıf olan burjuvazinin devrim hareketinin güçlenmesi karşısında duyduğu korku, işçilerin iyi örgütlenmemesi, köylülerin

her türlü örgütten mahrum bulunması ve nihayet emperyalistlerin doğru-
dan doğruya işe karışması yüzünden başarısızlığa uğradı. Devrimin,
emperyalizm etkisini ortadan kaldırmak ve feodal düzeni yıkmak olan
ana hedefleri gerçekleşmedi ve memlekette monarşi taraftarı feodallerle
büyük burjuvazi koalisyonu ortaya çıktı. Bununla beraber, Kaçar hane-
danına mensup şahların feodalizme dayanan istibdat rejimine kuvvetli
darbeler indirilmiş oldu.

Meşrutiyet devriminden sonra, özellikle Birinci Dünya Harbi yıllarında
İngiliz ve Rus emperyalistleri, 1907 yılındaki anlaşmaya dayanarak, İranı
iki nüfsuz bölgesine böldüler, baskı ve saldırı politikalarına hız verdiler.
Ve memleketimiz, tarafsızlığını ilân etmiş olmasına rağmen, harbeden
ülkelerin yağma alanı haline geldi. Öyle ki, siyasal ve ekonomik bağı-
msızlığını kaybettiğinden başka; açlık, sefalet, yıkım gibi harplere özgü
bütün felâketlere katlandı. İşte tam o sıralarda Avrora zırhlısının topları
bütün dünyayı sarstı ve bu sarsıntı çilekeş yurdumuzda da yankılar
uyandırdı.

Oktobr Devriminden sonra, sömürge ve bağımlı ülkelerde ulusal kurtu-
luş hareketi yeni bir döneme girdi. Bu devrim çarlık tarafından köle-
leştirilmiş halkların zincirlerini parçaladı ve bütün dünya emekçilerine
sömürgeciliğin ve sömürünün esaretinden kurtulmak için dorğu yolu
gösterdi. Komşumuz olan ülkede çarlık Rusyası yerine, başında yüce
Lenin'in bulunduğu, işçi-köylü hükümeti tarafından yöneltilen sovyet
cumhuriyetleri meydana gelmişti.

16 Ocak 1918'de Sovyet hükümeti bir bildiri yayınlayarak, 1907 yılında
İran'ın bölüşülmesi için İngiltere ile çarlık Rusyası arasında imzalanan
anlaşma da dahil, İran'ın bağımsızlığına karşı olan bütün anlaşmaların
yürürlükten kaldırdığını açıkladı. Bildiride şöyle denilmesteydi: «Halk
Komiserleri Şurası, İran halkının özgürlük ve bağımsızlığına yöneltilmiş
olan 1907 tarihli İngiliz-Rus anlaşmasını kesin olarak yürürlükten kaldır-
maktadır. Halk Komiserleri Şurası, aynı zamanda, söz konusu anlaş-
madan önce veya sonra imzalanan ve İran halkının özgür ve bağımsız
varlığını sürdürme hakkını sınırlayan bütün anlaşmaların yürürlükten
kalktığını ve hükümsüz olduklarını bildirmektedir.»

9 Ağustos 1919'da Vosug-ed-Dovle hükümeti İngiltereyle bir anlaşma
imzalayarak, orduyu, maliyeyi ve gümrükleri İngiliz danışmanlarının
kontrolü altına verdi. Bu anlaşma, Britanya emperyalizminin ülkenin
ekonomik ve politik bağımsızlığına indirdiği darbelerin en ağırıydı. İran
için son derecede nazik olan o dönemde halkın yasal haklarının çiğnen-
mesini, yalnız, başında V. İ. Lenin'in bulunduğu genç Sovyet devleti
protesto etti. Bu tutum, yurdumuzda ulusal kurtuluş hareketinin yeniden
güçlenmesine yardım etti. 1919 yılının Ağustos ayında, Sovyet Devleti
Halk Komiserleri Şurası adına, İran işçi ve köylülerine bir çağrıda bulunan
dışişleri komiseri G. Çiçerin şunları belirtiyordu: «Zafer sarhoşluğu için-

deki canavar İngiliz emperyalizminin İran halkının boynuna kölelik zincirini geçirmeye kalkıştığı şu sırada, Rusya Cumhuriyetinin Sovyet işçi-köylü hükümeti, bu köleliği uygulama aracı olan İngiliz-İran anlaşmasını tanımadığını resmen ilân eder. Rusya'daki emekçi yığınları, İran emekçilerini kardeş ve dost bilmekte, kendilerine, emeğin tam kurtuluşu uğrunda gelecekte girilecek devrim savaşında yoldaş gözüyle bakmaktadırlar. Rus emekçilerinin iradesini dile getiren Sovyet İşçi-Köylü Hükümeti, yönetmenlerinizin kendilerini ve sizi satmak üzere, canavar İngiltereyle imzaladıkları utanç verici anlaşmayı hiçbir zaman kanuni hükmü olmayacak bir kağıt parçası saymaktadır.»

İran işçileri, emekçileri ve memleketimizdeki bütün halklar, Oktob Devrimiden önce olduğu gibi, sonra da Lenin'in ve Sovyet hükümetinin şahsında, daima özgürlük ve bağımsızlıklarının koruyucu ve müttefiklerini görmüşlerdir. Lenin'in İran emekçilerinin kafa ve gönüllerinde bu kadar derin bir yer tutması bundan ileri gelmektedir. Bu yüzden İranlı ilerici yazar ve şairlerin birçok eserlerinde Lenin'in siması geniş ölçüde yer almakta, bu sima halı işçileri tarafından halılara işlenmekte ve halk ressamlarının eserlerinde «kurtarıcı», «20. yüzyılın demircisi Kave» olarak canlandırılmaktadır.

Oktob Devriminin etkisiyle, 1918 yılında itibaren memleketimizdeki ulusal kurtuluş hareketi geniş ölçüde yaygınlaştı, 1920-1921 yıllarında Hilyan, Azerbaycan ve Horasan eyaletlerinde silâhlı ayaklanma halini aldı. İşçiler ve emekçiler bu harekete kendi şiarlarıyla katıldılar ve kendi partilerini, İran Komünist Partisini (IKP) kurdular. Ulusal kurtuluş hareketi büyük başarılar elde etti. Emperyalistler, 1919 yılında imzalanan köleleştirici anlaşmanın yürürlükten kaldırılması olayını bir oldu-bitti olarak kabul etmek zorunda kaldılar. Bunun sonucunda Britanya emperyalizminin yayılma politikasına güçlü bir darbe indirilmiş oldu. Bununla beraber bu hareket bir bütün halinde, yine başarısızlığa uğradı. Buna, küçük ve orta burjuvazinin zayıflığı, kararsızlığı ve tutarsızlığı, büyük burjuvazi ile toprak ağalarına bağımlılığı, işçi sınıfının örgüt, olgunluk ve tecrübe bakımından zayıf olması ve her şeyden önce Britanya emperyalizmin müdahalesi sebep oldu. Ve önünde sonunda memleketimizde yeniden istibdat rejimi kuruldu.

İkinci Dünya Harbinin başlangıcında, hapisanelerden çıkan ve sürgünden dönen komünistlerin İran işçi sınıfının partisi olan İran Halk Partisini (IHP) kurmaları üzerine ulusal kurtuluş hareketinin gelişmesinde yeni bir dönem başladı. Bu dönem, 1945-1946 yıllarında İran Azerbaycanı ile Kürdistan'da silâhlı ayaklanma ile sonuçlandı. 1951-1953 yılları arasında ise, petrol endüstrisinin malleştirilmesiyle, ulusal kurtuluş hareketi görülmemiş bir ölçüye ulaştı.

Ne yazık ki, evvelce olduğu gibi, bu defa da hareket küçük ve orta burjuvazinin zayıflığı ve tutarsızlığı, demokratik ve ulusal kurtuluş hareke-

tinin güçlenmesi karşısında duyduğu korku, işçi sınıfı partisinde çıkan organizasyon anlaşmazlıkları ve hatalar yüzünden ve nihayet emperyalistlerin ve özellikle İranlı yöneticilerin en gerici zümreleriyle ittifak kuran Amerikan emperyalistlerinin dolaysız müdahalesiyle başarısızlığa uğramış oldu.

Bütün bunlara rağmen emperyalistler ve İranlı gericiler, gerginliği hafifletmek ve gelecekteki bunalımları önlemek amacıyla 60 yıllarında bazı reformlara yanaşmak ve sarsılmış mevzilerini biraz olsun sağlamlaştırmak için eylem usullerini değiştirmek zorunda kaldılar.

II. İran Ulusal kurtuluş hareketi tarihine kısaca göz atıldığı, bu hareketin başlangıcından XX. yüzyılın 60 yıllarına kadarki yükseliş ve iniş dönemleri incelendiği zaman, işçi sınıfı ile partisinin en tutarlı ve ilerici savaşılar olduklarına, ulusal kurtuluş ve işçi hareketlerinde en aktif ve bilinçli rolü oynadıklarına dair Marksist-Leninist ilkenin doğruluğu bir kere daha görülmektedir. Bazı kusur ve yanlışlıklarına rağmen İran işçi ve emekçileri, ulusal kurtuluş hareketinin sosyal-demokrat döneminde olduğu kadar, İKP ve İHP'nin yönetmenliği altında da böyle bir rol oynamış ve sebatlı davranmışlardır. Burjuvazi teslim olma ve uzlaşma zihniyetiyle her zaman hareketin bozguna uğramasına sebep olmuştur. Ulusal kurtuluş hareketinin İran'da izlediği yol, Lenin'in burjuvazi ve proletaryanın burjuva-demokratik devrimi karşısındaki farklı tutumlarıyla ilgili şu fikrini doğrulamaktadır: «Burjuvazinin sınıf olarak kapitalist toplumdaki durumu, kaçınılmaz olarak onun demokratik devrimdeki tutarsızlığına yol açmaktadır. Proletaryanın sınıf durumu ise, onu, ardıcıl demokrat olmaya sevk etmektedir. Burjuvazi, demokratik ilerlemenin proletarya'yı güçlendireceğinden korktuğu için, geriye bakmaktadır. Proletaryanın ise zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi yoktur, buna karşılık demokrasi sayesinde tüm dünyayı kazanmış olacaktır. Bu yüzden burjuva devrimi, demokratik değişikliklerde ne derecede sebatlı ise, sadece burjuvaziye yararlı olan kazanımlarla o derecede az yetinmektedir. Burjuva devrimi ne kadar ardıcıl olursa, demokratik devrimde proletaryaya ve köylülüğe o ölçüde fazla fayda sağlamaktadır» c. 11, s. 39).

Komünist Enternasyonalin 1920 yılında yapılan II. Kongresinde Lenin'in okuduğu raporda, Komünist Enternasyonalin ve komünist partilerin geri kalmış ülkelerde burjuva-demokratik devrimlerini destekleme zorunluğunda olup olmadıkları söz konusu ediliyor ve ulusal burjuvazi ile emperyalist burjuvazinin uzlaşabilme imkânları üzerinde duruluyordu. Lenin, komisyonun «burjuva-demokratik» deyimi yerine «ulusal devrim» deyiminin kullanılmasına dair teklifini şöyle savunuyordu: «Bu değişikliğin anlamı şudur; bizler, komünist olarak, sömürge ülkelerdeki burjuva kurtuluş hareketlerini, ancak bu hareketler gerçekten devrimci oldukları,

temsilcileri köylüleri ve sömürülen geniş yığınları devrimci ruhta eğitmemize ve örgütlememize engel olmadıkları takdire desteklemeliyiz ve destekliyeceğiz» (c. 41, s. 243-244).

İran burjuvazisiyle emperyalist burjuvazinin anlaşması, İran ulusal burjuvazisinin önemli bir kısmının «kompradorlaşması», Ağustos 1953'teki devlet darbesinden sonra başladı ve 60 yıllarında güçlendi. Bu süreç Lenin'in memleketimizdeki şartlarla ilgili görüşünü doğrulamıştır. Emperyalizm, bir yandan, ulusal burjuvazinin bir kısmını kendisine ait soyguncu şirketlerde pay sahibi yaparak ulusal kurtuluş hareketini zayıflatmakta, öte yandan da, gösteriş için yapılan yarım-yamalak reformlarla köklü değişikliklerin ve devrimci atılımların yolunu kapatmaktadır. Partimiz, diğer ilerici güçlerle birlikte, reformları son amaç olarak kabul etmeyi redederek, toplum devrim yoluyla değiştirilmesi için savaş yürütmektedir. Bu konuda Lenin şöyle demişti: «Reformlar yolu, ağırlaştırma, oyalama ve ulusal organizmin çürümüş kısımlarının ıstırapları içinde yavaş yavaş ölmesi yoludur. Bu çürüyüşün ağırlarını herkesten evvel ve en fazla proletarya ile köylülük çekmektedir» (c. 11, s. 38).

Doğu halkları komünist örgütlerinin 1919 Kasımında Moskova'da yapılan 11. Kongresinde, Lenin Doğu ülkeleri komünistlerinin dikkatini memleketlerinin geri kalmışlığı üzerine çekerek, bu koşullar içinde Marksizmi dogmatik olarak uygulamaktan titizlikle kaçınmalarını tavsiye etmiş ve demiştir ki: «Şimdi sizin önünüzde, evvelce bütün dünyadaki komünistler için söz konusu olmayan ödevler durmaktadır. Bizler, komünizmin genel teori ve taktiğine dayanarak ve Avrupa ülkelerinde mevcut olmanın koşullarınıza uyararak, başlıca yığını köylülerin teşkil ettiği bir durumda, kapitalizme karşı değil, ortaçağ kalıntılarına karşı yürütülecek savaşta bu teori ve taktiği uygulamayı başarmak görevi karşınıdasınız» (c. 39, s. 329).

Lenin'in örgütlerini gözönünde bulunduran İran komünistleri, memleketin sosyal-ekonomik durumunu daima Marksizm-Leninizm öğretisine göre tahlil etmeyi amaç edinmişlerdir. Hiç şüphe yok ki bu, toplumun, sınıfların ve ülkedeki politik-ekonomik durumun en gerçek bilimsel tahliliydi. Fakat bu tahlilde yanlışlıklar da vardı. Parti yönetimi, uygulama alanındaki bütün yanlışlıkları gördü ve gerekli düzeltmeleri yaptı. Bunların arasında İKP'nin, ulusal burjuvaziye ve onun devrimdeki rolüne ilişkin görüşü özel bir önem taşımaktadır.

Doğu halklarının 1920 yılındaki kongresine katılan İran heyetinin dönüşünden sonra, İKP MK tarafından hazırlanan ve partinin Hilvan devrimindeki «solcu» taktiğinin düzeltilmesinde önemli bir rol oynayan tezlerde, devrimin yönetimiyle ilgili olarak şöyle bir yanlış görüş de yer almıştı: «Devrimin yönetimi, ancak ve ancak İran'da politik yönetimi gerçekleştirmeye yetenekli sınıfa, yani küçük burjuvaziye ve ticaret

burjuvazine ait olabilir («Zendedgiye Melâtha» 17 Mayıs 1921)». Bu yanlışlığa, küçük burjuvazinin rolünü fazla büyütme ve işçi sınıfının bilinçliliğini küçümseme eğilimi sebep olmuştur.

İran Komünist Partisi'nin 11. Kongresi (1927) bu yanlışlığı düzeltti ve şu özel açıklama partinin kongrece kabul edilen programında yer aldı: «Gelecekteki İran devriminin, proletaryanın ideolojik ve örgütsel yönetimi altında gelişmesi gereklidir.»

İran Halk Partisi'nin eylem döneminde (ki bu, petrol endüstrisini millileştirme hareketi dönemidir), bu alanda bir yanlışlık daha yapıldı: Ulusal burjuvazinin anti-emperyalist ve anti-feodalist devrimde oynadığı kaypak rol küçümsendi. Parti MK'nin Dördüncü Genel Toplantısında bu yanlışlık özel bir kararla ortaya kondu.

Buraya kadar verdiğimiz izahattan da anlaşılacağı üzere, İran ulusal kurtuluş hareketinin bütün aşamalarında, emperyalistlerle memleketteki gerici güçler arasında yurt içi ve yurt dışı duruma ve kuvvetler oranına göre çeşitli biçimler alan bağlantılar ve işbirliği, kurtuluş hareketinin zaferi yolunda başlıca engel ve fren olmuştur. Emperyalistlerle İran'ın egemen sınıfları arasındaki bağların ve işbirliğinin ekonomik temelini emekçilerin gitgide daha fazla sömürülmesi, ideolojik özünü ise, dış politikada anti-komünizm ve Sovyet aleyhtarlığı, iç politikada da demok-rasi düşmanlığı ve İHP'ne karşı savaş teşkil etmiştir. Ne yazık ki, memleket dışında faaliyette bulunan ve muhalefet yaptıklarını iddia eden bazı gruplar da, Sovyet aleyhtarlığı ve İHP'ne karşı mücadeleleriyle, ülkedeki halk düşmanı ve anti-demokratik rejimin değişimine su taşımakta, ve hareketi zayıflatmak, saflarında parçalanmalara sebep olmak suretiyle bu rejimin devamına objektif olarak yardım etmektedirler.

Bugün İran, sosyal devrimin ulusal-demokratik aşamasında bulunmaktadır. Bu devrimin amacı, devlet yönetimini gerici sınıfların elinden almak, ulusal ve demokratik sınıf ve katların eline teslim etmektir. Emperyalist tekelleri memleketin doğal ve ekonomik kaynaklarından yoksun etmek, İran'ın ekonomik ve politik bağımlılığına son vermek, feodalizm kalıntılarını ortadan kaldırmak devrimin özünü teşkil etmektedir.

Demokratik özgürlüklerin yokluğu, hareketin gelişmesi yolunda başlıca engeldir. Bu yüzden, şimdiki koşullar içinde, bu özgürlükleri kazanma ve demokratik prensipleri topluma yerleştirme savaşı, eylemimizin başlıca yönü olmalıdır. Partimizin kanısına göre bu *şiar* uğrundaki savaş, günümüzün en ertelenmez ödevi ve diğer politik hedeflere ulaşmak için yürütülen savaşın ağırlık merkezidir.

Partimizin eylemleriyle güttüğü amaç, proletaryanın, şehir ve köylerdeki bütün emekçilerin sınıf savaşlarına öncülük etmek, memlekette politik özgürlüğü sağlamak, siyasal hayatı demokratikleştirmek, bağımsızlığı, demokrasiyi ve sosyalizm yolunu savunmak için *sınıf savaşını, yerli ve yabancı sömürücü sınıflara, mutlakiyete karşı* yöneltmektir.

Lenin, proletaryanın sınıf savaşının iki muhtevaya sahip olduğunu, demokratik ve sosyalist ödevleri arasında kopmaz bağlar bulunduğunu sık sık belirtiyordu.

1960 yıllarında memleketimizdeki çeşitli muhalefet güçleri arasında, köklü değişiklikleri gerçekleştirme yolları ve halk düşmanı, anti-demokratik rejime kesin darbeyi indirmek için uygulanacak metotlar konusu üzerinde özlü tartışmalar başlamış ve bu tartışmalar, daha baştan açık ve somut bir tutum alınmasını gerektirmiştir. Bu konuda da partimiz, her zaman olduğu gibi yine yüce Lenin'in öğretisini, mutlakiyete indirilecek ezici darbenin metotlarıyla ilgili şu direktifini kılavuz edinmiştir: «Hangi metotların kullanılacağı, işçi hareketinin durumuna, genişliğine, hareketin hazırladığı savaş usullerine, hareketi yöneten örgütün devrimci niteliklerine, diğer toplumsal unsurların proletarya ve mutlakiyet karşısındaki tutumlarına, iç ve dış politika şartlarına, kısacası, önceden kestirilmesi imkânsız ve faydasız olan binbir şarta bağlıdır.» (c. 2, s. 461–462).

Kapitalist olmayan yolun seçilmesi, memleketimiz de dahil, gelişmekte olan ülkelerde çoktan beri çözüm bekleyen önemli sorunlardan biridir. Lenin'in öğretisine dayanan partimizin kanısınca, İran bugünkü şartlarda yüzyıllardır süren ekonomik gerikalmışlığına, ancak, kapitalist olmayan gelişme yolundan yürümek, ekonomik ve toplumsal hayatı demokratikleştirmek, yeni-sömürgecilik entrikalarına kesin olarak karşı koymak, siyasal bağımsızlığını güçlendirme ve ekonomik bağımsızlığını sağlama savaşı yürütmek suretiyle son verebilir. Şuna inanıyoruz ki, emperyalizmin politik ve ekonomik egemenliği koşulları içinde İran'ın kapitalist yolda gelişmesi, ülkenin emperyalist devletlere bağımlılığını ve gerikalmışlığını artırmaktan başka bir sonuç vermemektedir. Bu yolun, toplumda varolan çelişkilerin çözümlenmesine olanaklar sağlaması şöyle dursun, tam tersine, bunların daha da keskinleşmesine, memlekette çöküntünün, sefaletin, cehaletin ve işsizliğin artmasına sebep olmaktadır.

İran çok uluslu bir memlekettir. Ülkemizde, çoğunluğu teşkil eden Farslardan başka Azeriler, Kürtler, Türkmenler ve Araplar yaşamaktadır. Bu halklar, sadece, halk düşmanı ve anti-demokratik rejimin genel politikasının kötülüklerinden zarar görmekle kalmamakta, aynı zamanda, anadillerinde okuyup yazmak, devlet ve adliye dairelerinde kendi dillerinden faydalanmak hakkından da yoksun bulunmaktadır. Ve en küçük protestoları veya demokratik istekleri hükümetin şiddet tedbirleriyle karşılanmaktadır. Son yıllarda, başta Kürtler ve Azeriler olmak üzere, bu halkların ulusal bilinci güçlenmekte ve buna paralel olarak savaşları da genişlemektedir. Kürdistan'daki çarpışmalarda, İran Kürtleri arasında ilerici görüşlere sahip birçok genç canavarca öldürülmüş, bir çokları da kapalı kapılar ardında toplanan askeri mahkemeler tarafından uzun süreli hapis cezalarına, hattâ ölüme mahkûm edilmiştir. Hâlen binlerce

ve binlerce Kürt ve Azeri, partimizin üyeleriyle ve diğer ulusal ve ilerici güçlerin temsilcileriyle birlikte, hapisanelerde, en ağır koşullar içinde kapalı bulunmaktadır. İran'da ulusal sorunun, Lenin'in ulusların mukadderatlarını kendilerinin belirlemelerine dair öğretisine göre çözümlenmesini programına alan biricik siyasal parti İHP'dir. Partimiz, karşı karşıya bulunduğu bütün güçlüklerle rağmen, ulusal uyanış hareketlerini desteklemekten hiçbir zaman vazgeçmemiş, özgürlüğe âşık bütün halklarla daima dayanışma halinde bulunarak, ulusal baskının her çeşidinden kurtulmaları uğrunda mücadelede kendilerini destekleyegelmiştir.

III. V. İ. Lenin, yeni tipte ilk işçi partisini yarattı. Bu parti son derecede kısa bir tarihsel dönemde öylesine güçlendi ki, Rusya'daki işçilerle köylüler, diğer emekçiler ve ezilen halklar, onun yönetimi altında, işçi sınıfının idealleri uğrunda çetin bir savaşa giriştiler. Yüce Ekim Devrimi zaferiyle de insanlık tarihinde yeni bir çağ başladı.

Lenin'in 100. doğum yıldönümünü ona lâyık bir şekilde kutlamak için, yeni tipte ilk parti olan SBKP'nin parlak zaferlerinin tecrübesini öğrenmek ve bu tecrübeleri hayat ve eylemlerimizde uygulamak gerekir.

Lenin'in 100. doğum yıldönümünü ona lâyık bir şekilde kutlamak için, Lenin'in olağanüstü bir değer taşıyan eserlerini dikkatle okumak ve bu tükenmez kaynaktan esinlenerek, emperyalizme, gericiliğe ve her çeşit baskıya karşı, barış ve sosyalizm uğrunda canla başla savaşmak gerekir.

Lenin, komünist ve işçi hareketi tarihinde ilk defa olarak, yeni tipte işçi partisnin, Marksist partinin örgütlenme prensiplerini «Bir adım ileri, iki adım geri» adlı ünlü eserinde ortaya koydu.

Yeni tipte parti, işçi sınıfının bir kesimi, bir müfrezesidir. Ancak Marksizm-Leninizmle silâhlanan parti, bilinçli ve devrimci müfreze olarak, kendi sınıfına önderlik edebilir, onun savaşlarına yön verebilir. Böyle bir parti, işçi sınıfının sadece öncü müfrezesi değil, aynı zamanda onun örgütlenmiş müfrezesidir ve bilinçli disiplini bütün parti üyeleri için mecburidir. Böyle bir parti işçi sınıfının en mükemmel örgütüdür ve bunun için sendikalar, kooperatifler vb. gibi örgütler onun yönetimi altında çalışırlar. Yeni tipte parti, yığınların yönetimini gerçekleştirebilmek için işçi yığınlarıyla bağlar kurmaktadır. Partinin, demokratik santralizm ilkelerine göre örgütlenmesi ve parti hayatının normlarını kapsayan tek tüzüğe sahip bulunması gerekir. Lenin, parti örgütünün önemini şöyle belirtmiştir: «İktidar savaşında, proletaryanın elinde örgütten başka hiçbir silâh yoktur. Proletarya, ancak, Marksist ilkelerin aracılığı ile ideolojik birliği milyonlarca emekçiyi işçi sınıfı ordusunda bir araya toplayan örgüt birliğiyle güçlendiği takdirde yenilmez bir kuvvet haline gelebilir ve kaçınılmaz olarak gelecektir» (c. 8, s. 403—404).

Lenin, devrim teorisi olmadan devrim hareketi olamayacağını öğretmektedir. Öncü rolünü, ancak devrim teorisiyle silâhlanmış bir parti gerçekleştirebilir.

İranlı komünistler, Lenin'in öğretisini uygulamak suretiyle, eylemlerinin daha başlangıcında, yeni tipte partinin teori ve pratiğinden faydalanmışlardır. İran işçi sınıfının en üstün örgüt biçimi olan İHP'nin dünya görüşü Marksizm-Leninizmdir.

Partimiz varlığını sürdürdüğü dönem boyunca, illegal ve legal koşullarda yürüttüğü savaşlarda büyük tecrübeler edinmiştir. Parti, bu eylemleri sırasında başarılar kazanmış, başarısızlıklarla da uğramıştır. Fakat, savaş bayrağını hiçbir zaman elinden bırakmamış, savaşlarını, işçi sınıfının ve ulusal kurtuluş hareketinin çıkarlarına, yurtseverlik ve proletarya enternasyonalizmi ruhuna bağlı kalarak sürdürmüştür.

Lenin, ulusal kurtuluş ve işçi hareketinin, ancak sosyalist teoriyi işçi hareketiyle kaynaştırmak suretiyle zafere ulaşacağını daima belirtmiştir.

Lenin'in öğretisini uygulayan partimiz, ta kuruluşundan beri, işçi hareketi saflarında Marksizmi propaganda etmek, emekçiler ve aydınlar arasında Marksizm-Leninizmin devrimci fikirlerini yaymak suretiyle geniş bir ideolojik faaliyette bulunagelmıştır.

Lenin, işçi sınıfı partisinin meydana getirilmesinde ve güçlendirilmesinde sağ ve «sol» oportünizmin eleştirilmesi, onunla amansız bir savaş yürütülmesi gerektiğini öğretmektedir. Partimiz, bu eğilimlerle defalarca karşı karşıya bulunmuş, bir yandan halk düşmanı ve anti-demokratik rejimle uzlaşma ve ona teslim olmak eğilimlerine, öte yandan da maceracılığa ve sekterliğe karşı çetin savaşlar yürütmek zorunlu kalmıştır. Parti bu eğilimlerin temsilcilerini saflarından tam zamanında uzaklaştırmış ve böylelikle birliğini ilkesel temellere dayanarak kuvvetlendirmiştir.

Partimizin savaşlarda elde ettiği tecrübeler, Marksizm-Leninizmin ve proletarya enternasyonalizminin prensiplerinden sapmaların uzlaşmacılığa, teslim olmaya ve emekçi yığınlarından uzaklaşmalara yol açtığını göstermiştir. Bu tecrübeler, sağ ve «sol» oportünizm arasında görünüşte farklar mevcut olsa da, İran'da her ikisinin de temelini milliyetçiliğin teşkil ettiğini, milliyetçiliğin de işçi sınıfının savaş azmini zayıflattığını, safları arasındaki birliği sarstığını ortaya koymuştur. Kapitalist dünyada çelişkiler ne ölçüde artarsa, ideolojik savaş da o derecede kuvvetlenmektedir.

Son yıllarda, gerek İran'da, gerekse yabancı ülkelerde, Farsça ve birçok Avrupa dillerinde İHP'ne karşı yöneltilmiş anti-sosyalist politik, ekonomik, tarihsel ve felsefi yayınlar yapılmaktadır. Emperyalizmin ve gericiilerin propaganda makinesi memleket içinde ve dışında devrimci fikirlerin etkisini azaltmak için her çareye başvurmaktadır. Partimiz, ideolojik çalış-

maları genişletmek amacıyla bütün olanaklardan yararlanmakta, hasım-larımızın fikir ve teorilerinin bilime aykırı niteliklerini açıklamaktadır.

Emperyalizmin ve gericiliğin propaganda makinesi, tarihsel gerçekleri yozlaştırmak, çeşitli yalanlar yaymak suretiyle gerek İran'da, gerekse yabancı ülkelerde, gelecekte de yüce Lenin tarafından kurulan SBKP ile dostluğuna bağlı kalacak olan partimizin uluslararası bağlarını zayıf-laımaya çabalamaktadır.

Lenin'in bütün teorik ve pratik eylemleri, uluslararası işçi sınıfının bir-liği ve beraberliği uğrunda ardıcıl savaşlar yürütülmesi fikrine kopmaz bağlarla bağlı bulunmaktadır. Lenin'i örnek alan ve öğretisini kılavuz edinen partimiz, Komünist ve İşçi partileri 1969 Uluslararası Danışma Toplantısına aktif olarak katılmak suretiyle, dünya komünist hareketinin fikir ve eylem birliğini kuvvetlendirmek için elinden gelen herşeyi yap-mıştır. Lenin'in öğretisi ve devrimci pratiği şunu ispatlamıştır: İşçi sınıfının, komünist ve işçi partilerinin fikir ve eylem birliği, anti-emper-yalist müfrezeler arasındaki hareket beraberliği kendiliğinden gerçekleş-mez, bunun sağlanması için gayretli ve ardıcıl savaşlar yürütülmelidir. Komünizm hareketi, birlik uğrunda savaş yürütmeden, çağımızın en önmeli ödevi olan dünya çapındaki anti-emperyalist cepheyi meydana getirme işini gerçekleştiremez.

Danışma Toplantısına katılan komünist ve işçi partileri, «Vladimir İliç Lenin'in 100. doğum yıldönümü» seslenişini, «Viyetnam'a bağımsızlık, özgürlük ve barış» çağrısını ve barışın korunmasıyla ilgili çağırısı kabul etmekle, uluslararası komünist ve işçi hareketinde, bütün anti-emperyalist güçler arasında eylem birliği sağlanması uğrunda önemli bir adım atmışlardır. Yüce Lenin'in devrimci fikirleri ve hümanist idealleri, ancak bu birliğin çok yanlı olarak güçlendirilip geliştirilmesi için yürütülecek ardıcıl bir savaşla gerçekleştirilebilir.

Vladimir İliç Lenin ve Almanya Birleşik Sosyalist Partisi

VALTER ULBRIHT

XX. yüzyılın tarihsel yolunu, eylemleriyle, eşsiz bir doğrulukla belirlemiş olan ve belirlemeye devam eden dâhi bilgin, yılmaz devrimci Vladimir İliç Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümü, bütün komünistlerin kalblerini coşku ile dolduran bir bayramdır. Fakat, komünist ve işçi partileri için bu yıldönümü, her şeyden önce, Leninizm öğretisinin nasıl gerçekleştirilmesinde olduğunu, bugünkü ve yarınki ödevlerini çözümlerken Leninist yaklaşımın nasıl uygulandığını gözden geçirme günüdür.

Leninizm, insanlığın kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının bütün temel sorunlarının çözüm yollarını bilimsel olarak göstermekte, işçi sınıfı partilerine de, kendi ülkelerinde bu geçişi devrim yolu ile gerçekleştirme işinde kılavuzluk etmektedir. Bu yüzden aktüeldir ve gelecekte de önemini koruyacaktır.

Vladimir İliç Lenin, Komünist Enternasyonal'in IV. Kongresinde, dünya komünist hareketine hitaben yaptığı son konuşmasında, Büyük Ekimbr Sosyalist Devrimi'nden sonraki beş yıllık dönemde Sovyet Komünistlerinin biriktirdikleri tecrübenin uluslararası değerini anlatmış ve bu arada, «şimdi başlamakta olan dönemde en önemli şey öğretimdir» demiş ve bunu inandırıcı bir şekilde ispat etmişti (Bütün Eserleri, cilt 45, sayfa 294, Rusça). Yine aynı konuşmada, komünist partilerinin, «devrimci çalışmanın örgütlenmesini, düzenlenmesini, metot ve muhtevasını» iyice öğrenmeleri gerektiğini belirtmiş, partilerin, «Rus tecrübesinin bir kısmını almaları» ve bu tecrübeyi kendi ülkelerinde yürütülen savaşta uygulamalarını tavsiye etmişti (Aynı cilt, aynı sayfa). Konuşmasının sonunda da, bu suretle sosyalist devrim perspektiflerinin çok iyi olacağını söylemişti.

Lenin, o zaman — hemen hemen elli yıl önce —, henüz kurulmuş olan komünist partilerinin üyelerine hitaben yaptığı bu konuşmada, onlara, partilerini, devrim savaşında çelikleştirmelerini, kendi ülkelerini yönetmeye yetenekli, devrimci ve yığinsal işçi sınıfı partileri haline getirmelerini tavsiye etmişti.

Lenin, yeni tipte Marksist-Leninist partilerin, ancak, işçi sınıfı kendisine düşen tarihsel ödevi gerçekleştirebildiği ve sosyalizmi zafere ulaştırabildiği takdirde gelişebileceklerini belirtiyordu. Bu yüzden, onun, 1922 yılında komünistlere verdiği ödev, sadece, dünya komünist hareketinin yeni yeni biçimlenmeye başladığı o zamandaki tarihsel aşamanın ödevi değildir. Her zaman, her türlü koşullar içinde halklarının yönetici gücü olmak, strateji ve taktiklerini hazırlarken Marksist-Leninist öğretiyi somut koşullara uygulamak, hem kendi tecrübelerinden, hem de, Sovyetler Birliği'nin Leninci Komünist Partisi'nin tecrübesi başta olmak üzere kardeş partilerin tecrübelerinden dersler almak, komünist ve işçi partilerinin daimi ödevidir.

Almanya Birleşik Sosyalist Partisi, Lenin'in vasiyetini daima gerçekleştirmiştir ve gerçekleştirmeye devam edecektir. İkinci Dünya Harbi'nden sonra, Komünist Partisi'yle Sosyal Demokrat Partisi'nin ve anti-faşistlerin birleşmesi sonucunda meydana gelen partimiz, her şeyden önce, yöneticileriyle üyelerinin, bütün eylemlerinde, Lenin'in yeni tipte parti hakkındaki öğretilerini uygulamak için aralıksız gayret sarfetmeleri sayesinde, her iki devrimde de ADC emekçi halkına önderlik etmiştir. Almanya Birleşik Sosyalist Partisi, yöneticilik rolünü, Alman Demokratik Cumhuriyeti'ndeki işçi sınıfının, bütün emekçilerle ittifak halinde çalışarak, sosyalist toplum sistemini bütün yönleriyle mükemmelleştirmesi ve sosyalizmi zaferle sonuçlandırması şeklinde anlamaktadır.

ADC emekçileri, bilimsel sosyalizmin kurucuları olan Karl Marks'la Fridrih Engels'in vatanında ve aynı zamanda, uluslararası açıdan eskiden bir hayli gelişmiş bir emperyalist ülkede sosyalizmi ilk defa kurmaktadırlar. Bu arada şunu da hatırlatalım ki, eski Almanya alabildiğine gerici ve saldırgan bir emperyalist devlettir. Zira, askeri-finance monopolistleriyle büyük feodal toprak sahipleri ve militaristler ittifakının bir egemenlik sistemi olarak kurulmuştu. Bunlara şunu da ilâve etmek gerekir: İkinci Dünya Harbini açan ve kaybeden Alman monopolistleri, kendi çıkarlarını korumak için, Amerikan emperyalizminin yardımıyla Almanya'nın batı kısmını ayırdılar ve orada, Alman topraklarından sosyalizme karşı mücadele edecek ayrı bir revanşist devlet meydana getirdiler. Görülüyor ki, ülkemiz işçi sınıfı ve ABSP, yeni yeni ve karmaşık birçok sorun ve ödevi çözmek zorunluğu ile karşı karşıya bulunmaktadır.

Eski Rusya ile eski Almanya ve Rusya'da 1917'deki devrim koşullarıyla 1945'te sonraki Almanya'nın durumu arasında büyük farklar bulunmasına rağmen, partimiz, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ni, yeni tipte Leninist partinin örneği olarak görmüş, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'ne de, sosyalist toplum kuruculuğunun esas modeli gözü ile bakmıştır. Aradaki büyük farklar yüzünden, Lenin'in bahsettiği Sovyet tecrübesini benimsememiz, Sovyet örneğini ve Marksizm-Leninizmin temel prensiplerini doğru şekilde anlamamız ve bunları memleketimizin koşullarına bilime dayanarak uygulamamız daha büyük bir önem kazanmaktadır. Bizim için de eylem kılavuzu olan «Demokratik devrimde sosyal demokrasinin iki taktiği» adlı eseri, işte bunları göz önünde bulundurarak incelemekteyiz. Lenin'in devrim teorisini, anti-faşist demokratik devrim döneminde gerçekleştirdik, ADC'indeki sosyalist devrimde de gerçekleştirmeye devam ediyoruz.

Lenin'in talimatı gereğince Partimiz şu görüşe dayanmaktadır: kapitalizmden sosyalizme geçiş sürecinde sosyalizm, sürekli ve nispeten başlıbaşına bir dönemdir. Bu dönemde gelişmiş sosyalist toplumsal sistemin yaratılması gerekir. Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi,

V. İ. Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümü dolayısıyla yayınladığı tezlerinde şu noktayı belirtmektedir: «Sosyalizmin gelişmesi, onun toplumsal örgütünün daha basit biçiminden daha yüksek biçimine geçişinin karmaşık sürecidir. Bunlara «Komünizmin ekonomik olgunluk dereceleri denebilir».

Alman Demokratik Cumhuriyeti'nde sosyalist toplum kuruluşunu tamamlama yolu, partimizin VI. Kongresinde (1963) kabul edilen sosyalizm programında çizildi. 1967'de yapılan VII. Kongre, sosyalist toplumun bilimsel niteliklerini tespit etti ve sosyalist toplum sistemini meydana getiren sosyalist ekonomi sistemi, sosyalist öğretim sistemi, sosyalist kültür ve benzerlerinin dinamik ve ahenkli bir şekilde kalkınmasını, bütün toplumun durmadan ve bütün yönleriyle gelişmesini sağlayacak ödevleri ortaya koydu. Biz, ayrıca, toplumun 1980 yılına ve hatta bazı alanlarda daha ileri doğru mükemmelleştirilmesini, bilimsel-tekniksel devrimin gelişmesini, halkın yaşayış tarzının daha da iyileştirilmesini öngören ödevler üzerinde de çalışmalarımıza devam etmekteyiz. Partimiz, ilerdeki ödevleri doğru olarak belirleme olanaklarına sahip olabilmek için, pek çok bilim adamının katıldığı toplantılar yapmaktadır. Lenin, bilimsel sosyalizmle doğal bilimler ittifakına ve toplumsal öngörülere büyük bir önem veriyor, bu alanda kendisi daima örnek oluyordu. Partimiz, bunu daima gözönünde bulundurmaktadır.

İşçi sınıfının büyüyen rolü

Sosyalist toplum sisteminin biçimlenmesi sürecinde, bir yandan, işçi sınıfının ve Marksist-Leninist partisinin gerçekleştirmek zorunda oldukları objektif ödevler artmakta, öte yandan, partinin ve işçi sınıfının toplumdaki yönetici rolü gittikçe büyümektedir. İşçi sınıfı, devleti yöneten, beden emeği ile akıl emeğini birleştiren ve mütemaddiyet öğrenen bir sınıf olarak gelişiyor. İşçi sınıfı, sosyalist toplum sisteminin kurulması alanında durmadan çağılan ödevleri çözdükçe, üretimde toplumsal emek bölümü, konsantrasyon, spelizasyon, kooperatifleşme, birleşmeler, rasyonalizasyon ve otomatizasyon geliştikçe, bu sınıfın örgütlülüğü, disiplini, yeni insan yetiştirme ve tarihi biçimlendirme yetenekleri de olgunlaşmaktadır. İşçi sınıfı, toplumsal zenginliğin büyük kesimini üretmekte, tekrar-üretimde sosyalist sürecin etkinliğini gittikçe artan bir aktiflikte belirlemektedir. Aydınlarla birlikte plânlamanın, devlet ve ekonomi yönetiminin bütün süreçlerinde bilimsel organizasyon işlerini yetkinleştirmekte, işletme ve kombinalarda bütün işlerin örgütlenmesindeki sorumluluğunu gittikçe daha fazla artırmaktadır.

Sosyalist devrimle bilimsel-tekniksel devrimin birleştirilmesinde işçi sınıfının yöneticilik rolünün yeni niteliği önemli bir etkidir. Bu birleşme, ADC'inde, gelişmiş sosyalist toplum sisteminin kuruluşu sırasında gerçekleştiriliyor. Bilimin başlıca üretim güçlerinden biri olarak geliştirilmesi ve özellikle memleketimiz halk ekonomisinin gelecekteki yapısını belirleyen

alanlarda komple sosyalist otomatizasyonun yetkinleşmesi, işçi sınıfının sosyal, doğal ve teknik bilimler sahasında bilgi seviyesinin yükselmesine yol açmaktadır. Bunun bir sonucu olarak, akşam okullarına devam eden ve gıyabi öğrenim yapan işçilerin sayısı artmaktadır. Aynı zamanda, yüksek okullara devam eden işçilerin sayısında son 6 yıl içinde yüzde 50 bir artış olmuştur. Bugün ADC'nde işçi sınıfı, yalnız, üretim sürecinde, öncelikle beden emeğinde çalışanlardan ibaret değildir. Beden emeği ile akıl emeği işçi sınıfının faaliyet alanında birleşmekte ve gerek ekonomide, gerekse devlet yönetiminde onun verimli akıl emeğe payı hızla artmaktadır.

İşçi sınıfının politik, sosyal ve ideolojik birliği de güçlenmektedir. Devlet yönetimi sürecinde sorumluluk bilincinin derinleşmesi, sosyalist kolektif çalışmalarda proletarya dayanışmasının yeni bir düzeye yükselmesi, daha yüksek tahsil seviyesine ulaşması ve yeni üretim ilişkilerinin gerektirdiği sosyalist morali benimsemesi, işçi sınıfının yeni fizyonomisini biçimlendiren bellibaşlı unsurlardır. Toplumculuk duyguları gelişen, mesleklerinde her bakımdan yetkinleşen, devlet ve ekonomi kuruculuğuna aktif ve yaratıcı olarak katılan işçilerde çağımızın sosyalist kişiliği gittikçe daha belirgin bir hal almaktadır. İşçi sınıfının ideolojisi ve ahlâkı, sorumluluk bilinci ve kolektif çalışma alışkanlığı, artık ADC'inde emeğe ve vatan-daşların yaşayışına büyük ölçüde yön vermektedir.

İşçi sınıfı partisinin yöneticilik rolü

İşçi sınıfının, sosyalist üretim ilişkileri temeli üzerindeki bu gelişmesi, onun örgütlü öncüsünün yönetici rolüne sıkı bağlarla bağlıdır. Biz, Lenin'in şu talimatını daima gözönünde bulunduruyoruz: Parti, tüm halk ekonomisinin yönetimini tam anlamıyla ellerinde toplayabilmeleri için işçi sınıfını ve bütün emekçileri aydınlatır, hazırlar, öğretir ve eğitir. Çünkü Parti, «komünizm okulu» – dur.

Çağımızda sosyalizmle kapitalizm arasında dünya çapında bir savaş yürütülmektedir. Bu durum, gelişmiş sosyalist toplum sistemi meydana getirme sürecinde Marksist-Leninist partinin yönetici rolünün genişlemesini ve pek çok eylem alanını kapsamasını zorunlu hale getirmektedir.

Öte yandan, zamanımızda bilim, toplumun gelişmesinde büyük bir önem kazanmış bulunmaktadır. Bu da, işçi sınıfı partisinin rolünü daha fazla artırmaktadır. Parti, teorik çalışmaları sırasında ve Marksist-Leninist öğretiyi uygulayıp geliştirirken, toplumsal gelişmenin objektif kanunlarını keşfetmekte, bilimsel öngörülerde bulunmakta, bilime dayanarak kendi strateji ve taktiğini hazırlamakta, sosyalist toplum sisteminin plânı ve sistemli kuruluşunda emekçi halkı belirli hedeflere doğru yöneltilip yönetmektedir. Marksist-Leninist partinin gittikçe büyüyen yöneticilik rolü, bugün, her şeyden önce bu alanlarda dile gelmektedir.

Partimiz, yöneticilik rolünü, öncelikle şu suretle gerçekleştirmektedir: Toplumsal gelişmenin bütün problemlerini işçi sınıfının ve tüm emekçilerin önüne sermekte, bunları gerçekleştirme yollarını emekçilerle birlikte incelemekte, bundan sonra ödevleri yine onlarla beraber çözmektedir. Parti, kendi politikasını idari yoldan değil, Lenin'in istediği gibi, «otoritesine, enerjisine, artan tecrübelerine, gittikçe daha fazla alanları kapsayan eylemlerine ve gitgide gelişen yeneneklerine dayanarak» gerçekleştirmektedir(cilt 7, sayfa 14). Almanya Birleşik Sosyalist Partisi, toplumsal ödevleri demokratik temeller üzerinde hazırlayıp çözerken, işçi sınıfının sınıf bilincini ve Alman Demokratik Cumhuriyeti'ndeki bütün vatandaşların sosyalist devlet anlayışını sistemli olarak geliştirmek için mücadele etmektedir. *Zira bir insan, ödevlerin bütün toplumsal anlamını ne kadar derinden kavrayıp anlarsa, bunların gerçekleştirilmesine o derecede aktif, o derecede iyi hazırlıklı ve o derecede inançlı olarak katılır.*

Partimiz, ideolojik çalışmalara, tüm emekçi halkın sosyalist bilincini geliştirme işine ne büyük bir önem vermekte olduğunu inandırıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. Batı Alman emperyalizmi, emperyalist global strateji çerçevesi içinde, Alman Sosyalist devletine karşı aralıksız olarak şiddetli bir psikolojik harp yürütmektedir. Bu durum karşısında partimizin ideolojik eylemleri, emperyalist ve revizyonist ideolojiye karşı savaşı özel bir önem kazanmış bulunmaktadır. Fakat, buna rağmen biz, sosyalist düzenin kurulması sırasında işçi sınıfı partisinin yalnız ideoloji savaşıyla yetinmesini ileri süren «teori»yi reddediyoruz. Tecrübelerimize ispat olunmuştur ki, Marksist-Leninist Parti, yalnız, sosyalist toplum sisteminin kuruluşunu tamamlama savaşının her alanını yönetebildiği, bu mücadelelerin her yönü ile kendi çalışmaları arasında sistemli bağlar kurabildiği ve emekçilerin, her yerde bu mücadeleye aktif olarak katılmalarını sağladığı takdirde yöneticilik rolünü gerçekleştirebilir.

Bunları yapabilmesi için, partinin, savaşıma yeteneklerini aralıksız olarak geliştirmesi, politik doğrultusunu mutlaka gerçekleştirmesi, bütün parti örgütlerinin, bütün parti üyeleriyle aday üyelerin Leninist parti prensiplerini tertemiz koruyabilmelerini mutlaka güvence altına alması gerekir. Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin 1903 yılındaki II. Kongresinde Lenin tarafından ortaya konan ve bütün parti üyelerini, mensup oldukları parti örgütünde aktif şekilde çalışmakla, parti programının gerçekleştirilmesine yardım etmekle yükümlü kılan şartlar, gelişmiş sosyalist toplum sistemini kurmak için yürüttüğümüz çetin mücadelenin koşulları içinde bizim için, her zamankinden daha aktüeldir. Sosyalist toplum sisteminin kuruluşunu tamamlama sürecinde partinin yöneticilik rolü kandiliğinden büyümaz, bütün örgütleri ve tüm üyeleri kendi alanlarındaki sorumluluklarını ne derecede kusursuz yerine getirir, bölgelelerinde kendilerine düşen yöneticilik rolünü gerçekleştirmede yeteneklerini ne derecede geliştirirlerse, yani aktiflikleriyle bütün emekçileri etkileyen

parti örgütlerinin iç hayatı ne derecede hareketli olursa, yöneticilik rolü de o derecede gelişir.

Lenin, «Devlet ve devrim» adlı kitabında şunu belirtmiştir: Daimi Marksist-Leninist eğitim, partiye, «bütün halkı sosyalizme doğru götürmek, yeni düzene yönlendirmek ve bu düzeni örgütlemek, kendi toplumsal hayatlarını burjuvasız ve burjuvaziye karşı düzenlemelerinde tüm emekçilere ve sömürülenlere öğretmenlik, yönetmenlik ve önderlik etmek» yeteneklerini kazandırır. (cilt 33, sayfa 26). Bu sözler, bütün partiye olduğu kadar, aynı derecede onun her üyesine de aittir. Bu yüzden partimiz, tüm parti üyelerine, her gelişme aşamasındaki ödevlerini çözme olanakları vermek amacıyla, ta kuruluşundan beri geniş bir Marksist-Leninist öğretim ve eğitim sistemi uygulayıp geliştirmektedir. Lenin'in öğretisini öğrenmek ve uygulamak, bu işte en önemli yeri almaktadır. ADC'ndeki pek çok emekçi kolektifleri, bugün, toplumsal hayatın her alanında, Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümü şerefine düzenlenen sosyalist yarışmalara katılırlarken, bir yandan da, «Büyük girişim», «Devlet ve devrim», «Sovyet iktidarının gerçekleştireceği ödevler» gibi önemli eserleri incelemektedirler.

Marksizm-Leninizm biliminin, gelişmenin belirli aşamalarındaki ödevlerin çözümü için öncelikle hazırlanması gereken problem ve alanlar üzerinde çalışmak, partimizde güzel bir gelenek halini almıştır. Örneğin, sosyalizmin ekonomik sistemini – genel olarak tüm toplumsal sistemin bu en önemli ve en dinamik unsurunu – örgütleme ve yetkinleştirme işiyle memleketimizin şimdiki gelişme koşulları içinde sosyalizmin ekonomi politik teorisini ileri doğru geliştirme işini birleştirmiş bulunuyoruz. Parti yönetimiyle bilim adamları arasındaki bu işbirliğinin bir sonucu olarak, Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin yirminci yıldönümü dolayısıyla «Sosyalizmin ekonomi politikası ve ADC'nde uygulanışı» adlı bir kitap yayınladık. Bu eserde, parti ve devletin, ekonomiyi ve tüm toplumsal gelişmeyi yönetme çalışmalarında rolleri gittikçe büyüyen organizasyon, operatif inceleme, sibernetik ve elektronlu hesap tekniğinden yararlanma alanlarında elde edilen yeni başarılar, Marksizm-Leninizm bilimi açısından genelleştirilmektedir.

Almanya Birleşik Sosyalist Partisinin ittifaklar politikası

İttifaklar politikası doğru olarak belirlendiği zaman sosyalist devrim, sosyalist devletin kurulması, sosyalist toplum sisteminin ekonomi ve kültürünün yaratılması ile ilgili Leninizm teorisinin gerçekleştirilmesi büyük ölçüde kolaylaşmaktadır. Lenin, «Sovyet iktidarının gerçekleştireceği ödevler» adlı eserinde, bize, bu konuda çok önemli bir tavsiyede bulunmakta, şu hareket noktasını göstermektedir: «Gelecekte her partinin ilk ödevi, program ve taktiğinin doğruluğuna halkı inandırmak olmalıdır»

(BE, c. 36, s. 172). Lenin, bunun, hiçbir zaman sona ermiyecek daimi bir ödev olduğunu da ilâve etmektedir.

Bunu kılavuz edinen ABSP, ittifaklar politikasında şu teze dayanıyordu: Emperyalist tekeller egemenliğinin ortadan kaldırılmasından sonra, halkın bütün katları, geleceklelerinin, sosyalist toplum sisteminin kurulmasına katılmak suretiyle güvence altına alınabileceğini görmüşlerdi. ADC'nde işçi sınıfı ile kooperatör köylüler sınıfı, aydınlar, zanaatçı üretim kooperatiflerinin üyeleri vb. arasında sağlam bir ittifak kurulabilirdi. Zira partimiz, sosyalizmde herkesin aydınlık bir geleceği kavuşacağı fikrinin ADC vatan-daşları tarafından benimsenmesini sağlayacak bir politika güdüyordu. Biz, toplumsal gelişmenin zorunlu aşamalarını atlayıp geçmiyorduk. Politikamızı adım adım gerçekleştiriyor, toplumsal ödevlerin çözümüne bütün vatandaşların bilinçli olarak katılmasını sağlamak için, güttüğümüz politikayı geniş ölçüde izah ediyorduk. Bunlar, toplumsal gelişmenin hızını yavaşlatmıyordu. Bunun tam tersi oluyordu. Çünkü, çözüm sırası gelen problemlerin işçi sınıfı partisi tarafından tam zamanında hazırlanmasından sonra, sosyalist toplum sistemini kurma temposunun hızlanması, en başta, partinin, bütün toplumsal örgütlerle birlikte, politikasının doğruluğuna ve atılan her adımın gerekli olduğuna halkın tüm katlarını inandırabilmesine, ödevlerin incelenmesi ve yerine getirilmesi sırasında sosyalist demokrasiyi genişletebilmesine bağlıdır.

İşçi sınıfının ADC'ndeki diğer halk katlarıyla ittifakının şu spesifik özelliği vardı: Emekçi halkın yönetici gücü olan Almanya Birleşik Sosyalist Partisi'nden başka, Almanya Hristiyan-Demokrat Birliği, Almanya Liberal-Demokrat Partisi, Almanya Ulusal-Demokrat Partisi ve Almanya Demokrat-köylü Partisi de mevcuttu. Bu özelliği, anti-faşist mücadelenin gelenekleri doğurmuştu. Anti-faşist mücadele sırasında işçi sınıfı partisi-gerek illegal eylemleri zamanında, gerekse «Özgür Almanya» Ulusal Komitesi'nin faaliyetleri sırasında —, anti-faşist-demokrasi yolunda bizimle birlikte yürümeye istekli olan bütün politik güçlerle ittifak kurmuştu. Bu arada biz, Lenin'in şu tavsiyesini daima gözönünde bulunduruyorduk: «Her türlü eylem alanlarında komünist olmayanlarla ittifak kurulmazsa, başarılı komünist toplum kuruculuğunun sözü bile edilemez» (BE, c. 45, s. 23).

İşçi sınıfı partisinin, üyeleri öncelikle küçük burjuva kökenli olan diğer partilerle arkadaşça işbirliği iyi sonuçlar vermektedir. Bu partiler, gelişmiş sosyalist toplum sistemi kuruculuğuna yapıcı olarak katılmaktadırlar. Onların katkıları, özellikle şu bakımdan değerlidir: Aralarında eylemde bulundukları katların temsilcilerini sosyalist toplumun politik, ekonomik ve kültürel hayatına çekmektedirler.

Lenin, işçi sınıfının, tekellerle büyük çiftlik sahiplerini başından defetmesini, fakat küçük mal üreticilerine dokunmamasını ısrarla belirtiyor ve şöyle dilordu: «Onlar ortadan kaldırılmaz, kendileriyle ortak bir dil bulmalıyız. Onlar, yalnız çok uzun süreli, ağır tempolu, ihtiyatlı, örgütlü

çalışmalarla yeni baştan eğitilebilir, değişebilirler ve değişimleri de gereklidir» (BE. c. 41, s. 27).

Partimiz, bu tabakaları sosyalizme katma ödevini çözerken, ülkemizdeki koşullara uygun yeni metotlar uyguluyordu.

ADC'inde sosyalist köy ekonomisi, spesifik tarihsel ve ulusal koşullar içinde gelişmesine rağmen, bellibaşlı nitelikleri, Lenin'in kooperatif plânı fikrine tamamiyle uygundu. Memleketimizin gelişmiş sanayiine, entanzif köy ekonomisine ve emekçi köylülerin bilinç düzeyine uygun bir yol bulmamız gerekiyordu. Başlıca ödevimiz, orta halli köylüleri, yani ülkemizdeki köylülerin büyük çoğunluğunu köy ekonomi üretim kooperatiflerine çekmekti. Çeşitli üretim kooperatifleri için hazırladığımız tüzük örnekleriyle, ekonomik tedbirlerle ve sabırlı aydınlatmalarla, köylülerin büyük sosyalist köy ekonomisi üretimine gönül rızası ile geçmelerini sağlamaya çalışıyorduk. Nihayet, bütün emekçi köylüleri, ve bu arada zengin köylüleri de, sosyalist yola celbetmeye muvaffak olduk. Köylerde sosyalist gelişmenin bütün bellibaşlı sorunlarını köylülerle birlikte incelememizin bu başarıda büyük rolü oldu. Ve köylüler, her ileri adımı kongrelerinde kendileri belirlediler. Bu sağlam metot, bütün önemli sorunları emekçilerle birlikte demokratik inceleme ve karara bağlama metodu, köy ekonomisinin şimdiki sosyalist gelişme aşamasının da karakteristik bir özelliğidir. Bugün köy ekonomisi ve gıda sanayii, her şeyden önce, gelişmiş sosyalist toplumun bileşik bir parçası olarak gelişmekte, ve bu arada, üretimde en yüksek verimi sağlamakla ilgili bilimsel-tekniksel devrimin ödevleri çözümlenmektedir.

Emekçi köylülerin sosyalist yola girmeleri, zanaatçılardan büyük bir kısmının üretim kooperatiflerinde birleşmeleri ve perakende ticaret yapan özel dükkân sahiplerinin komisyon makaveleleriyle devlet ticaretiyle bağlar kurmaları üzerinden yıllar geçmiş bulunuyor. Eski kapitalist sınıfının temsilcileri de, bu süre içinde sosyalizmde yerlerini aldılar. İkinci Dünya Harbinden sonra, suçlu nazilerin ve harp suçlularının işletmelerine elkonmuş, fakat küçük ve orta işletmelere dokunulmamıştı. Bunlar devletin katılmasıyla yarı-devlet işletmeleri haline geldi ve sahipleri de böylece sosyalist yola girmiş oldular. Şimdi bu işletmeler, sosyalist plânın kapsamındadırlar, eski sahipleri de, kapitalist işletme sahipliğinden gitgide emekçiler ve işletmelerin sosyalist yönetmenleri haline gelmektedirler.

Böyle bir gelişme mümkündür; çünkü, ADC'nde işçi ve köylü iktidarı sağlam temeller üzerindedir, çünkü, işçi sınıfı ve partisi – diğer politik partilerle birlikte – bu yolun gerek kendileri, gerekse bütün toplum için en elverişli yol, aynı zamanda, manevi mahkûmiyetten kurtulmanın tek yolu olduğuna bu vatandaşları inandırmaya muvaffak oldular. Şimdi, yarı-devlet işletmeleriyle modern sosyalist kombinalar arasında, birincilerinin bilimsel-tekniksel devrimin kazanımlarından yararlanmalarını ve bu suretle de halk ekonomisi çerçevesi içindeki ödevlerini daha iyi ve daha

verimfi **şekilde yerine** getirmelerini sağlayacak ilişkileri kurmak için çalışılmaktadır.

Bizim ittifaklar politikamızla, sosyalist devlet yönetimini aralıksız olarak güçlendirme ve yetkinleştirme çalışmaları arasında sıkı bağlar vardır. Zira işçi sınıfının egemenliği, bu sınıfla diğer bütün emekçiler arasındaki ittifakın geniş bir örgütü olan devlet yönetimi yolu ile gerçekleştirilmektedir. Lenin, bu konuda şöyle demiştir: «Bu alanda spesifik olan başlıca iş, yönetim değil, «merkezi» (aynı zamanda, şüphesiz, mahalli) devlet yönetimiyle halk ekonomisi ve geniş emekçi yığınları arasındaki bağıdır» (BE, c. 42, s. 294). Bir başka yazısında da şunu belirtmiştir: «İstisnasız bütün emekçileri devlet yönetimine celbetmek önemli bir ödevimizdir» (BE, c. 36, s. 53).

Sovyet devletin, ekonomiye düzen vermeye ve devlet yönetimini yeni temeller üzerinde, sosyalizm temeli üzerinde örgütleme çalıştığı dönemde **bu iş**, Lenin için büyük bir önem taşıyordu ve o, bu bağ, sosyalist toplum sisteminin her aşamadaki gelişmesinin dayanacağı esas prensiplerden biri olarak görüyordu. Merkez devlet plânlamasıyla devlet yönetimi ve emekçilerin girişi arasındaki bu bağ ve bütün gelişme süreçlerinin plânlaştırılmasına, yönetimine ve gerçekleştirilmesine tüm halkı celbetme işi, sosyalizmin ekonomik sistemini ve genellikle ADC'nde bütün gelişmiş sosyalist toplum sistemini kurmamızda bizim için çözümlayici önemi olan şartlardandır.

Bütün toplumsal süreçler sosyalist devletin merkezi yönetimi altında olmazsa, sosyalist demokrasi yoksa, tüm vatandaşlar bugünleriyle yarınlarının kuruculuğuna en geniş ölçüde ve yaratıcı olarak katılmazlarsa, sosyalizmin sözü bile edilemez.

Bundan dolayı partimiz, sosyalist devlet yönetiminin her kesiminde bilimsel eylemleri yetkinleştirmeye ve toplum hayatının her alanında sosyalist demokrasinin geliştirilmesiyle bu bilimsel yönetim arasında sıkı bağlar kurmaya büyük bir önem vermektedir. *Alman Demokratik Cumhuriyeti Anayasası*, bu işlerin sağlam bir temelidir. Vatandaşların büyük çoğunluğu tarafından iki yıl önce kabul edilen bu Anayasa, gelişmiş sosyalist toplum kurmak için gerekli olan sağlam bir devletsel ve hukuksal temeldir. Lenin, biz komünistlere şu ödevi vermiştir: «Yeryüzünde şimdiye kadar gelip geçmiş bütün demokrasilerden üstün ve geniş bir demokrasi yaratalım, on milyonlarca işçi ve köylünün yaratıcı eylemlerine dayanarak, sosyalizmi pratikte gerçekleştirmeye koyulalım» (BE, c. 37, s. 304). Biz, bu ödevi yerine getirmek suretiyle, memleketimizde sosyalizmin tam zaferine olduğu gibi, sosyalizmle emperyalizm arasında dünya çapında yürütülmekte olan savaşta sosyalist devletler topluluğunun kuvvetlenmesine de önemli bir katkıda bulunuyoruz. Devletimizin, varlığının üçüncü onyılığının başlarında ulaştığı başarılar, sosyalist devletin eylemleriyle bütün

halkın demokratik temeller üzerinde yönetime katılımı arasında **daima ve** her yerde sıkı bağlar kurmak ve kendi çıkarlarıyla devletin çıkarları arasında bir uygunluk bulunduğunu ADC'ndeki tüm emekçilerin gözleri önüne serip inanmalarını sağlamak için sarfettiğimiz gayretlerin bir sonucudur.

Gelişmiş sosyalist toplum sistemini kurma sürecinde, işçi sınıfıyla tüm emekçi halk arasındaki ittifakı aralıksız olarak kuvvetlendirmemiz ve bu alandaki çabalarımızla sosyalist demokrasiyi genişletme alanındaki çalışmalarımızı birleştirmemiz, tüm *işçi sınıfı tabakalarının daha entanzif politik, sosyal ve ideolojik yakınlaşmalarını sağlamıştır*. ADC vatandaşları arasında arkadaşlık ilişkileri sosyalist üretim ilişkileri temeli üzerinde gelişmektedir. Sosyalist devlet anlayışı güçlenmekte, sosyalist eğitim ve kendi kendini eğitim, çeşitli vatandaş kolektiflerinin gitgide daha sağlam bir hayat prensibi haline gelmektedir. Aralıksız öğrenim, toplumsal ve mesleki kalifikasyon, kültürel ve sportist uğraşlar, onların hayatına gittikçe yerleşmektedir. Sosyalist moral ve etik, insanların tutumlarında ve karşılıklı ilişkilerinde önemli bir etken halini almış bulunmaktadır. ADC'ndeki işçi sınıfının ve tüm emekçilerin kendi sosyalist devletlerini güçlendirme, sosyalist toplum sistemini kurma ve yaşayış koşullarını iyileştirme alanlarında ulaştıkları başarılar, sosyalist vatanseverlik duygularının onları yeni yeni atılımlara sevkeden bir şevklendirme gücü haline geldiğini ispat etmektedir.

Bu arada, devletimizin vatandaşları, barışçıl yaratıcı emeklerinin, Batı Alman Federal Cumhuriyeti'ndeki emekçiler için olağanüstü bir önemi olduğunu, kendilerinin, bugün ADC'nde, geleceğin birleşik sosyalist Almanya'sının öncüleri (piyonerleri) ödevini gerçekleştirmekte **bulunduklarını** anlamaktadırlar. Onlar biliyorlar ki, kendi devletlerinin sosyalist örneği ve gittikçe artan etki gücü, Batı Almanya'daki demokratik güçlere, ömrünün son döneminde olan Batı Alman kapitalizminin güttüğü **revanşist** politikanın barışçı-demokratik alternatifini **dayatmalarında** yardım edecektir.

Sosyalist vatanseverlik, memleketimiz emekçilerinin kalplerinde derin kökler salmış olan sosyalist enternasyonalizmle **diyalektik** olarak bütünleşmektedir. Bütün emekçi halkın, Lenin'in vatanı Sosyalist Sovyetler Birliği ile sağlam dostlukları bunu ispat etmektedir. ADC vatandaşlarının Sovyet halkına karşı tutumu, halklarımız arasında her alanda **mevcut** arkadaşça işbirliği, bugün, sosyalist enternasyonalizmi ilişkileri için bir örnektir. ADC halkı ile Polonya, Çekoslovakya ve diğer sosyalist ülkelerin halkları arasında da dostluk bağları gelişiyor. Amerikan emperyalizmine karşı savaşan Viyetnam halkıyla, İsrail saldırısına karşı savaşan Arap halklarıyla dayanışmamız sarsılmaz temellere dayanmaktadır. ADC'nin bütün halkı, onları kardeşlik duygularıyla desteklemektedir.

İnsanların değişmesi: İnsani vasıflar, düşünce tarzı, insanlar arasındaki davranışlar ve karşılıklı ilişkiler, sosyalist çağa uygun biçimler almaktadır. Bu değişimler, yurdumuzda son yirmi beş yıl içinde meydana gelen büyük tarihsel oluşumların en güzel sonuçlarıdır. Bu, Leninizmin insaniliğinin ve devrimci gücünün önemli bir zaferidir. Zira, ADC'ndeki işçi sınıfının ve tüm emekçilerin, Almanya Birleşik Sosyalist Partisi'nin yönetiminde Leninizm öğretisini gerçekleştirmeleri sayesinde elde edilmiştir.

Biz, Vladimir İliç Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümünü, yirminci yüzyılın 70 yıllarının başında kutluyoruz. Sosyalist toplum sistemini bütün yönleriyle geliştirmek ve emperyalizme karşı savaşta onun tarihsel gücünü inandırıcı bir şekilde ıspat etmek için, önümüzdeki on yıl içinde yeni ve daha karmaşık ödevler çözmemiz lâzımdır. Marksist-Leninist partinin yönetiminde olan ADC emek halkı, ortak dâvamız olan barış, demokrasi ve sosyalizm mücadelesine kendine düşen katkıyı yapacaktır. Biz, Sovyetler Birliği ve diğer kardeş sosyalist ülkelerle, Lenin'in partisi ve diğer komünist ve işçi partileriyle birlikte, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da, dünyayı değiştiren bir öğreti olan Leninizmin kılavuzluğunda ödevlerimizi çözeceğiz.

Leninizm ve devrim savaşındaki yerimiz

MEIR VILNER

V. İ. Lenin, bir teori ve pratik eylemcisiydi. İşçi hareketinin içinden ve dışından yapılan saldırılar karşısında Marksizmi, olanca entellekt gücü ile savunuyordu. Marksizm teorisini geliştirdi, XIX. yüzyılın sonlarında ve XX. yüzyılın şafağında başlayan yeni çağa uyguladı. Emperyalizm ve sosyalist devrimler çağının Marksizmi olan Leninizm, işte bu suretle yaratıldı.

Marksizmin bir dogma olmadığını, dünyayı değiştirme hedefini güden savaşların bir devrim kılavuzu olduğunu belirten Lenin, Marksizmi geliştirmek bahanesiyle onu özünden yoksun etmeye yeltenen, temellerini yıkmaya çalışan ve Marksizmi burjuvazinin ideolojisine ve çıkarlarına uygun bir öğreti haline getirmek için çırpınan sözde «teori»leri şiddetle reddediyordu. İşçi hareketi içinde ideoloji alanında Marksizmden sapmanın, işçi sınıfının teorisi, politikası, strateji ve taktiği için büyük bir tehlike olduğunu ihtar ediyor ve böyle sapmalara karşı amansız bir fikir savaşı yürütüyordu. Bu yüzden Lenin'in eserleri, büyük ölçüde polemik niteliğindedir. Bir yandan, sosyal demokrasici reformist ve sağcı oportünist sapmalara, öte yandan, aşırı devrimci, aşırı solcu ve avantürist eğilimlere karşı yaptığı polemikler, fikri yollarını bilimsel temellere dayanarak belirlemelerinde, politik doğrultularını memleketlerinin somut koşullarına uygun şekilde hazırlamalarında, işçi hareketi içindeki Marksist olmayan eğilimlerle kendileri arasında bir sınır çizmelerinde dünyadaki bütün kompartilere yardım ediyordu.

Lenin'in önderliğinde gerçekleştirilen Büyük Oktobr Sosyalist Devriminden beri dünya tarihinde muazzam değişiklikler meydana gelmiş olmasına rağmen, Leninizmi savunmak ve işçi hareketiyle uluslararası komünist hareketi içindeki türlü türlü eğilimleri etkisiz bırakmak için yürütülen ideolojik ve politik savaşta hiçbir gevşeme olmamıştır.

Zamanımızda SSCB, güçlü bir sosyalist devlettir. 14 ülkeyi kapsayan bir dünya sosyalist sistemi vardır. Kudretli uluslararası işçi ve komünist hareketi, dünyanın başlıca politik gücü haline gelmiştir. Emperyalizmin sömürge sistemi hemen hemen tamamıyla yok edilmiştir. Emperyalizm, insanlığın esas gelişme yönünü belirleyen bir güç olmaktan çıkmıştır. Şimdi bunu devrimci güçler belirlemektedir. Zamanımızın bu koşulları içinde Marksist-Leninist olmak, komünist olmak, eskisi kadar güç değildir.

Sosyalizm, sadece ütopyadan bilime dönüşmekle kalmamış, aynı zamanda, dünyanın önemli bir kesiminde gerçekleşmiştir. Marksizm-Leninizm, bu suretle pratikte de doğrulanmıştır. İşçi hareketinde, ondan başka hiçbir akım, hiçbir ülkede sosyalizmi zafere ulaştırmamıştır ve ulaştıracak yetenekte de değildir. İşçi hareketi içinde eylemlerde bulunan Leninizm düşmanları, kapitalist ülkelerde zaman zaman iktidara geç-

mektedirler. Ne var ki, onlar, bu memleketlerden hiçbirinde hiçbir sosyalist değişiklik yapmamışlardır. Sosyalist devrimlere zafer yolunu açan, sosyalizm ve komünizm kuruculuğu yollarını gösteren tek öğreti, Leninizmdir.

Tarihsel gelişme sırasında, teori alanında olduğu gibi, işçi hareketinin strateji ve taktiği alanlarında da geçmiş çağlardakinden daha çetin birçok yeni problem ortaya çıkmaktadır. Marksizm-Leninizmden sapmalar, bugün de, Lenin'in bunlara karşı savaştığı dönemdeki kadar tehlikelidir. Zamanımızda, devrimci güçler, barış ve sosyalizm uğrunda, geçmiştekinden daha elverişli koşullar içinde savaşılmaktadır. Ne var ki, sosyalizmi bütün yeryüzünde zafere ulaştırma savaşının çözümlemek zorunda olduğu ödevler, yeni koşullar içinde de, sapmalara karşı mücadelenin Lenin zamanındaki çetinlikle yürütölmesini gerektirmektedir. Uluslararası komünist hareketinde birliği sağlamak, proletarya enternasyonalizmini kuvvetlendirmek, devrimi bütün dünyada ve her ülkede ilerletmek ve uluslararası barışı sağlamlaştırmak için en doğru yol, bu yoldur.

V. İ. Lenin'in şu sözleri, hiç şüphesiz, zamanımızda da son derecede geçerlidir: «Devrim teorisi olmazsa devrim hareketi de olamaz» (Bütün Eserleri cilt 6, s. 24 Rusça). şu sözleri de aynı derecede aktüeldir: «Sosyalist ideolojiyi küçümsemenin ve ondan uzaklaşmanın *her türlü*sü, burjuva ideolojisinin bunlara paralel olarak güçlenmesini sağlar» (BE, c. 6, s. 40).

Tecrübelerden elde edilen sonuçlara göre, ideoloji sorunlarında gevşek davranmak, meseleleri arkadaşlık havası içinde tartışmaya yanaşmamak, karşılıklı anlaşmaya ve komünist hareketinin birliğini güçlendirmeye değil, birçok problemlerin ideolojik bakımdan açıklık kazanmamasına, sağ ve «sol» oportünizm mızır atlar gibi fişkırmasına elverişli koşulların yaratılmasına yol açar. Proletarya diktatörlüğü, Marksist-Leninist partinin öncülük rolü, demokratik santralizm, proletaryanın halklararası dayanışması (ki bu dayanışmanın komünist prensibi, Sovyetler Birliği'ni, dünya sosyalist sisteminin merkez gücü, Sovyetler Birliği Komünist Partisini de dünya komünist hareketindeki eşit haklı partilerin birincisi olarak belirlemektedir) gibi prensipler tül perdelerle örtölmemeli veya küçümsememelidir. Çeşitli sosyalist ülkelerin tecrübeleri de bu görüşü doğrulamaktadır.

Milliyetçilik, meselelere proletaryanın sınıfsal görüşü ile yanaşımı reddetmek, şu veya bu komünist partisinin savaşını ve problemlerini genel savaştan, dünyanın başlıca siyasal gücü olan uluslararası komünist hareketinin ortak çıkarlarından ve tarihsel gelişmeden, barış, halkların bağımsızlığı, demokrasi, sosyalizm ve komünizm savaşındaki başının büyük ölçüde bağlı bulunduğu emperyalizme karşı savaşta komünist hareketinin birliğinden ayırarak incelemek, zamanımızda komünist hareketinde Leninizm prensiplerinden sapmaların en tehlikelileridir. Milliyetçilik, günümüzde komünist hareketinde beliren sağcı ve «solcu» sap-

malardan çoğunun ortak niteliğidir. Bu yüzden, çeşitli eğimlerin taraftarları, komünist ve işçi partileri uluslararası danışma toplantılarında kabul edilen genel prensipler ve gelişmenin objektif tarihsel koşulları gereğince, – Lenin zamanında olduğu gibi şimdi de – emperyalizme karşı dünya çapında yürütülen savaşın ağırlık merkezinde bulunan Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ne karşı mücadelelerinde birçok hallerde anlaşmaktadırlar.

Sapmalara karşı, proletarya enternasyonalizmini güçlendirmek uğrunda savaşmak, komünist hareketi için hayati bir zorunluktur. Leninizmin, genel olarak çağımızla, özel olarak da her memleketle ilgili hükümlerinin yaratıcı olarak geliştirilmesi lâzımdır. Milliyetçi eğilimlerin taraftarları işte bu doğru isteği paravan olarak kullanmaktadırlar. Ne var ki, yaratıcı Leninizm, her şeyden önce Leninizm olmalıdır, yani temel prensipler reddedilmemeli, tersine, teori ve pratik geliştirilmelidir. Marks ve Engels'in kısaca şöyle belirledikleri prensiplerin bu alanda çözümleyici önemleri vardır: «Şimdiye kadar gelip geçmiş bütün toplumların tarihi, sınıf savaşları tarihi idi» ve «Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!»

Lenin, burjuva milliyetçiliği ile proletarya enternasyonalizmi arasındaki barışmaz çelişmeyi şöyle belirtmiştir: «Burjuva milliyetçiliği ve proletarya enternasyonalizmi, bütün kapitalist dünyasındaki iki büyük sınıfın teşkil ettiği iki cepheye uyan ve ulusal sorunda *iki* politikayı (hatta *iki* dünya görüşünü) dile getiren uzlaşmaz *iki* düşman şıardır» (BE, c. 24, s. 123).

Lenin, «küçük burjuva dar görüşlülüğü, kapanıklığı ve uyuşmacılığına karşı, bütüne ve genele ayak uydurulması, özel çıkarların genel çıkarlara tâbi olması *için*» mücadele edilmesini istiyordu (BE, c. 30, s. 45).

Marksizm-Leninizmin bu prensiplerinin günümüzde özel bir önemi vardır. Zira, emperyalizmle savaş uluslararası bir mahiyet almıştır ve dünya sosyalist sisteminin varlığı, bütün sosyalist olmayan ülkelerin devrimci savaşını etkilemektedir. Yukarıda verilen Leninizm normlarının uygulanmasından, her ülkedeki devrimci hareket, zarara uğramak şöyle dursun kazanımlar sağlamaktadır. Buna karşıt olarak, ulusal çıkarlarla ilgili dar görüşler, hem belirli ülkelerdeki emekçilerin çıkarlarına, hem de ulusal çıkarlara zarar vermektedir. Çünkü, anti-emperyalist birleşik cephe meydana gelen her türlü zıyflıklardan, sosyalist sisteme, uluslararası işçi ve ulusal kurtuluş hareketine karşı yürüttüğü savaşta emperyalizm yararlanmakta, bu suretle de bütün devrim dâvası zarara uğramaktadır. Genel ulusal çıkarlarla işçi hareketinin çıkarları arasında hiçbir çelişki yoktur, aksine, uygunluk vardır. Fakat bunu anlıyabilmek için, sorunları, kısmi, geçici, kısa süreli sonuçların açısından değil, ortak ve daimi çıkarlar açısından incelemek gerekir.

Lenin şöyle demiştir: «Burjuva milliyetçileri ve onlardan sonra da bay Yurkeviçler, Dontsovlar ve diğer sözde Marksistler, ilk önce ulusal ödevler,

ondan sonra proletaryanın ödevleri, diyorlar. Biz, herşeyden önce proletarya ödevleri, diyoruz. Çünkü, emeğin uzun süreli ve köklü çıkarlarından, insanlığın çıkarlarından başka, demokrasinin de çıkarlarını (ki demokrasi olmazsa Ukrayna ne özerkliğe kavuşabilir, ne de bağımsızlığa) ancak proletaryanın ödevleri sağlayabilir». (BE, c. 24, s. 129).

V. İ. Lenin, Polonyalı reformistleri eleştirirken şunları belirtmişti: «Polonya Sosyalist Partisi'ne göre, «biz»i (Polonyalıları) «onlar»a (Almanlara, Ruslara vb. lerine) karşıt koymakla, ulusal sorun *diye bir şey kalmıyacaktır*. Halbuki Sosyal demokratlar meseleyi şöyle ortaya koymaktadırlar: «Biz» proleterler ve «onlar» burjuvazi. «Biz» proleterler, burjuvazinin, devrimci proletarya ile yüzyüze geldiği zaman, özgürlüğün, vatanın, dilin ve ulusun çıkarlarına defalarca ihanet ettiğini yakından gördük» (BE, c. 7, s. 241).

Bugün biz, Lenin'in yukarıdaki satırları yazdığı zamandan yıllarca sonra, yalnız uluslararası işçi hareketinde değil, bazı komünistler arasında bile böyle milliyetçi görüşlerle karşılaşmıyor muyuz?

İsrail Kompartisinin tecrübesi de göstermiştir ki, Leninizme bağlılık, gücümüzün kaynağıdır. 1965 yılında partimizde bunalıma ve milliyetçi bir grubun ayrılmasına yol açan milliyetçi eğilim, öncelikle, ulusal sorunda Leninizmin sınıfsal prensiplerini reddetme yüzünden ve yahudi-siyonizminin milliyetçi ideolojisinin mevzilerine yuvarlanma sonucunda belirmiştir. Biz, şuna tecrübelerimizle inanmış bulunuyoruz: «Biz» (yahudiler) ve «onlar» (Araplar) karşıtlamasını ortaya atanlar ve şiar olarak yükseltenler, milliyetçilik bataklığına kesin olarak yuvarlandılar, Marksizm-Leninizmden vazgeçerek ilericiliğe düşman cepheye katıldılar, 1967 Haziran saldırısını ve İsrail tarafından işgal edilen toprakların ilhak edilmesiyle ilgili siyonist istekleri desteklediler. Bu tutum, yalnız Leninizmin enternasyonalizm prensiplerine değil, aynı zamanda, özgürlük, vatan ve halk dâvasına gerçek bir ihanettir. Zira, İsrail yöneticilerinin saldırganlık ve yayılcılık politikaları ve Arap anti-emperyalist kurtuluş hareketine karşı emperyalizmle ittifakları, Yakın Doğu barışının genel çıkarlarına olduktan başka, İsrail halkının gerçek çıkarlarına da aynı derecede taban tabana zıttır. Lenin'in şu talimatı bugün de aktüelliğini korumaktadır: «Enternasyonalist sosyal demokrat olabilmen için, yalnız *kendi* ulusunu düşünmemelisin, diğerlerinin çıkarlarını, tüm özgürlük ve hak eşitliklerini *kendi halkıninkilerden daha üstün* tutmalısın. «Teori»de herkes bu fikirdedir, ama pratikte buna tam bir ilhakçı aldırmaazlığı gösteriyorlar. Kötülüğün kaynağı da budur» (BE, c. 30, s. 44-45).

Partimizden ayrılan milliyetçi grup, ideolojik ve politik bakımdan barikadın karşı tarafına geçmiştir. Bu grup diyor ki: «İlk önce ulusal ödev, ondan sonra proletaryanın ödevi.» Ve bu kararıyla, o, hem dünya proletaryasının ortak çıkarlarını, hem de kendi halkının ulusal çıkarlarını

zarara uğratmıştır. Halbuki işçi sınıfının, belirli bir halkın ve tüm insanlığın temel çıkarları yalnız ve yalnız proletaryanın sınıfsal açısından çözümlenebilir.

Bugünkü İsrail'de burjuva ideolojisi hâkimdir. Bu da, Lenin'in kendisine karşı mücadele ettiği siyonist ideolojidir. Siyonizm ise, zamanımızda, emperyalizm taraftarı Yahudi burjuvazisinin milliyetçi, gerici ideolojisidir.

Siyonizm, Yahudi işçileri, Yahudi halk yığınlarını, kendi memleketindeki bütün işçiler ve bütün halk yığınlarıyla birlikte ilerleme ve sosyalizm uğrunda ortak savaşından ayırmaya çalışmaktadır. Bu suretle de, aralarında faaliyette bulunduğu Yahudi emekçilerin ve Yahudi halk yığınlarının çıkarlarına büyük zararlar vermektedir.

Siyonizmin Yakın Doğu'daki faaliyetiyle güttüğü amaç, emperyalist devletlerin politik, ekonomik ve stratejik mevzilerini güçlendirmektir. Onların yardımıyla de İsrail devletinin topraklarını genişletmesine hizmet ediyor. Siyonizm, Filistinli Arap halkına ve bütün Arapların anti-emperyalist hareketine karşı savaşıyor. İsrail halkının da, Filistin halkının da, Arap halklarının da ortak düşmanı emperyalizmdir. Ortak çıkarları ise, ulusal ve sosyal kurtuluştadır, barışın korunmasıdır. Görüldüğü gibi, siyanizmin savaşı, İsrail halkının gerçek ulusal çıkarlarına karşıdır.

Siyonizm, emperyalizm ve uluslararası irticanın Sovyetler Birliğine ve diğer sosyalist ülkelere karşı yürüttüğü mücadeleye, sosyalist memleketlere karşı ideolojik ve politik baltalama eylemlerine aktif olarak katılmaktadır. Bir yandan da, Asya, Afrika ve Lâtin Amerikada neo-kolonializme yardım etmektedir. Bu suretle, Yahudi halk yığınlarına, İsrail halkına ve toplumsal ilerleme dâvasına büyük zararlar vermektedir.

Haziran 1967 harbi, Amerikan, İngiliz ve Batı Alman emperyalizminin desteklediği İsrail siyonist yöneticilerinin saldırganlık politikası, emperyalizmle siyonizmin global anti-komünizm ve anti-sovyetizm kampanyasındaki işbirliği (ki bu kampanya günümüzde bir hayli genişlemiştir), bütün bunlar, siyonizmle emperyalizm arasındaki bağların eskisi gibi çok sıkı olduğunu ortaya koymaktadır.

Kısacası, siyonist hareket, bir ulusal kurtuluş hareketi değildir, hiçbir halkın, hiçbir ülkenin yabancı emperyalist esaretinden kurtuluşuna yardım etmemektedir. Aksine, emperyalizmin global çıkarlarına hizmet etmekte, kendi yayılma amaçlarını gerçekleştirmeye çalışmaktadır. *Siyonizm, asla ulusal bir hareket değildir, Yahudi emekçilerin bir kısmını milliyetçi şiarlarla aldatan Yahudi burjuvazisinin gerici bir siyasal hareketidir. «Dünya eksteritoryal Yahudi ulusu» diye bir şey olmadığı gibi, dünya eksteritoryal Yahudi hareketi de yoktur.* Siyonizm, İsrail ulusal hareketi de değildir; Çünkü o, İsrail halkının emperyalist bağımlılığından kurtulmasına karşıdır ve gerek Yakın Doğu'da, gerekse dünyanın diğer bölgelerinde ulusal kurtuluş hareketlerine karşı sömürgeci devletlerle işbirliği yapmaktadır.

İsrail'deki bütün siyonist partiler, aralarındaki farklara rağmen, bir an önce harbe başlanmasını sağlamak amacıyla, Haziran Harbinin arifesinde «ulusal birlik» hükümetine girmişlerdir. Bu «ulusal birlik» hükümeti hâlâ iktidardadır ve Ekim 1969'da yapılan Kneset (parlamento) seçimlerinden sonra, sağcı çevrelerin mevzileri hükümet içinde kuvvetlenmiştir. Siyonist ideoloji ve pratiği, bütün işgal edilmiş bölgelerdeki askerlerin geri alınması isteklerini reddetti, Arap anti-emperyalist ulusal hareketine düşmanlık, Amerikan emperyalizmi ve diğer emperyalist devletlerle işbirliği, Sovyet ve komünizm düşmanlığı bu partileri birleştirmektedir.

İsrail Komünist Partisi, siyonist ideolojisine ve İsrail'deki siyonist pratiğine karşı ardıcıl bir savaş yürütmektedir. Biz, siyonizmin İsrail vatanseverliğine ve İsrail'in ulusal çıkarlarına uygun olduğu hakkında siyonist yöneticilerin öne sürdükleri «teorileri» reddediyoruz. Zira, siyonizmle İsrail halkının ulusal çıkarları taban tabaka zıddır. Siyonizm, İsrail devletinin geleceğini tehlike altına sokmakta, İsrail'le Arap halkları arasında normal dostluk ilişkileri kurulmasını engellemekte, İsrail'i, onun ve bütün insanlığın düşmanı emperyalizmle bağlamaktadır. Siyonizmin politika ve ideolojisine, İsrail yöneticilerinin pro-emperyalist ve siyonist politikalarına karşı mücadele, genel barış, halkların bağımsızlığı, demokrasi ve sosyalizm uğrunda yürütülen mücadelenin yararınaadır. Aynı mücadelenin, İsrail işçi sınıfının çıkarlarına, İsrail'in ulusal çıkarlarına da hizmet etmektedir.

Bu yüzden, dış ülkelerde bazı çevrelerin resmi İsrail politikasını desteklemeleri (kendilerini «İsrail'in dostları» olarak tanıtmalarına rağmen), İsrail'in çıkarlarına zarar vermektedir.

Partimiz, geçenlerde, kuruluşunun ellinci yıldönümünü kutladı. Partinin bu elli yıl içinde ulusal soruna yaklaşımı, sınıfsal-proletarya yaklaşımıydı, Leninci yaklaşımıydı. Partimiz, Filistin'de emperyalist egemenliğine karşı, ulusal bağımsızlık uğrunda aralıksız olarak savaştı. İngiliz sömürge esareti yıllarında, Britanya mandasının kaldırılmasını, Britanya sömürge askerlerinin Filistin'den çekilmesini, Filistin'in bağımsızlığını ve oradaki Yahudi azınlığı haklarının güvence altında alınmasını isteyen bir program ortaya koydu. Zamanla Filistin'deki Yahudi halkı (İngiliz sömürge egemenliği döneminin özel koşulları içinde) çoğaldı ve Filistin Arap ulusu ile birlikte ulus haline geldi. Memleketin ulusal niteliğindeki bu değişme sonucunda ve İsrail ulusunun Arap ulusu ile birlikte gelişen bir ulus durumuna girmesi karşısında, Partimiz, ulusal sorunla ilgili yeni bir program meydana getirdi. Bunda, Filistin'deki her iki ulusa da kendi kaderlerini belirleme hakkının tanınması isteniyor ve halk, memleketi yabancı sömürge esaretinden kurtarma savaşına çağırılıyordu.

Partimiz, her iki dönemde de ulusal sorunda Leninist prensiplerden ayrılmamıştı. Daima, anti-emperyalist mücadelenin çıkarlarından, işçi sınıfının çıkarlarından, Arap ve Yahudi halk yığınlarının gerçek ulusal çıkarlarından hareket ediyordu. Ulusal sorunu, İsrail'de meydana gelen

yeni koşulların gerektirdiği biçimde uyguluyordu. Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Genel Kurulu 29 Kasım 1947'deki toplantısında Britanya mandasının kaldırılması, Britanya askeri birliklerinin Filistin'deki çekilmesi, orada iki ayrı devletin – Yahudi ve Arap devletlerinin – kurulması ile ilgili bir karar kabul etti. Biz, bu kararı tasvipte karşıladık. Çünkü, Filistin'deki sömürge idarecinin ve yardımcılarının iki halk arasında kasitle meydana getirdikleri düşmanca ilişkiler havası içinde alınan bu karar, yabancı sömürge idaresinin ve yardımcılarının iki halk arasında kasitle meydana bağışsızlık sağlamak için olanaklar açıyordu.

Bir yandan da, siyonizme karşı ideolojik mücadelemizi devam ettiriyorduk. Bugün de sürdürüyoruz. Ve şöyle diyoruz: İsrail devletinin kuruluşu ve yirmi iki yıllık varlığı, İsrail devletinin, «Yahudi meselesi»ni, kapitalin egemen olduğu ülkelerdeki Yahudi düşmanlığı ve ırkçılık sorunlarını çözmediğini ve çözemeyeceğini açıkça ortaya koymuştur. Bu yüzden, siyonist ideoloji ve pratiği, gerici niteliğini devam ettiregelmiştir. Hatta, emperyalizmin Yakın Doğu'daki çıkarlarını koruyan devlet politikasının yeni gericilik unsurlarını buna eklenmiştir.

Partimiz, Filistin Arap halkının ulusal haklarını reddeden İsrail siyonist yönetici çevrelerinin politikasına karşı savaşmıştır ve savaşmaktadır. Biz, bu mücadelemizde, şu Leninist hükme dayanmaktayız: «Her iki eğilim arasında *prensipyal* bir ayırım yapmak lâzımdır. Ezgi altındaki ulusun burjuvazisi ezgi altında tutan ulusa karşı savaştığı sürece biz, daima, her durumda ve herkesten daha azimli olarak ezilen ulus burjuvazisinin *yanındayız*. Zira biz, zulmün en cesur, en ardıcıl düşmanlarıyız. Fakat zulüm altındaki ulusun burjuvazisi, *kendi* burjuva milliyetçiliğinde *direttiği* sürece, biz onun *karşısındayız*. Zâlim ulusun ayrıcalıklarına ve zulmüne karşı mücadele etmeli ve zulüm altındaki ulusun ayrıcalık istekleri karşısında hiçbir tâvize *yanışmamalıyız!*» (BE, c. 25, s. 275).

Biz, bu hükme uyarak, Britanya'nın emperyalist egemenliğine karşı savaştık ve memleketteki Arapların anti-emperyalist hareketini destekledik, çünkü bu hareket, İngiliz emperyalizmine karşı idi. Filistin'deki Yahudi halkının emperyalizme ve emperyalizmin tekellerine karşı her çıkışını destekledik. İsrail devletinin kurulmasından sonra da, İsrail burjuvazisinin eylemlerine ve bu burjuvazinin işçi hareketi içindeki ve Filistin Arap halkının zararına olarak kendilerine çıkarlar sağlamaya çalışan siyonist ajanlarına karşı mücadele ettik ve ediyoruz.

İlerici güçler, İkinci Dünya Harbi'nden sonra, Filistinlilerin Britanya egemenliğine karşı savaşlarını, genel olarak sömürge sistemine karşı savaşı ve Filistin'deki iki halkın kendi kaderlerini belirleme haklarını desteklediler. Şimdi de İsrail'in Amerikan emperyalizminin yardımı ile Arap topraklarındaki işgalinin kaldırılması için mücadele ediyorlar. Bunda hiçbir çelişme yoktur, aksine, ardıcılık vardır. Bu, İsrail aleyhtarı bir

tutum değildir, anti-emperyalist, anti-siyonist bir tutumdur. Onların 1948 yılındaki tutumları da Arap aleyhtarı değildi, anti-emperyalistti, Filistin'deki her iki halkın bağımsızlığına hizmet ediyordu.

Bilindiği üzere 1948 yılında, Filistin'deki Yahudi halkı, kendi kaderini belirleme hakkını kullanmış ve böylece orada İsrail devleti kurulmuştu. Buna karşılık, Filistin Arap halkının ulusal hakları gerçekleşmemişti. Bu halk bu haktan hâlâ yoksundur.

İsrail devleti reel bir varlıktır. Fakat, bu devlet, nasıl bir devlet olmalıdır? Mesele budur. En önemli problem, İsrail politikasının temelden değişmesini, İsrail'in emperyalist bağımlılığından çıkmasını, barışçı, anti-emperyalist, ilerici ve nihayet sosyalist bir devlet haline gelmesini sağlama mücadelesidir. Günümüzde, İsrail devletinin yaşama hakkını tanılamak, Leninizme, ulusal sorunda sınıfsal-proletarya yaklaşımına, İsrail halkının kaderini belirleme hakkına, Yakın Doğu'da ve bütün dünyada eşyanın tabiatına aykırıdır.

Yaşayan ve gelişen İsrail ulusu ile eksteritoryal dünya Yahudi ulusu diye bir ulusun mevcut olduğunu iddia eden ve bütün dünyadaki Yahudileri Filistin'de toplamak suretiyle «yahudi» sorununun çözümleneceği görüşünü öne süren siyonist teoriyi birbirine karıştırmamak lâzımdır. İsrail devletinin kuruluşu, kapitalist ülkelerdeki Yahudilerin durumunda bir değişiklik meydana getirmemiştir. Kapitalin egemen olduğu ülkelerde yaşayan Yahudileri – yalnız Yahudileri değil tabii –, İsrail devletinin kuruluşundan önce tehdit eden tehlikeler, bu devlet kurulduktan sonra azalmamıştır. Bugün, dünya çapında yeni bir önemli etken vardır. O da, kudretli Sovyetler Birliği'nin ağırlık merkezini teşkil ettiği dünya sosyalist sisteminin varlığıdır ve barış, ilerleme ve sosyalizm güçleri yararına değişmiş olan dünyadaki güçler oranıdır. Bunlar sayesinde, Yahudiler için de, dünya halkları için de korkunç bir felâket olan yeni bir dünya harbini önleme olanakları ortaya çıkmıştır. Yahudi halk yığınları, kapitalist ülkelerdeki Yahudi düşmanlığından, tâkibat altında bulunmaktan ve yok olmaktan, ancak, toplum sınıf sömürsünden ve ulusal esaretten kurtulduğu zaman, Yahudi düşmanlığının sosyal kökleri kurutulduğu zaman, kısacası sosyalizmin zaferiyle kurtulabilir. «Yahudi sorunu»da yalnız bu yoldan çözülebilir.

Siyonizmin ideologları, İsrail'le siyonizmi ve Yahudilerle siyonizmi kaynaştırmak istiyorlar. Fakat bu kavramların, hem pratikte, hem de prensip bakımından kaynaşmaları imkânsızdır. Bunlar bağdaşamazlar. Çünkü, siyanizm, İsrail halkının da, her tarafa yayılmış olan Yahudi yığınlarının da çıkarlarına karşıdır. Yahudi emekçiler ve diğer tabakalar arasından her zaman azimli, aktif ilericiler, devrimci güçler çıkmıştır. Onlar, Marksist-Leninistlerin saflarında önemli ödevler yerine getirmişlerdir ve buna devam etmektedirler.

İsrail'de sınıfsal ayırım vardır ve sınıf savaşı yürütülmektedir. Bu ülkede Yahudi-Arap Komünist Partisi mevcuttur, bu parti, İsrail yöneticilerinin siyonist saldırganlık politikasına karşı ardıcıl olarak ve azimle savaşmaktadır. Çeşitli çevrelere mensup başka güçler de uyanış halindedir. Bunlar, resmi politikayı, İsrail gençliğinin Amerikan emperyalizminin global çıkarları ve amaçları yararına harcanmasını protesto etmektedirler. Bu pro-emperyalist politika, İsrail devletini, patlamaya hazır bir yanardağın tepesine oturtmuştur. Bu patlayış, bir ulusal felâket doğurabilir.

Savaş ve barış sorunlarının çözülmesinde Leninizme dayanan partimiz, Yakın Doğu'daki Haziran 1967 Harbinin karakterini doğru olarak şöyle belirlemiştir: Amerikan, İngiliz ve Batı Alman emperyalizminin yardım ile açılan bu harp bir saldırganlık harbidir. Amerika Birleşik Devletleri hükümeti, Viyetnam'da yürüttüğü harpten farklı olarak, bunu, daha başlangıcında «İsrailleştirmeye» çalışmıştır. Çünkü, modern İsrail ordusuna güvenmekteydi. Çeşitli biçimlerde hâlâ devam etmekte olan bu habrin başlıca amacı, öncelikle Arap Birleşik Cumhuriyeti'yle Suriye'deki anti-emperyalist rejimleri devirmek, ilerici Arap ülkeleriyle Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist memleketler arasındaki dostluğu ortadan kaldırmak ve Arap memleketlerindeki sosyal değişiklikleri tasfiye etmektir. Kısacası, başlıca amaç, Arap anti-emperyalist ulusal hareketini cephe boyunca geriletmek, emperyalizmin Yakın Doğu'daki ekonomik, askeri ve politik mevzilerini korumak ve kaybedilenleri geri almaktır. Bunlar, İsrail'in ulusal amaçları olmadığı gibi, ilhak emelleri de İsrail halkının ulusal emelleri değildir. Sadece, gerici-siyonist ve anti-nasyonal amaçlardır.

Leninizme sadık olan partimiz, şu şiar altında mücadele etmektedir: «Emperyalizmle birlikte Arap halklarına karşı değil, Arap halklarıyla birlikte emperyalizme karşı!» Başka halkları baskı altında bulunduran halk özgür olamaz. Biz, Marksizm-Leninizm öğretisinin işte bu prensibine dayanarak mücadele ediyoruz. İsrail yöneticilerinin saldırganlığına karşı, Filistin Arap halkının ulusal haklarının tanınması, işgal edilen topraklardaki bütün İsrail askerlerinin geri çekilmesi, ilgili devlet ve halkların ulusal haklarını tanıma temeli üzerinde İsrail'le Arap devletleri arasında sürekli barışın sağlanması için savaşıyoruz. Bu yüzden bizim savaşımız hem enternasyondalır, hem de vatanseverdir.

Leninizm bayrağını şerefle dalgalandıran Sovyetler Birliği, emperyalist saldırısına karşı, ulusal ve sosyal kurtuluş uğrunda savaşan bütün halkları destekleme ve güçlendirme davasına kesin kutkılarda bulunmaktadır. Sovyetler Birliği, bütün halkların, dünya barışının ve dünya sosyalizminin çıkarlarına uygun Leninist bir dış politika gütmektedir.

SSCB'nin 1947 ve 1967 yıllarındaki Yakın Doğu politikasında çelişme bulunduğunu yalnız milliyetçiler ileri sürebilir. Sovyetler Birliği, önceleri

olduğu gibi şimdi de, ulusal bağımsızlıkları ve halkların kaderlerini belirleme haklarını destekleme alanında Leninist bir politika gütmektedir. İsrail'de geniş bir Sovyet aleyhtarı kampanya örgütlenmiş bulunmaktadır. Bu kampanya, İsrail'de Haziran harbinden beri durmadan körüklenmekte olan şovinizm ve militarizm temelleri üzerinde yürütülmektedir. Siyonist işçi partileri, emekçilerin sosyalizme inançlarını sarsmaya, gözlerini petrol ve kan bürümüş olan emperyalistleri dost, bölgemizi bütün halkların yararına bir barış bölgesi haline getirmek için büyük çabalar harcayan Sovyetler Birliği'ni de düşman göstermeye çalışmaktadırlar, Sovyet aleyhtarı politikaya karşı koyan, SSCB'nin eylemlerini ve komünist toplum kurma alanındaki tarihsel başarılarını doğru olarak aydınlatan partimiz, hükümetin işçi ve ulus aleyhtarı politikasına karşı birleşik bir işçi cephesi, geniş bir barış ve halklararası dostluk cephesi kurmak için bütün güçlerini seferber etmeyi en önemli ödevi saymaktadır.

Partimizin 1969 yılının Ocak ve Şubat anlarında yapılan XIV. Kongresinin kararında şöyle denilmektedir: «İki dünya sistemi (sosyalizmle kapitalizm) arasındaki savaş alanı, sınıf savaşının başlıca arenası olduğuna göre, dünya sosyalist sisteminin en kudretli ülkesinin yönetici gücü olan *Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin rolü kendiliğinden anlaşılmalıdır*. Uluslararası işçi hareketinin kaderi ve başarıları için, dünya barışının kaderi için, insanlığın kaderi için yürütülmekte olan bu savaşın büyük sorumluluğunu SBKP omuzlarında taşımaktadır. Bu sorumluluk, genel olarak bütün komünist hareketini bu partiyle sıkı bir dayanışma halinde bulunmakla yükümlü kılmaktadır. Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin öncülük rolü, ona, tüm devrimci hareketin çıkarlarını, şimdiye kadarki gibi en ardıcıl bir şekilde koruma ödevini yüklemektedir.

Bunları gözönünde bulunduran partimiz, Sovyet aleyhtarı propaganda karşı savaşmayı kendisinin önemli vatanseverlik ve enternasyonal ödevleri arasında görmektedir.

Birçok güçlüklerle karşılaşmasına rağmen Partimiz, egimserliğini hiçbir zaman kaybetmeden, ulusal ve sosyal kurtuluş savaşının genel cephesinin kendi kesiminde, Leninizm bayrağı altında, barış ve toplumsal ilerleme için savaşmaktadır. Vladimir İliç Lenin'in ilham verici örneklerle dolu hayatı ve muazzam fikri mirası, partimizle Lenin'in partisi — SBKP — ve diğer Leninist partiler arasındaki sarsılmaz dostluk ilişkileri, emperyalist devletlere bağımlı olmayan, barışsever İsrail, emek halkının evi ve vatani haline gelecek olan sosyalist İsrail uğrundaki savaşımızı zafere ulaştırma yolunda bize taze kuvvet ve güven vermektedir.

Vladimir İliç Lenin'in 100. doğum yıldönümü dolayısıyla Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin Bildirisi

Bugün bütün ilerici insanlıkla birlikte, çağımızın ölümsüz dehâsı, dünya emekçilerinin büyük önderi, Türk halkının karagün dostu V. İ. Lenin'in 100. doğum yıldönümünü kutluyoruz.

Lenin bütün bilinçli hayatını işçi sınıfının, bütün emekçilerin kurtuluşu, sömürsüz, ezgisiz bir toplum kuruluşu dâvasına verdi. K. Marks'ın, F. Engels'in devrim teorisini yeni tarihsel şartlara uygun olarak ve yığınların devrimci pratiği temeli üzerinde yaratıcı bir şekilde geliştirdi ve gerçekleştirdi.

Yaşadığımız devrim çağı, Lenin'in adı ve eylemleriyle sıkıca bağlıdır. Lenin, dünyanın altıda birini teşkil eden eski Rusya gibi büyük bir ülkede, insanlık tarihinde ilk defa olarak, sömürenlerin egemenliğine son veren, sosyalizm çağını açan Büyük Ekimbr Sosyalist Devriminin teşkilâtçısı ve önderi olmuştur. Tarihin kaydettiği bu en büyük devrim, sömürenlerin mülkiyetini – özel mülkiyeti-kamu mülkiyetine, sosyalist mülkiyete çevirdi, toprağı işliyenlere verdi. İnsanın insanı sömürmesini, milli eşitsizliği, milli ezgiyi ortadan kaldırdı, insanlığın gelişme, ilerleme yollarını tıkayan engelleri yıktı.

Batıda ve Doğuda sosyal ve milli kurtuluş mücadeleleri Ekimbr Devriminin doğrudan doğruya etkisiyle hızlandı, genişledi ve yeni bir devreye girdi. Emekçi yığınlar ve ezilen halklar, Ekimbr Devrimi'nde, Lenin'in sosyalist ülkesinde en sadık, en güvenilir bir müttefik ve destek buldular.

Büyük Ekimbr Sosyalist Devrimi sömürgelerin ve bağımlı ülkelerin tarihi kaderlerini kökten değiştirdi. Daha Sovyet egemenliği kurulduğu gün Lenin, Sovyet hükümeti adına, Birinci Dünya Harbi arifesinde Çarlık hükümetinin İngiltere ve Fransa ile imzaladığı, daha sonra Kerenski hükümetinin onayladığı gizli anlaşmaları, emperyalizmin soyguncu plânlarını açığa vurdu ve bunları yırttığını ilân etti. Bu gizli anlaşmalarda

Doğu ülkelerinin, özellikle Türkiye'nin kaderi söz konusu ediliyor, Osmanlı İmparatorluğu tamamıyla bölüşüldükten başka, Türkiye'nin egemen bir devlet olarak haritadaki yeri bile hemen hemen belirsiz bırakılıyordu. Bu anlaşmalara göre İstanbul ve yakınları Çarlık Rusya'ya veriliyordu. Sovyet hükümeti tarafından açığa vurulan bu gizli belgeler daha o zaman hemen Türkçeye çevrilerek İstanbul'da yayınlandı. Türk halkının anti-emperyalist bilincini ilk kamçılayan bu olaydır.

Lenin, Sovyetler Birliği Komünist Partisi ve Sovyet devletinin Doğu ülkelerine, Doğu halklarına karşı politikasının ana prensiplerini çizmiş ve bu prensipler devrimin ilk gününden itibaren uygulanmaya başlanmıştır. Bu politika, başında Lenin'in bulunduğu Sovyet hükümetinin «Bütün Rusya ve bütün Doğu emekçi müslümanlarına» seslenişinde özetleniyordu. Harbin bitkin ve ümitsiz bir hale getirdiği Türk halkı üzerinde bu seslenişin etkisi büyük oldu. Bu tarihsel belgede çarlığın ve geçici Kerenski hükümetinin istilâcı politikası açığa vuruluyor ve başlıca olarak şöyle deniliyordu: «İlân ediyoruz ki, devrilen çarın İstanbul'u ele geçirmek için yaptığı ve Kerenski hükümetinin onayladığı gizli anlaşmalar yırtılmış, yokedilmiştir. Rusya Cumhuriyeti ve onun hükümetinin Halk Komiserleri Kurullu yabancı toprakların ele geçirilmesine karşıdır. İstanbul müslümanların elinde kalmalıdır...» «...bugün harp ve yıkım eski dünyanın temellerini sarsarken, bütün dünya emperyalist soygunculara karşı kin ve nefretle tutuşurken, her öfke kıvılcımı büyük bir devrim yangınına çevrilirken, hattâ yabancı boyunduruğu altında ezilmiş, bitkin, mustarip Hint müslümanları bile kendi kölecilerine karşı ayaklanırken artık susulamaz. Vakit kaybetmeyiniz, topraklarınızı zaptedenleri sırtınızdan silkip atınız. Anayurdunuzun yağma edilmesine artık yol vermeyiniz. Memleketinizin sahibi kendiniz olmalısınız. Kendi hayatınızı kendinize göre kendiniz kurmalısınız. Buna hakkınız vardır. Çünkü kendi kaderiniz kendi elinizdedir.»

Bu seslenişin bütün Doğuda olduğu gibi Türkiye'de de derin, devamlı yankıları oldu, ve bu yankılar Sovyet Dışişleri Komiserliğinin «Türk işçi ve köylülerine» özel seslenişiyse birleşerek taa milli mücadele yıllarına kadar uzadı.

«Türk işçi ve köylülerine» seslenişte Sovyet Hükümetinin Türkiye'de Türk halkına karşı dostluk politikasının esasları açık bir dille anlatılıyor, o zamanki Türkiye'nin Alman emperyalizminin ajanı haline gelmiş egemen sınıflarının ihanet politikası ve Antant emperyalistlerinin Türkiye'yi egemen bir devlet olarak ortadan kaldırma tertip ve tasarıları açığa vuruluyordu. Bu seslenişte, Türk halkı dünya emekçileriyle birleşmeye, memleketi felâkete sürükleyen ve bu felâketi sömürenleri başından defetmeye çağırılıyordu.

Büyük Oktobr ülkesinden yükselen bu seslenişler memleketimiz işçi ve köylülerinde, ilerici aydınlarında, yurtsever askerlerinde devrimci ruhun uyanıp gelişmesini büyük ölçüde etkilemiştir. Sultanlık idaresinin bütün çabalarına rağmen, Büyük Oktobr'un kurtuluş fikri memlekete girdi, emekçiler arasında, halk arasında hızla yayılmaya başladı. Türkiye'de yer 'yer anti-emperyalist, anti-feodal gruplar, gizli ve açık silâhlı karşı-koyma birlikleri doğdu. Bunlar Milli Kurtuluş hareketinin ilk belirtileridir.

Brest-Litovsk barış anlaşmasından sonra Sovyet Rusya'dan memlekete dönen bir kısım Türk harp esirlerinin ve sivillerin Oktobr Devrimi hakkında anlattıkları gerçekler, Lenin'in adıyla birlikte Anadolu'nun en ücra yerlerine yayılmaya, Türkiye'de ilk komünist hücreleri oluşmaya başladı.

Türk komünistlerinin, ilk sayısı 1918 yılında çıkan ilk yayın organı «Yeni Dünya» gazetesinin Oktobr'un kurtuluş fikirlerinin, Lenin'in fikirlerinin Türkiye'ye yayılmasında önemli rolü oldu. Türkiye Komünist Partisi'nin kurucusu Mustafa Suphi'nin başyazarlık ettiği bu gazete, Türkiye işçi hareketi tarihinde ilk Marksçı-Leninci yayın organıdır.

Türkiye'ye yayılan «Yeni Dünya», Türk emekçilerine Oktobr Devrimi'nin evrensel-tarihi önemini, Rusya halklarının dünya emperyalizmine karşı kahramanca mücadelesini anlatıyor, dünya proletaryasının büyük önderi Lenin'in hayatı, fikirleri, Sovyet hükümetinin iç ve dış politikası hakkında bilgi veriyordu.

Anadolu'da ve İstanbul'da halk Rusya olaylarını büyük bir ilgiyle izliyordu. Herkes devrimci Rusya'nın dostluğuna güveniyor, Sovyet Cumhuriyeti'ni Türk halkının tek savunucusu olarak görüyordu. Lenin'in adı dillerde dolaşıyor ve sonsuz bir saygıyla anılıyordu. 1918 yılında İstanbul Üniversitesi öğrencileri aldıkları ortak bir kararla Nobel Barış Mükâfatının Lenin'e verilmesini teklif etmişlerdir. Mustafa Suphi, Komintern'in I. Kongresinde bu olaya değinerek diyordu ki: «... Büyük öğretmen Lenin yoldaş, fikirleri, amaçları, eylemleriyle başlı başına devrimci bir âlemdir, ve Türk gençliği, seçimle bu âleme bağlılığını göstermiştir.»

Lenin'in başkanlığında Sovyet Hükümeti, Çarlığın Türkiye'yi bölüşmek için diğer emperyalist devletlerle yaptığı gizli anlaşmaları yırtmakla kalmadı, aynı zamanda Çarlığın hemen bütün diğer Avrupa emperyalist devletleri gibi, eşit haklara dayanmayan antlaşmalarla vaktiyle Türkiye'den koparmış olduğu imtiyazlardan (kapitülasyonlardan) da vazgeçtiğini, bunları reddettiğini ilân etti. Böylece Sovyet Rusya, Türkiye'nin yalnız politik bağımsızlığını değil, ekonomik bağımsızlığını da ilk olarak tanıdı. Sovyet Hükümetinin Dışişleri Halk Komiseri Çiçerin şöyle diyordu: «Sovyet Rusya'nın Doğu politikasının Çarlık Rusyasınınkinden başlıca farkı şura- dadır ki, Çarlık politikası bütün yollara başvurarak, Doğu memleketlerinin üretici güçlerinin gelişmesini engellemeye çalışıyordu; Sovyet politikası ise, tersine, Doğu ülkeleri ve halklarının kendi üretici güçlerinin geniş

bir bağımsızlıkla gelişmesine, mümkün olduğu kadar geniş bir bağımsızlıkla kalkınmalarına yardım etmeyi ödev ediniyor.»

Türkiye, Birinci Dünya Harbinden yenilmiş olarak çıkınca, aralarına Birleşik Amerika'nın da katıldığı galip emperyalist devletler sadece Osmanlı İmparatorluğu'nu bölüşmekle yetinmediler, Öz Türkiye'yi de parçalama plânlarını gerçekleştirmek için memleketimizi istilâya giriştiler. Bu olay, halkımızın gelişen anti-emperyalist hislerini taşıdı. Memlekette silâhlı karşıkoyma hareketi, Milli Kurtuluş Mücadelesi fiilen başladı. 1919 Mayısının Türkiye'de Milli Kurtuluş Mücadelesine başlangıç tarihi sayılması âdet olmuştur. Gerçekte ise, emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı halkımızın silâhlı mücadelesinin bu tarihten çok önce başlamış olduğu herkesçe bilinen bir şeydir. Fakat bu yığınsal halk hareketi kendiliğinden oluşan bir hareket olmaktan henüz kurtulmamıştı, birleşik bir kuvvet haline gelmemişti; yetişkin, tecrübeli ve kuvvetli bir proleter yönetiminden, genel bir mücadele plâtformundan henüz yoksundu. Bu durum, hareketin milli burjuvazinin yönetimi altına düşmesine yol açtı.

Büyük Oktobr Devrimi, sadece, Birinci Dünya Harbi'nde ordularını memleketimizin derinliklerine daldırmak plânlarını kendi silâhlı kuvvetleriyle gerçekleştirmeye girişen Çarlığı yıkmakla kalmamış, aynı zamanda milli kurtuluşları uğrunda savaşan halklar için ve bu arada halkımız için Sovyetler Birliği'nin şahsında tabii bir müttefik, sağlam bir destek meydana getirmişti.

Oktobr Devrimi, Sovyet Rusya'nın enternasyonalist politikası, Sovyet halklarının ve Batı proletaryasının ezilen Doğu halklarıyla işbirliğini sağladı, emperyalizme karşı mücadelede başarı imkânlarını geniş ölçüde artırdı. Lenin, «Şüphe yok ki, diyordu, Doğu halklarının bu devrimci hareketi şimdi başarılı bir gelişme gösterebilir. Bu hareket bizim Sovyet Cumhuriyetimizin emperyalizme karşı devrimci mücadelesiyle doğrudan doğruya bağlı olarak sonuçlanabilir; başka türlü sonuçlanamaz.»

Lenin ezilen halklara kurtuluş yolu gösteriyor, Sovyet Rusya bu halklara yardım için her fedakârlığa katlanıyordu. «Bugün Sovyet Rusya bütün dünyanın ezilen milletlerine yardım elini uzatıyor ve halkları kardeşliğe, dostluğa çağırıyor» diyordu Mustafa Suphi.

Sovyet halklarının bir sürü emperyalist devletin silâhlı saldırıları karşısında gösterdiği yenilmez karşıkoyma gücü bütün emekçi insanlıkta derin bir hayranlık yarattı; halkımızın milli kurtuluş azmini uyandırdı ve onu istilâalara karşı savaşa kaldırdı. Oktobr Devrimi, ezilen halkların milli kurtuluş hareketleriyle sosyalist devlet ve dünya proletaryası arasındaki işbirliğini gerçekleştirdi, milli kurtuluş savaşlarının örneği ve güvenilir dayanağı oldu. 1921 Şubatında Lenin Moskova İşçi ve Köylü Sovyetleri toplantısında şöyle diyordu:

«Doğu halkları şimdiye kadar emperyalist kurtlar karşısında birer kuzu idilerse, Sovyet Rusya, görülmedik askeri zaafına rağmen, kendisine diş ve tırnak uzatmanın öyle kolay olmadığını ilk olarak göstermiştir. Birçok halklar, «Bolşevik suflörler»e sempati ve anti-patilerine bile bakmadan ondan örnek aldılar... Bu suflörlerin dünyanın her yerinde çok sözü ediliyor, hattâ Türkiye'ye karşı çok zararlı suflörler diye adlandırılıyorlar. Şüphe yok ki, bu alanda şimdiye kadar birşey yapmış değiliz, ama gene de Türk işçileri ve köylüleri, çağımız halklarının soygunculuğa karşıkoymak gücünün hesaba katılması gereken bir şey olduğunu gösterdiler ve emperyalist hükümetlerin Türkiye'yi soyulmaya mahkûm etmeleri, en güçlü emperyalistleri defolup gitmeye zorlayan bir karşıkoyma gücü yarattı.»

Büyük Oktobr Sosyalist Devriminin Türkiye'nin kaderi üzerindeki olumlu ve kesin etkisi, memlekette, hattâ gerici çevrelerde bile tartışma konusu olmamıştır. Başta Atatürk olmak üzere, milli hareketin hemen hemen bütün önderleri, Rus emperyalizmini ortadan kaldıran ve üstelik halkımızın bağımsızlık mücadelesine güçlü bir destek olan sosyalist devrimin Türkiye'nin bir devlet olarak varlığını kurtardığını defolarca belirtmişlerdir. Atatürk «Büyük Rus devrimini şükranla anmak isterim, Doğu halklarını kurtuluşu, hürriyete, bağımsızlığa kavuşmaları, dünya alanına çıkmaları, bizde de olduğu gibi, bu devrimin sonucudur» diyordu.

Milli Mücadele devrinin en ileri gelen devlet adamlarından Mahmut Esat Bozkurt'un şu sözleri, gerçeğin ve halkımızın gerçek iradesinin en açık ifadesidir: «Komünist Rusya'nın ve komünist düzenin varlığı, Batı ile savaşan, Avrupa kapitalist ve emperyalistlerinin gadrine uğrayan halkçı Türkiye için en samimi arzu ve en samimi kaygu olmalıdır.»

Türk halkı, Türk yurtseverleri Oktobr Devriminin Türkiye için taşıdığı büyük önem üzerinde sık sık durdukları gibi, bu devrimin ölümsüz önderi V. İ. Lenin'in adını da her zaman şükranla anmaktadırlar. Lenin bir düşünür olarak, bir devrimci olarak olduğu kadar, bir insan olarak da büyüktü. Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki ebedi dostluk ve kadeşlik antlaşmasını hazırlayanlardan, Atatürk'ün silâh arkadaşı, eski Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Tengirşek 1920 yılında görüştüğü Lenin hakkındaki anılarını ömrünün 90. yılında heyecanla anlatırken şöyle diyordu: «Ben onun, dünyanın en iyi insanlarından biri olduğuna inanıyorum. Lenin çok büyük insan!»

Sovyetler ülkesi, Lenin'in yurdu, bugün Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin ve Sovyet halkının kahramanca çabalarıyla sosyalist kampın, sosyal ve milli kurtuluşları için savaşan halkların yıkılmaz bir kalesi haline geldi. Sovyetler Birliği Komünist Partisi Leninci yolu izliyerek sosyal düzenleri değişik devletlerin barış içinde yanyana yaşaması prensibinin sebatla uygulanması, insanlığın bir nükleer harbe sürüklenmemesi için her şeyi yapıyor. Lenin'in partisi milletlerarası komünist hareketinin Mark-

sizm-Leninizm temeli üzerinde birliğin kuvvetlendirilmesi dâvasını bırakmadan, sebatla savunuyor.

Lenin, bütün mücadele hayatı boyunca Marksizmin anlığını savundu, revizyonizmin her çeşidine karşı amansızca savaştı, Marksizm-Leninizm sağ ve «sol» oportünizmle, küçük burjuva goşizmi ile mücadelede gelişti ve kuvvetlendi. Sovyetler Birliği Komünist Partisi, Lenin'in ölümünden sonra onun yenilmez bayrağını daima yükseklerde tuttu, Lenin'in sosyalizm ve komünizm plânını hayata geçirdi ve geçiriyor; Lenin'in öğütlerini titizlikle yerine getiriyor ve Lenin'in yaratıcı dehâsının baş mirasçısı olmakta devam ediyor.

Marksizm-Leninizm milletlerarası işçi sınıfının tek öğretisidir. Devrimci teorinin genel hükümleri, Lenin'in sık sık belirttiği gibi, ayrı ayrı ülkelerde, bu ülkelerin milli tarihi şartları göz önünde tutularak uygulanır, fakat onun ana prensipleri milletlerarası nitelik taşır, onu milli sınırlara, ayrı ayrı ülkelerin, bölgelerin dar çerçevesine sıkıştırıp daraltmak, ister istemez revizyonizme götürür. Leninizm, çağımızın ana nitelikleri, ana kanunları hakkında derin ve etraflı bilgi vermekte, şu veya bu memlekette tarihi sürecin özelliklerinin gözönünde tutulması için sağlam bir temel meydana getirmektedir. Bu özelliklerin fazla büyütülmesi, bunların, sosyal gelişmenin ana niteliklerine, ana kanunlarına gölge düşürecek şekilde şişirilmesi, kaçınılmaz olarak burjuva nasyonalizmine, milli kapanıklığa yol açar. Oysa, emperyalizme, gericiliğe karşı mücadelede tam başarı sağlamak için, milletlerarası ilerici kuvvetlerin yardımlaşması, dayanışması tarihi bir zorunluktur.

Lenin, milli kurtuluş hareketiyle milletlerarası proletaryanın ortak düşman emperyalizme karşı işbirliğine çok büyük önem vermiştir. «Bütün ülkelerin proleterleri ve ezilen halklar, birleşiniz!» şiarı onun sevdiği bir şiarıdır. Lenin şöyle diyordu: «Bütün ülkelerin ve bütün milletlerin proletaryasının, sonra da bütün emekçi yığınlarının birliğe ve birleşmeye gönüllü gayretleri olmadan, kapitalizme karşı zafer dâvası başarıyla tamamlanamaz.»

Büyük Ekim Sosyalist Devriminden bu yana milletlerarası alanda geçen politik olaylar Lenin'in bu öngörüsünü tamamiyle doğruladı. Büyük Ekim Devriminden sonra çok geçmeden başlamış olan bizim milli bağımsızlık dâvamızın hâlâ gerçek amacına ulaşmamış, tamamlanmamış olması Lenin'i doğrulayan bu olayların en ibret vericilerindendir.

Lenin'in fikirleri, özellikle son yıllarda Türk emekçileri, Türk yurtseverleri arasında hızla yayılıyor. Milli ve sosyal kurtuluş hareketlerinin milletlerarası işçi hareketinden kopmuş olarak, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle sıkı işbirliği dışında tam zafere ulaşamayacağı gerçeği, Lenin'in önemle belirttiği bu gerçek, memleketimizin emekçileri ve demokratik kuvvetleri tarafından gittikçe daha iyi anlaşılmaktadır.

Türkiye Komünist Partisi, uzun mücadele tarihi boyunca, oportünizme, revizyonizme, çeşitle küçük burjuva akımlarına karşı daima savaştı. Marksizm-Leninizmin arılığını savundu ve savunuyor.

Biz Türk komünistleri, Lenin'in 100. doğum yılını kutlarken, barış, demokrasi ve sosyalizm için mücadelemizde zaferin ancak yüce Leninizm bayrağı altında, yurdumuzun bütün anti-emperyalist ve ilerici güçlerinin sıkı işbirliğiyle gerçekleşeceğine inancımızı bir kere daha belirtiriz.

Yaşasın Leninizm!

21. 4. 1970

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
<i>Yakub Demir</i>	
Lenin ve Türkiye'de devrim hareketinin bazı problemleri	249
<i>Rodney Arismendi</i>	
Devrimci-komünist ve devrimcilerin önderi Lenin	260
<i>Jak Düklo</i>	
Leninizmin zaferleri	279
<i>Güs Hol</i>	
Marksizm-Leninizm, bileşik ve yenilmez bir öğretilir	289
<i>Dolores Ibaruri</i>	
Leninizm, demokrasi ve sosyalizm savaşıma yön veriyor	296
<i>Todor Jivkov</i>	
Enternasyonal ve ulusal ödevlerin uygunlaştırılmasına ilişkin Leninist prensip	307
<i>Yanoş Kadar</i>	
Dünya sosyalizme gidiyor	322
<i>Kostas Koliyanis</i>	
Leninizm ve Yunanistan Komünist Partisi'nin tarihsel tecrübesi . .	335
<i>Alvaro Kunyal</i>	
Politika ve dünya görüşü olarak Proletarya Enternasyonalizmi . .	345
<i>Reza Radmanış</i>	
Lenin ve öğretisinin hayat ve savaşımdaki yeri	360
<i>Valter Ulbriht</i>	
V. İ. Lenin ve Almanya Birleşik Sosyalist Partisi	371
<i>Meir Vilner</i>	
Leninizm ve devrim savaşımdaki yerimiz	382
Özel sayfalar	
Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümü dolayısıyla TKP MK'nin bildirisi	392

B A R I Ş V E S O S Y A L I Z M P R O B L E M L E R İ

İngilizcesi:

Central Books Ltd., 37 Grays Inn Road, London, W. C. 1.

İtalyancası:

Libreria Rinascita, Via delle Botteghe, Oscure 2. Roma

Almancası:

«GLOBUS»-Vertrieb ausländischer Zeitschriften, Wien XX,
Höchstädtplatz 3

Yunancası (Kıbrıs'ta):

Laikon Praktorion, Tricoupi Street, 53 r., Nicosia

Ruşçası:

Stredisko pro rozširovani tisku, Praha 6, Thākurova 3

Fransızcası:

Societe d'Edition et d'Enformation 9, Boulevard des Italiens Paris (2e)

İspanyolcası:

Ediciones Pueblos Unidos Casilla Correo 589, Montevideo

Japoncası:

Nauka Ltd., 2, Kanad-Zinbocho 2-chome, Chiyoda-ku, Tokyo

İsveç dilinde:

Arbetarkultur, Söderarmsvagen 36, Johanneshov 6, Stockholm

Bulgarcası:

Raznoiznos, I, Rue Tzar Assen, Sofia

Türkçesi:

«Y E N İ Ç A Ğ » – Stredisko pro rozširovani tisku, Praha 6,
Thākurova 3